

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΙΩΑΝΝΑΝΤΙΚΗ

SISMANOGGIO

6438

ΣΤΟΙΧΕΙΑ
ΤΗΣ
ΟΘΩΜΑΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ

ΥΠΟ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΑΔΟΣΙΔΟΥ

Μέλους τοῦ Γραφείου τῶν Μεταφραστῶν τῆς Ὑψη-
λῆς Πύλης.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,
ΕΚ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

1850.

Στοιχεία Της
Οδωφεικής Γραμματικής.

ΤΗ

Α. Α. ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΤΙ

ΤΩ

ΦΙΛΟΛΩ ΚΑΙ ΦΙΛΟΜΟΥΣΩ

ΕΙΜΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙ ΚΑΙ ΑΥΘΕΝΤΗ

ΣΟΥΛΤΑΝ ΑΗΔΟΥΑ-ΜΕΛΖΙΤ ΧΑΝ

κτλ. κτλ. κτλ.

δωδ

Κωφ/νισκ
Αλφειδου

Κων/σι
1850

لهجده حال و واقع ناطق اولد بغي و جهسه نوع بنی آدم سدا رنمیری اولان
قوة ناطقته اثار فعلیه سنی تحصیل ایتدیکه شرف مرکوزینه نائل و خصوصیه
تحصیل و قوف و معلوماته سبب قوی اولان السنه مناسبه و سدا وله بی
اوکر ندیکه مطلوب حاصل اولمیدیفته مینی هرکه لسان وقت و حال بتک
و بتخصیص هر قوم و ملت کند و متبوعی اولان دولتک لسانی تحصیل ايله
کافه معاملات و اوامر و نواهی او الامر علی ماهی علیه واقف اولق هر درلو
منافعی متازم اولدیفته و جناب حق ذات ملائک صفات حضرت شاهانه سنی
ملک و ملت باغشلاسون ولی نعمت بتتمیز مدار اسایش و راحتز شوکتآب
قدر تصاب دام قدر اریکه سلطنته الی یوم الحساب السلطان ابن السلطان
السلطان **عبد المجید خان** ابن السلطان الغازی محمود خان
افند من حضرت تریک رشک فرمای دهور و اعصار اولان زمان
معارفشان همایون شاهانه زنده قاطبه طبقات تبعه تک تحصیل دستمایه
هنر و معارف ایللری اسباب عیدیه سی استحصالی یوریه رق رفته رفته
هر بر فزون و السنه تک تعلیمی تسهیل یور لمقدمه و مالک محروسه جناب جهانداریده
ساکن و متوطن ملل مختلفه تک چوغی آخر لسانه عدم معلوما تیری جهتیه
هر بر خصوصی کند و لسان اصلیلر ایل افاده و استفاده به محتاج اولد قری مثللو
تبعه سلطنت سینه دن روم طائفه سنکدخی اکثر بی لسان عذب البیان ترکیه
اشنا اولمعد قریدن متبوع مقصاری طرفدن شرف صدور یور بلان اوامر
نامه و طبع و نشر اولان تقویم و قایع و محرات و تنبیسات سازیه بی فهم
ایده مدکارینه و بوکا شمیه قدر صرف و لغت مثللو الات لانیه اولان کابلرک
عدم وجودی سبب و یرمکنه اولدیفته بناء ترکیه لسانی اوکر ندیکه خواش
وهوسی اولان مبدله خدمت غرضیه اصحاب عجز و افتقارک غنائی ترجمه
اوطه سند مستخدم قسطاکی قولری اشبوکائی من غیر لیاقة جمع و ترتیب
و ابواب و فصول مناسبه به تقسیم و تبویب ايله سایه معارفویه حضرت
پادشاهیده نهاده رحله تکمیل و تدوین و بین الخواص و العوام یازا رعیتار
و مقبولتی کسب رواج نام ایتک و بو عا جز عدم الاستطاعه الی الاهد سرمایه
فخر و مباحات اولق اوزره نام نامی حضرت شهناهی ايله توشیح و تریین
قلنس اولغله همان ورق دورتک لیل و نهار شیرازه بند جمع و کذار اولدیکه
اول پادشاه فلاطون روش و شهناش ارسطو کردشی کمال شوکت و اقبال
و عظمت و اجلال ايله اورتک همایونلریده دائمی القرار ایلسون آمین

ΤΗ ΟΜΟΓΕΝΕΙ ΝΕΟΛΑΙΑ ΤΗΝ ΑΔΕΛΦΙΚΗΝ
ΗΜΩΝ ΠΡΟΣΡΗΣΙΝ.

Ἐν ἐξ ἐκείνων ὅσα σπουδῆς εἰσιν ἀντικείμενα εἰς τοὺς παῖδας τῶν σουλτανικῶν ὑπηκόων Γραικῶν εἶναι ἀναντιρρήτως ἡ ὀθωμανικὴ γλῶσσα. Ὁ νοήμων Ἑλληνόπαις ὀφείλει νὰ ἐπιδείξῃ πρὸς ἐκμάθησιν τῆς γλώσσης ταύτης προθυμίαν ἴσην τῆς πρὸς τὴν πατρῶαν γλῶσσαν καὶ νὰ προτάξῃ αὐτὴν πάσης ἄλλης ξένης γλώσσης· διότι, ἐὰν μὲν ἡ σπουδὴ τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνος λόγου μᾶς εἶναι ἀπαραίτητος διὰ νὰ καλλύνωμεν τὴν λαλουμένην ἡμῶν γλῶσσαν καὶ νὰ φιλοσοφώμεν εἰς τὰ προγονικὰ ἡμῶν συγγράμματα, οὐχ ἥττον μᾶς εἶναι ἀναγκαῖα καὶ ἡ γνώσις τῆς ὀθωμανικῆς γλώσσης, ὡς χρησιμεύουσα εἰς τὸ νὰ προσοικειώσῃ ἡμᾶς καὶ συσπρίγῃ, οὕτως εἰπεῖν, μετὰ πολυαριθμῶν διαφοροθησῶν λαῶν, συγκροτούντων τὴν μεγάλην ὀθωμανικὴν οἰκογένειαν, ὡς καθιστῶσα ἡμᾶς ἱκανοὺς νὰ ὑπερασπίζωμεν τὰ δίκαια ἡμῶν ἐπὶ δικαστηρίου καὶ νὰ διατρέχωμεν εὐρὺ ἐμπορικόν, πρόσθε καὶ πολιτικόν, στάδιον ἐπὶ Ἐπικρατείᾳ ἐκτεινομένης ἀπὸ τοὺς αἰγιαλοὺς τοῦ περσικοῦ κόλπου μέχρι τῶν ἐσχατιῶν τῆς ἰονικῆς θαλάσσης, καὶ ἀπὸ τοὺς καταρβάκτας τοῦ Νεῖλου πέραν τῶν ὄχθων τοῦ Δουνάβειος, καὶ ὡς συντελοῦσα, τέλος, εἰς τὸ νὰ συνάψῃ καὶ διατηρήσῃ ἀρχοντας καὶ ἀρχομένους εἰς ἀγαπητικὴν διάθεσιν.

Ναί, φίλοι ὁμογενόπαιδες, μανθάνοντες τὴν γλῶσσαν τῶν Ὀθωμανῶν συμμανθάνομεν τὰ ἔθνη, τὰς διαθέσεις αὐτῶν, καὶ οὕτω θυνάμεθα νὰ συνοικειωθῶμεν αὐτοῖς· μανθάνομεν τὰς ἐμφύτους ἀρετὰς τοῦ ἔθνους τούτου, ἀρετὰς τῶν ὁποίων στεροῦνται, μὴ τὴν ἀλήθειαν, πολλὰ τῶν εἰς ἄχρον ἐξευγενισμοῦ ἐληλυθότων ἐθνῶν, καὶ οὕτως ἀπαλλαστόμενοι πολλῶν προκαταλήψεων, πολλῶν σχολαστικῶν ἰδεῶν, ἡμᾶς μόνους βλαπτουσῶν, οἰκιοτέρον αὐτοῖς προσφερόμεθα, καὶ τὴν εὐμένειαν αὐτῶν ἐπισπώμεθα.

Τούτο μόνον, Κύριοι, ἦτο ἱκανόν νά μᾶς συστήσῃ ὡς ἀπαραίτητον τὴν γνώσιν τῆς ὀθωμανικῆς, διότι ἐξ αὐτοῦ μόνου κρίνεται ἡ ἀληθὴς εὐημερία τῶν οὐκ ἐμοὶ ὁμοθρήσκων ὑπηκόων τοῦ ἐνδόξου οἴκου τοῦ Ὁσμάν.

Ἀλλὰ ταῦτα δὲν εἶναι τὰ μόνα, ἀπερ παρακαλοῦσιν ἡμᾶς εἰς ἐκμάθησιν τῆς γλώσσης ταύτης. Αὕτη δύναται νά εὐχαριστήσῃ μεγάλως καὶ τοὺς πέρφιν ἀπλῶς θηρεύοντας καὶ τοὺς περὶ τὴν φιλολογίαν ἔχοντας. Ἡ ὀθωμανικὴ γλώσσα, φύσει τοβαρὰ καὶ μεγαλοπραπίης, προσλαβοῦσα ἐκ μὲν τῆς περσικῆς τὸ γλαφυρόν καὶ ἁναρμόνιον, ἐκ δὲ τῆς ἀραβικῆς τὸ ὕψος καὶ ποικιλοφραδὲς κατίστη ἐξαιρετός, δυναμένη ἀναδρύνεσθαι μεταξὺ τῶν πλουσιωτέρων τε καὶ ὤρειοτέρων γλωσσῶν τῆς οἰκουμένης. Οἱ Ὀθωμανοὶ καὶ πρὸ τῆς ἀλώσεως ἤδη τῆς Κωνσταντινουπόλεως παραγγέλλοντες συγγραφεῖς ἀξιόλογα εἰς διάφορα εἶδη πονήσαντας συγγράμματα, μετὰ τὴν ἄλωσιν μάλιστα, καὶ ἰδίως ἐπὶ τοῦ μεγάλου ἐκείνου Σουλτάν Σουλεϊμάν, ἀνέδειξαν πολλοὺς ἱστορικοὺς, ἀστρονόμους, γεωγράφους, περικτητὰς, ποιητὰς, βιογράφους, ἠθικολόγους, οἰκονομολόγους καὶ φιλοσόφους, ἂν θέλητε, μέχρι κοινοκτημονιστῶν, οὗ καταφραγεῖσθαι προσφέροντας εἰς τοὺς ἐραστὰς τῶν Μουσῶν φιλολογίαν. Ἡ ὀθωμανικὴ γλώσσα εὐμοιρεῖ μὲν πολλοτάτων ἱστοριῶν, θαυμασίων διὰ τὴν ἐν πολλαῖς τούτων ὕψηλὴν κριτικὴν καὶ τὴν χρονολογικὴν τάξιν καὶ ἀκρίβειαν, σεμνύνεται δ' ἐπὶ πληθὺν ἐξαιρέτων ποιημάτων πονηθέντων ὑπὸ Σουλτάνων, Σουλτανῶν, Βεζυρίδων, Ὑπουργῶν, Ὑπαλλήλων καὶ διαφόρων ἄλλων τάξεων ἀνθρώπων.

Αὕτης λοιπόν, φίλοι ὁμογενεῖς, ἀξίον, ἢ μᾶλλον αἰσχύνες οὐκ ὀλίγης πρόξενον εἰς ἡμᾶς τοὺς ὑπηκόους τῆς ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας, τοὺς καὶ ἡμέραν μετὰ τῶν Ὀθωμανῶν συζῶντας, τοὺς ὑπὸ τῶν αὐτῶν νόμων κυβερνωμένους νά μένωμεν ἀδιάφοροι περὶ τὴν γλώσσαν ταύτην, ἐν ᾗ οἱ συναρχόμενοι ἡμῖν λαοὶ τῆς Αὐτοκρατορίας, οἱ Ἀρμένιοι, λέγω, καὶ οἱ Ἀρμενοκαθολικοὶ μεγίστην καταβάλλουσιν ἐπιμέλειαν ἰδίᾳ τε καὶ δημοσίᾳ εἰς σπουδὴν οὐ μόνον τῆς ὀθωμανικῆς ἀλλὰ καὶ τῆς ἀραβικῆς καὶ περσικῆς, καὶ ἐνᾷ ὁ Γάλ-

λος, ὁ Ἀγγλος καὶ πᾶς ἄλλος Εὐρωπαῖος πρωτίστην προτίθεται φροντίδα, ἅμα πατήσῃ τὴν ὀθωμανικὴν γῆν, τοῦ νά ἐπιχειρῇ τὴν σπουδὴν τῆς ἐν Αὐτῇ ἐπικρατοῦσας γλώσσης.

Εἰς τὴν περὶ τὴν γλώσσαν ταύτην ἀδιαφορίαν τῶν ὁμογενῶν συνέτεινον, εἶναι ἀληθές, καὶ δίκαιαί τινες αἰτίαι· ἡ φήμη δηλ. ὅτι αὕτη εἶναι δυσμάθητος, ἡ ἀμεθοδία τῶν διδασκόντων, καὶ τούτων σπανίως εὐρίσκομένων, καὶ ἡ παντελὴς σχεδὸν ἐλλείψις τῶν διδακτικῶν βιβλίων. Ἡ πρώτη προεξεφώδιζε τοὺς ἀνθρώπους, ἡ δευτέρα ἀηδίαν ἐνεποίει καὶ ψυχρότητα, καὶ ἡ τρίτη ἀπῆλπιζεν ὀλοτελῶς τοὺς ἤδη πολὺ ἐγκαρτερήσαντας φιλομαθεῖς.

Τὴν περὶ τοῦ δυσμαθήτου τῆς γλώσσης φήμην καὶ τὴν ἀμεθοδίαν τῶν διδασκόντων ἠδύναντο πολλοὶ νά παραβλέψωσι. Πῶς ὅμως νά οἰκονομήσωσι τὴν ἐλλείψιν τῶν ἀναγκαίων βοηθητικῶν πονημάτων, οἷον γραμματικῆς καὶ λεξικοῦ, τῶν ὧν οὐκ ἄνευ εἰς ἐκμάθησιν πάσης γλώσσης;

Ταύτην τὴν ἐλλείψιν, φίλε ἀναγνώστα, ἐπιθυμῶν ν' ἀναπληρώσω συνέταξα ἐν πρώτοις τὴν ἀνά χεῖρας γραμματικὴν, καὶ κατέβαλον ὅλας μου τὰς μικρὰς περὶ τὴν ὀθωμανικὴν γνώσεις, ὥς ἐννεατῆς ἐν ὑπηρεσίᾳ τῆς Κυβερνήσεως διατριβῇ καὶ ἀδιάλειπτος σπουδῇ μοὶ περιποίησαν, ἵνα καταστήσω αὐτὴν ὅσον ἐνεστι πλήρη καὶ εὐμέθοδον.

Προάγων εἰς φῶς τὸ παρὸν πονημάτιον δὲν συνιστῶ αὐτό ὡς μεθοδικώτατον καὶ τέλειον, ἢ ὡς μικρὰς ἀτελείας ἔχον. Ἀπαγε! Πολλὰς ἔχει καὶ ἐπαισθητὰς τὰς ἐλλείψεις, ὥς εὐχομαι ἐκ ψυχῆς ν' ἀναπληρώσωσιν ἄλλοι, ἐλλείψεις ὅμως οἷας κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἔχουσι καὶ αἱ τῆς πατρίδας φωνῆς γραμματικαί, καίτοι « ἐκ τῶν πολλῶν γραμματικῶν ἀπολώλαμεν. »

Ἐν Κωνσταντινουπόλει μην. Ἀπριλίου 1.

Ἐρβώσθε.

Ὁ Συγγραφεύς.

ΠΙΝΑΞ ΚΕΦΑΛΑΙΩΔΗΣ.

Περὶ τῶν γραμμάτων τοῦ ἀλφαβήτου.	1
Πίναξ τοῦ ὀθωμανικοῦ ἀλφαβήτου.	2
Περὶ τῶν διαφόρων κλάσεων τῶν γραμμάτων.	4
Πίναξ τῶν διαγνώστικων ὀνομάτων τῶν γραμμάτων.	6
Εἰσαγωγικαὶ περὶ προφορᾶς τῶν γραμμάτων γνώσεις.	8
Περὶ τῆς προφορᾶς τῶν γραμμάτων.	9
Περὶ τῶν φωνητικῶν σημείων.	16
Περὶ ἁρμονίας τῶν γραμμάτων.	26
Ἄρμονία τῶν γραμμάτων καὶ φωνῶν εἰς τὰς ἀραβικὰς καὶ περσικὰς λέξεις.	27
Ἄρμονία τῶν γραμμάτων καὶ φωνῶν εἰς τὰς τουρκικὰς λέξεις.	28
Διάφοροι ὀρθογραφικαὶ σημειώσεις.	32
Περὶ ἄρθρου.	36
Περὶ τῶν μερῶν τοῦ λόγου.	38
Περὶ ὀνόματος.	—
Περὶ γένους.	—
Χαρακτῆρες διακριτικοὶ τοῦ γένους τῶν ἀραβικ. ὀνομ.	39
Τρόπος τοῦ σχηματίζειν τὰ θηλυκὰ ἐκ τῶν ἀρσενικῶν.	40
Περὶ ἀριθμοῦ.	41
Περὶ κλίσεων καὶ πτώσεων.	45

Περὶ τῶν ἀριθμητικῶν ὀνομάτων.	48
Περὶ τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν ὀνομάτων.	—
Πίναξ τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν ὀνομάτων.	48-49
Περὶ τῶν τακτικῶν ἀριθμητικῶν ὀνομάτων.	51
Πίναξ τῶν τακτικῶν ἀριθμητικῶν ὀνομάτων.	52-53
Περὶ τῶν διαιρετικῶν ἀριθμητικῶν ὀνομάτων.	53
Περὶ τῶν κλασματικῶν ἀριθμητικῶν.	56
Περὶ διαφορῶν ὀνομάτων σχηματιζομένων ἐκ τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν.	58
Περὶ τοῦ τρόπου τοῦ γράφειν τοὺς ἀριθμούς.	60
Περὶ χρονογραμμάτων ἐν ἐκπεισοδίῳ.	61
Περὶ ἀντωνυμιῶν.	65
Ἀντωνυμίαι προσωπικαί.	66
Ἀντωνυμίαι δεικτικαί.	69
Ἀντωνυμία ἀναφορική.	71
Ἀντωνυμίαι ἐρωτηματικαί.	73
Αὐτοπαθὲς ἀντωνυμία.	74
Ἀλληλοπαθὲς ἀντωνυμία.	76
Καταληκτικαὶ ἀντωνυμίαι.	79
Καταληκτικαὶ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι.	—
Γενικαὶ περὶ τῆς χρήσεως τῶν καταληκτικῶν κτητικῶν ἀντωνυμιῶν γνώσεις.	86
Καταληκτικὴ ἀναφορική ἀντωνυμία.	87
Περὶ τοῦ ῥήματος.	90
Περὶ τῶν ἀπλῶν ῥημάτων.	—
Περὶ σχηματισμοῦ τῶν καταφατικῶν παραγωγῶν ῥημάτων καὶ τοῦ σημαινομένου αὐτῶν.	91
Περὶ σχηματισμοῦ τῶν ἀποφατικῶν ῥημάτων.	98
Περὶ σχηματισμοῦ τῶν ἀδυνάτως ἀποφατικῶν ῥημάτων.	99
Πίναξ συνοπτικὸς τῆς παραγωγῆς τῶν ῥημάτων.	100
Περὶ τῶν συνθέτων ῥημάτων.	—

Περὶ τῶν παρεπομένων τοῦ ῥήματος.	103
Περὶ συζυγίας.	—
Περὶ ἀριθμῶν, προσώπων, ἐγκλίσεων καὶ χρόνων.	104
Περὶ τοῦ συνδετικοῦ ῥήματος.	107
Περὶ τῶν συστατικῶν τῶν διαφορῶν χρόνων μετοχῶν καὶ λοιπῶν.	110
Σχηματισμὸς ῥήματος εἰς مضارع λήγοντος.	114
Περὶ σχηματισμοῦ τῶν ἱστορικῶν χρόνων.	146
Σχηματισμὸς ῥήματος εἰς ماض λήγοντος.	149
Σχηματισμὸς καταφατικοῦ ῥήματος συνθ. ἐκ τοῦ اولى .	161
Μέρος σχηματισμοῦ συνθέτου ἐνεργητικοῦ ῥήματος.	171
Μέρος σχηματισμοῦ συνθέτου παθητικοῦ ῥήματος.	176
Περὶ τοῦ ἀποφατικοῦ τοῦ συνδετικοῦ.	179
Περὶ τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος καὶ τοῦ ἀποφατ. αὐτοῦ.	180
Περὶ προθέσεων.	181
Περὶ τῶν ἐπιθέσεων.	—
Ἑρμηνεῖαι τῶν κυρίως ἐπιθέσεων.	183
Ἐπίθετα καὶ ἐπιρρήματα ἀραβικά τὰ τῶν ἐπιθέσεων ἐκπληροῦντα.	195
Προθέσεις περσικαί.	196
Προθέσεις ἀραβικαί.	199
Περὶ ἐπιρρήματος.	206
Περὶ συνδέσμου.	209
Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν συνδέσμων.	211
Περὶ τῶν ἐπιφωνημάτων.	221
Περὶ τοῦ ἐρωτηματικοῦ μορίου.	222
Περὶ παραγωγῆς λέξεων ἐν γένει.	224
Εἶδη τῶν παραγωγῶν λέξεων τῆς τουρκικῆς.	—
Τηματικὰ ἀφρημένα.	—
Παρόνομα ἀφρημένα.	225
Τηματικὰ ὀνόματα.	226

Ἐπίθετα παρώνυμα.	227
Παρώνυμα ἐνεργητικά ὀνόματα.	228
Περιεκτικά.	—
Συγκριτικά.	—
ὑποκοριστικά.	229
Εἶδη τῶν παραγῶγων λέξεων τῆς περσικῆς.	230
Ῥηματικά ἀφηρημένα.	—
Παρώνυμα ἀφηρημένα.	234
Ῥηματικά ἐπίθετα.	235
Παρώνυμα ἐπίθετα.	—
Παρώνυμα ἐνεργητικά ὀνόματα.	237
Περιεκτικά.	—
Συγκριτικά.	238
Μετοχαί.	—
Εἶδη τῶν ἐν χρήσει παρ' Ὀθωμανοῖς λέξεων τῆς ἀραβικῆς.	240
Πίναξ τῶν διαφόρως προφερομένων τριγραμμάτων κτλ.	242
Περὶ τῶν ἀπὸ ὁμαλῶν τριγραμμάτων παραγ. ἀφηρημένων.	243
Παραγωγή βῆμ. ἀφηρημ. τῶν δέκα διαφορῶν τύπων.	243-252
Περὶ σχηματισμοῦ τῶν ἐνεργητικῶν καὶ παθητικῶν ὀνομάτων.	252-258
Περὶ τῶν ὀνομάτων τόπου καὶ χρόνου.	—
Περὶ τῶν ὀργανικῶν ὀνομάτων.	259
Περὶ τῶν ὀνομάτων ὑπεροχῆς.	—
Περὶ τῶν ὀνομάτων ὑπερβολῆς.	260
Περὶ τῶν ἀνωμαλῶν λέξεων.	261
Περὶ τῶν ἀνωμαλιῶν τῶν λέξεων ὅσαι ἔχουσι τὰ δύο τελευταῖα βιζικά αὐτῶν γράμματα ὅμοια.	262
Περὶ τῶν ἀνωμαλιῶν τῶν λέξεων ὅσαι ἐμπεριέχουσι ἡ μεταξὺ τῶν βιζικῶν τῶν γραμμάτων.	264
Περὶ τῶν ἀνωμαλιῶν τῶν ἀπὸ و ἢ ی βιζικοῦ ἀρχομένων λέξεων.	267

Περὶ τῶν ἀνωμαλιῶν τῶν λέξεων ὅσαι ἔχουσι δεύτερον βιζικόν γράμμα τὸ و ἢ ی.	268
Περὶ τῶν ἀνωμαλιῶν τῶν λέξεων ὅσαι ἔχουσι τρίτον βιζικόν γράμμα τὸ و ἢ ی.	270
Περὶ τῶν τετραγραμμάτων ὀνομάτων.	274
Περὶ τῶν σχετικῶν ὀνομάτων.	275
Περὶ τῶν ιδιότητος δηλωτικῶν ἀφηρημ. ὀνομάτων.	277
Παραγωγή ἐπιθέτων διὰ συνθέσεως.	278
Περὶ σχηματισμοῦ στερητικῶν ἐπιθέτων.	281

ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΤΗΣ

ΟΘΩΜΑΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ.

ΠΡΟΛΙΑΘΕΣΙΣ.

1. **Η** οθωμανική γραμματική είναι άθροισμα κανόνων ὀρθογραφικῶν, ἔτυμολογικῶν καὶ συντακτικῶν τῆς ταταρικῆς, ἀραβικῆς καὶ περσικῆς, καθὼς καὶ αὐτὴ ἡ γλῶσσα εἶναι σύμμικτος ἐκ λέξεων ταταρικῶν, ἀραβικῶν καὶ περσικῶν.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΛΦΑΒΗΤΟΥ.

2. Τὸ οθωμανικὸν ἀλφάβητον σύγκειται ἐκ τῶν γραμμάτων τῆς ἀραβικῆς καὶ τινῶν προστεθέντων ἐκ τῆς περσικῆς καὶ ταταρικῆς, συμπληρωμένων ἁπάντων εἰς τριάκοντα καὶ τρία.

3. Ἐκ τῶν τριάκοντα καὶ τριῶν τούτων γραμμάτων, τὰ πλεῖστα μὲν εὐρίσκονται κοινὰ εἰς λέξεις ἀραβικῆς, περσικῆς ἢ ταταρικῆς ῥίζης, ἕνα δὲ εἰσὶν ὅλως ἴδια μὲς τῶν τριῶν τούτων γλωσσῶν, συναντώμενα εἰς λέξεις μόνον ἀραβικῆς ἢ περσικῆς ἢ ταταρικῆς ῥίζης· εἰσὶ δὲ καὶ τινε, τὰ ὅποια ὑπάρχουσι κοινὰ τῆς ἀραβικῆς καὶ περσικῆς ἢ τῆς περσικῆς καὶ ταταρικῆς, ὥς ὁρᾶται ἐν τῷ ὀπισθεν πίνακι.

4. Πίναξ τοῦ ὀθωμανικοῦ ἀλφαβήτου.

Τάξις τῶν Γραμμάτων.	Ὄνόματα τῶν Γραμμάτων.	Τριζα τῶν Γραμμάτων.	Κοινὴ προφορὰ τῶν Γραμμάτων.	ΣΧΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.					Δύναμις τῶν ἀριθμητικῶν γραμμ. γραμμ.
				Μεμονωμένα.	Συμπεπλεγμένα μετὰ τὸ πρόηγούμενον καὶ ἐπόμενον.	Συμπεπλεγμένα μετὰ τὸ πρόηγούμενον καὶ ἐπόμενον.	Συμπεπλεγμένα μετὰ τὸ ἐπόμενον.	Συμπεπλεγμένα μετὰ τὸ πρόηγούμενον.	
1	Αλ'φ	ا	α	ا	ا	ا	ا	ا	1
2	β	ب	β	ب	ب	ب	ب	ب	2
3	γ	ج	γ	ج	ج	ج	ج	ج	...
4	δ	د	δ	د	د	د	د	د	400
5	ε	هـ	ε	هـ	هـ	هـ	هـ	هـ	500
6	ζ	ز	ζ	ز	ز	ز	ز	ز	3
7	η	ح	η	ح	ح	ح	ح	ح	...
8	θ	ث	θ	ث	ث	ث	ث	ث	8
9	ι	ي	ι	ي	ي	ي	ي	ي	600
10	κ	ك	κ	ك	ك	ك	ك	ك	4
11	λ	ل	λ	ل	ل	ل	ل	ل	700
12	μ	م	μ	م	م	م	م	م	200
13	ν	ن	ν	ن	ن	ن	ن	ن	7
14	ξ	ξ	ξ	ξ	ξ	ξ	ξ	ξ	...

Τάξις τῶν Γραμμάτων.	Ὄνόματα τῶν Γραμμάτων.	Τριζα τῶν Γραμμάτων.	Κοινὴ προφορὰ τῶν Γραμμάτων.	ΣΧΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.					Δύναμις τῶν ἀριθμητικῶν γραμμ. γραμμ.
				Μεμονωμένα.	Συμπεπλεγμένα μετὰ τὸ πρόηγούμενον καὶ ἐπόμενον.	Συμπεπλεγμένα μετὰ τὸ πρόηγούμενον καὶ ἐπόμενον.	Συμπεπλεγμένα μετὰ τὸ ἐπόμενον.	Συμπεπλεγμένα μετὰ τὸ πρόηγούμενον.	
15	ο	و	ο	و	و	و	و	و	60
16	π	پ	π	پ	پ	پ	پ	پ	300
17	ρ	ر	ρ	ر	ر	ر	ر	ر	90
18	σ	س	σ	س	س	س	س	س	800
19	τ	ت	τ	ت	ت	ت	ت	ت	9
20	θ	ث	θ	ث	ث	ث	ث	ث	900
21	ι	ي	ι	ي	ي	ي	ي	ي	70
22	κ	ك	κ	ك	ك	ك	ك	ك	1000
23	λ	ل	λ	ل	ل	ل	ل	ل	80
24	μ	م	μ	م	م	م	م	م	100
25	ν	ن	ν	ن	ن	ن	ن	ن	20
26	ξ	ξ	ξ	ξ	ξ	ξ	ξ	ξ	...
27	ο	و	ο	و	و	و	و	و	...
28	π	پ	π	پ	پ	پ	پ	پ	30
29	ρ	ر	ρ	ر	ر	ر	ر	ر	40
30	σ	س	σ	س	س	س	س	س	50
31	τ	ت	τ	ت	ت	ت	ت	ت	6
32	θ	ث	θ	ث	ث	ث	ث	ث	5
33	ι	ي	ι	ي	ي	ي	ي	ي	10

Σημ. ὡς τριακὸν τέταρτον γράμμα τοῦ ὀθωμανικοῦ ἀλφαβήτου θεωροῦσι τινὲς τὸ Y ἢ Y λὰ ἢ λὰ. Ἀλλὰ τοῦτο ἀπεκλείσθη τοῦ ἀλφαβήτου, ὡς σύνθετον ἐκ τοῦ J καὶ I διό καὶ καλεῖται الف λὰ μ ἐλίφ.

5. Ὁ προηγούμενος ἀλφαριθμητικός πίναξ, διηρημένος εἰς ἑννέα στήλας, διὰ μὲν τῆς α'. δεικνύει τὴν τάξιν καθ' ἣν τὰ γράμματα ἀποτελοῦσι τὸ ἀλφάβητον, διὰ δὲ τῆς β'. ἐμφαίνει τὸν τρόπον καθ' ὃν οἱ γραμματικοὶ καὶ λεξικογράφοι προφέρουσι καὶ γράφουσι τὰ ὀνόματα τῶν γραμμάτων, καὶ διὰ τῆς γ'. ἐκφράζει τὴν ὡς εἴρεται (ἀριθ. 3), ρίζαν τῶν γραμμάτων, σημειουμένης τῆς μὲν ἀραβικῆς ρίζης διὰ τοῦ α, τῆς δὲ περσικῆς διὰ τοῦ π, καὶ τῆς ταταρικῆς διὰ τοῦ τ' ἢ δὲ δ', ε, ζ', καὶ ζ'. στήλη παριστάνουσι τὰ διάφορα σχήματα, ὑπὸ τὰ ὅποια παρουσιάζεται τὸ αὐτὸ γράμμα, γραφόμενον μόνον, συμπεπλεγμένον μὲ τὸ προηγούμενον, ἢ μὲ τὸ ἡγούμενον καὶ ἐπόμενον, ἢ τέλος μὲ τὸ ἐπόμενον μόνον. Αἱ διαφοροὶ αὗται μορφαὶ τῶν γραμμάτων, καίτοι δυσκολίας τινος ὑπερβαίνουσι τὸ πρῶτον, εὐκόλως ὅμως δύναται ὁ ἀρχάριος νὰ διακρίνῃ αὐτάς, ἂν ἐπιστήσῃ κατ' ἀρχῆς ὅλην αὐτοῦ τὴν προσοχὴν εἰς τὴν δ'. στήλην τῶν μεμονωμένων καὶ εἴτα συνετισθῇ εἰς τὰς ἀκολουθοῦσας τρεῖς στήλας τῶν συμπεπλεγμένων. Τὰ α, α, α, α, α, καὶ α ε-σημειώθησαν ἐν τῇ ε'. καὶ ζ'. στήλῃ διὰ τριῶν στιγμῶν, διότι ταῦτα δὲν συμπλέκονται μὲ τὰ ἡγούμενα ἅμα δὲ καὶ ἐπόμενα ἢ μὲ τὰ ἐπόμενα μόνον γράμματα. Ἐκ δεξιῶν τῆς β'. καὶ δ'. στήλης ἐσημειώθη δι' ἑλληνικῶν χαρακτήρων ἡ προφορὰ τῶν γραμμάτων. Παρελείφθη δὲ ἡ προφορὰ γραμμάτων τινῶν τῆς δ'. στήλης, διότι ταῦτα προφέρονται ἀπαρallάκτως ὡς ἐγράφησαν εἰς τὴν β'. στήλην. Ἡ δὲ γ'. στήλη παριστάνει τὴν εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς χαρακτήρας ἀντιστοιχοῦσαν ἐκάστου γράμματος, καὶ τέλος ἡ θ'. στήλη δεικνύει τὴν δύναμιν ἣν ἔχει ἐκαστον γράμμα, λαμβανόμενον ὡς ἀριθμητικὸς χαρακτήρ.

Περὶ τῶν διαφόρων κλάσεων τῶν γραμμάτων.

6. Τὰ πλεῖστα τῶν ἀλφαριθμητικῶν γραμμάτων εἰσὶν ὅμοια κατὰ τὸ σχῆμα, καὶ δὲν διακρίνονται ἀπ' ἀλλήλων εἰ μὴ ἐκ τινῶν στιγμῶν (ا ط و α ν ο κ τ ἄ), γραφομένων ἐπάνω ἢ ὑποκάτω αὐτῶν.

7. Ἐνεκα τῆς ἀνωτέρω αἰτίας, τὰ γράμματα τοῦ ὀθωμανικοῦ ἀλφαβήτου διαιροῦνται εἰς δύο πρωτίστας κλάσεις τὴν τῶν ἀστίκτων καὶ τὴν τῶν ἐνστίκτων.

8. Τὰ ἀνευ στιγμῶν γράμματα λέγονται **جـ** μουχμελ καὶ τὸ θηλυκὸν **حـ** μουχμελε (παρημελημένος, νη ἡ ἀδιάγνωστος), τὰ δὲ ἐνστίκτα **چـ** μου'δζεμ καὶ τὸ θηλυκὸν **چـ** μου'δζεμε (ἀναμφίβολος, εὐδιάγνωστος).

9. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἐκ τῶν ἐνστίκτων γραμμάτων, ὑπάρχουσι πολλὰ μὲν τὰ ὅποια, πλὴν τοῦ ὅτι παντελῶς δὲν διαφέρουσι κατὰ τὸ σχῆμα, εἶναι καὶ ἰσαριθμῶς ἐνστίκτα, ἕνα δὲ, τὰ ὅποια ἔχουσι μίαν ἢ δύο καὶ πλειοτέρας στιγμὰς, οἱ ὀθωμανοὶ γραμματ. καὶ λεξικογράφοι, προσέχοντες μὴ προξενήσωσιν ἀμφιβολίαν τινὰ εἰς τοὺς ἀναγνώστας, ἂν τυχὼν αἱ στιγμαὶ τῶν γραμμάτων ἤθελον λησμονηθῇ εἰς τὴν γραφὴν, ἢ δὲν ἤθελον διακρίνεσθαι διὰ τὴν κακογραφίαν, ἀναγκάζονται νὰ μεταχειρίζωνται διαφόρους ὀνομασίας διακριτικωτέρας ὡς ἐξῆς:

10. Ὅσα τῶν γραμμάτων λαμβάνουσι τὰς στιγμὰς ἀνωθεν καλοῦνται **ا ب ج د ه و ز ح ط ي** φευκανιέ (ἀνώτερα εἴτε ἐπίστίκτα), ὅσα δὲ κάτωθεν, **چ ک گ ف ق** ταχτανιέ (κατώτερα εἴτε ὑπόστίκτα).

11. Ὅσα τῶν γραμμάτων ἔχουσι μίαν μόνην στιγμὴν λέγονται **ا ب ج د ه و ز ح ط ي** μουδαχχάδ καὶ τὸ θηλ. **ا ب ج د ه و ز ح ط ي** μουδαχχάδε (ἀπλοὺν εἴτε μονόστιγμον), ὅσα δὲ ἔχουσι δύο, καλοῦνται **پ ت ث ج** μουσεννά καὶ τὸ θηλ. **پ ت ث ج** μουσεννάτ (διπλοὺν εἴτε δίστιγμον), καὶ ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἔχουσι τρεῖς στιγμὰς ὀνομάζονται **ک گ ف ق** μουσελλές καὶ τὸ θηλυκὸν **ک گ ف ق** μουσελλεσέ (τριπλοὺν εἴτε τρίστιγμον).

12. Γράμματα δὲ τινὰ, τὰ ὅποια καί τοι δυνάμενα νὰ διατελλῶνται διὰ μιᾶς τῶν ἀνωτέρω ὀνομασιῶν, προσδιορίζονται δι' ὀνομάτων, ἐσχηματισμένων ἐκ λέξεων σημαντικῶν τῆς ρίζης αὐτῶν τοιαῦτα δὲ εἰσὶ τὰ μιᾶς μόνες ρίζης γράμματα, ἐξ ὧν τὰ μὲν ἀραβικῆς ρίζης λέγονται **ع ر ط** ἄρεπιέ (ἀραβικόν), τὰ δὲ περσικῆς **پ ت ث ج** φαρσιέ (περσικόν).

Ὁ ἀκόλουθος πίναξ περιέχει τὰ συνθετότερα ὀνόματα, τὰ ὅποια μεταχειρίζονται οἱ ὀθωμανοὶ γραμματικοὶ πρὸς διαστολὴν τῶν γραμμάτων.

13. Πίναξ τῶν διαγνώστικῶν ὀνομάτων τῶν γραμμάτων.

Γράμμα	Ὄνομα διαγνώστικόν καὶ τῶν γραμμάτων.	Προφορά.	Έρμηνεία.	Σημειώσεις.
ا	الف	ἐλίφ	τὸ ἐλίφ.	1. Τοῦτο καθὼς καὶ ἄλλα κατωτέρω δὲν ἔχουσιν ἰδιαιτέρας ὀνομασίας, ὡς μηδεμίαν δυνάμενα νὰ παράσχωσιν ἀμφιβολίαν.
ب	باء موحدة	πά-ι μουβαχχαδὲ	» πια μονόστιγμα	
ب	باء فارسي	πά-ι φαρσιέ	» πια περσικόν	
ب	باء فوجيه	τά-ι φευκανιέ	» τα ἐπίστικτον	
ب	باء مثله	σά-ι μουσελλασιέ	» σα τρίστικτον	
ج	جيم عربي	δζίμ ἀρεπί	» δζίμ ἀραβικόν	
ج	جيم فارسي	δζίμ φαρσιέ	» δζίμ περσικόν	
ج	جاء محطى	χα-ί μουχμελέ ή	» χα ἀστικτον ή	
ح	حاء معجم	χα-ί χοτί	» χα τοῦ χοτί	2
ح	حاء معجم	χα-ί μουδζεμέ	» χα ἐνστικτον	
د	دال محطى	δάλι μουχμελέ	» δαλ ἀστικτον	
د	دال معجم	ζάλι μουδζεμέ	» ζαλ ἐνστικτον	
ر	راء محطى	ρά-ι μουχμελέ	» ρα ἀστικτον	
ر	راء معجم	ζά-ι χέδσεζ ή	» ζα τοῦ χέδσεζ ή	3
ز	زاء معجم	ζά-ι μουδζεμέ	» ζα ἐνστικτον	
ز	زاء فارسي	ζά-ι φαρσιέ	» ζα περσικόν	
س	سين محطى	σίνι μουχμελέ	» σιν ἀστικτον	

ش	شين معجم	σίνι μουδζεμέ	» σιν ἐνστικτον	
ص	صاد محطى	σάδι μουχμελέ	» σαδ ἀστικτον	
ض	ضاد معجم	δὰδι μουδζεμέ	» δαδ ἐνστικτον	
ط	طا محطى	τά-ι μουχμελέ ή	» τα ἀστικτον ή	
ط	طا معجم	τά-ι χοτί	» τα τοῦ χοτί	4
ع	عين محطى	ζά-ι μουδζεμέ	» ζα ἐνστικτον	
ع	عين معجم	ζά-ι μουχμελέ	» ζα ἀστικτον	
و	واو معجم	γαίνι μουδζεμέ	» γάιν ἐνστικτον	
و	واو فارسي	φα		
ز	زاد معجم	καρ		
ز	زاد فارسي	κίάρι ἀρεπί	» κίαρ ἀραβικόν	5
ح	حاض معجم	κίάρι φαρσιέ	» κίαρ περσικόν	
ح	حاض فارسي	κωφόν νουν	» κωφόν νουν	
ح	حاض معجم	λλαιε		
ح	حاض فارسي	μίμ		
ح	حاض معجم	νουν		
ح	حاض فارسي	βαδ		
ح	حاض معجم	χα-ι χέδσεζ	» χα τοῦ χέδσεζ	6
ح	حاض فارسي	για-ι ταχτανιέ	» για ὑπόστικτον	7

14. Διαφορῶνται προσέτι τὰ γράμματα εἰς ὕγι حروف χουρούφι حروف σαχηχά και εἰς μὴ ὕγι حروف غير χουρούφι γάρι σαχηχά حروف غير χουρούφι ἑλλέτ (γράμματα ἐμπαθῆ). Καὶ ἐμπαθῆ μὲν ἢ μὴ ὕγι εἰσὶ τὰ ا, و, ي , καὶ ح , τὰ ὅποια, ὡς θέλομεν ἰδεῖ ἀλλαγῶν, ὑπόκεινται εἰς πάθη, μεταβαλλόμενα, κατὰ τοὺς διαφόρους σχηματισμοὺς τῶν ἀραβικῶν λέξεων, τὸ ἐν ἀντὶ τοῦ ἄλλου, ὕγι δὲ εἰσὶν ὅλα τὰ λοιπὰ γράμματα.

15. Τὰ εἰρημένα τρία ἐμπαθῆ γράμματα ὀνομάζονται προσέτι δι' ἄλλους λόγους, ἐν οἰκείῳ τόπῳ λεχθησομένους, حروف χουρούφι μεδδ (γράμματα ἐπιτάσεως), καὶ حروف χουρούφι ἄλλαμετ (γράμματα δείξεως).

Εἰσαγωγικαὶ περὶ προφορᾶς τῶν γραμμάτων γνώσεις.

16. Τὰ γράμματα τῆς ὀθωμανικῆς γλώσσης, ὅντα πλείοτερα τὸν ἀριθμὸν τῶν γραμ. τῆς ἑλληνικῆς, δὲν δύνανται νὰ ἐκφρασθῶσιν ὅλα ἀκριβῶς δι' αὐτῶν. Διὰ τοῦτο ἀνάγκη νὰ παραδεχθῶμεν ἕκ συνθήκης γράμματά τινα πρὸς τὴν ὅσον ἐνεστὶν ἀκριβῆ ἐκφρασιν γραμ. τινῶν τῆς ὀθωμανικῆς, ξένων ὅλως τῆς ἑλληνικῆς. Τοιαῦτα δὲ εἰσὶ τὰ ἑξῆς:

α. پ , ἐκφράζον τὸ ب καὶ ὀφείλον προφέρεσθαι ὡς τὸ ἰταλο-γαλλικὸν b , ἢ ὡς τὸ ἑλληνικ. π , ὅταν εὐρίσκηται κατόπιν τοῦ م , ὡς ἐν ταῖς λέξεσιν: ἑμ-π-ορος, ἑμ-π-όδιον. Π.χ. پير περπέρ (κουρεὺς), پا πᾶπᾶ.

β. ت , ἀντὶ τοῦ د , προφερομένου ὡς τὸ ἰταλο-γαλλικὸν d ἢ ὡς τὸ ἑλληνικὸν τ , εὐρίσχομενον κατόπιν τοῦ ن , ὡς ἐν ταῖς λέξεσιν: ἐν-τ-ιμος ἐν-τ-ιχος. Π.χ. در δερδ (πάθος, δεινόν).

γ. ظ , ἐκφράζον τὸ ز , οἷον ظان δζαν (ψυχὴ), ظام δζαμ (δαλός τῶν παραθύρων).

δ. چ , ἐκφράζον τὸ ج , καὶ ὀφείλον προφέρεσθαι ἐντονώτερον τοῦ ἀνωτέρου, οἷον چلي τζελεπί (θεογνώστης. 2. κύρις), چام τζᾶμ (πέυκη), چاق τζαχμάκ (ὁ χάλυψ τῶν πυρείων).

ε. س , ὠρισμένον εἰς ἐκφρασιν τοῦ ش , καὶ ὀφείλον προφέρεσθαι ὡς τὸ γαλλικὸν sh , οἷον سرت σερπέτ (ποτόν), سكر σέκέρ (σάκχαρι), شا σᾶχ (ὁ βασιλεὺς τῆς Περσίας).

ς. غ , ἀντὶ τοῦ ك γκιάφ περσικοῦ, προφερομένου μετὰ ἡδέος τινος ἔχου, ὁμοίου σχεδὸν τῷ τῆς δευτέρας συλλαβῆς τῆς λέξεως: ἀγ-γα-λος, οἷον گيول γκιούλ (βόδον), گيتمك γκιτμέκ (ἀπέρχεσθαι).

ζ. ع , ἐκφράζον τὸ τριστιγμον περσικόν ج , καὶ προφερόμενον ὡς τὸ γαλλικόν j , οἷον جاموز μουζδὲ (καλὴ ἀγγεῖα), جيد ζιδὲ (ὕδρα-γυρος).

η. ي , προδωρισμένον νὰ ἐκφράζῃ τὴν ἐνίοτε διὰ τοῦ σημείου ي αμ-μέ (ἀριθ. 64) ἀποτελουμένην φωνήν, μηδὲνως διαφέρουσιν ἀπὸ τὴν τοῦ γαλλικοῦ eu , οἷον چوگيول γκιόλ (ὀφθαλμός), چوگيول (λίμνη).

θ. و , ἐκφράζον τὴν διὰ τοῦ ي αμ-μέ ὡσαύτως ἐνίοτε ἀποτελουμένην φωνήν, ταυτοδύναμον εὖσαν τῇ τοῦ γαλλικοῦ u , οἷον چون τουτὸν (καπνός).

ι. ه , προδωρισμένον νὰ ἐκφράζῃ τὴν διὰ τοῦ σημείου ه κεσρέ (ἀριθ. 63) ἐνίοτε ἀποτελουμένην φωνήν, ὅλως ξένην τῆς ἡμετέρας καθομιλουμένης γλώσσης· εἶναι δὲ ἡ φωνὴ αὕτη δαυτέρα τῆς τοῦ ἰώτα, σχηματιζομένη πλησίον τῆς ἐπιγλωσσίδος. Π.χ. چاه κήζ (κοράσιον), چاه κήσ (χειμῶν).

ια. ا , δι' οὗ ἐκφράζεται ὁ ἔχος τοῦ ي , ὁσάκις τοῦτο λαμβάνεται ὡς σύμφωνον (ἀριθμ. 58), οἷον چاي τζάι (ποταμός), چاي αἰ (σελήνη, μὲν).

Περὶ τῆς προφορᾶς τῶν γραμμάτων.

17. Ὅλα τὰ γράμματα τοῦ ὀθωμανικοῦ ἀλφαβήτου εἰσὶ σύμφωνα, πλὴν τοῦ ا ἑλίφ, τὸ ὅποion, καὶ ἑαυτὸ θεωρούμενον, οὔτε σύμφωνον οὔτε φωνήεντος ἔχει δύνανιν.

18. Τὸ ا ἑλίφ, ὅταν φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ τὸ ح αμ-ζὲ λεγόμενον σημεῖον, περὶ οὗ κατωτέρω φηθήσεται (ἀριθ. 74), δυνάμει τούτου καθίσταται εἰ-δὸς τι σύμφωνον, διότι παριστάνει τὴν ζωντάν και δραστήριον τοῦ ح ἡ-θους κίνησιν, δι' ἧς ἀποτελεῖται ἡ ἐκπνοή, ἥτις τροποποιουμένη παρὶ τὴν ἑξοδὸν διὰ τοῦ φωνητικοῦ αἰλακος καὶ τοῦ س ὁματος σχηματίζει τὰς δια-φόρους φωνάς, καὶ τότε καλεῖται چمق αἰλίφι μαχμουζὲ ἡ ἀπλῶς چمق χαμζέ. Τὸ δὲ ἑλίφ: μαχμουζὲ συμπίπτει μὲν καὶ ἐν μέσῳ καὶ ἐν τέλει λέξεως, τὸ ἐν ἀρχῇ ὁμῶς λέξεως ἑλίφ εἶναι πάντοτε ἑλίφ:

μαχμουζέ διότι οι Οθωμανοί μὴ ἔχοντες, ὡς ἡμεῖς, φωνήεντα, γράφόμενα κατὰ σειράν μετὰ τὰ σύμφωνα, ἀλλὰ σημεῖα φωνητικά, τιθέμενα ἐπάνω ἢ ὑποκάτω τῶν συμφώνων, θέτουσιν εἰς τὴν ἀρχὴν λέξεως ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένης, τὸ ἐλίφι μαχμουζέ καὶ ὑποκάτω ἢ ἐπάνω αὐτοῦ γράφουσι τὸ ἀρμόδιον φωνητικὸν σημεῖον, καὶ ἐπομένως τὸ ἐλίφι μαχμουζέ, καὶ τοι εἰδός τι συμφώνου ὄν, ὡς εἴρηται, ἀνεπαίσθητον ὁμῶς σχεδὸν ἔχον ἐν τῇ προφορᾷ τὴν τοιαύτην τοῦ ιδιότητα, μάλιστα δ' ἐν ἀρχῇ λέξεως, καταντᾷ ὡς τοιοῦτόν τι φωνήεν πραγματικόν, οἷον κατὰ τὴν ἀνάγκην δέχεται ἀνωθεν ἢ κάτωθεν φωνητικόν σημεῖον. Δύναται δὲ τις εἰπεῖν, ὅτι τὸ ἀρκτικόν λέξεως ἐλίφι μαχμουζέ ταῦτόν ἐστὶ τῷ ἡ νοησπίρεε τῶν γαλλικῶν λέξεων, διότι καθὼς ἐν αὐταῖς τὸ μὲν ἡ εἰς οὐδὲν συντελεῖ, τὸ δ' ἐπόμενον τούτου γράμμα προφέρεται ὡς ἀρκτικόν, οὕτω καὶ εἰς τὰς ἀπὸ ἐλίφ ἀρχομένας ὀθωμανικὰς λέξεις τὸ μὲν ἐλίφι μαχμουζέ διατελεῖ ἀφώνον, ἀποδίδεται δὲ ἡ φωνὴ τοῦ ἐπάνω ἢ ὑποκάτω αὐτοῦ φωνητικοῦ σημείου.

19. Τὸ ἐλίφ ἀνευ χεμζέ οὐδεμίαν ἀποτελεῖ ἐξ ἰδίου φωνῆν, ἀλλὰ χρησιμεύει ἂ. εἰς τὸ νὰ ἐπιτείνῃ τὴν φωνὴν τοῦ ἐπὶ τοῦ προηγούμενου γράμματος φετχά (ἀριθ. 62), ἥτις εἰς τοιαύτην περίστασιν προφέρεται ὡς α μακρόν, διὸ καὶ καλεῖται الف ἐλίφι μεδδ (ἐλίφ ἐπιτάσεως). Ἕ. εἰς τὸ νὰ δείξῃ ἀπλῶς ὅτι τὸ ἐπὶ τοῦ προηγούμενου αὐτοῦ γράμματος φετχά πρέπει νὰ προφερθῇ ὡς α βραχύ, διὸ καὶ λέγεται علامت الف ἐλίφι ἄλλεχμέτ (ἐλίφ δείξεως). Συμβαίνει δὲ ἡ δευτέρα αὕτη περίστασις εἰς λέξεις περσικῆς καὶ τουρκικῆς βίβης, ἐνθ' ἡ πρώτη συμβαίνει εἰς λέξεις ἀραβικῆς, περσικῆς καὶ τουρκικῆς. Π. χ. كَلْب κατὶλ (φονεύς) كَلْبَة μιστάχ (κλειδίον), ἐν οἷς τὸ φετχά, τὸ ὑπεννοούμενον ἐπὶ τοῦ πρὸ τοῦ ἰ ἐλίφ γράμματος δεῖ προφέρεσθαι ὡς α μακρόν καὶ كَلْبَة παχμάκ (ὄρν), كَلْبَة παγλαμάκ, (δένειν), ἐν οἷς τὸ ἐλίφ καίτοι ὡς ἀπλῶς σημεῖον, ὅτι τὸ φετχά, τὸ ὑπεννοούμενον ἐπὶ τοῦ πρὸ τοῦ ἰ ἐλίφ γράμματος, δεῖ προφέρεσθαι ὡς α βραχύ μὲν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ὡς α.

20. Τὸ ἀρκτικόν καὶ ληκτικόν λέξεως ἐλίφ εἶναι πολλάκις διπλοῦν

ἐξ ἑνὸς ἐλίφι μαχμουζέ καὶ ἑνὸς ἐλίφ ἐπιτάσεως. Τὸ τοιοῦτον ἐλίφ φέρει ἀνωθεν τὸ περὶ οὗ κατωτέρω βηθήσεται σημεῖον م مэдδ.

21. Ἔστιν ὅτε τὸ ἐλίφ ἐν τέλει λέξεων ἀραβικῶν ἐπὶ τὸν τόπον τοῦ ی, ὡς ἐν ταῖς λέξεσιν مَوْتِ ἀντὶ مَوْتِ μου τεβαρρά [τεθνηκώς], كَلْب ἀντὶ كَلْبِ ἄλλὰ (ὑψιστος) εἰς τὰς τοιαύτας δὲ λέξεις προφέρεται τὸ ἐλίφ ὡς α βραχύ, καὶ καλεῖται الف مَصُور ἐλίφι μαχμουρ (ἐλίφ βραχύ).

22. Εἰς λέξεις τινὰς περσικὰς, τὸ ἐλίφ εἶναι ἀπροφερτόν, ὡς ἐν τοῖς غَوَارِ γαμχάρ [λυποφάγος, ἤτοι θλιβόμενος], كَلْبَة خَوْدَاز ديداسχαλός). Λέγεται δὲ τὸ τοιοῦτον ἐλίφ الف راسمیه (τυπικόν).

23. Τὸ ب ἀποτελεῖ φωνὴν μεταξὺ τῆς τοῦ π καὶ β, προφερόμενον ὡς τὸ ἰταλογαλλικόν b ἢ ὡς τὸ ἡμέτερον π, εὐρισκόμενον κατόπιν τοῦ μ (ἀρ. 16. α.) ἐν τέλει δὲ τῶν λέξεων καὶ ἐνίοτε πρόσθεν ἢ κατόπιν τῶν γραμμάτων ت ث ج خ س ش ط ص ز ق ف ط ص ز ق προφέρεται ὡς καθαρὸν π ὡς ἐν τῇ ἐπιτάσει (ἀρχῇ). كَلْب ἐπὶ كَلْم (ἀλλήλος), كَلْبَة بُولَاب (εὐρών).

24. Τὸ ب προφέρεται καθαρῶς ὡς τὸ π, οἷον كَلْبَة پَا سَا, كَلْب پَا دَر (πατήρ).

25. Τὸ ت ἰσοδυναμῇ τῷ τ. Πολλῶν ἀραβικῶν λέξεων τὸ ληκτικόν ت γράφουσιν οἱ Ἀραβες καὶ Ὀθωμανοὶ ὑπὸ τὸ ἐξῆς σχῆμα ت. Καλοῦσι δὲ τὸ μὲν ت, ت كَلْب تَات كَلْب (τὰ κυκλοτερές), τὸ δὲ ت, ت كَلْب تَات تَات (τὰ ἐπίμηκες).

26. Τὸ ت ἐπροφέρετό ποτε καὶ προφέρεται εἰσὶν ἐνιαχοῦ τῆς Ἀραβίας καὶ Ἀφρικῆς ὡς τὸ ἡμέτερον θ, παρὰ δὲ τοῖς Ὀθωμανοῖς προφέρεται ὡς σ.

27. Τὸ ح γράμμα, ὅπως ἔβην τῆς ἐλληνικῆς, ἔχει ἀντίστοιχον τὸ συνθηματικόν ذ (ἀριθ. 16. γ'). οἷον ذ كَلْب ذ كَلْب ذ كَلْب (ἀδελφάντοπώλης).

28. Τὸ ط, τοῦ ὁποίου δὲν ἔχει ὡσαύτως ἡ ἐλληνικὴ ἀντίστοιχον γράμμα, δύναται νὰ προφερθῇ ὡς τζ (ἀριθ. 16. δ'), οἷον ط كَلْب تَز كَلْب (ἀρπάγη), ط كَلْب (σκηνὴ).

29. Τὸ ح ἰσοδυναμῇ τῷ چ.

է (οἶκος), րա ρεχρէծ (ὁδηγός). Πολλάκις δὲ τὸ γράμμα τοῦτο χρησιμεύει μόνον εἰς ἐπίτασιν μιᾶς τῶν διὰ τοῦ φωνητικοῦ σημείου ζαμμέ ἀποτελεσζίνων φωνῶν: ο, ου, ου, ιό, δ' ιό καὶ καλεῖται ւա ւ) βάβ-ι μεδδ (βάβ ἐπιτάσεως). Ἐνίοτε δὲ ἀπαν τᾷται ὡς ἀπλοῦν σημεῖον, ὅτι τὸ προηγούμενον αὐτοῦ γράμμα συλλαβίζεται μὲ τὸ φωνητικόν σημεῖον ζαμμέ, διό καὶ λέγεται ւاو ւ) βάβ-ι ἀλλιαμέτ (βάβ δείξεως). Ὅθεν αἱ διὰ τοῦ ζαμμέ ἀποτελούμεναι ἀνωτέρω τέσσαρες φωναὶ προφερέσθωσαν μακρῶς, ὅταν τὸ κατόπιν τοῦ μέ ζαμμέ συλλαβιζομένου γράμματος 3 ᾖται ἐπιτατικόν, καὶ βραχέως, ὅταν τὸ προσκείμενον τῷ τοιοῦτῳ γράμματι 3 ᾖται δεικτικόν. Σημειωτέον δὲ, ὅτι τὸ 3 ὡς δεικτικόν ἀπαντᾷται εἰς εὐαριθμούς τουρκικῆς ῥίθης λέξεις, ἐνῷ ὡς ἐπιτατικόν εὐρηται συνεχῶς εἰς ἀραβικὰς, περσικὰς καὶ τουρκικὰς.

53. Εἰς λέξεις τινὰς περσικὰς τὸ 3 εὐρηται ἀπλῶς ὀρθογραφικόν, μηδὲλως συντείνον εἰς τὴν προφοράν, οἷον خواهن 3αχ'ιθ (θέλησις), خواستن 3αστάν (θέλειν).

54. Τὸ 3 σύνδεσμος δὲ συμπλεκτικός καὶ προφερόμενον συνήθως ὡς βε, συνάπτεται πολλάκις μὲ τὴν λήγουσαν τῆς προηγούμενης λέξεως καὶ προφέρεται ὡς ου, ὅταν τὸ ληκτικόν φωνῇεν τῆς προηγούμενης τοῦ 3 λέξεως 3 ᾖται δατῷ, καὶ ου, ὅταν τὸ φωνῇεν τοῦτο 3 ᾖται λεπτὸν (ἀρ. 90). Τοῦτο δὲ συμβαίνει, κατ' ἔθος περσικόν, ὅταν ὁ σύνδεσμος αὗτος συμπλέκη δύο ἢ πλείους λέξεις, ἐκ παραλλήλου τεταίμενας, ἢ ἀπλῶς λέξιν μὲ λέξιν, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν συνάπτη φράσιν μὲ φράσιν ἢ περίοδον μὲ περίοδον. Π. χ. ڃاڤو نيڃاڤو-رو رتڃا (δείσθαι καὶ παρακαλεῖν), دولت و اقبال و شوكت ڃاڤو-رو (ἐκπάλλ-ου 3αυκέτ, (τὸ κράτος καὶ ἡ-δόξα καὶ τὸ μεγαλεῖον), سفر و حضر ڃاڤو-رو 3α3αρδὲ (ἐν τε πολέμῳ καὶ εἰρήνῃ). Σημειωτέον δὲ ὅτι, ὅταν ἡ συναπτομένη λέξις λήγῃ εἰς 1, 3 καὶ 3 ἐπιτατικά ἢ δεικτικά, ὁ σύνδεσμος 3 προφέρεται ὡς βου, ἢ βου, οἷον ڃاڤو و اڃرت ڃاڤو-رو 3α3ρετ (ἦτε παροῦσα καὶ ἡ μέλλουσα ζωὴ), κτλ.

55. Ἡ προφορὰ τοῦ 3 εἶναι ἐλαφρά τις δασύτης ὡς ἐκείνη τοῦ 3

aspirée τῶν Γάλλων. Ἡμεῖς δ' ἐν τῷδε τῷ βιβλίῳ θέλομεν ἀντιγράψαι τὸ γράμμα τοῦτο διὰ τοῦ 3, ἀν καὶ μεταξὺ τοῦτου καὶ ἐκείνου ἱκανὴ ὑπάρχη διαφορά, τὴν ὁποίαν διὰ ζώσης μόνον φωνῆς δύναται τις νὰ διαχθῇ. Παρ. ڃاڤو 3αχ'ιντ (Ἰνδία), ڃاڤو 3αχ'ε (κίνδυνος), ڃاڤو 3αχ' (ὁδός).

56. Τὸ γράμμα τοῦτο ἐπέχει πολλάκις τόπον ἀπλῶς ὀρθογραφικόν, χρησιμεῖον ἀπλῶς ὡς σημεῖον, ὅτι τὸ πρὸ αὐτοῦ γράμμα συλλαβίζεται μὲ τὸ φωνητικόν σημεῖον φετχά' ὡς τοιοῦτον δὲ ἀπαντᾷται ἐν τέλει λέξεων ἀραβικῶν, περσικῶν καὶ τουρκικῶν, καὶ ἐν μέσῳ μόνον τουρκικῶν. Π. χ. ڃاڤو 3α3را (ἡ Βασσόρα), ڃاڤو 3اڃرت (ἐβδόμας), ڃاڤو 3اڃرت (ἀξιος), ڃاڤو 3اڃرت (μὴ δύνασθαι εἰλεῖν). Καὶ τὸ μὲν ἐν λέξεσι περσικαῖς καὶ τουρκικαῖς τοιοῦτον 3 καλεῖται παρὰ τῶν γραμματικῶν ڃاڤو 3اڃرت (3α3είξεως) καὶ ڃاڤو 3اڃرت 3اڃرت (3α τυπικόν), τὸ δ' ἐν τέλει ὀνομάτων ἀραβικῶν λαμβάνει διαφόρους κατὰ διαφόρους περιστάσεις ὀνομασίας, ὧν ἐκάστη ἐν οἰκίῳ τόπῳ σημειωθήσεται.

57. Ἐστὶ δ' ὅτε τὸ ἀνωτέρω γράμμα διόλου περιττεῖται, μηδ' ὡς σημεῖον τῆς μὲ φετχά συλλαβίσεως τοῦ προηγούμενου γράμματος χρησιμεῖον, οἷον ڃاڤو 3اڃرت (τίς), ڃاڤو 3اڃرت (ὅστις. 2. ὅτι. 3. ὥστε), ἐν οἷς τὸ πρὸ τοῦ 3 γράμμα ڃ καὶ ڃ συλλαβίζεται μὲ τὸ φωνητικόν σημεῖον κεσρέ.

58. Τὸ 3 ὅτε μὲν εἶναι σύμφωνον, προφερόμενον ὡς τὸ ἡμέτερον 3, καίμενον πρὸ τοῦ 3, 3, 3, δηλονότι ἀνευ τῆς δασύτητος, 3 ἢ ἀποτελεῖ τὸ 3, ὅταν συλλαβίζεται μὲ 3, ο ἢ μὲ 3α σύμφωνα, οἷον ڃاڤو 3اڃرت (ποταμός, 2. τίς), ڃاڤو 3اڃرت (κατασκευάζειν), ڃاڤو 3اڃرت (αἰσιότης), ὅτε δὲ εἶναι ὡς ἐπιτατικόν γράμμα, μακρόνουν τὴν φωνὴν τοῦ μέ τὸ προηγούμενον αὐτοῦ γράμμα συλλαβιζομένου φωνητικοῦ σημείου κεσρέ, διό καὶ λέγεται ڃاڤو 3اڃرت (3α ἐπιτάσεως) ἐνίοτε δὲ, [καὶ τοῦτο συμβαίνει εἰς λέξεις μόνον τουρκικὰς], χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ δείξῃ ὅτι τὸ προηγούμενον αὐτοῦ γράμμα συλλαβίζεται μὲ τὸ φωνητικόν σημεῖον κεσρέ, διό καὶ καλεῖται ڃاڤو 3اڃرت (3α δείξεως). Ὅθεν ἡ διὰ τοῦ 3 κεσρέ ἀποτελουμένη φωνή: ڃ 3 προφερέσθω μακρῶς μὲν, ὅταν τὸ κατόπιν τοῦ μέ κε-

σρέ συλλαβιζομένου γράμματος ى ἔναι ἐπιτατικόν, βραχέως δέ, ἔταν τὸ προσκείμενον τῷ τοιούτῳ γράμματι ى ἔναι δεικτικόν. Πα-
ραδείμ. γιά ἐπιτατικοῦ إِصَال ἰσάλ [διαβίβασις], قَالَ κητάλ [ἀλ-
ληλοκτονία]. Παραδείγμ. γιά δεικτικοῦ قَالَ [ποιεῖν] κτλ.

59. Ἐν τέλει λέξεων τινων ἀραβικῶν τὸ ى προφέρεται ὡς α
βραχὺ καὶ λέγεται τοῦτου ἔνεκα مقصود بِ γιά-ι μακρουρὲ [γιά
βραχὺ]. Π. χ. أَوَّل ἐβλίά [βελτίων], طَوِي τουπά [δένδρον τι πα-
ραδείσειον]. Εἰς τὰ βιβλία, ὅσα γράφονται μὲ τὰ ὀρθογράφικα σημεῖα,
ἀπαντᾷται ἐπὶ τοῦ τοιούτου λεκτικοῦ βραχέως ى τὸ أَوَّل οὐ-
ζο ὡς ἐλίφ [μακρὸν ἐλίφ] λεγόμενον σημεῖον, ἔχον σχῆμα μικρὸν
ἐλίφ καὶ γραφόμενον καθέτως.

60. Τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου δὲν ἦσαν ἄλλοτε διατεθειμένα
καθ' ἣν τὰ βλέπομεν σήμερον τάξιν, ἀλλ' ἐχώρουν κατὰ λόγον τῆς
ἀριθμητικῆς των ἀξίας. Ἡ τάξις αὕτη διεσώθη παρὰ τοῖς Ἀραβί καὶ
ἐπομένως παρὰ τοῖς Πέρσαις καὶ Ὀθωμανοῖς ἐν ὅκτῳ πάντῃ ἀσῆμοις
λέξεσι, τὰς ὁποίας ἐκστηθίζουσιν οἱ Μωαμμεθιανόπαιδες εἰς τὰ σχο-
λεῖα, ὅπως πρόχειρον ἔχωσι, χρεῖας καλοῦσας, τὴν ἀριθμητικὴν
ἀξίαν ἐκάστου γράμματος. Αἱ λέξεις δ' αὗται εἰσὶν αἱ ἑξῆς: أحَد
 هُوَ ἐπὶ δ' ζεδ, χέδεζ, χοστῆ, κα-
λεμέν, σάφες, καρασέτ, σάχαζ, ζάζαγ, τῶν ὁποίων τὰ μὲν
πρῶτα ἐννέα γράμματα παριστάνουσι τὰς μονάδας, τὰ δὲ δευτέρη
ἐννέα τὰς δεκάδας, τὰ δὲ τρίτα ἐννέα τὰς ἑκατοντάδας καὶ τὸ
τελευταῖον ἐν τῷ χίλιῳ. Σημειωθήσθω δέ, ὅτι ταῖς ἐπὶ τῶν ἐν τοῖς
ἀνωτέρῳ ὅκτῳ ἀσῆμοις λέξεσιν εἴκοσι καὶ ὅκτῳ γραμμάτων πάντα
περσικὰ ἢ ταταρικὰ τοῦ ὀθωμανικοῦ ἀλφαβήτου γράμματα δὲν ἔ-
χουσιν ἰδίως ἄλλην ἀριθμητικὴν δύναμιν, εἰμὴ ἐκείνην τῶν ὁμοιο-
σχημῶν ἑαυτοῖς ἀραβικῶν γραμμάτων, ἰσοδυναμοῦντος τοῦ ب τῷ
 ب , τοῦ ج τῷ ج , τοῦ د τῷ د καὶ τοῦ ه περσικοῦ καὶ ه σαγῆρ
νοῦν τῷ ه .

Περὶ τῶν φωνητικῶν σημείων.

61. Οἱ Ὀθωμανοὶ μὴ ἔχοντες γράμματα ἀποτελοῦνται μόνον φων-

νὴν, ὡς τὰ ἡμέτερα φωνήεντα, ἀναπληροῦσι τὴν ἑλλειψιν ταύτην διὰ
τριῶν σημείων, τὰ ὁποῖα ὀνομάζονται ح χαρεκὲ καὶ τὸ πληθυν-
τικόν ح χαρεκιάτ. Ἐπειδὴ δ' ἐκ τῶν σημείων τούτων, εἴτε γρα-
φομένων εἴθ' ὑπεννοουμένων, λαμβάνουσι φωνὴν τὰ σύμφωνα, ὡνο-
μάσαμεν αὐτὰ σημεῖα φωνητικά. Καὶ λέγονται μερικώτερον τὸ μὲν
πρῶτον ق φετχά καὶ ق φέτχ ἢ τουρκιστὶ استون οὐστον,
τὸ δὲ δεύτερον, كسر κασρέ καὶ كسر ἢ τουρκιστὶ اسر ἔσερέ, καὶ
τὸ τρίτον, ضم ζαμμέ καὶ ضم ζάμμ ἢ τουρκιστὶ اوزو ὀδοτοῦρῳ.

62. Τὸ σημεῖον ق , γραφόμενον ἐπὶ τῶν γραμμάτων κεκλη-
μένον ἐκ δεξιῶν ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ οὕτως (ق), ἀποτελεῖ τὴν φωνὴν
τοῦ ع ἢ ا , οἷον ق τε, ق κα.

63. Τὸ σημεῖον ك , κατὰ μὲν τὸ σχῆμα μηδὲν διαφέρει
τοῦ προηγουμένου σημείου, γραφόμενον ὁμως ὑποκάτω τῶν γραμ-
μάτων, ἀποτελεῖ ὅτ' ἐν τῇ φωνῇ τοῦ ἡμετέρου ع , ὅτ' ἐν ἄλλῃ
τινὴ φωνῇ, ἥτις εἶναι δυνατωτέρα καὶ δαυτέρη τῆς τοῦ ع . Μέλλει
δὲ παριστάνεσθαι ἢ δευτέρα αὕτη φωνὴ τοῦ κασρέ εἰς τὴν ἑλληνι-
κοῖς γράμμασιν ἀντιγραφὴν τῶν ἐν τῷδε τῷ βιβλίῳ ὀθωμανικῶν
λέξεων διὰ τοῦ ه , ὡς προσέιρηται (ἀρ. 16. §. 1) οἷον ه τι, ق κη.

64. Τὸ σημεῖον ا , ἔχον σχῆμα μικρὸν ا καὶ γραφόμενον
ἐπάνω τῶν γραμμάτων ἀποτελεῖ, κατὰ διαφόρους περιστάσεις, μίαν
τῶν ἀκολουθῶν τεσσάρων φωνῶν ا , او , و , يو οἷον ا ا , او , و ,
 يو , ا το, του, τοῦ, τιδ.

65. Περὶ τοῦ ὅτε δὲ ἐκφέρεται ἡ μία ἢ ἡ ἄλλη ἐκ τῶν δύο ἢ
πλειοτέρων φωνῶν, ἃς ἀποτελεῖ ἕκαστον φωνητικόν σημεῖον, γενή-
σεται μνηεῖα εἰς τὸ περὶ ἁρμονίας τῶν γραμμάτων μέρος (ἀριθ. 87.
ἕως 93).

66. Εἴρηται ἀνωτέρω, ὅτι τὰ γράμματα ا , و καὶ ى λέγονται
καὶ حروف χουρούφι: μεῖζδ (γράμματα ἐπιτάσεως ἢ ἐπιτατικά),
διότι ἐπιταίνουσιν ἢ μακρύνουσι τὴν φωνὴν τοῦ προηγουμένου αὐ-
τῶν φωνητικοῦ σημείου. Κατὰ τοιαύτην δὲ περίπτωσιν, πρέπει νὰ
προηγῇται τοῦ μὲν ἐλίφ γράμμα συλλαβιζόμενον μὲ ق φετχά,

τοῦ δὲ βὰθ, γράμμα συλλαβιζόμενον με ζαμμέ, καὶ τοῦ γιά, γράμμα συλλαβιζόμενον με κεσρέ, ὡς ἐν ταῖς λέξεσι كَلْ κιτ-ά-π (βιβλίον), دُخُلْ δοῦχ-οῦ-λ (εἰσοδος), مَرِي-تْ (ἀσθενής)· διότι τὸ μὲν ἐλίφ εἶναι ἀνάλογον ἢ συγγενές τοῦ φετχά, τὸ δὲ βὰθ, τοῦ ζαμμέ καὶ τὸ γιά τοῦ κεσρέ, τοῦθ' ὅπερ οἱ Ἀραβες σημαίνουναι λέγοντες περὶ τοῦ ἐλίφ, ὅτι εἶναι ἀδελφὴ τοῦ φετχά اَحْتِ οὐχ-τοῦ-λ φετχά, καὶ οὕτω περὶ τῶν δύο ἄλλων ἐπιτατικῶν γραμμάτων. Ἐπομένως αἱ φωναὶ τῶν ἐν τοῖς ἀνωθι παραδείγμασι πρὸ τῶν 1, 2 καὶ 3 εὐρισκομένων φωνητικῶν σημείων προφερέσθωσαν μακρῶς.

67. Πᾶν γράμμα συλλαβιζόμενον μεθ' ἑνὸς τῶν ἀνωτέρω τριῶν φωνητικῶν σημείων λέγεται γενικώτερον μὲن مَكْرُكْ μοῦτεχαρρίκ (κινούμενον, κινητόν), μερικώτερον δὲ καλεῖται مَقْرُكْ μεφ-τοῦχ, ὅταν συλλαβιζῇται με φετχά مَكْرُكْ μεκ-σοῦρ, ὅταν συλλαβιζῇται με κεσρέ مَقْرُكْ μαζ-μοῦμ, ὅταν συλλαβιζῇται με ζαμμέ.

68. Ὑπάρχουσιν ἔτι διὰ ῥύθμιν τῆς προφορᾶς τὰ ἀκόλουθα σημεία, تَنْوِيْنٌ τενβινάτ, جَزْمٌ ζεζέμ, تَشْدِيدٌ τεσδδίτ, حَزْمٌ χεμ-ζέ, مَدَدٌ καὶ مَدْلٌ μέδδ καὶ βὰσλ.

69. Ὑπὸ τὸ γενικὸν ὄνομα تَنْوِيْنٌ καὶ τὸ πληθυντ. تَنْوِيْنَاتٌ εἰσὶ γνωστὰ τρία σημεία, ἅτινα τίθενται ῥαίποτε ἐν τέλει λέξεων, καὶ καλοῦνται ἰδίως τὸ μὲν πρῶτον تَنْوِيْنٌ τενβίνου-λ φέτχ ἢ τουρκιστί اِنْبِيْ اِنْبِيْ ἰκί ὁῦστοῦν, τὸ δὲ δεύτερον, تَنْوِيْنُ الْخَفْضِ τενβίνου-λ χαφζ ἢ τουρκιστί اِسْرِيْ اِسْرِيْ ἰσερέ καὶ τὸ τρίτον, تَنْوِيْنُ الضَّمِّ τενβίνου-ζ ζάμμ ἢ τουρκιστί اَوْرُوْ اَوْرُوْ ἰκί ὁτοῦροῦ.

70. Τὰ τρία ταῦτα σημεία ἔχουσιν, ὡς ἐκ τῆς τουρκικῆς αὐτῶν κλήσεως γίνεται ὁφθαλμὸν, τὸ διπλοῦν σχῆμα τῶν προβήθέντων τριῶν φωνητικῶν σημείων, καὶ ἀποτελοῦσιν ἕκαστον τούτων τὰς φωνὰς τοῦ ὁμοειδοῦς ἑαυτῷ ἀπλοῦ φωνητικοῦ σημείου, πλὴν ὅτι αἱ φωναὶ τούτων ἀπολήγουσιν εἰς ν, ἐφ' ᾧ καὶ λέγονται تَنْوِيْنَاتٌ τενβινάτ, ὡς ἂν ἐλεγέ τις νύληκτα. Ὅθεν τὸ μὲν τενβίνου-λ φέτχ () προφέρεται ὡς ἐν ἢ ἀν, τὸ δὲ τενβίνου-λ χαφζ (), ὡς ἐν ἢ ἡν,

καὶ τὸ τενβίνου-ζ ζάμμ () ὡς ον, ουν, οὐν, ἰον' οἶον () ἐν, ἀν, () τιν, την, () τον, τουν, τοῦν, τιόν.

71. Τὰ τρία ταῦτα νύληκτα φωνητικὰ σημεία, τιθέμενα μόνον ἐν τέλει τῶν λέξεων, μεταχειρίζονται οἱ Ἀραβες εἰς σχηματισμὸν τῆς ὀνομαστικῆς, γενικῆς καὶ αἰτιατικῆς (α) τῶν πλείστων ἐνικῶν καὶ ἀνωμάλων πληθυντικῶν ἐπιθέτων καὶ ὀνομάτων, ὅταν ἐκφέρωνται ἀνάρθρως καὶ ἐνταυτῷ δὲν ἔχωσιν ἐν ἀκολουθίᾳ αὐτῶν ἡ γενικὴν σχετικὴν ἢ ἄλλο ἐπίθετον. Σχηματίζουν δὲ διὰ μὲν τοῦ τενβίνου-ζ ζάμμ τὴν ὀνομαστικὴν' οἶον نَاصِرٌ νάσηρ-οῦν (βοηθός), διὰ δὲ τοῦ τενβίνου-λ χαφζ τὴν γενικὴν, οἶον نَاصِرٍ νάσηρ-την (βοηθός), καὶ διὰ τοῦ τενβίνου-λ φετχ τὴν αἰτιατικὴν, εἰς σχηματισμὸν τῆς ὁποίας ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως καὶ ἡ προσθήκη ἑνὸς ἐλίφ ἐν τέλει τῆς λέξεως, οἶον نَاصِرٌ γεύμεν (ἡμέραν). Ἡ προσθήκη αὕτη τοῦ ἐλίφ καθίσταται περιττὴ εἰς τὴν αἰτιατικὴν, ἃ, ὅταν τὸ τενβίνου-λ φέτχ τίθεται ἐπάνω () ἢ () τυπικοῦ, ἀμφοτέρω τὰ ὁποῖα μεταβάλλονται ἐν τοσοῦτῳ εἰς (), οἶον نَاصِرٌ, βε-κιάλετεν ἐκ τοῦ نَاصِرٌ, βεκιάλετ, نَاصِرٌ φοῦδζετεν ἐκ τοῦ نَاصِرٌ φοῦδζέ. 6'. ὅταν τίθεται ἐπάνω χεμζέ, οἶον نَاصِرٌ, πινά-εν.

Σημ. Ἐκ τῶν ὡς ἀνωτέρω σχηματιζομένων τριῶν ἀραβικῶν πτώσεων, ἡ μὲν ὀνομαστικὴ καὶ γενικὴ εἰσὶν ἀχρηστοὶ εἰς τὴν ὀθωμανικὴν, ἀπαντῶμεναι μόνον εἰς φράσεις ἀραβιστί συνταταγμένας ἢ εἰς ἀραβικὰ γνωμικὰ καὶ θρησκευτικὰ ῥητά· τῆς αἰτιατικῆς ὁμοῦς ἡ χρῆσις κατέστη συνηθεστάτη παρ' Ὀθωμανοῖς, καθότι οὗτοι, κατὰ μίμησιν τῶν Ἀράβων, οἵτινες μεταχειρίζονται τὰς τοιαύτας αἰτιατικὰς καὶ ὡς ἐπιβήματα, δύνανται κατὰ τὸν ἐκτεθέντα τρόπον νὰ σχηματίσωσιν ἐκ διαφόρων ὀνομάτων καὶ ἐπιθέτων ἀραβικῶν, ἐνίοτε δὲ καὶ περσικῶν, διάφορα κατὰ τὴν διάφορον ἔννοιαν τῆς πρωτοτύπου λέξεως ἐπιβήματα σημαντικὰ χρόνου, τρόπου, τόπου, τάξεως καὶ λοιπά. Παραδείγμα. نَاصِرٌ (νύκτωρ)

(α) Τριῖς μόνοι πτώσεις ἔχουσιν οἱ Ἀραβες, τὴν ὀνομαστικὴν, γενικὴν καὶ αἰτιατικὴν. Ἡ δὲ διττὴ σχηματίζεται ἐκμαρβήτως.

ἐκ τοῦ ليل λέειλ (νύξ), تاتبيكان (καθ' ὁμοίωσιν) ἐκ τοῦ تاتبيك (ὁμοίωσις) لمع μεμνούνεν (περιχαρῶς) ἐκ τοῦ نون μεμνούν (περιχαρῆς), داخل δάχηλεν (ἐντός, ἔσωθεν) ἐκ τοῦ داخل (δ, ἡ, τὸ ἐντός), ناني σάνιγεν (δεύτερον) ἐκ τοῦ ناني (δεύτερος), سلا سελάμετεν (σώως, ὑγιῶς) ἐκ τοῦ سلا (σωτηρία), ولا إλιάβατεν (ἐκ προσθήκης) ἐκ τοῦ ولا (προσθήκη), إ πινάεν (οἰκοδομῆς γινομένης, βάσεως τιθεμένης, — ἔνικα) ἐκ τοῦ إ πινά (οἰκοδομή, κατασκευή).

72. Τὸ σημεῖον چر ζζέζμ (ἀποτομή), ὅπερ καὶ سكون σουκλίου (ἡρεμία) καλεῖται, εἰκονίζεται οὕτως ('), καὶ δηλοῖ ὅτι τὸ γράμμα, ἐφ' οὗ τίθεται, δὲν συλλαβίζεται μὲ κῆνεν φωνητικὸν σημεῖον. Δύναται δὲ νὰ γραφῇ ἐφ' ὅλων τῶν γραμμάτων, πλην τοῦ ἀρκτικοῦ λέξεως· διότι οὐδεμία τουρκικὴ οὔτε ἀραβικὴ καὶ περσικὴ λέξις δύναται ν' ἀρχίζῃ ἀπὸ γράμματος μὴ ἔχοντος ἴδιον φωνητικὸν σημεῖον (α). Πᾶν δὲ γράμμα φέρον ἄνωθεν τὸ ζζέζμ λέγεται مجزوم μεδζζοῦμ (ἀποτετμημένον) ἢ ساكن σακίν (ἡρεμοῦν).

(α) Ὅτι αὕτως ἔστι ἡ ἀρχὴ, ἡ ζζ ἡρεμίας αὐτῶν ἀρχαίων προδίδουσι ἐν ἀρχῇ λέγων ἴσμεν, ἀπὸ δὲ ἀλλεπαλλήλων συμφώνων ἀρχαίων, ἐν ἑλίφ λέγοντες اصطلل ἰσταπλ ἐκ τοῦ اصلας, ازمر ἐκ τοῦ مزمر, استاوروز ἰσταυρος ἐκ τοῦ σταυρος, اسكله ἰσκαλε ἐκ τοῦ σκαλε. Ἐνταῦθα ἴσμεν, ἀπὸ τῶν λέξεων ἐν ἀρχῇ τῶν ποσίων λέγων τὸ ἑλίφ, συλλαβίζουσι τὸ πρῶτον αὐτῶν ἀραβικῶν συμφώνων μὲ αὐτὰ ἢ μὲ φωνητικὸν αὐτῶν κλιν ἐκ τοῦ κλιν, كلب κλιν ἐκ τοῦ κλιν, كالين ἐκ τοῦ كالين (ἐννοεῖται ἐν ἀνακτῇ ὁ ἀραβικὸς συλλαβὴ ἔχοντες).

Ἐκ τούτων τῶν κλίμας προέβη καὶ ἡ παραμείνουσι ὁνομάσαι τῶν ἑλλενιστῶν, οἷον τὰ Νικαμύδα, Νίκαια κτλ. τῶν ἰσλαμικῶν ἢ εἰς αὐτὰ ἑλλεπαλλήλα φωνήεντα καταλείποντες, ὡς αὐτὰ παρὰ τοῖς ὀθωμανοῖς, ἀνάγκασται αὐτοῖς ν' ἀπαλείψουν τὰς διασυμφωνίας καταλείποντες τὴν ποσίων ὁνομάτων, καὶ πρὸς αὐτὰ ἐν ἀρχῇ προσέτι τοῦ ζ, ποσὶς αὐτοῦ εἰς ἑλίφ ὡς ἔστιν ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν ποσίων (نكيد) ἑζνικμτ (Νικαμύδα), ازنيك ἑζνικ (Νίκαια), καὶ ἔστιν αὐτῶν ἡ συλλαβίζουσι ἐκ τοῦ εἰς Νικαμύδα, εἰς Νίκαιαν, ὡς ποσὶς ἑλλενιστῶν. Τὸ δὲ اسلامبول ἰσταμποῦλ, ὅπερ παρὰ ἡμετέρας ἑλλεπαλλήλους γράφεται استانبول ἰσταμποῦλ, ἑλλεπαλλήλα ἐκ τοῦ اسلامبول ἰσταμποῦλ (ἑλλεπαλλήλα) καὶ τοῦ ἀραβικοῦ ποσίου استانبول (ἑλλεπαλλήλα) καὶ αὐτῶν, εἰς τὴν ποσίων.

73. Τὸ σημεῖον تشد تشδτ ἢ تش تشδδ καὶ تش تشدδ (ἐνίσχυσις), σχηματίζεται οὕτως ('), καὶ δηλοῖ ὅτι τὸ γράμμα, ἐφ' οὗ τίθεται, πρέπει νὰ προφέρηται διπλοῦν, ὡς αὐτὸ α-χ αδδ (γραμμῇ), تش ρέδδ (ἀπόρριψις), ἀντὶ α-α καὶ α-α, ὡς τὰ τελικὰ δύο ὁμοία γράμματα, ἐνωθέντα εἰς ἓν, προσέλαβον τὸ τασδίτ. Καλεῖται δὲ ἡ τοιαύτη δύο γραμμάτων ἐνωσις εἰς ἓν ρέδδ ἰδ-γὰμ (κράσις), καὶ τὸ διὰ τοῦ τασδίτ σημειούμενον γράμμα تش μοθ-σεδδδτ (ἐνισχυμένον) ἢ تش σακλήλ (βαρὺ)· ἡ ἀπουσία δὲ τοῦ τασ-τίτ λέγεται تش تشدτ ταχρίφ (κουφισμός), καὶ τὸ γράμμα τὸ μὴ ἔχον αὐτὸ, ἢ τοῦ μὴ διπλοῦν تش تش μουχαφφίφ (κεκουφισμένον).

74. Τὸ چر χαμζέ ἢ τουρκικώτερον حرف χαμζ-ελίφ εἰκονίζεται οὕτως ('), καὶ τιθέμενον μόνον ἐπὶ τοῦ ἑλίφ σχηματίζει τὸ ἑλίφ μαχμουζέ λεγόμενον σύμφωνον, ὅπερ ἀποτελεῖ αἰφνιδίαν καὶ δραστήριον τινα ἐκφώνησιν, γινομένην ἐκ στήθους (ἀριθμ. 18).

Ἡ προφορὰ τοῦ ἐν ἀρχῇ μὲν καὶ ἐν τέλει λέξεως ἑλίφ μαχμουζέ εἶναι σχεδὸν ἀναπαίσθητος, καὶ ὑπὸ τῶν Ἀράβων αὐτῶν προφερομένου, μὴ ἀκουομένης εἰμὴ τῆς φωνῆς τοῦ ἐπάνω ἢ ὑποκάτω αὐτοῦ φωνητικοῦ σημείου, τοῦ ἐν μέσῳ ὅμως λέξεως ἑλίφ μαχμουζέ ἢ προφορὰ εἶναι ἐκπαισθητοτάτη, χρήζει ὁμως, ὡς καὶ τὸ چ, τῆς διὰ ζώσης φωνῆς διδασκαλίας. Τὸ ἐν μέσῳ λέξεως ἑλίφ μαχμουζέ θέλει σημειοδοθῇ δι' ἀποστροφῆς. Παραδείγμ. امر εμρ (προσταγῇ), انبت οὔνσιετ (ἐπιμίσια), افر (ἔχνος), كبد تشكيت (ἐμπέδωσις), امور με'εμουρ (ἐπιτατραμμένος, διωρισμένος). Ἰστίον δὲ αὐτῶν ὅτι τὸ χαμζέ τοῦ ἑλίφ μαχμουζέ γράφεται ἄνωθεν μὲν, ὅταν τὸ ἑλίφ συλλαβίζεται μὲ φωνητικὸν σημεῖον τιθέμενον ἄνωθεν, κάτωθεν δὲ, ὅταν τὸ ἑλίφ συλλαβίζεται μὲ φωνητικὸν σημεῖον τιθέμενον κάτωθεν, ὡς ἐν τοῖς ἀνωθι παραδείγμασιν. Ὅτι, ἐπειδὴ τὸ μὲν ἑλίφ μαχμουζέ εὐρίσκεται ἐν ἀρχῇ, ἐν μέσῳ καὶ ἐν τέλει λέξεων, τὸ δὲ ἀπλοῦν ἑλίφ ἐν μέσῳ μόνον καὶ ἐν τέλει, διὰ τοῦτο τὸ ἐν ἀρχῇ μὲν λέξεως ἑλίφ μαχμουζέ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ φέρῃ ἄνωθεν ἢ κάτωθεν τὸ χαμζέ, τὸ ἐν μέσῳ

ὁμοίως καὶ ἐν τέλει λέξεως, πρὸς διαστολὴν ἀπὸ τοῦ ἀπλοῦ ἐλίφ, λαμβάνει ἀναγκαίως τὸ χεμζέ.

75. Τὸ χεμζέ εὐρηται γεγραμμένον καὶ ἐπὶ τοῦ و καὶ ی, οἷον مومين μου'μιν (πιστός, εὐσεβής) مؤثر μου'εσθρ (δραστικός, καταναυτικός), لمّ كالل (λέγων). Ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα و καὶ ی ἐπιχουσι τόπον ἐλίφι μαχμουζέ, τραπέντος διὰ λόγους τινάς γραμματικούς, ὡς θέλομεν ἰδεῖ παρακατιόντες, εἰς و καὶ ی. Σημειωτέον δὲ ὅτι ὑπὸ τὸ ἐξ ἐλίφι μαχμουζέ τρεπτόν ی δὲν γράφονται αἱ δύο στιγμαί, ὡς ἐν τῷ τελευταίῳ παραδείγματι ὁρᾶται.

74. Τὸ χεμζέ ἀπαντᾷται καὶ ἐπὶ ἄλλων γραμμάτων, ὡς ἐν τῇ λέξει مومّ μεσελέ (ζήτημα). Κατὰ τοιαύτας περιστάσεις, τὸ χεμζέ καίται ὡς σημεῖον τῆς ἐκείθεν, διὰ λόγους τινάς γραμματικούς, ἐκθλίψεως ἐνός ἐλίφι μαχμουζέ.

77. Ἀπαντᾷται δ' ἐτι ἐν τέλει λέξεων τινῶν μεμονωμένων, χωρὶς τοῦ νὰ υποδοσθᾷται ὑπ' οὐδενὸς γράμματος, ἐπὶ τόπον ἐνός | μαχμουζέ ἢ و συμφώνου, ἀποβληθέντων διὰ λόγους τῆς ἀραδικῆς γραμματικῆς. Παραδείγμ. و پیر' (φρέαρ), جرّ δζουζ' (μέρος, τεμάχιον), لملّ ἰφά (ἐκπλήρωσις).

78. Τὸ χεμζέ εὐρίσκεται συχνάκις καὶ ἐν τέλει λέξεων ληγουσῶν εἰς α τυπικὸν ἢ εἰς ی ἐπιτατικόν, ὅπου προφερόμενον μὲ κασρὲ ἀποτελεῖ μίαν συλλαβὴν ἰδιαιτέραν. Τοῦτο δὲ συμβαίνει, ὁσάκις οἱ Ὀθωμανοὶ θέτουσι, κατὰ μίμησιν τῶν Περσῶν, τὴν γενικὴν κτητικὴν, ἢ σχετικὴν λεγομένην κατόπιν τῆς πρὸς τὴν σχετίζεται λέξεως ἢ τὸ ἐπίθετον κατόπιν τοῦ οὐσιαστικοῦ, ἐν ᾧ κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς τουρκικῆς γλώσσης ἢ γενικῇ, καθὼς καὶ τὸ ἐπίθετον, πρέπει νὰ προτάσσωνται τῶν πρὸς ἃς σχετίζονται λέξεων οἷον دولت علیّه τερπ'ά-ἑ δευλέτι ἄλιε (οἱ ὑπῆκοι τοῦ Ὑψηλοῦ Κράτους), تربه کماله τερπίε-ἑ κίαμιλέ (ἀνατροφή ἐντελής), مامول کاوّه-ἑ ἰστανπόλ (ὁ Κριτὴς τῆς Κωνσταντινουπόλεως). (α)

(α) Ὡς εἶναι εὐκταίς τῆς γενικῆς μετὰ τῆς πρὸς τὴν σχετίζεται λέξεως, καὶ τοῦ ἐπιθέτου μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ λέγεται اضافت (εὐκταίς). Παρὶ ταύτης, καίτοι εἰς τὴν παρὶ συν-

79. Τὸ σημεῖον و μεδδὲ ἢ و μεδδ καὶ مام ماتτὰ (ἐπίτασις), ἔχον σχῆμα τοιοῦτον (), τίθεται συνήθως ἐπὶ τοῦ ἐλίφ, ὡς σημεῖον τῆς ἀποβολῆς ἐτέρου ἐλίφ· διότι, ὅταν κατόπιν ἐλίφι μαχμουζέ ἐν ἀρχῇ λέξεως κειμένου καὶ μὲ φετχὰ συλλαβιζομένου συμπίσῃ ἢ ἐλίφι μαχμουζέ, μὴ ἔχον ἴδιον φωνητικὸν σημεῖον, ἢ ἐλίφ ἐπιτατικόν, τότε ἀποβάλλεται μὲν τὸ δεῦτερον ἐλίφ, γράφεται δὲ ἐπὶ τοῦ πρώτου τὸ μεδδὲ, εἰς δῆλωσιν τῆς ἀπουσίας ἐνός ἐλίφ, οἷον لملّ ἀμέννα ἀντὶ لملّ (ἐπιστεύσαμεν, ῥῆμα ἐπιβόρημ. λαμβανόμενον), آمر ἀμίρ ἀντὶ آمر (ἀρχων), آمیز ἀμίζ ἀντὶ آمیز (μικτός)· ὅταν

τάτοις ἀναγόμενοι, ἀνάγκη καὶ εἴπωμεν ἑνταῦθα ἐν παρὶσιν, διότι οὗτοι τῶν παρὶ τοῦ ἰζαφάν γινόμενοι καὶ ἡ ἀνάγκη τῶν μετὰ τὴν ἀποβολὴν συλλαβῶν καὶ ἡ ἀποβληθεὶς αὐτῶν ἀδύνατος.

Ἡ σύνταξις αὕτη γίνεταί κατὰ τὴν αἰσθησιν τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τῆς ἀκοῆς. Ἐάν τὸ προταχθεὶς τῆς γενικῆς ἢ τοῦ ἐπιθέτου οὐσιαστικὸν λέγῃ εἰς σύμφωνον ἢ α τυπικόν (ἀρθ. 72), τὸ λατικὸν ταῦτα γράμμα προφερόμενον μὲ κασρὲ, οἷον پیر قائم چاه پیر (ἡ ῥοὰ τῆς ἀνακτοῦς). سال جدید (νέος αἶσα).

Εἰ δὲ τὸ προταχθεὶς ὄνομα εἴη παρσιανὸν λέγον εἰς | ἐπιτατικόν ἢ δαιτικόν, προσθίεται μετὰ τὸ λατικὸν ταῦτα γράμμα ἢ ی σύμφωνον, προφερόμενον μὲ κασρὲ, οἷον پای تخت (ἡ τοῦ τοῦ θρόνου, πρωτεύουσα Κράτους), خدای ملان (ὁ θεὸς ἡ παντοκράτης).

γ'. Ἐάν τὸ προταχθεὶς ὄνομα εἴη ἀραβικὸν λέγον εἰς | ἐπιτατικόν, θέτουσιν μετὰ τὸ λατικὸν ταῦτα γράμμα ἢ ی σύμφωνον ἢ و α τυπικόν, προφερόμενον μὲ κασρὲ, οἷον ادای دعای بقای دولت (ἐκπλήρωσις εὐχῆς — ἐντολὴ — τῆς διατελέσεως τοῦ Κράτους), لملّ دولت کاوّه (ἐκπλήρωσις εὐχῆς — ἐντολὴ — τῆς διατελέσεως τοῦ Κράτους), بنا جدید (νέον κτίσμα).

Καὶ τὰ εἰς و ἐπιτατικὸν ἢ δαιτικὸν λέγον ὄνομα, εἴη ἀραβικὸν εἴη παρσιανόν, δέχεται ἐν τέλει τὸ ε σύμφωνον μὲ κασρὲ, οἷον روی زمین (ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς), بازوی قوی (βραχίον ἰσχυρόν).

δ'. Ἐάν τὸ προταχθεὶς ὄνομα, εἴη ἀραβικὸν εἴη παρσιανόν, λέγον εἰς α τυπικόν ἢ εἰς ی ἐπιτατικὸν ἢ δαιτικόν, μετὰ τὸ λατικὸν ταῦτα γράμματα τίθεται τὸ همر προφερόμενον μὲ κασρὲ, ὡς ἐν τῷ αὐτῷ παραδείγματι (ἀρθ. 78).

Σημειώσιν δὲ, ὅτι ἡ συνταξὶς αὕτη τῆς γενικῆς καὶ τοῦ ἐπιθέτου γίνεταί συνήθως εἰς ἀραβικῆς καὶ παρσιανῆς λέξεως, καὶ ἐτι ἡ ὡς εἶναι προταχθεὶς γενικὴ τίθεται ἐν ἀρχῇ ὀνομαστικῆς αἰωνογενετικῆς καταστάσεως, καθὼς εἰς τῶν προταχθέντων παραδειγμάτων δεδιότα.

α. εἰς τὸ ἀραβικὸν ἄρθρον ال.

β. εἰς τὰς λέξεις بن ابن (υἱός), بنت ἰβνέτ (θυγάτηρ), καὶ اسم (ὄνομα).

85. Ἐνίοτε παντάπασι ἀποβάλλεται τὸ χέμζετοῦ-λ βάσλ.

α. εἰς τὴν φράσιν اسم الله الرحمن الرحيم πιαμί-λ λαχη-ρ ραχ-μάνι-ρ ραχ-ήμ (ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ τοῦ οἰκτιρμονοῦ καὶ ἐλεήμονος), ὅθεν τὸ χέμζετοῦ-λ βάσλ τῆς λέξεως اسم εἶναι ἀποβεβλη-μένον.

β. εἰς τὰς λέξεις بن ابن (υἱός) καὶ بنت ἰβνέτ (θυγάτηρ), ὅ-ταν συμπέσωσι μεταξύ δύο κυρίων ὀνομάτων, σχέσιν ἐχόντων πρὸς ἀλλήλα, ὡς ἐν τῷ بن يوسف, τοῦ ὁποῦ τοῦ ὀρθῆ ἀνάγνωσις εἶναι γιουσουφού-πίνου γι'α'κούπ (Ἰωσήφ υἱὸς Ἰακώβ). Ἄλλοι ὁθωμανοὶ ἀναγινώσκουσι συνήθως τὰς τοιαύτας φράσεις παρεμβάλλοντες μεταξύ τῶν δύο γραμμάτων τοῦ بن ἐν κεσρέ, λέγοντες γιουσουφ πίν γι'α'κούπ, محمد بن احمد μοχαμμέτ πίν ἀχμέτ (Μοχαμμέτ υἱὸς Ἀχμέτ). Τὸ δὲ ἀπὸ بنت συντετμημένον بنت προφέρουσι παρεμ-βάλλοντες μεταξύ τῶν δύο πρώτων γραμμάτων ἐν κεσρέ, προσέ-ροντες δὲ καὶ τὸ ληκτικὸν γράμμα ὡς κίτως διὰ τοῦ κεσρέ. II. χ. فاطمة بنت عمر φατημέ πίντι ὁμέρ (Φατημέ θυγάτηρ Ὁμέρ).

γ. εἰς τὸ ἄρθρον ال, ὅταν ἔχη πρὸ αὐτοῦ τὴν ἀραβικὴν πρό-θεσιν ل λι. II. χ. الحق لی-ل χάκκ (διὰ τὸ δίκαιον), المصلح لی-ل μασλάχατι (διὰ τὴν ὑπόθεσιν), αντί الحق καὶ المصلح.

86. Ὅλα τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα φωνητικὰ καὶ λοιπὰ ὀρθογραφικὰ σημεῖα ἐντε χειρογράφοις καὶ ἐντύποις βιβλίοις ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πα-ραλείπονται ὑπεννοούμενα ἔξωθεν.

ΠΕΡΙ ΑΡΜΟΝΙΑΣ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.

87. Προλαβόντες εἶδομεν (ἀριθ. 61), ὅτι ἐκ τῶν τριῶν φωνητι-

αἱ ἀραβικαὶ καταληκτικαὶ ἀντωνυμίαι هم (αὐτός) καὶ هي (αὐτή), ὡς ἐν τῷ عليكم السلام ἔλθι-α-α-α μου-α α-α-α (ἐφ' ἑαυτὸς ὁ εἰρηνικός, σωτηρία), عليكم السلام ἔλθι-α-α μου-α α-α-α (ἐφ' αὐτούς τὸ ἀνέλεμα).

κῶν σημείων, μεθ' ὧν συλλαβίζουσιν οἱ ὁθωμανοὶ τὰ γράμματα, τὸ μὲν φετχά ἀποτελεῖ τὴν φωνὴν ε ἢ α, τὸ δὲ κεσρέ, τὴν φωνὴν ι ἢ η, καὶ τὸ ζαμμέ, τὰς ἀκολουθοῦσας τέσσαρας φωνάς, ο, ου, ου, ιο. Ἐρχόμεθα ἤδη νὰ δώσωμεν κανόνας ὅσον τὸ δυνατόν ἀκριβεῖς περὶ τοῦ πότε ἀποτελεῖ τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην φωνὴν ἕκαστον φωνη-τικὸν σημεῖον, ἐκθέτοντες ἐνταῦθα συνοπτικὴν τινα θεωρίαν περὶ τῆς τῶν γραμμάτων ἀρμονίας, ἧτις ἐμφαίνει τῷ ὄντι ἰδιάζουσιν τινα καὶ πολλοῦ λόγου ἀξίαν τῆς ὁθωμανικῆς γλώσσης ἀρετὴν. Ἡ δὲ περὶ τῆς ὁ λόγος ἀρμονία εἶναι διττὴ, ἄλλην ἔχουσα ἐνέργειαν εἰς τὰς ἀρα-βικὰς καὶ περσικὰς, καὶ ἄλλην εἰς τὰς τουρκικὰς λέξεις, ὡς ἐκ τῶν κατωτέρω γίνεται δῆλον.

88. Κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ἀρμονίας, διαιροῦνται τὰ γράμματα τοῦ ὁθωμανικοῦ ἀλφαβήτου, καθὼς καὶ αἱ διὰ τῶν τριῶν φωνητικῶν σημείων ἀποτελούμεναι ὀκτὼ φωναί, εἰς δύο εἴδη, τὰ δασύφωνα καὶ τὰ λεπτόφωνα.

89. Ἐκ τῶν γραμμάτων δασύφωνα μὲν εἰσὶν ταί ح, خ, ص, ض, ط, ظ, ع, غ καὶ ق, λεπτόφωνα δὲ, τὰ λοιπὰ εἴκοσι καὶ τέσσαρα.

90. Ἐκ τῶν φωνῶν, δασεῖται μὲν εἰσὶν αἱ: α, η, ο, καὶ ου, λεπτὰί δὲ, αἱ: ε, ι, ου καὶ ιο.

Ἀρμονία τῶν γραμμάτων καὶ φωνῶν εἰς τὰς ἀραβικὰς καὶ περσικὰς λέξεις.

91. Εἰς τὰς ἀραβικὰς καὶ περσικὰς λέξεις, τὰ φωνητικὰ σημεῖα ἀποτελοῦσι δασεῖας μὲν φωνάς, ὅταν τὸ μεθ' οὗ συλλαβίζονται γράμ-μα ἦναι δασύφωνον ἢ ὅταν μετὰ τοῦτο, λεπτόφωνον ἐν, ἔσται ἡ-ρεμοῦν δασύφωνον γράμμα· λεπτὰς δὲ, ὅταν τὸ μεθ' οὗ συλλαβίζον-ται γράμμα ἦναι λεπτόν, μὴ ἔχον ἐν ἀκολουθίᾳ αὐτοῦ ἡρεμοῦν δα-σύφωνον γράμμα. Ἐν παραδείγματι δ' ἔστω ἡ λέξις نسلق τασαδ-δούκ, ὅπου τὸ μὲν ἐπὶ τοῦ ن ὑπεννοούμενον φετχά ἀποτελεῖ τὴν λε-πτὴν φωνὴν ε, διότι καὶ τὸ μεθ' οὗ συλλαβίζεται γράμμα εἶναι λεπτό-φωνον, τὸ δὲ ἐπὶ τοῦ ص ὑπεννοούμενον φετχά ἀποτελεῖ τὴν δασεῖαν

φωνήν α, διότι καὶ τὸ μεθ' οὗ συλλαβίζεται γράμμα εἶναι δασύφωνον, καὶ τὸ ἐπὶ τοῦ α ὑπενωούμενον ζαμμέ ἀποτελεῖ τὴν δασεῖαν ὡσαύτως φωνήν ου, διότι τὸ μεθ' οὗ συλλαβίζεται γράμμα, καὶ τοι λεπτόφωνον, ἔχει ὁμως ἐν ἀκολουθίᾳ αὐτοῦ ἡρεμοῦν δασύφωνον γράμμα τὸ ق.

Σημείωσ. α. Ἀπὸ τὰς δύο δασείας καὶ δύο λεπτὰς φωνάς τοῦ ζαμμέ, πότε ἀποτελεῖται ἡ μία ἢ ἡ ἄλλη ἐκατέρου εἶδους, τοῦτο θέλει διδάξει ἡ περὶ τὴν γλῶσσαν τριδὴ. β'. τὸ ὑποκάτω τοῦ ἐλίου ἀρκτικοῦ λέξεων ἀραβικῶν καὶ περσικῶν κισρέ ἀποτελεῖ πάντοτε τὴν λεπτὴν φωνήν ι, καὶ ἂν τῷ γῆ πρό ἡρεμοῦντος δασείως γράμματος εὐρισκόμενον. Π. χ. إحداءم, احداءم (ἑχδάς καὶ ὄχι ἡχδάμ, ἡχδάς).

Ἀρμορία τῶν γραμμάτων καὶ φωνῶν εἰς τὰς τουρκικὰς λέξεις.

92. Ἡ τῶν γραμμάτων καὶ φωνῶν ἁρμονία ὡς πρὸς τὰς τουρκικὰς λέξεις διαφέρει τῆς περὶ τῶν ἀραβικῶν καὶ περσικῶν λέξεων προβήνθεις ἁρμονίας· καθότι ἐν ταύταις μὲν, ὡς εἶδομεν, τὰ φωνητικά σημεῖα τῶν συλλαβῶν προφέρονται δασείως ἢ λεπτῶς, παραλλάσσοντα κατὰ τὸ διάφορον εἶδος τῶν γραμμάτων ἐκάστης συλλαβῆς, ἐν δὲ ταῖς τουρκικαῖς, τὰ φωνητικά σημεῖα ὅλων τῶν συλλαβῶν εἰσι μονοειδῆ, προφερόμενα δασείως μὲν, ὅταν τὸ φωνητικὸν σημεῖον τῆς ἀρκτικῆς συλλαβῆς ἀποτελῇ δασεῖαν φωνήν, λεπτῶς δέ, ὅταν τὸ ἀρκτικὸν φωνητικὸν σημεῖον ἀποτελῇ λεπτὴν φωνήν· ὃ ἐστὶν δὲν δύναται μία καὶ ἡ αὐτὴ λέξις, ἔχουσα φέρ' εἰπεῖν, δασεῖαν τὴν φωνήν τῆς ἀρκτικῆς συλλαβῆς, νὰ ἐμπεριέχῃ ἐν ἄλλῃ τῶν ἀκολουθῶν συλλαβῶν λεπτὴν φωνήν, καὶ τὰν ἀπάλιν. Ἵνα οὖν προφέρωμεν τὰς λέξεις ὀρθῶς, μὴ ὑποπίπτοντες εἰς δυσφωνίας, πρέπει ἐν πρώτοις νὰ γνωρίζωμεν τὴν φωνήν τοῦ ἀρκτικοῦ σημείου, ἂν ᾖ δασεῖα ἢ λεπτὴ, καὶ ἀκολουθῶς νὰ προφέρωμεν τὰ καθ' ὅλην τὴν λέξιν φωνητικά σημεῖα, οἷον εἰ συνεχοῦντα, ὡς ἐν μουσικῇ, μετὰ τοῦ ἀρκτικοῦ φωνητικοῦ σημείου, δασείως ἢ λεπτῶς. Παραδείγμ. δασυφώνων λέ-

ξεων اغلاق ἀγλαμάκ (αλκαῖιν), او يوتق οὐγλουτμάκ (κοιμίζειν), قورقوتقلى κορκουτμακλήκ (ἐκρόβις). Παραδείγμ. λεπτοφώνων λέξεων, ايلم ايديلمék (ποιεῖσθαι), كولدرمك γκουλδουρμέκ (γέλωτα ἐμποιεῖν), كوستمكك γκιστερμεκλήκ (δείξεις), ἐν οἷς παρατηρεῖ ὁ ἀναγνώστης, ὅτι τὰ φωνητικά σημεῖα ὅλων τῶν συλλαβῶν τῶν πρώτων τριῶν παραδειγμάτων, συμφωνοῦντα μὲ τὰς δασείας φωνάς τῶν ἀρκτικῶν συλλαβῶν, ἀποτελοῦσιν δασείας φωνάς, ἐν ᾧ τὰ φωνητικά σημεῖα τῶν λοιπῶν παραδειγμάτων, συναρμοζόμενα μὲ τὰς λεπτὰς φωνάς τῶν ἀρκτικῶν συλλαβῶν τῶν, προφέρονται μὲ λεπτὴν φωνήν.

Σημείωσις α. Ὑπάρχουσι πολλαὶ λέξεις λεπτοφώνου, ἐν αἷς τὸ φετχά συλλαβῶν τινῶν προφέρεται ὡς α βραχὺ καὶ οὐχὶ ὡς ε, κατὰ τοὺς ἀνωτέρω γενικοὺς κανόνας τῆς ἁρμονίας. Κατὰ τοιαύτην δὲ περίπτωση, τὸ μὲ φετχά συλλαβιζόμενον γράμμα ἔχει ἐν ἀκολουθίᾳ αὐτοῦ ἐν ι, καὶ τοῦτο εἶναι τὸ ἐλίου δείξεως (ἀριθ. 19).

β'. Τὸ ὑποκάτω τοῦ ἐλίου ἀρκτικοῦ λέξεων τουρκικῶν κισρέ ἀποτελεῖ πάντοτε τὴν λεπτὴν φωνήν ι, καὶ ἂν αἱ λοιπαὶ συλλαβαὶ πρέπει νὰ προφέρονται δασυφώνως. Π. χ. ايناندرمك (πιστοποιεῖν), ὅπου, καὶ τοι λεπτοφώνου οὐσης τῆς ἀρκτικῆς συλλαβῆς, αἱ ἀκόλουθοι συλλαβαὶ προφέρονται δασυφώνως.

93. Ἐπὶ τούτοις, πρόκειται νὰ εἰπώμεν περὶ ἄλλης τινος ἁρμονικῆς προφορᾶς, ἀφορώσης τὰς διαφόρους καταλήξεις ἢ τὰς μονογράμμους καὶ διγράμμους παρενθέτους συλλαβὰς, διὰ τῶν ὁποίων σχηματίζονται αἱ πλάγια πτώσεις, διάφορα παράγωγα ῥήματα, οὐσιαστικά καὶ ἐπίθετα, πολλὰ μετοχαί, πρόσωπα χρόνων τινῶν καὶ διάφορα ἐνέπιθετα (α) ἀπαρέμματα, καὶ αἱ ὁποῖαι καθ' ἑαυτὰς μὲν εἰσὶν ἀπρόφερτοι, ὡς μὴ ἔχουσαι ἰδία φωνήεντα, τιθέμεναι δ' ἐν τέλει ἢ ἐν μέσῳ τῶν λέξεων, κατὰ τὴν ἀνάγκην, τινὲς μὲν δέχονται ἐν φωνῇ ἀνάλογον πρὸ τῆς ἡγουμένης αὐτῶν συλλαβῆς, τινὲς δὲ

(α) ἐνέπιθετα ἐντὶ ἐπαρθέτων, ὅστις ὁ ἰσχυρισμὸς γένηται ἐντὶ τῶν καθ' ἑαυτὰς ἀπρόφερτων ῥήματι ἐπὶ τὴν ἀνάγκην, ὡς ἔλεγον ἰδίᾳ παρακαταστήταρ.

τρέπουσι ἀπλῶς τὸ πρὸ αὐτῶν γράμμα, ἐὰν ᾦναι ἡρεμοῦν, εἰς κινητὸν, δεχόμενον ἐν φωνῇ ἀνάλογον πρὸς τὸ τῆς ἡγουμένης συλλαβῆς. Εἰσὶ δὲ καὶ τινες αἱ ὁποῖαι δέχονται ἐν φωνῇ ἀνάλογον πρὸς τὸ τῆς ἡγουμένης αὐτῶν συλλαβῆς, τρέπουσι δὲ καὶ τὸ πρὸ αὐτῶν γράμμα, ἐὰν ᾦναι ἡρεμοῦν, εἰς κινητὸν, δεχόμενον ἐν φωνῇ ἀνάλογον πρὸς τὸ τῆς ἡγουμένης συλλαβῆς. Ἵνα δ' εὖρη τις τὸ ἀνάλογον πρὸς τὴν προηγουμένην συλλαβὴν φωνῇ ἐκάστης καταλήξεως καὶ παρενθέτου συλλαβῆς ἡ τῶν ἐξ ἡρεμοῦντων εἰς κινητὰ μεταβαλλομένων γραμμάτων, πρέπει νὰ παρατηρήσῃ τὴν ἀκόλουθον ἀρμονικὴν σχέσιν τῶν φωνηέντων τῶν καταλήξεων καὶ παρενθέτων συλλαβῶν ἡ τῶν ἐξ ἡρεμοῦντων εἰς κινητὰ μεταβαλλομένων γραμμάτων πρὸς τὰ φωνήεντα τῶν πρὸ αὐτῶν συλλαβῶν.

Αὕτη δὲ ἡ ἀρμονικὴ σχέσις εἶναι διττὴ, ἥτοι ἀνὰ δύο πρὸς ἐν ἡ ἀνὰ τέσσαρα πρὸς ἐν, ὡς ἐν τῷ ἀκολουθοῦντι πίνακι καθορίζεται.

Α'. σχέσις ἀνὰ δύο	α η	ο ου	ε ι	οι ιο
πρὸς ἐν	η	ου	ι	οι
Β'. σχέσις ἀνὰ τέσσαρα				
πρὸς ἐν	α	η	ο	ι

94. Ἐκ τῶν καταλήξεων λοιπὸν καὶ παρενθέτων συλλαβῶν, ὅσαι δέχονται ἐν φωνῇ ἀνάλογον πρὸς τὸ τῆς ἡγουμένης αὐτῶν συλλαβῆς, τινὲς μὲν ὑπόκεινται εἰς τὴν α' σχέσιν, καὶ τὸ φωνῇ αὐτῶν εἶναι η, ὅταν τὸ φωνῇ τῆς πρὸ αὐτῶν συλλαβῆς ᾦναι α ἡ η' ου, ὅταν τὸ φωνῇ τῆς πρὸ αὐτῶν συλλαβῆς ᾦναι ο ἡ ου' ι, ὅταν τὸ φωνῇ τῆς πρὸ αὐτῶν συλλαβῆς ᾦναι ε ἡ ι' καὶ οἱ, ὅταν τοῦτο ᾦναι οἱ ἡ ιο. Ἄλλαι δὲ καταλήξεις ἡ παρένθετοι συλλαβαὶ ὑπόκεινται εἰς τὴν β' σχέσιν, καὶ τὸ φωνῇ αὐτῶν εἶναι α, ὅταν τὸ φωνῇ τῆς πρὸ αὐτῶν συλλαβῆς ᾦναι α, η, ο, ἡ ου, καὶ ε, ὅταν τὸ προηγούμενον αὐτῶν φωνῇ ᾦναι ε, ι, οἱ ἡ ιο. Ποῖαι ὁμῶς καταλήξεις ἡ παρένθετοι συλλαβαὶ ὑπόκεινται εἰς τὴν α' σχέσιν, καὶ ποῖαι εἰς τὴν β', μέλλομεν σημειοῦν ἐν οἰκίῳ ἐκάστης τούτων τόπων. Τὰ γράμματα δὲ τῶν λέξεων, ὅσα δυνάμει τῶν κατόπιν αὐτῶν προστιθεμένων τουρκικῶν κα-

ταλήξεων ἡ παρενθέτων συλλαβῶν μεταβάλλονται ἐξ ἡρεμοῦντων εἰς κινητὰ, ὑπόκεινται εἰς τὴν α' σχέσιν.

95. Πρὸς πλείονα δὲ διασάφῃσιν τῶν εἰρημένων ἔστω παράδειγμα διὰ μὲν τὰς καταλήξεις καὶ παρενθέτους συλλαβῆς, ὅσαι δέχονται ἐν φωνῇ ἀνάλογον πρὸς τὸ φωνῇ τῆς προηγουμένης αὐτῶν συλλαβῆς, ἡ στερεωτικὴ καταλήξις سر, ἥτις ὑπόκειται εἰς τὴν ἀνὰ δύο πρὸς ἐν ἀρμονικὴν σχέσιν, καὶ ἐπομένως προφέρεται σηζ, ὅταν τὸ ληκτικὸν φωνῇ τῆς πρωτοτύπου λέξεως ᾦναι α ἡ η, οἷον سرائي ιμαν-σηζ (ἀπιστος) ἐκ τοῦ سرائي ιμάν (πίστις), قلچين κηλητζ-σηζ (ἀξιφος) ἐκ τοῦ قلچين κηλητζ (ξίφος)· σουζ, ὅταν τὸ ληκτικὸν φωνῇ τῆς λέξεως ᾦναι ο ἡ ου, οἷον يولس γιολ-σουζ (τὸ ἀνευ δρόμου, ἀτοπον) ἐκ τοῦ يولس γιόλ (δρόμος), پورون سوز پورون-σουζ (ἀρβέν) ἐκ τοῦ پورون پورون (ρίν)· σιζ, ὅταν τὸ ληκτικὸν φωνῇ τῆς λέξεως ᾦναι ε ἡ ι, οἷον لككسي λεκε-σιζ (ἀκηλίδωτος) ἐκ τοῦ لككسي λεκέ (κηλὶς), دين-دين-سيز دين-σιζ (ἀθρησκός) ἐκ τοῦ دين دين (θρησκεία), καὶ σουζ, ὅταν τὸ ληκτικὸν φωνῇ τῆς λέξεως ᾦναι οἱ ἡ ιο, οἷον كركسز γκουμρουκ-σουζ (ἀτελώνητος) ἐκ τοῦ كركسز γκουμρουκ (τελώνιον καὶ τελωνεῖον), گوزسز γχιόζ-σουζ (ἀόμματος) ἐκ τοῦ گوزسز γχιόζ (ὀφθαλμός)· διὰ δὲ τὰς καταλήξεις καὶ παρενθέτους συλλαβῆς, ὅσαι τρέπουσι τὸ πρὸ αὐτῶν ἡρεμοῦν γράμμα εἰς κινητὸν, δεχόμενον ἐν φωνῇ ἀνάλογον πρὸς τὸ τῆς ἡγουμένης συλλαβῆς ἔστω παράδειγμα τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς παθητικῆς φωνῆς τῶν βημάτων, ل, οἷον باقى πακηλ-μάκ (δρασθαι) ἐκ τοῦ باقى πακ-μάκ (ἔρῃν), صغى σηκη-λμάκ (στενοχωρεῖσθαι) ἐκ τοῦ صغى σηκ-μάκ (ἀφίγειν, στενοχωρεῖν), بولى ποζου-λμάκ (φθείρεσθαι) ἐκ τοῦ بولى ποζ-μάκ (φθείρειν), اورلى ούρου-λμάκ (τύπτεισθαι) ἐκ τοῦ اورلى ούρ-μάκ (τύπτειν), سولك σεβι-λμάκ (ἀγαπᾶσθαι) ἐκ τοῦ سولك σεβ-μάκ (ἀγαπᾷν), دكك دεικι-λμάκ (ῥάπτεισθαι) ἐκ τοῦ دكك دεικ-μάκ (ῥάπτειν), جوزلك τζιόζου-λμάκ (λύεισθαι) ἐκ τοῦ جوزلك τζιόζ-μάκ (λύειν), سوزلك σουζου-λμάκ (διηθεῖσθαι) ἐκ τοῦ سوزلك σουζ-μάκ (διηθεῖν)· καὶ τέλος, διὰ τὰς καταλήξεις, ὅσαι ἐν συνθέ-

οὕτως ὁ λόγος ἐν φωνῇ ἀνάλογον πρὸς τὸ τῆς ἡγουμένης συλλαβῆς, τρέπουσι δὲ καὶ τὸ πρὸ αὐτῶν γράμμα ἐξ ἡρεμοῦντος εἰς κινήτων, δεχόμενον ὡσαύτως ἐν φωνῇ ἀνάλογον πρὸς τὸ τῆς ἡγουμένης συλλαβῆς, ἔστω παράδειγμα ἡ πρωτοπρόσωπος πληθυντικὴ καταληκτ. ἀντωνυμία $\mu\epsilon$, ὅσον $\mu\epsilon\lambda\lambda\epsilon$ κιτὰ πη-μήλ (τὸ βιβλίον μας) ἐκ τοῦ $\mu\epsilon\lambda\lambda\epsilon$ κιτὰ π, $\mu\epsilon\lambda\lambda\epsilon$ κολου-μού (ὁ βραχίον μας) ἐκ τοῦ $\mu\epsilon\lambda\lambda\epsilon$ κολ, $\mu\epsilon\lambda\lambda\epsilon$ ἐλι-μί (ἡ χεὶρ μας) ἐκ τοῦ $\mu\epsilon\lambda\lambda\epsilon$ ἐλ, $\mu\epsilon\lambda\lambda\epsilon$ γκοῦνου-μού (ἡ ἡμέρα μας) ἐκ τοῦ $\mu\epsilon\lambda\lambda\epsilon$ γκοῦ.

96. Πολλόταται ἀραβικαὶ καὶ περσικαὶ μονοσύλλαβοι τριγράμμοι λέξεις, ἐν συμπλοκῇ μετὰ λέξεων ἢ μορίων καταληκτικῶν μὴ ἀρχομένων ἀπὸ ἰ προσλαμβάνουσιν, εὐφωνίας χάριν, μεταξὺ τῶν δύο λεκτικῶν γραμμάτων ἐν φωνῇ ἀνάλογον πρὸς τὸ τῆς ἡγουμένης συλλαβῆς. Π. χ. **حاج** χαπ-η-σχανέ (οἶκος φυλακῆς, δεσμωτήριον) ἐκ τοῦ **حس** χαπς καὶ **حان** χανέ, **علي** ἀκ-η-λδά (ἐν τῷ κτ) ἐκ τοῦ **عل** ἀκλ καὶ **دا** δα, **خمس** χησ-η-μνάκ (ὁ παροργίζομενος) ἐκ τοῦ **خم** χήσμ καὶ **ن** νακ, **لؤلؤ** λου-του-φλαού (καλοκτράχλος) ἐκ τοῦ **لؤل** λούτρ καὶ **ؤ** λου, **حکمدار** χουκ-ου-μδάρ (κυριάρχης) ἐκ τοῦ **حکم** χούκμ καὶ **دار** δαρ.

97. Ἡ περὶ ἁρμονίας τῶν γραμμάτων ἐκτετατὴ θεωρία εἶναι ἡ κλεις τῆς προφορᾶς τῶν ὀθωμανικῶν λέξεων, ἐφ' ᾧ καὶ ὁ ἀναγνώστης δεῖται νὰ ἐντυπώσῃ καλῶς εἰς τὴν μνήμην τοῦ ὅσα ἐρρήθησαν ἑνωτέρω· διότι ἀλλῶως, μὴ φυλάττων τοὺς κανόνας τούτους τῆς ἁρμονίας, θάλει λαλεῖ καὶ ἀναγινώσκει κακῶς ἥχων εἰς τὰς ἀκοὰς τῶν ὀθωμανῶν, πολλὰκις δὲ καὶ δυσνόητος γινόμενος τοῖς παροισμένοις.

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ.

97. Τα εἰς τὴν ἀπόμεχον λήγοντα ἀραβικά ὀνόματα, ὅταν προσλάβωσι τὸ ἀραβικὸν ἄρθρον ال, τρέπουσι τὸ ληκτικὸν ت, εἰ μὲν ἦναι ῥιζικόν, εἰς ة κυκλωτέως, ὡς علم النبات ἀντὶ τῶν αἰδμενῶν, εἰς ة τυπικόν, ὡς علم فوق الأرض ἀντὶ τῶν αἰδμενῶν.

ἄδελφ (ὁ, ἡ, τὸ ὑπὲρ τὸ σύνθημα = ἑταῖρος), ركن الدولة روكنو-δ δουλὰ ἀντὶ ركن الدولة روكنو-δ δουλὰ (στύλος τοῦ Κράτους), إلى قيام الساعة إلیا κηγάμι-σ σα'ὰ ἀντὶ الیام الساعه (ἔλτα κηγάμι-σ σα'ὰ (ἄχρι τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος).

99. Τὰ εἰς τὸ ἐπίμνηες ἢ « τυπικόν λήγοντα ἀρχδικά ὀνόματα καὶ ἐπίθετα τρέπουσι τὰ λεκτικά ταῦτα γράμματα εἰς ᾠ κυκλοτερές, ὅταν ἔχωσιν ἐν ἀκολουθείᾳ αὐτῶν, ᾧ ἐναρθρον λέξιν, ὡς قوت الظهر, ὅταν ἔχωσιν ἐν ἀκολουθείᾳ αὐτῶν, ᾧ ἐναρθρον λέξιν, ὡς قوت الظهر ἀντὶ قوت الظهر κοῦδδατου-ζ ζάχρ (δύναμις ῥάχεως=ἐπιστήριγμα, προστασία), بلدة الطيبة القسطنطينية πέλδετου-τ ταίπετου-λ κω-σταντηνική (ἡ πόλις ἡ τερπνή τοῦ Κωνσταντίνου), ὅπου τὸ μὲν πρό πης πρώτης ἐναρθρου λέξεως ὄνομα καθ' ἑαυτὸ γράφεται بلده πελδέ (πόλις), τὸ δὲ πρό της δευτέρας ἐναρθρου λέξεως ὄνομα κυρίως εἶναι طيبة ταίπέ (τερπνή). 6'. ἐμπρόθετον λέξιν, οἷον صاحب الطينة بالاحقاق ὁ ἀρχηπόου-σ σαλ-τανάτ πίλ ιστιχ-κήε (κυριάρχης ἐν δικαίωματι).

100. Ἐξαιρουμένη τοῦ ἀνωτέρου κανόνος τὰ εἰς τὸ λήγοντα πληθυντικὰ θηλυκὰ ὀνόματα καὶ ἐπίθετα (ἀριθμ. 138), τὰ ὅποια οὐδέποτε τρέπουναι τὸ ληκτικόν τὸ εἰς τὴ κυκλοπερέε, ὡς ἐν τῷ *فقرة الملك العظام العسوة بخارة الحدرات الفخيات السجبة* μουφταχ-ρε του-λ μελίκιάτι-λ ἄζήματι-λ Ἰσεδιε, μουχτάρε του-λ μουχαδδερράτι-λ φαχημάτι-λ μεσιχηιέ (τὸ σέμνωμα τῶν μεγάλων βασιλίδων τῶν εἰς τὸν Ἰησοῦν πιστευουσῶν, τὸ ἄνθος τῶν ἐν δόξῳν δεσποινῶν τῶν ἐκ τοῦ Μασσίου πρεσβευουσῶν μέρος τοῦ τίτλου, ὃν ποτὲ ἀπένεμαν ἡ Υ. Π. εἰς τὴν Αὐτοκρατορίαν Μαρίαν Τερέζαν).

101. Το « τυπικόν ἐν μέσῳ λέξεως δὲν συμπλέκεται μετὰ τοῦ ἐπομένου γράμματος, καὶ ἐπομένως ἐάν μὲν τύχη κατόπιν γράμματος συμπλεκομένου μετὰ τοῦ ἀκολουθοῦ γράφεται οὕτως α, ὡς ἂν ᾔητον ἐν τέλει λέξεως, οἷον كَلَامَاكَ γκαλέμαμεκ (μὴ δύνασθαι ἐλθεῖν)· ἐάν δὲ συμπέσῃ κατόπιν γράμματος μὴ συμπλεκομένου μετὰ τοῦ ἀκολουθοῦ γράφεται οὕτως «, οἷον كَلَامَاكَ گَحِيرَماَمَاك (μὴ δύνασθαι εἰσελθεῖν), ἐνῷ σύμφωνον δὲ γράφεται κατὰ μὲν τὴν πρώτην

πισμί-λλαχῆρ ραχμάνι-ρ ραχῆμ (ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ τοῦ οἰ-
κτιρμοῦ καὶ ἐλεημονοῦ) حولي وأقول χάκαλε ἐκ τοῦ ἁπλ. ولا حولي
ἀλλὰ χάκαλε βέ ἀλλὰ κοῦβθετε ἔλλα πῖ-λλαχῆ (οὐκ ἰσχύς οὐ δύ-
ναμις εἰμὴ ἐν τῷ Θεῷ). Τὰς τοιαύτας ἐκ συγκοπῆς φράσεων σχη-
ματισθείσας λέξεις μεταχειρίζονται, ὡς ἡμεῖς λέγομεν ὀρθῶς: τὸ
ἅγιος ὁ Θεός, τὸ πιστεύω κτλ.

108. Συντεταγμένως γράφονται καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἀραβικῶν
μηνῶν ἐν ταῖς ἡμερομηνίαις τῶν ἐπιστολῶν, ὡς ἑξῆς:

1	م	ἀντί	محرم	μουχαρρέμ.
2	ص	—	صفر	σαφέρ.
3	را	—	ربيع الاول	ρεπίου'-λ εἰβεῖλ.
4	ر	—	ربيع الاخر	ρεπίου'-λ ἀχέρ.
5	جا	—	جادی الاول	δζεμάδι-λ οὐλίά.
6	ح	—	جادی الثاني	δζεμάδι-σ σανιέ.
7	ب	—	رجب	ρεδζέπ.
8	ش	—	شعبان	σα'πέν.
9	ن	—	رمضان	ρεμεζάν.
10	ل	—	شوال	σεδβάλ.
11	ذ	—	ذی القعدة	ζιλκα'δέ.
12	ذ	—	ذی الحجة	ζι-λχητζεζέ.

ΠΕΡΙ ΑΡΘΡΟΥ.

109. Πρὶν ἢ ἐλθῶμεν εἰς τὴν περὶ τῶν μερῶν τοῦ λόγου πραγμα-
τεῖαν, ἀνάγκη νὰ εἰπωμεν μικρά τινα περὶ τοῦ πῶς διακρίνουσιν οἱ
Ὅθωμανοὶ εἰς τὴν γλῶσσάν των τὰ ὀρισμένα ἀπὸ τὰ ἀόριστα, τοῦθ'
ὅπερ ἐκπληροῦται εἰς ἄλλας γλώσσας διὰ τῆς χρήσεως τοῦ ἀρθροῦ.

110. Οἱ Ὅθωμανοὶ μὴ ἔχοντες ἀρθρα ἀναπληροῦσι τὴν ἐλλειψιν
τούτων ἄλλως. Προκειμένου μὲν περὶ ἀορίστου προσώπου ἢ πρά-
γματος, ἂν μὲν τὸ ἀορίστως ἐκφρασθῇ ὄνομα ἢ ἐπίθετον
φανερῶναι ὅν διακεκριμένον, τότε τάσσουσι πρὸ τοῦ ὀνόματος ἢ

ἐπιθέτου τὸ ἀριθμητικὸν χ πῖρ (εἰς, τις) διὰ τὸ ἐνικόν, καὶ τὸ بعض
πᾶ'ζη (τινές) διὰ τὸ πληθυντικόν, οἷον آدم πῖρ ἀδәм (ἀνθρωπός
τις), بعض عورتلر πᾶ'ζη 'ἀδρετλέρ (γυναῖκές τινες), ἂν δὲ τὸ ἀο-
ρίστως ἐκφρασθῇ ὄνομα φανερῶν ἢ μέρος ἀποσπώμενον ἀ-
πὸ ἐν ὅλῳ συνεχές ἢ ὡς συνεχές θεωρούμενον, τότε θέ-
τουσι πρὸ τοῦ ὀνόματος τὸ از πῖραζ, مقدار πῖρ μηκδάρ (μέρος
τι) καὶ τὰ παρόμοια, οἷον مقدار صو πῖρ μηκδάρ σου (μέρος ὕδα-
τος) از اكله πῖραζ ἀκτζέ (χρήματά τινα), مقدار عسكر πῖρ μηκ-
δάρ 'ἀσκέρ (μέρος στρατεύματος) προκειμένου δὲ περὶ ὀρισμένου
προσώπου ἢ πράγματος, τότε ἐκφέρουσι τὸ ὄνομα μόνον. Π. χ. λέ-
γοντες تاتاركلر τατάρ γκαλίγιδρ (ὁ ταχυδρόμος ἐρχεται) تاتاركلر
پاکار τακαρρουπ ιδέγιδρ (τὸ ἐαρ πλησιάζει) ἐννοοῦμεν
γνωστὸν τινα ταχυδρόμον, καὶ τὸ προσχές ἐκρ' τοῦναντίον δὲ, λέ-
γοντες تاتاركلر پیر تاتار گالیدیور, پیر پاکار شوله پیر پاکار
ده سایلے γαπτῆμ (εἰς ἐν ἐαρ οὕτως ἐποίησα) ἐννοοῦμεν ἐρ-
χόμενον ἀγνωστὸν τινα ταχυδρόμον καὶ ἐν ἐαρ παρελθόντος καὶ ἀο-
ρίστου ἔτους.

111. Εἰς φράσεις ἀραβικῶς συντεταγμένας ἀπαντᾷται συχνάκις
τὸ ἀραβικὸν ἀκλίτον ἀρθρον ال. Τὸ ἀρθρον τοῦτο προφέρεται ελ, ὅ-
ταν εὐρίσκηται ἐν ἀρχῇ λέξεως ἀρκτικῆς λόγου· ὅταν ὁμοῦς εὐρί-
σκηται ἐν ἀρχῇ λέξεως ἐν ἀκολουθίᾳ ἄλλης εὐρισκομένης, τὸ μὲν
ἀρκτικὸν αὐτοῦ γράμμα μένει ἀνεκφώνητον, τὸ δὲ δευτέρον ἐνοῦται
μὲ τὴν λήγουσαν τῆς προηγουμένης λέξεως (ἀριθ. 82.) Π. χ.
الرب العالمین ἐλ-χάμδου λί-λ. λαχῖ ράππι-λ' ἀλεμίν (ἡ δόξα τῷ
Θεῷ τῷ κυρίῳ τῶν ἀπάντων), ὅπου τὸ μὲν ἐπὶ τῆς ἀρκτικῆς λέξεως
ἀρθρον ال προφέρεται ελ, τοῦ δὲ ἐπὶ τῆς τελευταίας λέξεως ἀρθροῦ
τὸ ل μένει ἀνεκφώνητον, τὸ δὲ ل συνεκφωνεῖται μετὰ τῆς τελευταίας
συνλλαβῆς τῆς πρὸ αὐτοῦ λέξεως.

112. Τὸ ل τοῦ ἀρθροῦ ال, εὐρισκόμενον πρὸ ἐνός τῶν سید
سماطی (ἡλιακῶν) λεγομένων δέκα καὶ τεσσάρων γραμμάτων ت ت
ث ت ت προφέρεται ὡς τὸ προσχές αὐτοῦ ط ط ط ط ط ط ط ط ط ط

γράμμα, ἐφ' οὗ τίθεται ἡ ὑπεννοεῖται τὸ τεσθίτ. Π. γ. في الدنيا φέ-θ
δοῦνγία (ἐν τῷ κόσμῳ), الشمس é-σ σέμες (ὁ ἥλιος), النفس πί-ν νέφες
(ἐν προσώπῳ=αὐτοπροσώπως).

113. Σημειωτέον δὲ ὅτι τὸ | τοῦ ἄρθρου ال| ἀποβάλλεται, τεθεί-
σθης πρὸ αὐτοῦ τῆς ἀραβικῆς προθέσεως ل| λι, οἷον, لرب| ἀντί لرب
λί-ρ| ράππ| (πρὸς τὸν θεόν). Ἐάν δὲ παρεμπέσῃ τὸ ἄρθρον τοῦτο με-
ταξὺ τῆς εἰρημένης προθέσεως καὶ λέξεως ἀρχομένης ἀπὸ ل|, τότε
πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἀλλεπαλληλίας τριῶν ل|, ἀποβάλλεται μὲν τὸ
ἐν, προφέρεται δὲ τὸ δεύτερον τῶν ὑπολειπομένων δύο ل| διπλοῦν
διὰ τοῦ τεσθίτ, γραφομένου ἢ ὑπεννοουμένου, οἷον, لليل| ἀντί ل|
λι-λ| λείλ| (ἐν τῇ νυκτὶ), و| ἀντί و| λι-λλ| λαχ| (τοῦ θεοῦ, τῷ θεῷ
καὶ διὰ τὸν θεόν. Τὸ و| σύγκειται ἐκ τῆς προθέσεως ل| λι, τοῦ ἄρ-
θρου ال| καὶ τῆς λέξεως و| ἱλάχ| θεός, τῆς ὁποίας τὸ | ἀποβάλλεται,
ὁσάκις ἐνοῦται μετὰ τοῦ ἄρθρου ال|, καθὼς παρατηρεῖται εἰς τὸ و|
ἀλλὰχ| ὁ θεός, συγκείμενον ἐκ τοῦ ἄρθρου ال| καὶ τῆς λέξεως و|).

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ.

114. Ὅλαι αἱ λέξεις τῆς ὀθωμανικῆς γλώσσης κατατάσσονται
εἰς ἑπτὰ τάξεις, اجزای کلام| ἐδζζά-ι καλὰμ (μέρη τοῦ λόγου) λε-
γομένης. Ὄνομα, Ἀντωνυμία, Ῥῆμα, Ἐπίρρημα, Πρόθεσις, Σύν-
δεσμος καὶ Ἐπιρώνημα.

Περὶ Ὄνόματος.

115. Τὰ ὀνόματα διαιροῦνται εἰς صفت| σηφάτ (ποιότης ἥτοι
ἐπίθετον) καὶ εἰς اسم| ἱσμ (ὄνομα) ἢ موصوف| μευσούφ (πεποιωμένον
ἥτοι οὐσιαστικόν). Τὰ δὲ οὐσιαστικά διαιροῦνται εἰς اسم| ἱσμ ἄλῆμ (κύ-
ρια) καὶ εἰς اسم جنس| ἱσμ-ι δζίνες (προσηγορικά).

Περὶ γένους.

116. Τὰ περσικῆς καὶ τουρκικῆς ῥίζης ὀνόματα καὶ ἐπίθετα δὲν
κάμνουσι διαστολὴν γένους. Ἐχουσι δὲ ἓν γένος κοινόν, οἷον كوزل|
γκουζέλ (ώρατος, ραία, ραῖον). Πρὸς διάκρισιν δὲ τοῦ ἀρρένου ἀπὸ
τοῦ θήλεως μεταχειρίζονται ὀνόματα πινὰ κατ' ἐννοίαν ἀρσενικά ἢ θη-

λυκά, ὁποῖα τὰ ار| ἔρ ἢ ارک| ἔρχέκ (ἄρρην, ἐπὶ ζώων καὶ ἀνθρώπων)
καὶ قير| κήζ (θήλειαν, ἐπὶ ἀνθρώπων) καὶ ديشی| δισί (θήλειαν, ἐπὶ ἀ-
λόγων ζώων), τὰ ὁποῖα συντάσσοντες με κοινοῦ γένους ὀνόματα δια-
στέλλουσι τὸ ἀρρην τοῦ θήλεως, οἷον قريش| (ἀδελφός, ἀδελφή),
ارک قريش| ἔρχέκ καρηντάσ (ἀδελφός), قير قريش| κήζ καρηντάσ
(ἀδελφή).— ارسلان| ἀρσλάν (λέων καὶ λέαινα) ارسلان| ἔρχέκ
ἀρσλάν (λέων), ديشی ارسلان| δισί ἀρσλάν (λέαινα). Τέσσαρα δὲ
μόνον ζῶα ἔχουσιν ἴδια ὀνόματα διὰ τὸ ἀρσενικόν καὶ θηλυκόν τὰ
ἐξῆς: بوا| πούγᾶ (ταῦρος), اين| ἱνέκ (ἄγελός), حروس| χορός (ἀλε-
κτροῦν), قوق| ταβούκ (ὄρνις), كوك| κιόπέκ (ὁ κύων), قجق| καν-
δζήκ (ἡ κύων).

117. Οἱ λόγιοι τῶν Ὀθωμανῶν μεταχειριζόμενοι ὀνόματα ἢ
ἐπίθετα ἀραβικά, διαστέλλουσιν ἐντε τῇ γραπτῇ καὶ προφορικῇ
γλώσσῃ τὸ ἀρσενικόν مذکر| μουζεκκέρ ἐκ τοῦ θηλυκοῦ مؤنث| μουεν-
νές. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς ὑποδείξομεν ἐνταῦθα ᾧ. τὸ πῶς δεῖ διακρίνειν
τὰ θηλυκά ἀπὸ τῶν ἀρσενικῶν καὶ ᾧ. τὸ πῶς δεῖ σχηματίζειν τὰ θη-
λυκά ἐκ τῶν ἀρσενικῶν.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ διακριτικοὶ τοῦ γένους τῶν ἀραβικῶν ὀνομ. καὶ ἐπιθέτων.

118. Τὰ θηλυκά ὀνόματα τῆς ἀραβικῆς γνωρίζονται ἢ ἐκ τῆς
σημασίας ἢ ἐκ τῆς καταλήξεως τῶν.

119. Τὰ ἐκ τῆς σημασίας τῶν γνωρίζομενα, ἀπὲρ λέγονται معنوی|
μα'νεβί, εἰσὶ:

α. Τὰ κύρια ὀνόματα τῶν γυναικῶν, οἷον مرغ| μεργέμ (Μαρία),
καὶ ὅσα ἐμπεριέχουσιν ἰδέαν γυναικός, ὡς عروس| ἄρους (ἡ ἑσθιω-
σμένη), ام| οῦμ (μήτηρ), اخت| οὔχτ (ἀδελφή), بنت| πίντ (θυγάτηρ).

β. Τὰ κύρια ὀνόματα πόλεων ἢ ἐπαρχιῶν, οἷον مصر| μέσρ (Αἴ-
γυπτος), شام| σάμ (ἡ Συρία), مocha| μόχα (ἡ Μόχα).

γ. Τὰ ὀνόματα τῶν διπλῶν μερῶν τοῦ σώματος, οἷον يد| γιέδ
(χεῖρ), عين| ἄιν (ὀφθαλμός),

120. Τὰ ἐκ τῆς καταλήξεως των γνωριζόμενα ὀνόματα καὶ ἐπίθετα, ἅπερ λέγονται لفظي λαφζι, εἰσὶ:

α. Ὅσα λήγουσιν εἰς α τυπικὸν ἢ εἰς ت, οἷον جنت δζεννέτ (παράδεισος), ملت ζουλμέτ (σκότος), دولت δευλέτ (δόξα, κράτος), كبير καπίρ (μεγάλη), θηλυκὸν τοῦ كبير καπίρ.

β. Τὰ λήγοντα εἰς ی ὡς α βραχὺ προφερόμενον (ἀριθ. 59), οἷον, اول οὐλιά (πρώτη), طول τουλιά (μακροτέρα), كبرى κουπρά (ἡ μείζων), احدی ιχδά (μία), θηλυκά των اول έββέλ, طول έτβέλ, اكبر εκπέρ, احد άχάδ.

121. Ἀπαντα τὰ λοιπὰ ὀνόματα καὶ ἐπίθετα, ὅσα δὲν ἔχουσι κήνεν των ἀνωτέρω ἐκτεθέντων γνωρισμάτων τοῦ θηλυκοῦ γένους, εἰσὶν ἀρσενικά, ὡς ج کامέρ (σαλήνη), بيت πέιτ (οἶκος), كبير καπίρ (μέγας). Ἐν τούτοις ὀνόματά τινα ἔχοντα θηλυκοῦ χαρακτήρα, εἰσὶ γένους ἀρσενικοῦ, οἷον خليفه χαλιφέ (κλιφης=διάδοχος τοῦ Μωάμεθ), وعدو βα'δέ (προθεσμία). Τὸ ἀνάπαλιν ὀνόματά τινα καὶ τοι μηδένα ἔχοντα θηλυκότητος χαρακτήρα, εἰσὶν ὅμως θηλυκά. Τοιαῦτα εἰσὶ τὰ ارض άρζ (γῆ), حرب χάρπ (μάχη), خمه χάμρ (οἶνος), دار δάρ (οἰκοδόμημα), عزاء ζιρά (βραχιών, πῆχυς), حور روخ (πνεύμα, ψυχὴ), سن سین (ἐλικία), سنة سέμε (ἔλκος) καὶ ἄλλα τινά.

122. Τὰ ὀνόματα των γραμμάτων τοῦ ἀλφαριθήτου, ὡς τὸ الف έλίφ, ب پایα, ت τα κτλ. εἰσὶ γένους κοινοῦ, ἀλλὰ συνηθέστερον λαμβάνονται ὡς θηλυκά.

Τρίτος τοῦ σχηματίζει τὰ θηλυκά ἐκ των ἀρσενικῶν.

123. Τὰ ἐπίθετα καὶ τινα ὀνόματα, ἐφαρμοσμένα εἰς ἀμφότερα τὰ γένη, μεταβάλλονται ἐξ ἀρσενικῶν εἰς θηλυκά τροπῇ τοῦ λεκτικικοῦ γράμματος ἀπὸ ἡραμεῦντος εἰς μερτούχ καὶ προσθέσει ἑνός α τυπικοῦ حلات نأيت 'άλισμάτε τσανίς ἢ نأيت χάι τσανίς (σημεῖον ἡ χα θηλυκότητος) λεγομένου, ἐνίοτε δὲ προσθέσει ἑνός α μερτούχ, οἷον عظمه 'άζιμέ (μεγάλη) ἐκ τοῦ عظمه 'άζιμ, فرح فεριχά (χαρίσσα) ἐκ τοῦ فرح فεριخ, أمم 'άμματέ (ἡ πρὸς πατρός

θεία) ἐκ τοῦ أمم 'άμμ (ὁ πρὸς πατρός θεός), جده دζε'δδ (μάμη) ἐκ τοῦ جد دζέδδ (πάππος).

124. Ἐξαίρουνται τοῦ ἀνωτέρω κανόνος τὰ περὶ ὧν βηθήσεται κατωτέρω συγκριτικὰ ἢ ὑπερθετικὰ τοῦ τύπου لفظی ε'φ'άλ, τὰ ὅποια ποιοῦσι τὸ θηλυκὸν κατὰ τὸν τύπον لفظی φου'λίά, οἷον كبرى کوپρά (ἡ μείζων ἢ μεγίστη) ἐκ τοῦ اكبر εκπέρ (ὁ μείζων ἢ μέγιστος) σουγρά (ἡ ἐλάσσων ἢ ἐλαχίστη) ἐκ τοῦ اصغر اصغάρ (ὁ ἐλάσσων ἢ ἐλάχιστος) اولی οὐλιά (πρώτη) ἐκ τοῦ اولی انتی اوول (έββέλ) أخرى οὐχρά (άλλη) ἐκ τοῦ آخر άχάρ (άλλος).

125. Τῆς λέξεως احدی ιχδά (μία) τοῦ θηλυκόν εἶναι احدی ιχδά (μία).

126. Τὰ ἐπίθετα τοῦ αὐτοῦ τύπου لفظی ε'φ'άλ, ὅταν δὲν ἔχωσι σημασίαν συγκρίσεως ἢ ὑπερθέσεως, ποιοῦσι τὸ θηλυκὸν κατὰ τὸν τύπον لفظی φα'λά, οἷον چرا γαρρά (λαμπρά) ἐκ τοῦ اخر άγάρρ (αντί) اغر صفرά (κιτρίνη) ἐκ τοῦ اصغر اصغέρ.

Περὶ ἀριθμοῦ.

127. Οἱ Ὀθωμανοὶ ἔχουσιν ἀριθμοὺς δύο, τὸν ἐνικὸν مفرم موفρέτ καὶ τὸν πληθυντικὸν جمع دζέμ'. Σχηματίζονται δὲ τὰ πληθυντικά των τε ὀνομ. καὶ ἐπιθέτων προσθέσει τῆς علامت جمع 'άλιστα-μέτ-ι-δζέμ' καλουμένης καταλήξεως ل لαρ ἢ لپر, κατὰ τὴν ἀνά τεσσαρα πρὸς ἑν σχέσιν, (ἀριθ. 93). II. چ ارککل έρκεκλέρ (οἱ ἄνδρες) ἐκ τοῦ ارکک έرک'ک' قارلر کارηλάρ (αἱ γυναῖκες) ἐκ τοῦ قاری کارή.

128. Γλαφυρότητος δὲ καὶ ποικιλίας χάριν, μεταχειρίζονται οἱ Ὀθωμανοὶ πολλάκις καὶ τὰ κατὰ Πέρσας καὶ Ἀραβας πληθυντικά εἰς λέξεις ἀραβικάς καὶ περσικάς (α), περὶ τοῦ σχηματισμοῦ των ὁποίων διδονται αἱ ἀκόλουθοι γνώσεις.

(α) οἱ Ὀθωμανοὶ τὴν μὲν τυριακὴν καταλήξιν τοῦ πληθυντικοῦ προσθέτουσι ἐν τέλει ἀραβικῶν καὶ περσικῶν ὀνομάτων· τὴν ἀνέπαλιν ὅμως τὰς κατὰ Πέρσας καὶ Ἀραβας τοῦ πληθυντικοῦ καταλήξεις εὐθέως προστιθεῖν ἐν τέλει ὀνομ. ἢ ἐπιθ. τυριακῆς φύσεως. Σημειωτέον πρὸς τούτους ὅτι μόνον αἱ ὀνομαστικαὶ τοῦ πληθυντικοῦ ὄνουνται καὶ ἐκτετατοῦσαι ποσειδῶς καὶ ἀραβικάς, αἱ δὲ πλεονεχίοντες δέχονται, μετὰ τὴν ποσειδῶν ἢ ἀραβικὴν καταλήξιν τῆς πληθυντικῆς ὀνομαστικῆς, τὰς καταλήξεις των πληθυντικῶν πτωχῶν τῆς τυριακῆς.

129. Τὰ κατὰ Πέρσας πληθυντικά γίνονται διττῶς, κατὰ τὸ εἶδος τῶν ὀνομάτων καὶ ἐπιθέτων. Λέγω δὲ κατὰ τὸ εἶδος, καθότι τὰ περσικά ὀνόματα ὑπάγονται εἰς δύο κλάσεις, τὴν τῶν ἐμφύχων ὄντων ذوى العقول ζέβι-λ-οὐκούλ, καὶ τὴν τῶν ἀφύχων غير ذوى العقول γάτρι ζέβι-λ-οὐκούλ.

130. Τὰ τῶν ἐμφύχων ὄντων ὀνόματα γίνονται πληθυντικά προσθέσει τοῦ ان, ὡς مردان μερδάν (ἄνθρωποι) ἐκ τοῦ مرد μέρδ, شاهان θαχάν (βασιλεῖς) ἐκ τοῦ شاه σάχ, زنان ζενάν (γυναῖκες) ἐκ τοῦ زن ζεν.

131. Ὅταν τὰ τῶν ἐμφύχων ὄντων ὀνόματα καὶ ἐπίθετα λήγῃσιν εἰς ι ή ο ἐπιτατικά ἢ δεικτικά, τότε τὸ ان προσκτάται καὶ ἐν σύμφωνον, ὡς جانان δαναγιάν (ποροί) ἐκ τοῦ جان δανά, جادويان δζαδουγιάν (γοητεύτρια) ἐκ τοῦ جادو δζαδού.

132. Ὅταν δὲ λήγῃσιν εἰς α δεικτικόν, τότε τὸ ληκτικόν τοῦτο γράμμα τρέπεται εἰς ڍ περσικόν, ὡς ڍكڼ پاندهځليان (δοῦλοι) ἐκ τοῦ ځ پاندē, ځرښته ځرښته ځگليان (ἄγγελοι) ἐκ τοῦ ځرښته ځگليان, ځمور ځمور ځد (παινηκότες) ἐκ τοῦ ځمور ځد.

133. Τὰ τῶν ἀφύχων ὄντων ὀνόματα καὶ ἐπίθετα γίνονται πληθυντικά προσθέσει τοῦ ځا ἐν τέλει τοῦ ὀνόματος, ὡς سنگه ځا σένκχα (πέτραι) ἐκ τοῦ سنگ σενκ, ځگول ځا γκούλχα (ρόδα) ἐκ τοῦ ځگ γκούλ.

134. Ὅσα ἀπὸ τὰ τῶν ἀφύχων ὄντων ὀνόματα λήγῃσι εἰς α δεικτικόν, ταῦτα εἰς τὸ πληθυντικόν ἀποβάλλουσι τὸ ληκτικόν τοῦτο γράμμα, ὡς ځليان ځانέځا (οἰκίαι) ἐκ τοῦ ځليان ځانέ, ځليان ځانέ ځليان ځانέ (μάστιγες δερμάτιναι) ἐκ τοῦ ځليان ځانέ.

135. Τα κατὰ Ἀραβας πληθυντικά εἶναι ὁμαλά جمع جمع δζέμ-ι-σαχάχ ἢ ἀνώμαλα جمع مكرس δζέμ-ι-μουχασσέρ. Καὶ τῶν μὲν ἀνωμάλων ἢ πραγματεία παρεσιωπῆθη, τοῦτο μὲν ὅτι λίαν ἐκτεταμένας χρήζουσι θεωρίας, τοῦτο δὲ ὅτι εἰς ὅλα τὰ ἀραβικά λεξικά ὑπάρχουσιν ἀκριβῶς σισημειωμένα τῶν δὲ ὁμάλων τὰ πληθυντικά σχηματίζονται ὡς ἐν τοῖς ἐξῆς ἀριθμοῖς.

136. Τὰ πληθυντικά τῶν ἀρσενικῶν ὀνομάτων καὶ ἐπιθέτων γίνονται διὰ τῆς τροπῆς τοῦ ληκτικοῦ γράμματος τοῦ ἐνικοῦ ἀπὸ ή ρ ε-μοῦντος εἰς μαζμοῦμ (ἀριθ. 67), καὶ προσθέσει τῆς καθ'ἑαυτὴν ἀφώνου συλλαβῆς ون. Π. χ. مرسوم مرسوم (οἱ ῥηθέντες) ἐκ τοῦ مرسوم مرسوم, ځليان ځليان (οἱ γραφεῖς) ἐκ τοῦ ځليان ځليان.

137. Ἐνίοτε ἀπαντᾷται εἰς τουρκικά βιβλία καὶ ἡ γενικὴ ἢ αἰτιατικὴ τοῦ πληθυντικοῦ τῶν ἀρσενικῶν, γινώρισμα τῆς ὁποίας εἶναι ἡ καθ'ἑαυτὴν ἀφώνος κατάληξις ن. Ἄλλ' ἡ γενικὴ ἢ αἰτιατικὴ αὕτη εἶναι ἐν χρήσει παρ' Ὀθωμανοῖς ἀντὶ ὀνομαστικῆς. Ὅθεν λέγουσιν مرسوم مرسوم (οἱ ὑπάλληλοι) ἐκ τοῦ مرسوم مرسوم, متاخرين مرسوم (οἱ ἀρχαῖοι) ἐκ τοῦ متاخرين مرسوم, متاخرين مرسوم (οἱ νεώτεροι) ἐκ τοῦ متاخرين مرسوم.

138. Τὰ πληθυντικά τῶν θηλυκῶν ὀνομάτων καὶ ἐπιθέτων σχηματίζονται προσθέσει τῆς συλλαβῆς ځا, καὶ ἀφαιρέσει τοῦ ληκτικοῦ γράμματος τῶν εἰς ت ή ا ληγόντων ὀνομ. Π. χ. ځليان ځليان (σκότη) ἐκ τοῦ ځليان ځليان, ځليان ځليان (ἀγαθοεργίαι) ἐκ τοῦ ځليان ځليان, مرسوم مرسوم (αἱ ῥηθείσαι) ἐκ τοῦ مرسوم مرسوم.

139. Τὰ ἀρσενικοῦ μορφῆν ἔχοντα ἀφηρημένα ῥηματικά ὀνόματα, περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ὁποίων κατωτέρω ῥηθήσεται, ποιοῦσι συνηθέστερον τὸ πληθυντικόν ὡς τὰ θηλυκά. Π. χ. تنظيم تنظيم (τακτοποιήσεις) ἐκ τοῦ تنظيم تنظيم, اصلاح اصلاح (διασφαῖσεις) ἐκ τοῦ اصلاح اصلاح, ځليان ځليان (μεταβολαί) ἐκ τοῦ ځليان ځليان. Ὅτω ποιοῦσι καὶ πολλὰ ῥηματικά ἐπίθετα, λαμβανόμενα εἰς τὸ πληθυντικόν, ἐνίοτε δὲ καὶ εἰς τὸ ἐνικόν, ὡς οὐσιαστικά. Π. χ. موجودات موجودات (τὰ ὄντα) ἐκ τοῦ موجود موجود καὶ ځليان ځليان (ὁ ὑπάρχων, καὶ τὸ ὄν) مطلوبات مطلوبات (αἰτήματα) ἐκ τοῦ مطلوب مطلوب (ὁ αἰτούμενος καὶ τὸ αἶτημα) مرسوم مرسوم (δαπάναι) ἐκ τοῦ مرسوم مرسوم (ὁ δαπανηθεὶς) مخلوقات مخلوقات (δη-

μιουργήματα ἐκ τοῦ مخلوق μαχλοῦκ (ὁ δημιουργηθεὶς καὶ τὸ δημιουργήμα).

140. Συνεθίζουσιν οἱ Ὀθωμανοὶ νὰ σχηματίζωσιν τὰ πληθυντικά ἀραβικῶν λέξεων κατὰ τοὺς περσικοὺς κανόνας, καὶ τὰνάπαλιν τὰ πληθυντικά λέξεων τινῶν περσικῶν προσθέσει τῆς τῶν ἀραβικῶν θηλυκῶν πληθυντικῶν καταλήξεως ات, Pl. چ. مشران μουσράν (ἀνώτατοι Πασάδες), فرسان (Πασάδες δευτερεύοντες), ضابطان ζαπίτάν (ἀξιωματικοί), ἐκ τῶν ἐνικῶν مشير μουσίρ, فريق φερίκ καὶ ضابط ζαπίτ سبوات σεπέζεβάτ (λαχανικά) ἐκ τοῦ سبزه σεπέζε. Ἀλλὰ τὰ αὐτῶ καταχρηστικῶς σχηματιζόμενα πληθυντικά ὀνόματα εἶναι πάνυ εὐάριθμα, καὶ ἡ περὶ τὴν γλῶσσαν τριβὴ θέλει διδάξει αὐτά.

141. Παρ' Ὀθωμανοῖς εἶναι εὐχρηστος καὶ ὁ δούτικὸς ἀριθμὸς τῶν Ἀράβων ثني τέσνιέ, ὅστις γίνεται προσθέσει τῆς καταλήξεως ان, τρεπούσης τὸ ληκτικὸν γράμμα τῆς λέξεως ἀπὸ ἡρεμοῦντος εἰς μεφτοῦχ (ἀριθ. 67), ὅλον مرسمان μερσουμάν (οἱ δύο ῥηθέντες) ἐκ τοῦ مرسم μερσούμ. Σημειωτέον δὲ ὅτι αἱ εἰς x λήγουσαι λέξεις τρέπουσι τὸ ληκτικὸν τοῦτο γράμμα εἰς ت μεφτοῦχ, ὅλον, مذكوران μεζκουρετάν (αἱ δύο ῥηθεῖσαι) ἐκ τοῦ مذكور μεζκουρέ.

142. Συνεθίζεται συχνάκις ἀντὶ τοῦ προσημειωθέντος χαρακτηριστικοῦ τῆς ὀνομαστικῆς τοῦ δούικοῦ ἡ συλλαβὴ ين, ἥτις εἶναι κυρίως κατάληξις τῆς γενικῆς τοῦ δούικοῦ, καὶ τρέπει ὡσαύτως τὸ ληκτικὸν γράμμα τῆς εἰς ἣν προστίθεται λέξεως ἀπὸ ἡρεμοῦντος εἰς μεφτοῦχ, ὅλον دولتین δευλετεῖν (αἱ δύο Ἐπικράται) ἐκ τοῦ دولت δευλετ, ملكتين μεμλεκετεῖν (αἱ δύο χῶραι — τουτέστιν, ἡ Βλαχία καὶ Μολδαυία) ἐκ τοῦ ملكت μεμλεχετ, ἀντὶ دولت δευλετάν καὶ ملكتان μεμλεκετάν.

143. Εἰς φράσεις τινὰς ἀραβιστὶ συντεταγμένας ἀπαντᾷται ἡ ἀνωτέρω ῥηθεῖσα συλλαβὴ ين ὡς κατάληξις ἀληθῶς τῆς γενικῆς τοῦ δούικοῦ. Παράδειγμα ἔστω ὁ τίτλος τῆς Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου سلطان البرين والبحرين خاتمان المشرقين والمغربين خادم الحرمين الشريفين σουλ-

τάνου-λ-περρεῖν βέ-λ-παχρεῖν, χακάνου-λ-μεσρικαῖν βέ-λ-μαγριπεῖν, χάδιμου-λ-χαρεμείνι-σ-σεριφεῖν (ὁ Σουλτάνος τῶν δύο ἡπείρων καὶ δύο θαλασσῶν, ὁ κυριάρχης τῶν δύο ἀνατολῶν καὶ δύο δούσεων, ὁ θεράπων τῶν δύο σεβαστῶν καὶ ἱερῶν πόλεων — τῆς Μίκκας καὶ Μεδινᾶς).

144. Σημειωτέον δ' ἐν παρόδῳ, ὅτι οἱ Ὀθωμανοὶ εἰς τὴν τοῦ ἐπιθέτου μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ συμφωνίαν θέτουσι, κατὰ μίμησιν τῶν Ἀράβων, τὸ μετὰ πληθυντικοῦ ὀνόματος συμφωνοῦν ἐπίθετον εἰς ἐνικὸν ἀριθμὸν γένους θηλυκοῦ διότι κατὰ τὸν κανόνα كل جمع مؤنث κοῦλλου δξέμ'ιν μουέννεσουν (πᾶν πληθυντικὸν-ἐστὶ-θηλυκὸν) τὰ πληθυντικά ὀνόματα θεωροῦνται παρὰ τῶν Ἀράβων ὡς ὀνόματα ἐνικοῦ ἀριθμοῦ καὶ θηλυκοῦ γένους. Pl. چ. اخلاق حیده άχ-λάκ-η-χαμιζέ (ἡθὴ χρηστὰ), اموال كثيرة ἐμβάλι-χεσιρέ (πλούτη πολλὰ).

Περὶ Κλίσεων καὶ Πτώσεων.

145. Τὰ ὀνόματα τῆς ὀθωμανικῆς γλώσσης ὑπάγονται εἰς δύο κλίσεις. Καὶ εἰς μὲν τὴν πρώτην κλίνονται ὅσα λήγουσιν εἰς σύμφωνον ἡρεμοῦν, εἰς δὲ τὴν δευτέραν, ὅσα λήγουσιν εἰς 1, و, ی καὶ x ἐπιτατικά ἢ δεικτικά.

146. Πτώσεις ἔχει ἡ ὀθωμανικὴ γλῶσσα τέσσαρες: τὴν ὀνομαστικὴν, γενικὴν, δοτικὴν καὶ αἰτιατικὴν.

147. Σχηματίζονται δὲ αἱ πλάγαι πτώσεις τοῦ ἐνικοῦ προσθέσει τινῶν καταλήξεων μονογράμμων ἢ διγράμμων ἀνευ ἰδίων φωνηέντων. Καὶ αἱ μὲν κατάληξεις τῶν πλαγίων πτώσεων τοῦ ἐνικοῦ τῆς α. κλίσεως εἰσὶν ἐξ ἐκείνων, αἵτινες τρέπουσι τὸ ληκτικὸν γράμμα τῆς εἰς ἣν προστίθενται λέξεως ἐξ ἡρεμοῦντος εἰς κινητόν, δεχόμενον ἐν φωνῇ ἀνάλογον πρὸς τὸ τῆς προηγούμενης συλλαβῆς, κατὰ τὴν ἀνὰ δύο ἢ ἀνὰ τέσσαρα πρὸς ἐν σχίσιν' αἱ δὲ κατάληξεις τῶν πλαγίων πτώσεων τῆς β. κλίσεως εἰσὶν ἐξ ἐκείνων, αἵτινες δέχονται ἀπλῶς ἐν φωνῇ ἀνάλογον πρὸς τὸ ληκτικὸν φωνῆεν τῆς

λέξεως, κατὰ τὴν ἀνὰ δύο ὡσαύτως ἢ ἀνὰ τέσσαρα πρὸς ἓν σχέσιν (ἀριθ. 93), ὡς ἀκολουθῶς.

Καταλήξεις τῶν πλαγίων πτώσεων τοῦ ἐνικοῦ.

τῆς ἀ. κλίσεως.

τῆς β'. κλίσεως

Γεν.	ك	ك نهن, νουν, νιν, νοῦν.
Δοτ.	خ	خ γία, γι.
Αἰτιατ.	ي	ي γίη, γιου, γι, γιου.

Ἡ δὲ κλητική *منادي* μούναδι σχηματίζεται προτασσομένου τῆς ὀνομαστικῆς τοῦ *حرف النداء* χάρφου-ν-νι δὲ λεγομένου κλητικῆς μορίου *ي* γία ἢ *اي* εἰ. Συνκνῆται δ' ἐνίοτε παρὰ τοῖς ποιηταῖς καὶ ἡ κατὰ Πέρσας κλητική, σχηματιζομένη προσθέσει ἑνὸς *ا* ἐν τέλει τῆς ὀνομαστικῆς, οἷον *جا* δζανὰ (ὡ ψυχή).

148. Αἱ πλάγιοι πτώσεις τοῦ πληθυντικοῦ ἀμφοτέρων τῶν κλίσεων γίνονται ἐκ τῆς πληθυντικῆς ὀνομαστικῆς προσθέσει τῶν καταλήξεων τῶν πλαγίων πτώσεων τοῦ ἐνικοῦ τῆς ἀ. κλίσεως.

Παραδείγματα τῆς ἀ. κλίσεως.

حيوان χαιβάν (τὸ ζῶον).

Ενικ.	Πληθ.
Ὄνομ. حيوان χαιβάν.	حيوانات χαιβανλάρ.
ك Γενικ. حواك χαιβανήν.	حيواناتك χαιβανλαρήν.
خ Δοτικ. حواه χαιβανά.	حيواته χαιβανλαρά.
ي Αἰτιατ. حواي χαιβανή.	حيواتي χαιβανλαρή.
ك Κλητ. يا حيوان γία χαιβάν.	يا حيوانات γία χαιβανλάρ.

بالق پالήκ (ὁ ἰχθύς).

Ὄνομ. بالق پالήκ.	بالق پالηκλάρ.
Γεν. بالق پالηγθήν.	بالق پالηκλαρήν.
Δοτικ. بالغه پالηγθά.	بالق پالηκλαρά.

Αἰτιατ. بالق پالηγθή. بالق پالηκλαρή.
Κλητ. يا بالق γία پالήκ. يا بالق پالηκλάρ.
Σημ. Περὶ τῆς εἰς *ع* τροπῆς τοῦ ληκτικοῦ γράμματος τῶν εἰς *ق* ληγόντων ὀνομάτων ὄρα. (ἀριθ. 103).

كوك χιοπέκ (ὁ κύων).

Ὄνομ. كوك χιοπέκ.	كوكار χιοπεκλέρ.
Γενικ. كوكك χιοπεγίν.	كوكرك χιοπεκλερίν.
Δοτικ. كوكه χιοπεγά.	كوكاره χιοπεκλερά.
Αἰτιατ. كوكي χιοπεγί.	كوكري χιοπεκλερί.
Κλητ. اي كوك εἰ χιοπέκ.	اي كوكرك εἰ χιοπεκλερί.
Σημ. Περὶ τῆς ἐν ταῖς πλαγίαις πτώσεσι τροπῆς τοῦ ληκτικοῦ ἀραβικοῦ <i>ك</i> εἰς <i>ك</i> παραικόν, ὄρα (ἀριθ. 104).	

Παραδείγματα τῆς β'. κλίσεως.

لب پاپά (ὁ πιτῆρ).

Ενικ.	Πληθ.
Ὄνομ. لب پاپά.	لبار پاپαλάρ.
ك Γενικ. لباك پاپανήν.	لبارك پاپαλαρήν.
خ Δοτικ. لباه پاپαγία.	لباره پاپαλαρά.
ي Αἰτιατ. لبای پاپαγίη.	لباري پاپαλαρή.
ك Κλητ. يا لب γία پاپά.	يا لبار γία پاپαλάρ.

قارى καρή (ἡ γυνή)

Ὄνομ. قارى καρή.	قاريلر καρηλάρ.
Γεν. قارينك καρηνήν.	قاريك καρηλαρήν.
Δοτ. قاريه καρηγία.	قاريه καρηλαρά.
Αἰτ. قاري قاريه καρηγίη.	قاريه قاريه καρηλαρή.
Κλητ. يا قارى γία καρή.	يا قاريلر γία καρηλάρ.

طول δολού (ή χάλαζα).

Όνομ. طول δολού. طول δολουλάρ.
Γενικ. طولك δολουνού. طولك δολουλαρήν.
Δοτικ. طولو δολουγιά. طولو δολουλαρά.
Αιτ. طولی δολουγιού. طولی δολουλαρή.
Κλητ. طولی ای δολού. طولی ای δολουλάρ.

چک چکیدε (ή νύξ).

Όνομ. چک چکیدε. چک چکیدελέρ.
Γενικ. چکچک چکیدενίν. چکچک چکیدελερίν.
Δοτικ. چکچک چکیدεγέ. چکچک چکیدελερέ.
Αιτ. چکچک چکیدεγι. چکچک چکیدελερί.
Κλητ. چکچک ای χεί χکیدε. چکچک ای χεί χکیدελέρ.

149. Ἡ ἐνική αἰτιατική συναντᾶται εἰς παλαιά τινα βιβλία ἔχουσα κατάληξιν τὸ 'ی ἀντὶ τοῦ προφερόμενον ἀπαραλλάκτως ὡς ἡ συνήθης κατάληξις, οἷον 'ی دو ἀντὶ دوو δεθεγι (τὴν κάμηλον).

150. Ἡ ἐνική γενική τῆς λέξεως سو σου (ὕδωρ) γράφεται ἀνωμάλως صوک σουγιούν ἀντὶ صوک σουνού.

Περὶ τῶν ἀριθμητικῶν ὀνομάτων.

151. Τὰ ἀριθμητικά, ἅπερ καλοῦνται اعداد εἰς μέσους-λ- 'άδεδ (ὀνόματα ἀριθμήσεως), εἶναι ἡ ἀπόλυτα اصول الاعداد οὐ- σούλου-λ- 'άδεδ ἡ τακτικά مراتب الاعداد μεράτιπου-λ- 'άδεδ.

Περὶ τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν ὀνομάτων.

152. Διατιροῦνται τὰ ἀπόλυτα ἀριθμητικά εἰς τέσσαρας κλάσεις ἢ βαθμοὺς مرتبه μερτεπέ: τὰς μονάδας احد ἀχάδ, τὰς δεκάδας عشرات 'άσεράτ, τὰς ἑκατοντάδας ميات میάτ καὶ τὰς χιλιάδας الف ούλούφ.

153. Ἐπειδὴ δ' ἐνίοτε ποιοῦσι χρῆσιν οἱ Ὀθωμανοὶ καὶ τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν τῆς ἀραβικῆς καὶ περσικῆς, ἐκτίθεται ἐνταῦθα πίναξ περιέχων τὰ ἀπόλυτα ἀριθμητικά καὶ τῶν τριῶν γλωσσῶν.

ΜΗΤΙΚΩΝ.

Σελ. 48.

ΜΑΤΑ.

وین	Ἐννεακόσιοι,
یک	Χίλιοι,
دو	Δύο χιλιάδες
سه	Τρεῖς χιλιάδες
چهار	Τέσσαρες χιλιάδες
پنج	πέντε χιλιάδες
شش	Ἑξ χιλιάδες
هفت	Ἑπτὰ χιλιάδες
هشت	Ὀκτώ χιλιάδες
نُه	Ἐννέα χιλιάδες
ده	Δέκα χιλιάδες
یازده	Ἑνδεκά χιλιάδες
پانزده	ἑνδεκά χιλιάδες
هجده	ἑνδεκά χιλιάδες
بیست	Ἐκατὸν χιλιάδες
سیست	Διακόσιοι χιλιάδες
چهل	Τριακόσιοι χιλιάδες

μίαν ἐπὶ τῆς ὀνομαστικῆς, τὴν δ' ἄλλην ἐπὶ τῆς γενι-
κῆς καὶ οὕτως ἐν τοῖς ἄλλοις.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΑΠΟΛΥΤΩΝ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΩΝ.

Σελ. 48.

ΑΠΟΛΥΤΑ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΟΝΟΜΑΤΑ.

Ὅθωμανικά.	Περσικά.	Ἀραβικά.		Ἑλληνικά.
		Ἀρσενικά.	Θηλυκά.	
یک pir	یک γεκ	واحد βάχχουν ή احد άχχουν	واحدة βχχέδουν ή احدی ایχδά	Εἷς, μία, ἓν.
ایکی ixī	دو δου	اثنان ἰσνάνι	اثنان ἰσνετάνι	Δύο
اوج ouτζ	سه σε ή σι	ثلاثة σελάσσετον	ثلاث σελάσσον	Τρεῖς, τρία.
درت διόρτ	چهار τέχεχάρ	اربعه ἑρπέ'ατον	اربع ἑρπά'ον	Τέσσαρες, τέσσαρα.
پن پن	پنج πεντζ	خمس χάμσετον	خمس χάμσουν	Πέντε.
التي αλ.τή	شش σέσ	ستة σίττετον	ست سίττον	Ἑξ.
پدی γεδί	هفت χεφτ	سبعة σέπ'ατον	سبع σέπ'ον	Ἑπτά.
سکز σεκίτζ	هشت χεστ	ثمانیε سمανίγετον	ثمانیε σεμάνιν	Ὀκτώ.
طوقر δοκούτζ	نه نوουχ	تسع τίσ'ατον	تسع τίσ'ον	Ἐννέα.
اون εν	ده δεχ	عشرة 'άσσετον	عشر 'άσσρον	Δέκα.
اون پیر εν pir	یازده γιάζδεχ	احد عشر άχχάδε 'άσσερε	احد عشر ایχδά 'άσσερε	Ἐνδεκα.
اون ایکی εν ixī	دوازده δοουδάζδεχ	اثنا عشر ἰσνα 'άσσερε	اثنا عشر ἰσνετά 'άσσερε	Δώδεκα.
اون اوچ εν ouτζ	سیزده σίζδεχ	ثلاثة عشر σελάσσετε 'άσσερε	ثلاث عشر σελάσσε 'άσσερε	Δεκατρεῖς, δέκα τρία.
اون درت εν διόρτ	چهارده τέχεχάρδεχ	اربعه عشر ἑρπέ'ατε 'άσσερε	اربع عشر ἑρπά'α 'άσσερε	Δεκατέσσαρες, »
اون پن εν پن	پانزده πάνζδεχ	خمس عشر χάμσετε 'άσσερε	خمس عشر χάμσε 'άσσερε	Δέκα πέντε
اون التي εν αλ.τή	شانزده σάνζδεχ	ستة عشر σίττετε 'άσσερε	ست عشر σίττε 'άσσερε	Δέκα ἕξ
اون پدی εν γεδί	هفده χεφτδεχ	سبعة عشر σέπ'ατε 'άσσερε	سبع عشر σέπ'α 'άσσερε	Δέκα ἑπτά
اون سکز εν σεκίτζ	هزده χέζδεχ	ثمانیة عشر σεμανίγετε 'άσσερε	ثمانیة عشر σεμανίγε 'άσσερε	Δέκα ὀκτώ
اون طوقر εν δοκούτζ	نوازده νοουδάζδεχ	تسع عشر τίσ'ατε 'άσσερε	تسع عشر τίσ'α 'άσσερε	Δέκα ἑννέα
یکری γιγίρμι	یست πιστ	عشرون 'ἰσρούνε (α)	.	Εἴκοσι
اوتوز οτούτζ	سی سی	ثلاثون σελασσούνε	.	Τριάκοντα
قرق κηρκ	چهل τέχχιλ	اربعون ἑρπά'ούνε	.	Τεσσαράκοντα
الی ελλί	پنجاه πενδζάχ	خمسون χαμσσούνε	.	Πεντήκοντα
الش αλ.τήσ	شصت σαστ	ستون σιττούνε	.	Ἑξήκοντα
تیش γετμίσ	هفتاد χεφτάδ	سبعون σεπ'ούνε	.	Ἑβδομήκοντα
سکان σεκσάν	هشتاد χεστάδ	ثمانون σεμανούνε	.	Ὀγδοήκοντα
طقان δοκσάν	نود νεβέδ	تسعون τίσ'ούνε	.	Ἐννεήκοντα
یوز γίσοτζ	صد σαδ	مائة می'γέτουν	.	Ἑκατόν
ایکی یوز ixī γίσοτζ	دوصد δου-σάδ	مئتان می'γετάνι	.	Διακόσιοι σια, σια
اوج یوز ouτζ γίσοτζ	سبصد σι-σάδ	ثلاث مائة σελάσσου می'γέτιν	.	Τριακόσιοι, »
درت یوز διόρτ γίσοτζ	چهارصد τέχεχαρ-σάδ	اربع مائة ἑρπά'ου می'γέτιν	.	Τετρακόσιοι, »
پشوز پن-γίσοτζ	پانصت παν-σάδ	خمس مائة χάμσου می'γέτιν	.	Πεντακόσιοι, »
التي یوز αλ.τή γίσοτζ	شصد σεσ-σάδ	ست مائة σίττου می'γέτιν	.	Ἑξακόσιοι, »
پدی یوز γεδί γίσοτζ	هفصد χεφτ-σάδ	سبع مائة σέπ'ου می'γέτιν	.	Ἑπτακόσιοι, »
سکز یوز σεκίτζ γίσοτζ	هتصد χεστ-σάδ	ثمان مائة σεμάνι می'γέτιν	.	Ὀκτακόσιοι, »
طوقر یوز δοκούτζ γίσοτζ	نمصد نوουχ-σάδ	تسع مائة τίσ'ου می'γέτιν	.	Ἐννεακόσιοι, »
یک πίν	هزار χεζάρ	الف ελφον	.	Χίλιοι, »
ایکی یک ixī πίν	دو هزار δου-χεζάρ	الفان ελφάνι	.	Δύο χιλιάδες
اوج یک ouτζ πίν	سه هزار σι-χεζάρ	ثلاثة آلاف σελάσσετου αλλάφιν	.	Τρεῖς χιλιάδες
درت یک διόρτ πίν	چهار هزار τέχεχάρ χεζάρ	اربعه آلاف ἑρπέ'ατου αλλάφιν	.	Τέσσαρες χιλιάδες
Καὶ οὕτω καθεξῆς μέχρι τῶν δέκα χιλιάδων.				
اون پریک εν pir πίν	یازده هزار γιάζδεχ χεζάρ	احد عشر الفا άχχάδε 'άσσερε ελφον.	.	Ἐνδεκα χιλιάδες
اون ایکی یک εν ixī πίν	دوازده هزار δοουδάζδεχ χεζάρ	اثنا عشر الفا ἰσνα 'άσσερε ελφον.	.	Δώδεκα χιλιάδες
Καὶ οὕτω καθεξῆς μέχρι τῶν ἑννεήκοντα ἑννέα χιλιάδων.				
یوز یک γίσοτζ πίν	صد هزار σαδ-χεζάρ	مائة مائة می'γέτου ελφον	.	Ἑκατόν χιλιάδες
ایکی یوز یک ixī γίσοτζ πίν	دوصد هزار δου σαδ-χεζάρ	مئتا مائة می'γετά ελφον	.	Διακόσιαι χιλιάδες
اوج یوز یک ouτζ γίσοτζ πίν	سه صد هزار σι σαδ-χεζάρ	ثلاث مائة مائة σελάσσου می'γέτι ελφον	.	Τριακόσιαι χιλιάδες

Καὶ οὕτω καθεξῆς.

(α) Τὰ ἀπὸ τοῦ عشرون μέχρι τοῦ تسعون ἀριθμητικά ἔχουσι δύο καταλήξεις, τὴν μὲν μίαν ἐπὶ τῆς ὀνομαστικῆς, τὴν δ' ἄλλην ἐπὶ τῆς γενικῆς καὶ αἰτιατικῆς. Παράδ. ὀνομας. عشرون 'ἰσρούνε, γενικ, καὶ αἰτιατ, عشرين 'ἰσρίνε, καὶ οὕτως ἐν τοῖς ἄλλοις.

154. Τὰ ἀπόλυτα ἀριθμητικά τῆς ὀθωμανικῆς γλώσσης, προσκειμένου μὲν τοῦ ἀριθμουμένου ὀνόματος, εἶναι ἀκλιτα, καὶ οἰοεὶ ἐπίθετα προτάσσονται τοῦ ὀνόματος, ἐξυπονουμένου δὲ, κλίνονται ὁμαλῶς κατὰ τὴν πρώτην ἢ δευτέραν κλίσιν τῶν ὀνομάτων. Τίθενται δὲ τὰ κατόπιν τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν ὀνόματα ἐνικῶς μὲν, ἐὰν σημαίνωσι πρᾶγμα ἀόριστον, πληθυντικῶς δὲ, ἐὰν σημαίνωσι πρᾶγμα ἢ πρόσωπον γνωστὸν καὶ ὠρισμένον. Π. χ. *بش آدم* πᾶς ἄνθρωπος (πάντε ἀνθρώποι), *چهار زن* καὶ ἑπτὰ γυναῖκες).

155. Εἰς τὰ ἐκ πολλῶν ἀριθμῶν σύνθετα ἀπόλυτα ἀριθμητικά τῆς τουρκικῆς καὶ τῆς περσικῆς ὁ μείζων ἀριθμὸς προτάσσεται τοῦ ἐλάσσονος, εἰς δὲ τὰ τῆς ἀραβικῆς ὁ ἐλάσσων ὅρος προηγείται τοῦ μείζονος. Ἐκφέρονται δὲ τὰ συστατικὰ μέρη τῶν συνθέτων ἀριθμῶν τῆς μὲν τουρκικῆς ἀσυνδίτῳ, ὡς συμβαίνει καὶ εἰς τὴν ἡμετέραν καθομιλουμένην γλῶσσαν, τῆς δὲ περσικῆς καὶ ἀραβικῆς, συμπεπλεγμένα διὰ τοῦ συνδέσμου *و* δὲ (ἀριθμ. 54) ὅθεν προκειμένου, καθ'ὅπως, νὰ ἐκφράσωμεν τὸν ἀριθμὸν 1849, λέγομεν, τουρκικῇ μὲν *يک مائ و چهل و نه* πέντε καὶ ἑξήκοντα καὶ ὀκτὼ καὶ ὀκτώ, περσικῇ δὲ *هزار و هشتاد و نه* χεζάρ-οὐ-χέστ σάδ-οὐ-τζί-χ ηλ-οὐ-νοὐχ, καὶ ἀραβικῇ *ثمان مائ و اربع و تسعون* τίς'α τοὺ δὲ ἐρπ'αοὺνε δὲ σεμάνε μιέτιν δὲ ἑλφουν (ἐννέα καὶ τεσσαράκοντα καὶ ὀκτακόσια καὶ χίλια).

156. Ἐκ τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν τῆς ἀραβικῆς, μόνον τὰ σημαντικὰ τῶν μονάδων μεταχειρίζονται συνήθως οἱ ὀθωμανοί, ἀφαιροῦντες τὸ ληκτικὸν πτωτικὸν φωνὴν αὐτῶν, τρέποντες τὸ ληκτικὸν γράμμα τῶν εἰς ἡλγόντων ἀρσενικῶν ἀριθμητικῶν εἰς *ا* τυπικὸν καὶ συνάπτοντες τὸ ἀριθμητικὸν μετὰ τοῦ ἀριθμουμένου ὀνόματος κατὰ τὸ περσικὸν *یک* αφ'ετ (ἀριθ. 78.) Π. χ. *الله واحد* ἁλ-λάχ-τθαχ'εδ (εἷς θεός), *انبياء ثلاث* ἑκανί-μι-σελασέ (αἱ τρεῖς ὑποστάσεις—τῆς θεότητος), *چهار جهت* δζίχ-ά-τι-έρ-π'ά (τὰ τέσσαρα σημεῖα—τοῦ ὀρίζοντος), *دول خمس* δι-βέλ-τ-χά-μς (αἱ πέντε δυνάμεις). Τὰ δὲ λοιπὰ ἀριθμητικά ὀνόματα καὶ τὰ σύνθετα μετα-

τὸν, δεχόμενον ἐν φωνῇ ἐν ἀνάλογον πρὸς τὸ τῆς προηγουμένης
συλλαβῆς, κατὰ τὴν ἀνά δύο πρὸς ἓν σχέσιν, καὶ ἀφαιρέσει τοῦ λη-
κτικοῦ γράμματος τῶν εἰς ἡ ληγόντων ἀριθμητικῶν, οἷον خمس
 πενήνδζι [πρώτος] ἐκ τοῦ خ πῆρ , اربعة عشر διόρδουνδζοῦ [τέταρ-
τος] ἐκ τοῦ ر διόρτ , التي ἀλτηνδζή [ἕκτος] ἐκ τοῦ ال ἀλτή,
 اون ὀγουνδζοῦ [δέκατος] ἐκ τοῦ ون ὄν.

Σημειώσεις. Ἀντὶ τοῦ جی περιγράφει σημαίνοντος τάξιν τόπου, μεταχειρίζονται τὸ ای ایک ἢ اولی εἰς βαλ χί [πρῶτος], ὅταν θέλωσι νὰ σημαίνωσι τάξιν χρόνου.

163. Ὅταν τὰ ἐξ ἀπολύτων εἰς τακτικά μεταβληθῶσιν ἀριθμητικὰ ὀνόματα σύγκηνται ἐκ πολλῶν μερῶν, τὸ τελευταῖον μόνον προσλαμβάνει τὴν κατάληξιν *جى*, ὡς *يك يوز اوتوز* *بني* π. ἢ *γιοὺς τοῦ πεσίνδζι* [χιλιοστὸς ἑκατοστὸς τριακοστὸς πέμπτος].

164. Εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡμεῖς ἐκρέομεν τὰ τακτικά
ἐνάρθρως καὶ μετὰ γενικῆς διαιρετικῆς, προτεινόμενης ἢ προσυμφε-
ρουμένης, οἱ Ὀθωμανοὶ προσαρτῶσιν ἐν τέλει τῶν τακτικῶν τὴν
τριτοπρόσωπον καταληκτικὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν, ὅσον امثال
بادشاھرتك اوجھسی استانپول پادشاھ چاھرتن اوت
8508 σου [τῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως βασιλείων ὁ τρίτος].

165. Τὸ παρ' ἡμῖν ἐρωτηματικὸν πὸς τοὺς ἐκφράζεται παρ' Ὀ-
θωμανοῖς διὰ τοῦ قاضي κατζηνδζή, σχηματιζομένου ἐκ τοῦ ق
አት καὶ τῆς καταλήξεως قاضي. Π. χ. قاضي آيدر κατζηνδζή αἰ-
δερ (πόστος μὴν ἐστὶ) آيدر حصبي κατζηνδζή χησσαγι
αἰδρ [πόστον μέρος ἔσχεν]

166. Παρ' Ὀθωμανοῖς εἶναι ἐν χρήσει πολλάκις καὶ τὰ περσικά, μάλιστα δὲ τὰ ἀραβικά τακτικά ἀριθμητικά ὀνόματα, ἐξ ὧν τὰ μὲν περσικά γίνονται ἐκ τῶν ἀπολύτων προσθέσει τῆς καθ' ἑαυτὴν ἀφώ-
νου καταλήξεως *raz*, τρεπούσης τὸ πρὸ αὐτῆς γράμμα ἐξ ἑρεμοῦν-
τος εἰς μαζμοῦμ, τὰ δὲ ἀραβικά σχηματίζονται ὡσαύτως ἐκ
τῶν ἀπολύτων κατὰ τὸν τύπον *raz fa* (λ. Ὅθεν ἐκτίθεται ἐνταῦθα
πίναξ τῶν τακτικῶν ἀριθμητικῶν καὶ τῶν τριῶν γλωσσῶν.

 $\Sigma \varepsilon \lambda_n = 52.$

	Ἑλληνικά.
πρῶτος	Πρῶτος, πρώτη, πρῶτον.
δεύτερος	Δεύτερος, . . .
τρίτος	Τρίτος, . . .
τέταρτος	Τέταρτος, . . .
πemptos	Πέμπτος, . . .
ἕκτος	Ἑκτος, . . .
ἑβδομος	Ἑβδομος, . . .
ὀγδοος	Ὀγδοος, . . .
ἐννατος	Ἐννατος, . . .
δέκατος	Δέκατος, . . .
ἑνδέκατος	Ἐνδέκατος, . . .
δωδέκατος	Δωδέκατος, . . .
δέκατος τρίτος	Δέκατος τρίτος, . . .
εἰκοστός	Εἰκοστός, . . .
πρῶτος ἐκ τῶν εἰκοσίων	Εἰκοστός πρῶτος, . . .
δεύτερος ἐκ τῶν εἰκοσίων	Εἰκοστός δεύτερος, . . .

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΩΝ.

Σελ. 52.

ΤΑΚΤΙΚΑ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΟΝΟΜΑΤΑ.

Ὅθωμανικά.	Περσικά.	Ἀραβικά.		Ἑλληνικά.
		Ἀρσενικά.	Θηλυκά.	
پيرينتلي پيرينتلی	یکم γέκιουμ	اول εἰσέλουν (*)	اولی οὐλίχ	Πρῶτος, πρώτη, πρῶτον.
ایکینچي ایکینچي	دوم δούβουμ	ثاني سانίγουν	ثانية σανίγεταιουν	Δεύτερος, . . .
اوچينچي οὐτζουντζού	سوم σίδουμ	ثالث σαλίσουν	ثالثة σαλίσεταιουν	Τρίτος, . . .
دردينچي διδρδουντζού	چهارم τεχάροουμ	رابع ραπίουν	رابعة ραπί'ατουμ	Τέταρτος, . . .
پنجنچي πένσιντζι	پنجم πέντζουμ	خامس χαμίσουν	خامسة χαμίσεταιουν	Πέμπτος, . . .
الستينچي ἄλτηντζή	ششم σέσουμ	سادس σαδίσουν	سادسة σαδίσεταιουν	Ἑκτος, . . .
يدينچي γεδιντζι	هفتم χέφτουμ	سابع σαπίουν	سابعة σαπί'ατουμ	Ἑβδομος, . . .
سكزينچي σεκιζιντζι	هشتم χίστουμ	ثامن σαμίνουν	ثامنة σαμίνεταιουν	Ὀγδοος, . . .
طقوزينچي δοκουζουντζού	نهم νούχοουμ	تاسع τασίουν	تاسعة τασί'ατουμ	Ἐννατος, . . .
اونچي ονουντζού	دهم δέχοουμ	عاشر ἄσιρουν	عاشرة ἄσιρεταιουν	Δέκατος, . . .
اون پيرينتلي ὄν πиринтлi	يازدهم γιάζδεχοουμ	حادي عشر χάδιγε ἄσπερε	حادية عشره χαδίγεταιε ἄσπερε	Ἐνδέκατος, . . .
اون ايکينچي ὄν ایکینتлi	دوازدهم δοοδαζδεχοουμ	ثاني عشر σάνιγε ἄσπερε	ثانية عشره σανίγεταιε ἄσπερε	Δωδέκατος, . . .
اون اوچينچي οὐν οὐτζουντζού	سيزدهم σιζδεχοουμ	ثالث عشر σάλισε ἄσπερε	ثالثة عشره σαλίσεταιε ἄσπερε	Δέκατος τρίτος, . .
Καὶ οὕτω καθέξης μέχρι τοῦ εἰκοστοῦ.	Ωσπύτως.	Ωσπύτως.		
يکترينچي γιγίρμιντζι	يستم πίστουμ	عشرون ἱσρούνε		Εἰκοστός, . . .
يکري پيرينتلي γιγίρμι پيرинтлi	يستم ویکم πίστ-ου γέκιουμ	حادي وعشرون χὰδi δὲ ἱσρούνε	حادية وعشرون χαδίγεταιουν δὲ ἱσρούνε	Εἰκοστός πρῶτος, .
يکري ایکينچي γιγίρμι ایکینтлi	يستم دوم πίστ-ου δούβουμ	ثاني وعشرون σανi δὲ ἱσρούνε	ثانية وعشرون σανίγεταιουν δὲ ἱσρούνε	Εἰκοστός δεύτερος, .
Καὶ οὕτω καθέξης.	Ωσπύτως.	Ωσπύτως.		

(*) Τὰ αραβικά τακτικά ὀνόματα μόνον εἰς ἀραβιστί συντεταγμένας φράσεις φυλάττουσι τὸ νύληχτον φωνήεν ουν, ἥ τουν, εἰς δὲ τὸν ὀθωμανικὸν λόγον ἀποβάλλουσιν αὐτὸ, προτιρόμενα, π. χ. εἰσέλ, σανί ἐπὶ τοῦ ἀρσενικοῦ, καὶ σανίγέ, σαλίσέ ἐπὶ τοῦ θηλυκοῦ.

167. Τὰ διαιρητικά, τὰ παρ' ἡμῖν διὰ τῶν ἀπολύτων καὶ τῆς προθέσεως ἀνά ἐκφραζόμενα, σχηματίζουσιν ἐκ τῶν ἀπολύτων προστιθέτες ἐν τέλει μὲν τῶν εἰς 5 ληγόντων τὴν καθ' ἑαυτὴν ἄφωνον κατάληξιν ش, δεχομένην ἐν συνθέσει ἐν φωνῇ ἀνάλογον πρὸς τὸ φωνῇεν τῆς πρὸ αὐτῆς συλλαβῆς, κατὰ τὴν ἀνὰ τέσσαρα πρὸς ἐν σχέσιν, ἐν τέλει δὲ τῶν λοιπῶν τὸ 2, ὅπερ τρέπει τὸ πρὸ αὐτοῦ γράμμα ἐξ ἡρ εμοῦντος εἰς κινήτον, δεχόμενον ἐν φωνῇ ἀνάλογον πρὸς τὸ τῆς προηγουμένης αὐτοῦ συλλαβῆς. Π. χ. اِكْبَشَر [κισέρ] [ἀνά δύο], اَلْتَشَار [ἀλτησάρ] [ἀνά ἑξ], شَرِ پَسَ شَرِ [ἀνά πέντε], اَوْر اَنَ اَر [ἀνά δέκα].

168. Ὄταν τὰ ἀριθμητικά ὀνόματα ᾖναι σύνθετα ἐκ δεκάδων καὶ μονάδων ἢ ἐκ μιᾶς χιλιάδος, μιᾶς ἑκατοντάδος καὶ μονάδων, τότε τὸ 2 شَرِ προστίθεται εἰς τὸ τελευταῖον μόνον ἀριθμητικόν. Π. χ. شَرِ قَرَقْ [ἀνά τεσσαράκοντα καὶ πέντε], اِكْ يَوْزْ سَكَانْ بِدَشَر [ἀνά χίλια καὶ ἑκατὸν ὀγδοήκοντα ἑπτὰ].

169. Ὄταν τὰ ἀριθμητικά σύγκηνται ἐξ ἑκατομμυρίων, πολλῶν χιλιάδων καὶ πολλῶν ἑκατοντάδων, ἐν τέλει μὲν ἑκάστου ἀριθμητικοῦ, σημαίνοντος τὸ ποσὸν τῶν ἑκατομμυρίων, τῶν χιλιάδων καὶ ἑκατοντάδων, προστίθεται τὸ 2 شَرِ, ἡ δὲ λέξις ἢ σημαίνουσα τὸ εἶδος τῶν ἀριθμῶν ἑκάστου τμήματος ἐκφέρεται ἀνευ τινὸς προσθήκης. Π. χ. اَوْر مِلْيُونْ دَرْدَرْ اِكْ سَكْرَرْ يَوْزْ [ἀνά ἑκατομμύριον, τέσσαρας χιλιάδας καὶ ὀκτακόσια].

170. Ἐκ τῶν εἰρημένων ἐν τοῖς ἀνωτέρω δύο ἀριθμοῖς ἐξάγεται, ὅτι, εἰς τὰ ἐκ πολλῶν τμημάτων συγκείμενα ἀριθμητικά, τὸ 2 شَرِ προσθετέον ἐν τέλει τοῦ τελευταίου ἀριθμητικοῦ ὀνόματος ἑκάστου τμήματος καὶ ἐν τέλει τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ. Ὅθεν διὰ νὰ ἐκφράσωμεν διαιρητικῶς τὸν ἀριθμὸν, ἐν παραδείγματι, 11,245,678

λέγοντες: *اون يورليون ايكوز قرق بشريك الى يوريش سكر* ὃν πῖρέρ
μιλ γιόν, *ixi γιούζ κήρκ πεσέρ πίν, αλτή γιούζ γετμίς*
σεχιζέρ [ἀνὰ ἑνδεκα ἑκατομμύρια, διακοσίας τεσσαράκοντα πέντε
χιλιάδας, καὶ ἑξακόσια ἑβδομήκοντα ὀκτώ].

171. Ἐὰν τὰ διαιρετικῶς ἐκφρασθῆσόμενα ἀριθμητικὰ ὀνόματα
ἔχῃσι παρεπομένην τὴν λέξιν *پوتزوخ* [ἡμισυ], αὕτη μὲν
ἢ λέξις ἐκφέρεται ἀνευ τινός προσθήκης, τὸ δὲ χαρακτηριστικὸν
τοῦ διαιρετικοῦ προστίθεται ἐν τέλει τοῦ ἀκεραίου ἀριθμοῦ. Π. χ.
يوزاون بشريخ غوش γιούζ ὃν πεσέρ *پوتزوخ* γουρούσ
[ἀνὰ ἑκατὸν δέκα πέντε καὶ ἡμισυ γρόσια]. Ἐὰν ὁμοῦς ὁ ἀριθμὸς συ-
νωδεύηται ὑπὸ κλάσμάτων μικρότερων, τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ
διαιρετικοῦ προστίθεται καὶ ἐν τέλει τοῦ ἀριθμητικοῦ ὀνόματος τοῦ
ἐκφράζοντος τὸν ἀριθμητὴν τοῦ κλάσματος. Π. χ. *اوز غوش و بر ريع*
ὄνār γουρούσ βέ πῖρέρ ρούπ [ἀνὰ δέκα γρόσια καὶ ἐν τέ-
ταρτον].

172. Τὰ διαιρετικά εἰσὶν εὐχρηστα ἂ. εἰς δῆλωσιν διανομῆς
εἰδους τινός πράγματος εἰς τὰς μονάδας ἄλλου εἰδους, ὡς *امورلك*
هرينه يكر غوش احسان اولخندر μεεμουρλερίν χέρ πῖρίνέ πῖ-
νέρ γουρούσ [χρᾶν ὁλουνμούσδουρ [ἐκάστῳ τῶν ὑπαλλή-
λων ἀνὰ χίλια γρόσια ἐδωρήθησαν]. β'. εἰς δῆλωσιν τοῦ ποσοῦ με-
ρῶν εἰδους τινός, συστατικῶν ἐνός ἐκάστου τῶν μερῶν ἄλλου εἰ-
δους, ὡς *شور و ميک اکری اوز و بر و یازی اوتوزر کوندن عبارندر* σουχούρ-
ιρουμεινίν ἐκσερί ὁτούζ πῖρέρ βέ πῖραζή ὁτουζάρ
γχοὺν τέν ἱπάρέτδερ [τῶν βωμικῶν μηνῶν εἰς πλείους ἐκ τριά-
κοντα καὶ μῆς, καὶ τινες ἐκ τριάκοντα ἡμερῶν σύγκεινται]. γ'. εἰς δῆ-
λωσιν τοῦ ποσοῦ μονάδων τιμήματος πολλῶν πραγμάτων, ἐπιμεριστικῶς
λαμβανομένων. Κατὰ τοιαύτην δὲ περίπτωσιν, τὸ ὄνομα τοῦ νομίσμα-
τος θετέον εἰς δοτικὴν, ὡς *اشوکلرک هریری سکار غوشه الخندر* ἰσ-
πού κιταπλερίν χέρ πῖρί σεκσανέρ γουρούσά ἀληνμήσ-
δερ [τούτων τῶν βιβλίων ἑκαστον ἀντὶ ὀγδοήκοντα γροσίων ἡ-
γορήθη], *يوزکلر طغان سکر تالیه باير لندر* γιούζ σεκχέρ δεκσάκ

σεχιζέρ ταλιρέ γλαπτηρηλή σδερ (τὰ δακτύλια-ἑκαστον-
ἀντὶ ἐννεήκοντα καὶ ὀκτὼ ταλήρων κατεσκευάσθησαν).

173. Ἐρωτηματικὸν τῶν διαιρετικῶν εἶναι τὸ *چا کا تچ* κατζάρ,
σύνθετον ἐκ τοῦ *چا* κατζ καὶ τοῦ *ر*, χαρακτηριστικῶς τῶν διαι-
ρετικῶν. Π. χ. *فلان الایلر قاجر نردن عبارندر* φελάν ἀλαίλάρ κα-
τζάρ νεφερδέν ἱπάρέτδερ (τὰ δαίνα τάγματα-ἑκαστον-ἐκ πό-
σων στρατιωτῶν σύγκεινται), *ساعتلر قاجر غوشه ساتلدی* σα'ατλάρ
κατζάρ γουρούσά σατηλδὴ (τὰ ὥρολόγια-ἑκαστον-ἀντὶ πόσων
γροσίων ἐπωλήθησαν).

174. Πολλάκις διπλασιάζονται τὰ διαιρετικά, ὅταν σημαίνωσι
διανέμειν ἀκριβῶς. Π. χ. *هر و بر صایم* πῖρέρ πῖρέρ σαιδὴμ (ἀνὰ ἑν
ἐν ἐμέτρησα), *قطاع طریق ایکبر ایکبشر حبشله دن جیاقوب اعدام ایلدیلر*
κουττά'-ι-ταρική *ixi* σέρ *ixi* σέρ χαπισχανεδέν τζηκα-
ρή π'ι'δὰμ ἐιλεδیلέρ (τοὺς ληστὰς ἀνὰ δύο δύο ἐκ τῆς φυλα-
κῆς ἐκβαλόντας ἀπέχτειναν).

175. Ἐκ τῶν διαιρετικῶν, προσθέσει τοῦ μὲν *لی* ληκ ἢ λουκ,
κατὰ τὴν ἀνὰ δύο πρὸς ἑν σχέσιν, ἐν τέλει τῶν εἰς δασὺ φωνῆν
ληγόντων, τοῦ δὲ *لک* λικ ἢ λουκ, ἐν τέλει τῶν εἰς λεπτὸν φω-
νῆν ληγόντων (ἀρ. 90.), παράγονται ὀνόματα ἰσοδύναμα τοῖς εἰς
ἀρ. 100. καταληκτοῦσι τῆς καθομιλουμένης ἡμῶν γλώσσης, καὶ ση-
μαίνοντα ἢ τὴν εἰς ὠρισμένου εἰδους νόμισμα ἀξίαν μῆς ἐκάστης
τῶν μονάδων εἰδους τινός πράγματος ἢ ἀριθμὸν τινα προσώπων
γνωστῆς τάξεως ἢ πραγμάτων γνωστοῦ τινος εἰδους, περιχομένων
ἐν ἐκάστῃ τῶν μονάδων ἄλλου τινός εἰδους. Π. χ. *اشو اککلر اور اقندر*
ἰσπού ἐκμεκχέρ ὄναρ λήκ δερ (ταῦτα τὰ ψωμιά εἶναι δεκά-
ρικά), *فلان الایلر ایکبشر یککلر* φελάν ἀλαίλάρ ἀλτησάρ πῖν-
λίχ δερ (τὰ δαίνα τάγματα εἶναι δεκαχιλιάρικα, ἤτοι ἐκ δεκα-
χιλίων στρατιωτῶν συγκείμενα).

176. Ὅταν τὸ σημαίνόμενον τῶν τοιούτων ὀνομάτων, εἴτε πε-
ρὶ νομίσματος πρόκειται εἴτε περὶ πραγμάτων ἢ προσώπων ἐμπε-
ριχομένων που, ἦναι ἐκτάκτου εἰδους, καὶ τάξεως μὴ κοινῶς ἐ-

γνωσμένης, ἥ δὲν ἐννοῇται εὐκόλως ἐκ τῆς συναρθείας, τότε πα-
ρεντιθεται μεταξύ τοῦ διαιρετικοῦ καὶ τῆς καταλήξεως اَلْاَوْلى هِىَ اَلْاٰخِرَة
λέξις, ἣτις ἀπαιτεῖται νὰ προσδιορίσῃ τὸ εἶδος τοῦ προκειμένου νο-
μίσματος ἢ τὸ εἶδος τῶν πραγμάτων καὶ τὴν τάξιν τῶν προσώπων
τὰ ὅποια περιέχει τι. II. γ. احسان اولان ساعتر يكر غرو نلق ابلى ich s'ān
ὀλουαν σά'ατλάρ πινέρ γουρου σ'λούκ ιδί (τὰ πωλη-
θέντα ὠρολόγια χιλιάγροσα-χιλίων γροσίων-ῆσαν), بى بايلان مكيبك
رحله لرى البشر جو جلفندر γενί γιαπηλάν μεχτεπίν ραχ λελερί
ἐλλισέρ τζοδζου κλούκ δουρ (τοῦ νεοδμήτου σχολείου τὰ
καθήσματα πεντηκοντάπαιδα-διαχωροῦντα ἑκάστον πενήκοντα παί-
δας-εἶναι), اشود سبلر او تور قبل كبر (ἀποὺ δεσπετέρ οὔτουζάρ
κηι γελέικ διρ (αὗται αἱ λάγγηνοι τριάκοντα ὀκνάδων εἶναι).

Περὶ τῶν χλασματιῶν ἀριθμῶν.

177. Οἱ κλησματικοὶ ἀριθμοὶ μέχρι τοῦ δεκατημερίου δύ-
νανται νὰ ἐκφρασθῶσι διττῶς· ὑπεράνω ὁμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τούτου
ἐκφράζονται καθ' ἓνα καὶ μόνον τρόπον.

178. Ἡ συνηθεστέρα ἑκφρασις τῶν κλάσματικῶν ἀριθμῶν γίνεται διὰ δύο ἀπολύτων ἀριθμητικῶν ὀνομάτων τῆς τουρκικῆς, ἐξ ὧν τὸ μὲν σημαίνει τὸν παρονομαστήν τοῦ κλάσματος προηγείται, ἔχον ἐν τέλει τὴν ἐπίθεσιν «*da*» ἡ δὲ «*ka*», κατὰ τὴν ἀνά τέσσαρα πρὸς ἑν σχέσιν, τὸ δὲ φανερόν τὸν ἀριθμητὴν ἑπεται ἀνευ τινὸς προσθήκης. Π. γ. *iki ka* (ἐν δύο ἐν, ἦτοι τὸ ἡμισυ), *uc ka* (ἐν τρία ἐν, ἦτοι τὸ τρίτον), *altı ka* (ἐν ἕξ ἐν, ἦτοι τὸ ἕκτον).

179. Πολλάκις ἐπαυξάνοντες τὴν φράσιν προσθέτουσι κατόπιν ἑκατέρου μέρους τοῦ κλασματικοῦ ἀριθμοῦ μίαν τῶν λίξεων ἐν αἷ, جز, δεοڈ, حصہ, χήσα και قسم (μέρος). Π. χ. درت پیدہای دیوڑت παῖδὰ πῖρ πᾶι (ἐν τέσσαρσι μέρεσιν ἐν μέ-

ρος, ἥτοι ἐν τέταρτον), *اوج حصه ابى حصه*, οὐδ' ἔχρησά-
 δ' αὖτις χησά (ἐν δέκα καὶ τρισὶ μέρεσι δύο μέρη, ἥτοι δύο δέ-
 κατα τρίτα).

180. Κατὰ τὸν δεύτερον τρόπον τοῦ ἐκφράζειν τοὺς κλασματικούς ἀριθμούς, ὅστις εἶναι εὐχρηστος μέχρι τῶν δεκατημορίων, οἱ μὲν παρονομασται ἐκφράζονται διὰ τῶν κλασματικῶν ἀριθμητικῶν ἐνομάτων τῆς ἀραβικῆς, οἱ δὲ ἀριθμηταὶ διὰ τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν τῆς τουρκικῆς. Π. χ. $\frac{1}{2}$ نصف, $\frac{1}{3}$ ثلث (ἐν ἡμισυ, τὸ ἡμισυ), $\frac{2}{3}$ اوج خمس (τρία πέμπτα).

181. Τὰ ἕως τῶν δεκατημορίων εὐχρηστα παρ' Ὁθωμανοῖς κλασματικά ἀριθμητικά ὀνόματα τῆς ἀραβικῆς εἰσὶ τὰ ἀκόλουθα: ثلث σούλς ἢ σουλούς (τριτημόριον), ربع ρούπ' (τεταρτημόριον), خمس χούμς ἢ χουμούς (πμπτημόριον), سدس σουδούς (ἑκτημόριον), سبع σούπ' ἢ σούπ'ου (ἐν ἑβδομον), ثمن σούμν ἢ σούμουν (ἐν ὀγδον), تسع τοῦσ' ἢ τοῦσ'ου (ἐννατον), عشر' οὐσρ ἢ οὐσρου (δεκατημόριον).

182. Συχνότατα μεταχειρίζονται ἀντὶ τοῦ τουρκικοῦ اوجد ايني οὐτζὸ δὲ ixl (δύο τρίτα) τὸ ἀραβικόν نبلل σουλοῦ σάν, ζωικόν τοῦ نبلل σουλοῦς (τριτημόριον) εἶναι πρὸς τοῦτοις εὐχρηστον τὸ περσικόν چارگه τζαργέχ (ἐν τέταρτον), ὅταν πρόκηται παρὰ τοῦ τετάρτου τῆς ὥρας.

183. Εἰς ἑκφρασιν τοῦ ἡμίσεως ὑπάρχουσι δύο τουρκικαὶ λέξεις: *yarım* γιὰρῆμ καὶ *yüç* πούτζουκ, ἐξ ὧν τὸ μὲν πρῶτον μεταχειρίζονται, ὅταν σημαίνωσι τὸ ἀντὶ μονάδος ἀπλοῦν ἡμισυ, οἷον *yarım gün* γιὰρῆμ γκούν (ἡμισία ἡμέρα), *yarım kile* γιὰρῆμ ἐκμέκ (ἡμισυ ἀρτου), τὸ δὲ δεῦτερον, ὅταν ἐκφράζωσι τὸ μετὰ ἀκραιῶν ἀριθμῶν σύνθετον ἡμισυ, οἷον *yüç saat* πούτζουκ σά'άτ (μία καὶ ἡμισία ὥρα) *yonı bir yüz* ὄν ἀλτῆ πούτζουκ γουρούσ (δεκατέσσαρα καὶ ἡμισυ γρόσια).

184. Όταν εκφράζεται ποσότης τις σύνθετος εξ άκεραίων καί κλασματικών αριθμών, εξαποσόνων του ήμίσεως, συμπλεκτέον τά

ονόματα σημαίνοντα τὸ ποσὸν μονάδων συστατικῶν νομίσματος
τινος, καὶ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τὰ εἰς ἄριον λήγοντα τῆς καθο-
μιλουμένης ἡμῶν γλώσσης. Π. χ. اولى (δεκάριον), بكملة
γίγισμιλ (εἰκοσάριον), بكملة γίγισμιλ (εἰκοσάριον).

191. Ἐάν τὸ εἶδος τοῦ νομίσματος ἦναι ξένον καὶ ἐκτακτὸν
ἢ δὲν ἐννοῇται εὐκόλως ἐκ τῆς συναρείας, τότε παρενφέρουσι με-
ταξὺ τοῦ ἀριθμητικοῦ ὀνόματος καὶ τῆς καταλήξεως لى ἢ لك τὸ
ὄνομα τοῦ προκειμένου νομίσματος. Π. χ. بى فرائىلى πῆσ φρά-
γκ αλ η κ (πεντάφραγκον), بكملة بى فرائىلى (πεντάφραγκον),
بكملة بى فرائىلى πῆσ γουρουσλοῦκ (πεντάφροσον).
Σημειωθήτω δέ, ὅτι τὰ τοιαῦτα σύνθετα ὀνόματα σημαίνουν καὶ
τὸ ποσὸν τῆς τιμῆς πράγματος τινος. Π. χ. بى فرائىلى كاعد
γουρουσλοῦκ κί α γ ή τ (πέντε γροσίων ἀξίας χαρτίον), بكملة
بى فرائىلى كاعد γουρουσλοῦκ κί α γ ή τ (πέντε γροσίων ἀξίας χαρτίον).

Περὶ τοῦ τρόπου τοῦ γράψαι τοὺς ἀριθμούς.

192. Κατὰ δύο τρόπους γράφουσιν οἱ Ὀθωμανοὶ τοὺς ἀριθμούς,
ἢ διὰ χαρακτῶν ἀριθμητικῶν, ὧν τὸ σχῆμα διαφέρει τῶν παρὰ
τοῖς εὐρωπαϊκοῖς ἔθνεσιν ἐν χρήσει χαρακτῶν, ἢ διὰ τῶν ἀλφα-
βητικῶν γραμμάτων.

193. Ἡ διὰ τῶν ἀριθμητικῶν χαρακτῶν ἔκθεσις τῶν ἀριθ-
μῶν γίνεται ἀπαραλλάκτως κατὰ τὸν παρ' ἡμῖν γνωστὸν τρόπον.
Οἱ δὲ ἀριθμητικοὶ χαρακτῆρες, γνωστοὶ παρὰ πᾶσι τοῖς Ἀσianoῖς
ὑπὸ τὸ ὄνομα ارقام ارقام (ἔρχαμ-τιν διέ) (χαρακτῆρες ἰνδικοί), εἰ-
σὶν οἱ ἑξῆς:

۱, ۲, ۳, ۴, ۵, ۶, ۷, ۸, ۹, ۰,
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 0.

194. Ἡ διὰ τῶν ἀλφαβητικῶν γραμμάτων ἔκθεσις τῶν ἀριθμῶν
γίνεται ἀπαραλλάκτως, ὥς ποιοῦμεν καὶ ἡμεῖς μεταχειριζόμενοι ἐνίοτε
ἀντὶ τῶν ἀριθμητικῶν χαρακτῶν τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου.

195. Ὁ δεύτερος οὗτος τρόπος τῆς ἀριθμογραφίας εἶναι συ-
νηθέστατος παρ' Ὀθωμανοῖς εἰς πολλὰς περιστάσεις, μάλιστα δὲ
εἰς τὰ χρονογράμματα, δηλονότι ἐπιγράμματα ἑμμετρα, τῶν ὁποίων
τὰ στοιχεῖα ἀριθμοῦμενα ἀποτελοῦσι τὸ ἔτος, καθ' ὃ συνέβη τὸ ἐπι-
γραμματιζόμενον ἔργον.

196. Ἐπειδὴ δὲ ἡ δύναμις ἐκάστου ἀλφαβητικοῦ γράμματος,
ἀντὶ χαρακτῆρος ἀριθμητικοῦ λαμβανομένου, ἐγένετο ἤδη γνωστὴ
(ἀριθ. 4. καὶ 60), λείπεται εἰπεῖν ἐν ἐπεισοδίῳ μικρά τινα περὶ τῶν
χρονογραμμάτων.

197. Τὰ χρονογράμματα, تاريخ λαγόμενα ἀριθιστί,
εἰσὶ μονόστιχα ἢ δίστιχα. Τούτων δὲ πολλῶν εἰδῶν ὄντων, τὰ συ-
νηθέστερα εἰσὶ τρία, ἐξ ὧν τὸ μὲν καλεῖται تام تاريخ
(τέλειον χρονογράμμα), τὸ δὲ, موه تاريخ (μὴ ἑστῆς χρονογράμμα), καὶ τὸ τρίτον تام تاريخ
(μὴ ἑστῆς χρονογράμμα ἐξ ἀστίκτων γραμμάτων).

198. Ἐντελὲς λέγεται τὸ χρονογράμμα, ὅταν ὅλα τὰ ἀπαρ-
τίζοντα αὐτὸ γράμματα ἀριθμοῦνται, καὶ τοῦτο εἶναι τὸ προτιμώ-
τερον πάντων διὰ τὴν δυσκολίαν, ἣν παρέχει, ἕως οὗ εὐρη τις τὰς
ἀναγκαίας λέξεις εἰς ποίησιν στίχου ὅσον ἔνεστι κομψῶς καὶ ἀδιά-
στως ἐκφράζοντος τὰ κυριώτερα περιστατικά, ἔχοντος κέντρον καὶ
διὰ τῆς ἀριθμήσεως ὧν αὐτοῦ τῶν γραμμάτων παρέχοντος τὴν
προκειμένην χρονολογίαν.

199. Τὸ ἐξ ἐνστίκτων γραμμάτων χρονογράμμα εἶναι
ἐκεῖνο, οὗτινος τὰ ἐνστίκτα μόνον γράμματα ἀποτελοῦσι τὸ σκο-
πούμενον ἔτος.

200. Τὸ ἐξ ἀστίκτων γραμμάτων εἶναι ἐκεῖνο, οὗτινος
τὰ ἀστίκτα μόνον γράμματα ἀποτελοῦσι τὸ ἔτος.

Χρονογράμμα εἰλημ.

عبد اوله ملك جلاله جاي خان * حق موفق ايلدى سلطان سليم ابدى
عبد الحيد جيلوس

χάκκ μουδεφφάκ έίλεδι σουλ- 'άδέν δλά μίλκ-τζι'νάντ
τάν Σελιμίττι δζουλοός. δζά-τ-χάν 'Απδοθ-λ-χαμίδ

* Έδém γένοιτο ή χώρα του Χαμίτ έν παραδείσω
του θεού δέ κατορθούντος ό Σελίμ ένεθρονίσθη *

Ο άνωτέρω στίχος, διηρημένος εις δύο, έμπεριέχει δύο τέλεια
χρονογράμματα δύο συμβεδικότων συγχρόνων, του μέν πρώτου ή-
μιστιχίου δηλοῦντος τήν άποδίσιν του Σουλτάν 'Απδοθ-λ-χαμίδ,
του δέ δευτέρου, τήν εις τόν θρόνον άνάβασιν του Σουλτάν Σελίμ
του Γ'. Έποικήθι δέ υπό του περιωνύμου επιγραμματοποιού Σου-
ρουρί.

Απαρίθμησης τών γραμμάτων.

Του β'. ήμιστιχίου.

حق	ح	8	
	ق	100	108
	م	40	
موفق	و	6	
	ف	80	226
	ق	100	
	ا	1	
	ی	10	
ایلدی	ل	30	55
	د	4	
	ی	10	
	س	60	
	ل	30	
سلطان	ط	9	150
	ا	1	
	ن	50	

Του α. ήμιστιχίου.

ع	70	
د	4	124
ن	50	
ا	1	
و	6	42
اوله	ل	30
	•	5
	م	40
ملك	ل	30
	ك	20
	ح	3
	ن	50
	ا	1
جنانده	ن	50
	د	4
	•	5

س	60		ج	3	
ل	30	140	ا	1	14
ی	10		ی	10	
م	40		خ	600	
ا	1		ا	1	651
ی	10		ن	50	
ن	400	425	ع	70	
د	4		ب	2	
ی	10		د	4	
ح	3		ا	1	
ل	30	99	ل	30	169
و	6		ح	8	
س	60		م	40	
			ی	10	
			د	4	
	1203				1203

Έτος της έγίρας, ότε άνέβη τόν
θρόνον ό Σουλτάν Σελίμ.

201. Σημειώτιόν δέ, ότι εις τά επιτύμβια και τά επί διαφόροις
άλλοις άντικειμένους πολύστιχα επιγράμματα, ό τελευταίος μόνος
στίχος και πολλάκις τό ύστατον ήμιστίχιον, άποτελεί τό τμή γ. 'Α-
ρατή δέ του εις χρονογράμμα τελευταίντος επιγράμματος λογίζεται,
έναν εις τόν προτελευταίον στίχον ή εις τό πρώτον ήμιστίχιον του
τελευταίου στίχου παρενταθή έντέχνως λέξις τις, ύπενισσομένη τό
είδος του έπομένου χρονογράμματος. Εις παράδειγμα τούτου κατα-
χωρίζεται ένταῦθα τό άκόλουθον εις ήμιστίχια διηρημένον διστι-
χον επίγραμμα, ποιηθέν υπό του αύτου Ποιητού διά τόν Σουλτάν
'Οσμάν, υιόν του 'Ερτογρούλ, και θεμελιωτήν του άμυνόμου αύτου
'Οθωμανικού Κράτους κατά τό 699 Έτος της Έγίρας.

فرزند ارطغرل کیم اول قرق اوچ باشند * سمت غزاده والدی اربنه قلمبندی سلوک
اولدی شاه

تاریخ استقلاله صرف ابتدای سروری * سلطان عثمان ملک الوب اولدی سرافراز ملوک
جوهرک

699

φερζένδ-ι Έρτογρούλ κιμ δλ κήρχ ούτζ γιασηντά δλ-
δοῦ σάχ
σέμτι-γαζαδὲ βαλιδι ούσρινὲ κηληήσδη σουλοῦκ
ταρίχ-ι ιστικλαλινὲ σάρφίττι Σουρούρι δζευχερίν
Σουλτάν Όσμάν μιλκ αλήπ δλδοῦ σερ-εφράζι-μουλοῦκ

- Έρτογρίδης ἄρξας ἔται τεσσαράκαστῳ καὶ τρίτῳ
ἐν πολέμοις καὶ θριάμβοις τὸν πατέρα ἔχνηλάτει *
- Σουρούρις δὲ εἰς τὰ ἔπη τούτου ἐξαδαμαντώθη
ὁ Όσμάν καθελὼν χώρας βασιλεύτατος ἐκράτει *

Τοῦ ποιηματίου τούτου τὸ τελευταῖον ἡμιστίχιον ἀποτελεῖ
τὸ λεγόμενον μουδζευχέρ ταρίχ, ἥτοι χρονόγραμμα, τοῦ ὁ-
ποίου τὰ ἐναστικτὰ μόνα γράμματα ἀριθμοῦνται. Προεξαγγέλλει δὲ
τοῦτο ὁ Ποιητὴς διὰ τῆς εἰς τὸ πρὶ τοῦ χρονογράμματος ἡμιστί-
χιον λέξεως جوهر, ἥτις ἔχει ἐνταῦθα διπλὴν σημασίαν, φαινομένην
μὲν, τοῦ ἀδάμας εἴτε λέξεις ἀδαμάντινοι, πολύτιμοι, ὁ-
ποκρυπτομένην δὲ, τοῦ, γράμματα ἐναστικτὰ.

202. Τὸ δὲ ἀκόλουθον διστιχον ἐπίγραμμα τελευτᾷ εἰς ἡμιστί-
χιον ἀποτελοῦν τὸ λεγόμενον μουχμέλ ταρίχ, ἥτοι χρονόγραμ-
μα, τοῦ ὁποίου τὰ ἀστικτὰ μόνα γράμματα ἀριθμοῦνται. Ἐποιήθη δὲ
ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ποιητοῦ Σουρούρι διὰ τὸν κατὰ τὸ 1195 ἔτος τῆς
ἐγίρας αὐθημερόν διορισμὸν δύο ὑποκειμένων, τοῦ μὲν εἰς τὸ ὑπόρ-
γημα Ρεῖς (Κυβερνήτου εἴτε Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν), τοῦ δὲ,
εἰς τὸ ὑπόργημα Πειλικτζι ('Αρχικαγγελαρίου τῆς Υ. Π.). Παί-
ζει δὲ ὁ Ποιητὴς εἰς τὸ πρῶτον ἡμιστίχιον, ἐπιφέρων μετὰ τὰ κύρια
ὀνόματα دى (ἀγαθοεργός) καὶ راشد (εὐθύς καὶ εὐθυκλέυθος) λέ-
ξεις συστοίχους καὶ ὁμορρρίζους αὐτῶν.

خیری افندی خبر ایلہ راشد افندی رشادیلہ * تشریف ایوب منصلین بردن ایگی
ذات نفیس
تاریخی حرف ساددن بولدی سروری قولاری * راشد زکی بکلکجیدر خبر درایتلی رئیس

Χαίρι ἐφένδ: χάρ ιλέ Ρασίδ ἐφένδ: ρούσδ ιλέ
τεσρίφ ιδούπ μανσηπληρήν πέρδέν ικί ζάτι νεφίς
ταρίχι χάρφ: σαδεδέν πουλδού Σουρούρι κουλλαρή
Ρασίδ ζακί Πειλικτζιδίρ Χαίρ διραγε τλί Ρεῖς

- Τοῦ Χαίρι μὲν χαριέντως, τοῦ Ρασίτ δὲ εὐθυπόρως
ἀρχάς ἀμα τιμησάντων ἐξαιρέτων ἀμφοτέρων *
- Σουρούρις ὁ δοῦλος τούτων χρονογράφησ' ἐξ ἀστικτῶν
ὁ Ρασίτ Πειλικτζίς ἐννοῦς ὁ Χαίρ Ρεῖς προφέρων *

Ὅτι τὸ ἐν τέλει τοῦ ἐπιγράμματος τούτου χρονόγραμμα σχημα-
τίζεται ἐξ ἀστικτῶν γραμμάτων προεξαγγέλλεται ἐνταῦθα διὰ τῶν
εἰς τὸ τρίτον ἡμιστίχιον λέξεων حرف γράμματα ἀπλᾶ, ἥτοι ἀ-
στικτὰ.

203. Ἐπειδὴ δὲ πολλάκις τὰ γράμματα μιᾶς μόνης λέξεως,
ἀναπορεύτως ἐμπεριληπτικὰς εἰς τὸ χρονόγραμμα, ἀποτελοῦσι πο-
σὸν ἀριθμὸν ἴσον καὶ πλεον τοῦ σκοπούμενου ἔτους, εἰς τοιαύτην
περίπτωσιν, οἱ χρονογραμματοποιοὶ καταφεύγουσιν εἰς διάφορα τε-
χνάσματα, οὐ μικρὰς τῷ ὄντι χρῆζοντα εὐρυίας καὶ ἐμπειρίας περὶ
τὸ εἶδος τοῦτο. Παρatreύχομεν δὲ ταῦτα ὡς πολὺ ἀπομακρύνοντα
ἡμᾶς τοῦ προκειμένου.

Περὶ Ἀντωνυμιῶν.

204. Αἱ ἀντωνυμίαι دى καὶ ایلہ τῆς θωμανικῆς γλώσσης
εἰσὶ δύο εἰδῶν, ἀπόλυτοι ایلہ μόνφασηλέ καὶ καταληκτι-
καὶ ایلہ μουττασηλέ. Καὶ ἀπόλυτοι μὲν εἰσὶν ὅσαι καθ' ἑαυτὰς
ἀποτελοῦσι λέξεις ἀνεξαρτήτους ἄλλων, καταληκτικαὶ δὲ, ὅσαι, μὴ
εἶσαι καθ' ἑαυτὰς ἐν χρήσει, προσαρτῶνται ἐν τέλει ἄλλων λέξεων.

205. Αἱ ἀπόλυτοι διαιρεῦνται εἰς προσωπικάς, δεικτικάς, ἀναφορικὴν, ἐρωτηματικάς, αὐτοπαθῆ, ἀλλήλοπαθεῖς καὶ κτητικάς.

206. Ἐκ τούτων, τινὲς μὲν εἰσὶν οὐσιαστικά, διότι ὀνομάτων ἐπέχουσι τόπον, καὶ οὐδέποτε ἐκφέρονται εἰς δήλωσιν ποιότητος ἀλλοῦ ὀνόματος, τινὲς δὲ, ἐπίθετοι, διότι τιθέμεναι πρὸ ὀνομάτων χρησιμεύουσιν εἰς προσδιορισμὸν τούτων. Εἰσὶ δὲ καὶ τινες, αἱ ὁποῖαι ποτὲ μὲν οὐσιαστικῶν, ποτὲ δὲ ἐπιθέτων ἔχουσι φύσιν.

207. Ἀπασαὶ δὲ αἱ ἀντωνυμίαι αὐταὶ οὐδεμίαν ὑφίστανται μεταβολὴν πρὸς διάκρισιν γένους, καὶ αἱ μὲν οὐσιαστικαὶ τούτων εἰσὶ κλιταί, αἱ δὲ ἐπίθετοι ἢ ἐπιθετικῶς λαμβανόμεναι ἀκλιταί.

Ἀντωνυμίαι προσωπικαί.

208. Αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι εἰσὶ ἵ πέν (ἐγώ), *س* σέν (σύ), *او* δ ἢ *اول* δλ (αὐτός, τή, τό), καὶ κλίνονται ὡς ἑξῆς.

Τοῦ α. προσώπου.

(*ضميرك* ζαμίρ-ι μου τε καλ. λ. ἱμ.).

Ἑνικός.

Πληθυντικός.

Ὄνομ. *ي* πέν (ἐγώ).

ا πίζ (ἡμεῖς).

Γενικ. *هم* πενίμ (ἐμοῦ).

هم πίζιμ (ἡμῶν).

Δοτικ. *هم* πανά (ἐμοί).

هم πίζέ (ἡμῖν).

Αἰτιατ. *ي* πενί (ἐμέ).

هم πίζι (ἡμᾶς).

Τοῦ β'. προσώπου.

(*ضمير مخاطب* ζαμίρ-ι μου χατάπ).

س σέν (σύ).

سر σίζ (ὁμοῖς).

سك σενίν (σου).

سك σίζιν (ὁμῶν).

ك σανά (σοί).

سر σίζέ (ὁμῖν).

سي σενί (σέ).

سري σίζι (ὁμᾶς).

Τοῦ γ'. προσώπου.

(*ضمير* ζαμίρ-ι γαίπ).

او δ ἢ *اول* (αὐτός, τή, τό). *ان* ἀνλάρ (αὐτοί, ταί, τά).

ك ἀνήν (αὐτοῦ, τῆς). *انك* ἀνλαρήν (αὐτῶν).

كا ἀνά (αὐτῶ, τη). *اولا* ἀνλαρά (αὐτοῖς, ταῖς).

اني ἀνή (αὐτόν, τήν, τό). *انلي* ἀνλαρή (αὐτούς, τὰς, τὰ).

209. Ὁ πληθυντικός ἀριθμὸς τοῦ α. καὶ β'. προσώπου προσλαμβάνει καὶ τὴν πληθυντικὴν κατάληξιν τῶν ὀνομάτων, *ل*ζ πίζ-λέρ, *سر* σίζιέρ. Ἐκ τούτων, τὸ μὲν πρῶτον καὶ ἀπὸ εὐμπετος ἐνός μόνου ἐκφερόμενον ἔχει τι μετριοπροσύνης ὥς πρὸς τὸ βαρὺ τοῦ, ἐγὼ, ὅταν ὁ λαλῶν ᾖ ἀνώτερος τὸν βαθμὸν τοῦ πρὸς ὃν λαλεῖ, τὸ δὲ δεύτερον, ἐπίσης εἰς ἓνα ἢ εἰς πολλοὺς λεγόμενον, εἶναι ἐν χρήσει πρὸς τιμὴν τοῦ πρὸς ὃν ἀποτείνεται ὁ λόγος.

210. Ἡ κλίσις τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν παριστάνει, πλὴν τῶν γενικῶν ἀνωμαλιῶν σχετικῶς πρὸς τὴν κλίσιν τῶν ὀνομάτων, ὡς ὁρᾶται ἀνωτέρω, διαφορὰς ἄλλας ἀνωμαλίας εἰς τὰς δοτικὰς τοῦ ἐνικοῦ α. β'. καὶ γ'. προσώπου, γραφομένας διὰ *ك* σα γ ἢ ρ νο θ ν ἀντὶ *و*, καὶ εἰς τὰς πлагίαις πτώσεσι τοῦ ἐνικοῦ γ'. προσώπου, διαφερούσας μεγάλως τῆς ὀνομαστικῆς.

211. Ἡ ὀνομαστικὴ τῆς τριτοπροσώπου συμπλεκομένη μετὰ τῆς ἐπιθέσεως ὡς *δ* αν ἢ *δ* εν (ἐκ), καὶ *ε* δ α ἢ *δ* ε (ἐν) μεταβάλλεται εἰς *ان*. Ὅθεν γίνεται *ان* ἀνδάν ἀντὶ *ان* αὐ (ἐξ αὐτοῦ, τῆς) καὶ *ان* ἀνδάν ἀντὶ *ان* αὐ δάν (εἰς αὐτόν, τήν, τό). Σημειωτέον δὲ, ὅτι ταῦτα κοινότερον προφέρονται καὶ γράφονται *ان* ἀνδάν καὶ *ان* αὐ δάν.

212. Εἰς ἀραβικάς τινὰς φράσεις, συνήθεις παρ' Ὀθωμανοῖς, συναντῶνται αἰσχρολογητοὶ ἀραβικαὶ καταληκτικαὶ ἀντωνυμίαι, τοῦ πληθυντικοῦ πρώτου προσώπου *ل* να, ὡς εἰς τὸ *لنا* ἰλλά γεύμιννα (μέχρι τῆς ἡμέρας ἡμῶν) τοῦ ἐνικοῦ δευτέρου προσώπου *ك* κα διὰ τὸ ἀρσενικόν, καὶ κα διὰ τὸ θηλυκόν, ὡς εἰς τὸ *عليك* *ون الله* ἀλέϊ-κα

قدّر ٤ νέ καθέρ	(πόσος, πόση, πόσον), ἐρωτηματι-
مقدار ٤ νέ μηκδάρ	κώς, όταν ἀποδίδονται εἰς ὀριστικήν,
دكو ٤ νέ δενλοδ	καί (ὅσος, ὅση, ὅσον) ὀριστολογικῶς,
	ὅταν φέρονται, ὡς καί αἱ προηγούμε-
	ναι, εἰς ὑποτακτικήν.

Σημ. α. Ἀπῃται αὗται αἱ ἀντωνυμικαὶ λέξεις εἰσὶν ἐπιθετικά. Συμπλεκόμεναι ὁμῶς μετὰ τῶν καταληκτικῶν κτητικῶν ἀντωνυμιῶν, ὅταν ἔχῃσι σχέσιν πρὸς γενικήν προηγούμενην (ἀριθ. 264), μεταλαμβάνουσι φῶσιν οὐσιαστικήν, καὶ οὕτως γίνονται κλιταί. Παραδείγματα *أعضاءك هرقنعي مخالفت ايدرايه* ἄ'ζά-ι μεδζλίσιν *خەر كان يه سه موحا لفره ت* ἰδέρ ἰσέ (τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου ὅστις δὴ ποτε ἀντίπη...), *مشروبات وما كولاك نه مقولاسنى سورسك* μεσρουπάτου μεσχιούλατῆν νέ μακουλεσινί σεδέρσιν (τῶν ἰδεσμάτων καὶ ποτῶν ὁποῖον ἀγαπᾷ).

Σημ. β. Αἱ τελευταῖαι ἐξ ἀντωνυμικαὶ λέξεις, ἐὰν τεθῶσιν ἐπιθετικῶς πρὸ ὀνομάτων σημαίνοντων συγκεκριμένα ὄντα, ἔχουσι περιληπτικήν ἔννοιαν. Εἰς τοιαύτην δὲ περίστασιν, τὰ μετὰ τὰς ἀντωνυμιακὰς ταύτας λέξεις ὀνόματα ἐκφέρονται κατ' ἐνικὸν ἀριθμὸν, ἐκτὸς ἐὰν ᾖναι ἀραβικά καὶ ἔχῃσι σχηματισμὸν ἀραβικοῦ πληθυντικοῦ. Παραδείγματα *أبائهم ٤ قدر آدم وار ايه* *خەر نه کا دەر ا دهم* *بأر إسه* (ὅσοι δὴ ποτε ἄνθρωποι ὑπάρχουσιν...), *أبائهم ٤ قدر اكي بولنور* λιμαντὰ νέ μηκδάρ γχεμί πουλουνούγιτορ (εἰς τὸν λιμένα πόσα πλοῖα εὐρίσκονται), *أبائهم ٤ قدر اكي وار ايه* *فهلان نه کا دەر* *إملأكي بأر إسه* (τοῦ δαίμονος ὅσα κτήματα ὑπάρχουσιν, ὅσα κτήματα ἔχει).

Σημ. γ. Ὅσαι τῶν ἀνωτέρω λέξεων ᾖναι σύνθετοι ἐκ τῆς ٤, δύνανται νά γραφῶσι καὶ κατ' ἀραίρεσιν τοῦ ληκτικοῦ ٤, οἷον *قدّر ٤* νέ καθέρ, *مقدار ٤* νέ μηκδάρ. Τὸ δὲ *نصل ٤* νά σήλ ἤτο κυρίως *أصل ٤* νέ ἄ σήλ, ἐξ οὗ ἀπεβλήθη, πλὴν τοῦ ٤ τῆς ٤ καὶ τοῦ ١ τῆς ἄλλης λέξεως.

خەر ٤ χέρ πέρ	(πᾶς, ἕκαστος). Ἐπιθετικά.
٤ πέρ	
خერი ٤ χέρ πέρ	(ἕκαστος τῶν πολλῶν).
خهرنه ٤ χέρ νεσνέ	(πάν πρᾶγμα).
أبكيدي ٤ ἰκισί δαχῆ	(ἀμρότεροι).
أبكيده ٤ ἰκισίδε	
خركس ٤ χέρ κες	(πᾶς τις).
خركنه ٤ χιμέσνε (τις).	Ἐπομένου δὲ ἀποφατικοῦ ῥήματος καὶ προ-

ηγουμένου ἀρνητικοῦ μορίου, ἀντιστοιχεῖ εἰς τὰ ἡμέτερα, οὐδεῖς, μηδεῖς).

خهرنه ٤ πέρ νεσνέ (πρᾶγμα τι—κάτι τι) Ἐπομένου δὲ ἀποφατικοῦ ῥήματος καὶ προηγουμένου ἀρνητικοῦ μορίου, ἀντιστοιχεῖ εἰς τὰ ἡμέτερα: οὐδὲν μηδέν).

Καταληκτικαὶ ἀντωνυμίαι.

245. Αἱ καταληκτικαὶ ἀντωνυμίαι εἰσὶ συλλαβαί, προστιθέμεναι ἐν τέλει λέξεων καὶ κλινόμεναι συνημμένως μετ' αὐτῶν.

246. Εἰσὶ δὲ αὗται δύο εἰδῶν, κτητικά καὶ ἀναφορικά.

Καταληκτικαὶ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι.

247. Αἱ καταληκτικαὶ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι, ἀντιστοιχοῦσι εἰς τὰς παρ' ἡμῖν ἐγκλιτικὰς κτητικὰς ἀντωνυμίας: μου, σου, του κτλ. εἰσὶ, τοῦ ἐνικοῦ ἁ. προσώπου *٤*, τοῦ ἐνικοῦ β'. προσώπου *٤*, τοῦ ἐνικοῦ γ'. προσώπου *٤* *٤* *٤*, τοῦ πληθυντικοῦ ἁ. προσώπου *٤*, τοῦ πληθυντικοῦ β'. προσώπου *٤*, καὶ τοῦ πληθυντικοῦ γ'. προσώπου *٤*.

248. Αἱ ἀντωνυμίαι αὗται καθ' ἑαυτὰς εἰσὶ πάντῃ ἀπόφατοι, ὡς μὴ ἔχουσι ἴδια φωνήεντα. Ἐν συνθέσει δὲ μετ' ἄλλων λέξεων, ὡς μὴ ἔχουσι ἴδια φωνήεντα. Ἐν συνθέσει δὲ μετ' ἄλλων λέξεων, τινὲς μὲν διακρίνουσιν ὡσαύτως ἀνεῖ ἰδίῳ φωνήεντος, τινὲς δὲ λαμβάνουσιν ἐν ἡ δύο φωνήεντα ἀνάλογα πρὸς τὸ ληκτικόν φωνήεν τῆς μεθ' ἧς συμπλέκονται λέξεως, κατὰ τὴν ἀνὰ δύο ἢ ἀνὰ τέσσαρα πρὸς ἐν σχέσιν, ὡς ἐκ τῶν ἀκολουθῶν γίνεται δῆλον.

Ληκτικά φωνήεντα

των λέξεων...	α	η	ο	ου	ε	ι	το	ού
Καταληκτικά	μ	μ	μ	μ	μ	μ	μ	(μου)
άντωνυμίας	ν	ν	ν	ν	ν	ν	ν	(σου)
Καταληκτικά	η	η	ου	ου	ι	ι	ου	(του και
κτλ.	ση	ση	σου	σου	σι	σι	σου	της).
Καταληκτικά	μη	μη	μου	μου	μι	μι	μου	(μας).
κτλ.	νη	νη	νου	νου	νι	νι	νου	(σας).
Καταληκτικά	λη	λη	λη	λη	λε	λε	λε	(των).

249. Έκ των δύο καταληκτικών κτητικών άντωνυμιών του ένικού γ'. προσώπου, ή μέν ι συμπλέκεται μετά όνομάτων είς ήρεμο ύν γράμμα ληγόντων, ή δέ ι, μετά των ληγόντων είς λ, ο, ι έπιτακτικά ή δεικτικά και ι τυπικών.

250. Αί άνωτέρω καταληκτικά άντωνυμίας, πλην της πληθυντικής τριτοπροσώπου, συμπλεκόμεναι μετά λέξεων ληγουσών είς γράμμα ήρεμο ύν, τρέπουσι τό ληκτικόν τούτων γράμμα από ήρεμο ύντος είς κινήτόν, δεχόμενον έν φωνήν άνάλογον πρός τό ληκτικόν φωνήν της λέξεως, κατά τήν άνά δύο πρός έν σχέσιν, ώς έν τοίς άκολουθείς καθοράται.

Παραδείγματα όνομάτων συμπλεγμένων μετά των καταληκτικών κτητικών άντωνυμιών.

Τού ένικού ά. προσώπου.

الله	άλλάχ	(ό Θεός)	الله	άλλαχτή-μ	(ό Θεός μου).
قول	κόλ	(βραχίων)	قول	κούλου-μ	(ό βραχίων μου).
پدر	πέδερ	(πατήρ)	پدر	πεδερί-μ	(ό πατήρ μου).
کون	γκιόζ	(όφθαλμός)	کون	γκιόζού-μ	(όφθαλμός μου).

Τού ένικού β'. προσώπου.

قبل	κχλ	(θρίξ)	قبل	κχλή-ν	(ή θρίξ σου).
قول	κούλ	(δοϋλος)	قول	κούλού-ν	(ό δοϋλος σου).
ویر	βερις	(δόσις)	ویر	βερισί-ν	(ή δόσις σου).
کل	γκούλ	(ρόδον)	کل	γκούλου-ν	(τό ρόδον σου).

Τού ένικού γ'. προσώπου.

کتاب	κιτάπ	(βιβλίον)	کتاب	κιτάπή	(τό βιβλίον του, της).
صوک	σόν	(τέλος)	صوک	σονού	(τό τέλος του, της).
مادر	μαδερ	(μήτηρ)	مادر	μαδερί	(ή μήτηρ του, της).
سوز	σιόζ	(λόγος)	سوز	σιόζού	(ό λόγος του, της).

Τού πληθυντικού ά. προσώπου.

پراچ	πάραχ	(σημαία)	پراچ	πάραχη-μή	(ή σημαία μας).
غوش	γουρούς	(γρόσιον)	غوش	γουρούσου-μού	(τό γρόσιόν μας).
سلامت	σελαμέτ	(σωτηρία)	سلامت	σελαμετι-μή	(ή σωτηρία μας).
کون	γκιόύν	(ήμέρα)	کون	γκιόύνού-μού	(ή ήμέρα μας).

Τού πληθυντικού β'. προσώπου.

طاش	τάσ	(πέτρα)	طاش	τάση-ν	(ή πέτρα σας).
روح	ρούχ	(πνεύμα)	روح	ρούχου-ν	(τό πνεύμά σας).
قال	καλέμ	(κάλαμος)	قال	καλεμι-ν	(ό κάλαμός σας).
کورک	κιόρκ	(μηλωτή)	کورک	κιόρκου-ν	(ή μηλωτή σας).

Τού πληθυντικού γ'. προσώπου.

چادر	τζαδέρ	(σκηνή)	چادر	τζαδερ-λη	(ή σκηνή των).
اون	όν	(χόρτον)	اون	όντ-λη	(τό χόρτον των).
در	δενί	(θάλασσα)	در	δενί-λη	(ή θάλασσά των).
کوی	κιόι	(χωρίον)	کوی	κιόι-λη	(τό χωρίον των).

251. Εάν αί μετά των καταληκτικών άντωνυμιών συμπλεκόμεναι λέξεις λήγουν είς λ, ο, ι έπιτακτικά ή δεικτικά και ι τυπικών, τότε τό ληκτικόν της λέξεως γράμμα δέν έπιδέχεται προσθήκην ιδιαιτέρου φωνήεντος, διά τόν λόγον ότι δέν είναι ήρεμο ύν, ώς όράται έν τοίς κάτωθι παραδείγμασιν.

Τοῦ ἐνικοῦ α. προσώπου.

Τοῦ πληθυντικοῦ β. προσώπου.

بابا παπα-μ (ὁ πατήρ μου) بابا παπα-μηζ (ὁ πατήρ μας).
 قوما καπού-μ (ἡ πύλη μου) قوما καπου-μούζ (ἡ πύλη μας).
 كدیم кеδι-μ (ἡ γαλῆ μου) كدیم кеди-міζ (ἡ γαλῆ μας).
 باغچم паγτζε-μ (ὁ κηπὸς μου) باغچم паγτζε-міζ (ὁ κηπὸς μας).

Τοῦ ἐνικοῦ β'. προσώπου.

Τοῦ πληθυντικοῦ β'. προσώπου.

بابا παπα-ν (ὁ πατήρ σου) بابا παπα-νηζ (ὁ πατήρ σας).
 قوما καπού-ν (ἡ πύλη σου) قوما καπου-νούζ (ἡ πύλη σας).
 كدیم кеди-н (ἡ γαλῆ σου) كدیم кеди-ніζ (ἡ γαλῆ σας).
 باغچم паγτζε-н (ὁ κηπὸς σου) باغچم паγτζε-ніζ (ὁ κηπὸς σας).

Τοῦ ἐνικοῦ γ'. προσώπου.

Τοῦ πληθυντικοῦ γ'. προσώπου.

بابای παπα-σῆ (ὁ πατήρ του) بابای παπα-λαρῆ (ὁ πατήρ των).
 قوما καπου-σου (ἡ πύλη του) قوما καπου-λαρῆ (ἡ πύλη των).
 كدیمی кеди-сі (ἡ γαλῆ του) كدیمی кеди-лері (ἡ γαλῆ των).
 باغچمی паγτζε-сі (ὁ κηπὸς του) باغچمی паγτζε-лері (ὁ κηπὸς των).

252. Ἐπαναλαμβάνομεν δὲ ὅτι ἀπαιτεῖται προσοχὴ, μήποτε τὰ ληκτικὰ λέξεων و, ى καὶ ا, σύμφωνα ὄντα, ἐκληρωθῶσιν ὡς ἐπιτακτικὰ ἢ δεικτικὰ, ὅπερ ἐστὶ φωνήεντα· διότι τὰ ληκτικὰ γράμματα, λόγου χάριν, τῶν او εб (οἶκος), او εб (κυνήγιον), بوی پوی (ἀνάστημα), چای تڭای (ποτάμιον), «شاه падишах (βασιλεὺς), «عالم عالم-пенач (ὁ δούλον ὢν τοῦ κόσμου), εἶναι σύμφωνα, καὶ ἐπομένως ἢ μετὰ τῶν καταληκτικῶν ἀντωνυμιῶν συμπλοκὴ αὐτῶν γίνεται κατὰ τὰ εἰρημένα εἰς τὸν ἀριθμὸν (250). Παραδείγμ. اوم εбi-м (ὁ οἶκός μου), بوی پوی-ن (τὸ ἀνάστημά σου), شاه падишах-и (ὁ βασιλεὺς του, της), κτλ.

253. Ὄταν τὸ ληκτικόν τῆς λέξεως γράμμα ᾖ ἢναι ἐκ τῶν μὴ συμπλεκομένων μετὰ τοῦ ἐπομένου γράμματος (ἀριθ. 5), τότε πρὸ τῶν καταληκτικῶν ἀντωνυμιῶν τοῦ πληθυντικοῦ πρώτου καὶ δευτέρου

προσώπου ἐπεντίθενται, κατὰ τὴν νεωτέραν ὀρθογραφίαν, ἐν ى δεικτικόν, ὡς دردم دردم-میζ (τὸ πάθος μας), امریکز-ن (ἀντὶ ἐμρι-νιζ (ἡ προσταγὴ σας).

254. Ἡ λέξις صو σου (ὕδωρ) συμπλεκομένη μετὰ τῶν καταληκτικῶν ἀντωνυμιῶν, πλὴν τῆς πληθυντικῆς τριτοπροσώπου, προσλαμβάνει ἐν ى συμφώνου ἔχον δύναμιν, ὡς صو صو-گیلوم (τὸ ὕδωρ μου), صوک صو-گیلوم-ن (τὸ ὕδωρ σου), صوی صو-گیلوم (τὸ ὕδωρ του, της), صوم صو-گیلوم-μούζ (τὸ ὕδωρ μας), صویک صو-گیلوم-νούζ (τὸ ὕδωρ σας), صولی صو-لاره (τὸ ὕδωρ των).

255. Ὄταν ἐπὶ τριτοπροσωπίας ὁ ἀριθμὸς καὶ τῶν κτημάτων καὶ τῶν κτητόρων ᾖ πληθυντικός, τότε ἀντὶ τῆς πληθυντικῆς τριτοπροσώπου τίθεται μετὰ τὴν πληθυντικὴν κατάληξιν τῆς λέξεως ἡ ἐνικὴ τριτοπρόσωπος, ὡς اولی εб-лер-і ἀντὶ اولری εб-лер-лері, (οἱ οἰκοὶ των), ائلی انالار-и ἀντὶ ائلی انالار-لاره (αἱ μητέρες των).

256. Ἐπιπλεονάζει δὲ ἡ ἀνωτέρω περίστασις παρέχει ἀφορμὴν εἰς τριπλὴν σύμπτωσιν, δυναμένου, καθ' ὑπόθεσιν, τοῦ اولی νά σημαίνῃ α. οἱ οἰκοὶ των, ὡς ἐπύχοντος τόπον τοῦ اولری, β. νά σημαίνῃ ὁ οἶκος των, ὡς συνθέτου ἐκ τοῦ او εб (οἶκος) καὶ τῆς πληθυντικῆς τριτοπροσώπου ى), γ. νά σημαίνῃ οἱ οἶκοί του, ὡς συνθέτου ἐκ τοῦ اول εб-лер (οἱ οἶκοι) καὶ τῆς ἐνικῆς τριτοπροσώπου ى, διὰ τοῦτο καταφύγουσιν, ἀνάγκης ἀπαιτούσης διὰ σαφέναιαν, εἰς περιφράσεις, τουτέστιν, ἂν μὲν τὰ κτήματα ᾖναι πολλὰ καὶ οἱ κτήτορες πολλοί, προτάσσουσι τοῦ μετὰ τῆς ἐνικῆς τριτοπροσώπου συμπεπλεγμένου πληθυντικοῦ ὀνόματος τὴν πληθυντικὴν γενικὴν τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας, οἷον ائلی انلار-и εб-лер-і (οἱ οἶκοι αὐτῶν) ἂν δὲ τὸ κτῆμα ᾖναι ἐνικοῦ καὶ οἱ κτήτορες πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ, προτάσσουσι τοῦ μετὰ τῆς ἐνικῆς τριτοπροσώπου συμπεπλεγμένου ἐνικοῦ ὀνόματος τὴν πληθυντικὴν ὡσαύτως γενικὴν τῆς προσωπικῆς, οἷον ائلی انلار-и εб-і (ὁ οἶκος αὐτῶν) καὶ τέλος ἂν τὰ κτήματα ᾖναι πολλὰ, ὁ δὲ κτήτωρ εἷς, προτάσσουσι τοῦ μετὰ τῆς ἐνικῆς τρι-

ἐν γκιλτέρε κηραλιτζεσί δζεναπ-λερί (ἡ Αὐτῆς Μεγαλειότης ἡ βασιλιστὰ τῆς Ἀγγλίας), روم بطريكي جنابلى, ροὺμ πατριγι δζεναπ-λερί (ἡ Αὐτοῦ Σεβασμιότης ὁ Πατριάρχης τῶν Ῥωμαίων).

Γενικά περὶ τῆς χρήσεως τῶν καταληκτικῶν κτητικῶν ἀντωνυμιῶν γνώσεις.

263. Αἱ καταληκτικαὶ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι δηλοῦσι μὲν κτῆσιν τοῦ προσώπου ἢ πράγματος εἰς ὃ ἀναφέρονται, δὲν ἔχουσιν ὅμως τὴν ἀντιθετικὴν καὶ διασταλτικὴν ἔννοιαν τῶν ἡμετέρων κτητικῶν ἀντωνυμιῶν, ὁ ἐμός, ὁ σός κτλ. ἀλλ' ἰσοδυναμοῦσι ταῖς γενικαῖς τῶν παρ' ἡμῖν προσωπικῶν. Ὅταν λοιπὸν ἀπαιτῆται ἀντίθεσις καὶ ἀντιδιαστολή, προτάσσουσι τοῦ μετὰ τῆς καταληκτικῆς ἀντωνυμίας συμπεπλεγμένου ὀνόματος τὴν ἀρμοδίαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου γενικὴν τῶν προσωπικῶν, ὡς *پدرم* πένιμ πεδερ-ίμ (ὁ ἐμός πατήρ), *مادرم* σενίν βαλιδέν (ἡ σὴ μήτηρ), *پسر* ἀνὴν ὁ γ' τοῦ (ὁ σφέτερος υἱός), *دوستم* πίζιμ δαστουμοῦζ (ὁ ἡμέτερος φίλος) καὶ οὕτω καθέξῃς. Ἐν τοσούτῳ αἱ φράσεις αὗται ἀκριδῶς μεταφραζόμεναι σημαίνουσιν: ἐμοῦ ὁ πατήρ μου, σοῦ ἡ μήτηρ σου, αὐτοῦ ὁ υἱός του, τῆς, ἡμῶν ὁ φίλος μας.

264. Πάν ὄνομα ἔχον σχέσιν πρὸς γενικὴν προηγουμένην προσλαμβάνει ἀναγκαίως τὴν ἐνικὴν τριτοπρόσωπον καταληκτικὴν ἀντωνυμίαν, ἂν ἡ προηγουμένη γενικὴ ᾖ ἐνικὸς ἀριθμὸς, καὶ τὴν πληθυντικὴν ἢ καὶ ἐνικὴν τριτοπρόσωπον, ἂν ἡ γενικὴ αὕτη ᾖ ἀριθμὸς πληθυντικοῦ, ὡς *اینک* πιναν-ήν ἱρτιφα' ἡ (τῆς οἰκοδομῆς τὸ ὕψος=της), *استان بولک* ἱστανπολοῦν ἔχαλι-σί (τῆς Κωνσταντινουπόλεως οἱ κάτοικοι=της), *میل علی* καδιμενίν ταριχ-λερί (τῶν ἀρχαίων ἐθνῶν ἡ ἱστορία=των), *پادشاه عدالت* παδισαχ-αλ-έτ ἱτμε-σί (τῶν βασιλέων τὸ δικαιοπραγεῖν=των, ἤγουν τὸ νὰ δικαιοπραγῶσιν οἱ βασιλεῖς). Εἰς τοιαύτῃν δὲ περιστάσιν αἱ τριτοπρόσωποι καταληκτικαὶ ἀντων. ἰσοδυναμοῦσι τοῖς ἡμετέροις ἀρθροῖς, ὡς ἐκ τῶν ἀνωθι παραδειγμάτων γίνεται δῆλον.

265. Οἱ πληθυντικοὶ ἀριθμοὶ τῶν καταληκτικῶν κτητικῶν ἀντωνυμιῶν, ἐν τέλει τῶν ἀριθμητικῶν καὶ ἐπιθέτων (πλὴν τῶν οὐσιαστικοῦ τόπον ἐπιχόντων) ἰσοδυναμοῦσι ταῖς γενικαῖς τῶν ἡμετέρων προσωπικῶν, διαίρετικῶς λαμβανομέναις, ὡς *هر* πῖρι-μίζ (εἰς ἐξ ἡμῶν), *همه* ἐν' ἀκ-ηλ-η-μήζ (ὁ φρονιμώτερος ἐξ ἡμῶν), *همه* πε-σί-νιζ (πάντε ἐξ ὑμῶν), *هر* σαδ-η-κη-νιζ κίμ-δερ (τίς ἐστιν ὁ πιστός ἐξ ὑμῶν), *هر* σι-ὸζ ἀν-λαρ-λαρ-ή (ὁ ἐν αὐτοῖς νοήμων καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς νοήμονες), *هر* πᾶ-ζ-η-λαρ-ή (τινὲς ἐκ τῶν ...).

266. Κατὰ τὴν αὐτὴν σημασίαν, ἐπὶ τριτοπροσωπίας τὰ ἀριθμητικὰ προσλαμβάνουσιν ἀντὶ τῆς πληθυντικῆς τὴν ἐνικὴν τριτοπρόσωπον καταληκτικὴν ἀντωνυμίαν, ὡς *هر* πῖρ-ί γκελ-σίν (εἰς ἐκ τῶν ... ἐλθέτω), *همه* γεδ-ι-σί γκιτ-σίν (ἐπτά ἐκ τῶν... ἀπελθέτωσαν), ἀντὶ *هر* πῖρ-λερί καὶ *پدر* γεδ-ι-λερί.

Καταληκτικὴ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία.

267. Καταληκτικὴ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία εἶναι ἡ *کی*, συμπλεκομένη μετὰ ὀνομάτων προσώπων τε καὶ πραγμάτων ἢ μετὰ ἀντωνυμιῶν οὐσιαστικὴν ἔχουσιν φύσιν ἢ οὐσιαστικῶς λαμβανομένων.

268. Αἱ μετὰ τῆς *کی* συμπλεκόμεναι λέξεις πρέπει νὰ ᾖναι πτώσεως γενικῆς ἢ ὀνομαστικῆς συντεταγμένης μετὰ τῆς ἐπιθέσεως *و* δα ἢ δε (ἐν).

269. Ἡ ἀντωνυμία αὕτη ἐν τέλει γενικῆς εἴτε ὀνομάτων εἴτε ἀντωνυμιῶν ἐπέχει τόπον οὐσιαστικοῦ, παρασιωπηθέντος ὡς εὐνοήτου ἐκ τῆς συναφείας, καὶ σημαίνει πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ἀνήκον εἰς τινὰ ἢ εἰς τι. Ἀντιστοιχεῖ δὲ εἰς τὸ ἡμέτερον ἄρθρον τιθέμενον πρὸ τῆς γενικῆς εἰς ἀναπλήρωσιν οὐσιαστικοῦ παραλείπομένου καὶ εὐχόλως ἐκ τῶν προηγουμένων παραλαμβάνομένου, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῶν ἑξῆς.

Παραδείγμ. λέξεων γενικῆς πτώσεως, συμπεπλεγμένων μετὰ τῆς *کی*. *پادشاه کی* παδισαχ-η-ν-κί (ὁ, ἡ, τὸ τοῦ βασιλέως), ἐκ τοῦ *پادشاه* παδισαχ-ήν (τοῦ βασιλέως).

والدمك βαλιδενιν-κί (ό, ή, τό της μητρός), εκ του βαλιδενιν (της μητρός).

پدرمك پدریمین-κί (ό, ή, τό του πατρός μου), εκ του پدریمین (του πατρός μου).

همسیرمك همسیره-κί (ό, ή, τό της αδελφής σου), εκ του همسیره-κί (της αδελφής σου).

اونك اوين-κί (ό, ή, τό του οίκου του, της), εκ του اوين (του οίκου του, της).

وطنك باتανημηζην-κί (ό, ή, τό της πατρίδος μας), εκ του باتανημηζην (της πατρίδος μας).

الكرك ایلινζιν-κί (ό, ή, τό της χειρός σας), εκ του ایلινζιν (της χειρός σας).

مکتبكم مектеπλεριν-κί (ό, ή, τό του σχολείου των), εκ του مектеپ-κί (του σχολείου των).

پونك پونون-κί (ό, ή, τό τούτου), εκ του پون (τούτου).

كیمك کیمین-κί (ό, ή, τό τίνος), εκ του کیم (τίνος).

270. Η *κ* συμπεπλεγμένη μετά των γενικών των προσωπικών αποτελεί λέξεις ισοδυνάμους ταίς ήματέραις ανάρθροις κτητικαίς αντωνυμίαις, ως εξής.

منك من-κί (ό έμός, ή έμή, τό έμόν).

سینك سین-κί (ό σός, ή σή, τό σόν).

آنك آن-κί (ό έός, ή έή, τό έόν).

پیمك پیم-κί (ό ήμέτερος, ή ήμέτερα, τό ήμέτερον).

سزك سز-κί (ό ύμέτερος, ή ύμέτερα, τό ύμέτερον).

آنلرك آنلار-κί (ό σφέτερος, ή σφετέρα, τό σφέτερον).

271. Η *κ* συμπλεκόμενη μετά γενικής είτε ονομάτων είτε αντωνυμιών έπείχει, ως προείρηται, τόπον ουσιαστικού παρασιωπηθέντος. Έπομένως έπιδέχεται την πληθυντικήν κατάληξιν των ονομάτων, εάν τό παρασιωπούμενον ουσιαστικόν ήται πληθυντικού αριθμού. Παραδείγματα.

اوروپا Eύρώπανην-κί (οί, αί, τά της Εύρώπης), εκ του Eύρώπανη-κί (ό, ή, τό της Εύρώπης).

وطنك батанημηζην-κί (οί, αί, τά της πατρίδος μας), εκ του батанημηζην-κί (ό, ή, τό της πατρίδος μας).

منك من-κί (οί έμοί, αί έμαί, τά έμά), εκ του من-κί (ό έμός, ή έμή, τό έμόν).

Παραδείγματα, έν οίς ή *κ* είναι συμπεπλεγμένη μετά λέξεων ονομαστικής πτώσεως και μετά της επιθέσεως «α συντεταγμένων.

پدرمك پدر-κί (ό, ή, τό έν τω πατρί), εκ του پدر-κί (έν τω πατρί).

اونك ایل-κί (ό, ή, τό έν ταίς οίκίαις), εκ του ایل-κί (έν ταίς οίκίαις).

مکتبكم ایللر-κί (ό, ή, τό έν ταίς χερσίν ήμών), εκ του ایل-κί (έν ταίς χερσίν ήμών).

پونك پیم-κί (ό, ή, τό έν ήμίν), εκ του پیم-κί (έν ήμίν).

272. Η *κ* έν τέλει λέξεων συμπεπλεγμένων μετά της επιθέσεως «α ποτέ μέν είναι ουσιαστική, ποτέ δέ επιθετική. Καί ουσιαστική μέν είναι, όταν έπείχει τόπον ουσιαστικού παρασιωπηθέντος. Δέχεται δέ εις τοιαύτην περίπτωσηιν, χρείας καλούσης, την πληθυντικήν κατάληξιν των ονομάτων, ως τά του προηγούμενου άρθρου παραδείγματα· επιθετική δέ είναι, όταν πρόσκηται τό πρός δ αύτη αναφέρεται ουσιαστικόν, ισοδυναμούσα τοίς παρ' ήμίν πρό προθέσεων ύπεννοούμενων μετοχών άρθροις. Είς τοιαύτην δέ περίπτωσηιν δέν δέχεται την πληθυντικήν των ονομάτων κατάληξιν. II. *χ*. بازار خانه-κί (τό έν τω γραφείω χαρτίον), كتابك كتاب-κί (οί έν τοίς σχολείοις παίδες), آنلر-κί (ή έν ήμίν φιλανθρωπίαι).

273. Η αντωνυμιακή αύτη κατάληξις συμπλεκόμενη μετά επιρρήμάτων χρονικών και τοπικών σχηματίζει επίθετα, οίον دونك (χθειςινός), εκ του دون-κί (χθές), پونك (χθειςινός), εκ του پون-κί (χθές), پونك (χθειςινός), εκ του پون-κί (χθές).

(σημερινός), ἐκ τοῦ يكون ποὺ γκιοθν (σήμερον), اخنامي ἀχ-
σαμ-κί (ἐσπερινός), ἐκ τοῦ اخنام ἀχσάμ (ἐσπέρα), يوفاري γιο-
καρη-κί (ὁ ἄνω), ἐκ τοῦ يوفاري γιοκαρη (ἄνω).

274. Τὰ οὕτως σχηματιζόμενα ἐπίθετα, ὑπερνοσούμενων μὲν
τῶν οὐσιαστικῶν, δέχονται, χρείας καλούσης, τὴν πληθυντικὴν τῶν
ὀνομάτων κατὰληξιν, προσκειμένων δὲ, ἐκφέρονται ἀνευ τινὸς προ-
σθήκης.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ.

275. Θέμα τῶν ὀθωμανικῶν ρημάτων εἶναι τὸ ἀπαρέμφρατον مصدر
μασδάρ (ἀρχή, πηγὴ). Ἄπαντα δὲ τὰ ἀπαρέμματα λήγουσιν εἰς ق-
μακ ἢ εἰς مك-μακ, κατὰ τὸ διάφορον τῆς ἀρκτικής συλλαβῆς φω-
νῆεν, ὅπερ ἐστὶν εἰς مق, ὅσα ἔχουσιν εἰς τὴν ἀρκτικὴν συλλαβὴν βα-
συπρόφερτον φωνῆεν α, η, ο, ου, οἷον باقى πακ-μακ (ὄρεῖν), سقى
σηκ-μακ (σφίγγειν), قورقى κορκουτ-μακ (φοβίζειν), قورتقى κουρ-
ταρ-μακ (σώζειν, λυτροῦν) καὶ εἰς مك, ὅσα ἔχουσιν εἰς τὴν ἀρκτικὴν
συλλαβὴν λεπτοπρόφερτον φωνῆεν ε, ι, ιω, ου, οἷον كك γκελ-μέκ
(ἐρχεσθαι), كك γκιτ-μέκ (ἀπέρχεσθαι), كك γκιοστερ-μέκ
(δείκνυναι), دوشك δουσούν-μέκ (σκέπτεσθαι).

276. Τὰ ὀθωμανικά ρήματα διαίρουσιν εἰς ἀπλά καὶ σύνθετα.
Καὶ ἀπλά μὲν εἰσὶ τὰ διὰ μιᾶς μόνης λέξεως ἐκφραζόμενα, οἷα τὰ
ἄνωθι παραδείγματα, σύνθετα δὲ, τὰ ἐξ ἑνὸς γενικῆς σημασίας ἔχοντος
τουρκικοῦ ρήματος καὶ ἑνὸς ἀραβικοῦ ἢ περσικοῦ ὀνόματος συγκείμε-
να, οἷον قاتل ايكامت ايتمك (διατριβὴν ποιεῖσθαι), نال قلى
μαζ κηλ-μακ (προσευχὴν τελεῖν, προσεύχεσθαι).

Περὶ τῶν ἀπλῶν ρημάτων.

277. Τὰ ἀπλά ρήματα εἰσὶν ἢ πρωτότυπα ἢ παράγωγα. Καὶ
πρωτότυπα μὲν εἰσὶ τὰ καταφατικά, ἤτοι τὰ μὴ ἐμπεριέχοντα ση-
μασίαν ἀρνήσεως, ἐνεργητικά καὶ καταστατικά, παράγωγα δὲ τὰ
ἀλληλοπαθῆ, μέσα, ὑπηρετικά, διπλοῦς ὑπηρετικά καὶ παθη-
τικά. Ἐκ τινῶν δὲ τῶν παραγῶγων γίνονται ἕτερα δηλονότι ἐκ τῶν

ἀλληλοπαθῶν καὶ μέσων παράγονται ὑπηρετικά, δυνάμενα νὰ ὀνο-
μασθῶσιν ὑπηρετικά τῶν ἀλληλοπαθῶν καὶ μέσων. Ἐκ δ' αὐ-
τούτων γίνονται διπλοῦς ὑπηρετικά δυνάμενα νὰ λεχθῶσι διπλοῦ-
ς ὑπηρετικά τῶν ἀλληλοπαθῶν καὶ μέσων. Ἐξαιρουμένων δὲ τῶν
παθητικῶν, ὅλα τὰ λοιπὰ πρῶτα, δεύτερα καὶ τρίτα παράγωγα ἐπι-
δέχονται παθητικὸν σχηματισμὸν, δυνάμενα νὰ ὀνομασθῶσι παθη-
τικά τῶν ἀλληλοπαθῶν, μέσων, ὑπηρετικῶν καὶ οὕτω καθεξῆς.

278. Πρὸς τοῦτοις, ὅλα τὰ καταφατικά ρήματα, πρωτότυπά τε
καὶ παράγωγα δύνανται νὰ γίνωσιν ἀποφατικά, τουτέστι δηλωτικά
ἀρνήσεως. Ἐκ δὲ τῶν ἀποφατικῶν γίνονται ἑτέρου εἶδους ἀποφατικά,
δυνάμενα νὰ κληθῶσιν ἀδυνάτως ἀποφατικά, τουτέστιν ἐμπεριέ-
χοντα σημασίαν τοῦ μὴ δύνασθαι.

Περὶ σχηματισμοῦ τῶν καταφατικῶν παραγῶγων ρημάτων καὶ τοῦ
σημασμοῦ αὐτῶν.

Περὶ τῶν ἀλληλοπαθῶν.

279. Τὰ ἀλληλοπαθῆ, ὑποθέτοντα δύο ἢ πλείονα ὑποκείμενα
ἀμοιβαίως ἐπ' ἀλλήλα ἐνεργοῦντα, ἢ ἀνευ μὲν ἀλληλοπαθείας, τὴν
αὐτὴν ὁμῶς πρᾶξιν ὁμοθυμαδὸν ποιοῦντα, σχηματίζονται ἐκ τῶν ἐ-
νεργητικῶν παρενθέσει ἑνὸς ش μεταξύ τῆς ληγοῦσης καὶ παραλη-
γοῦσης, οἷον سويلت سويلت-σ-μέκ (συνδιαλέγεσθαι) ἐκ τοῦ سويلت
σιοίλε-μέκ (λέγειν).

280. Τὸ πρὸ τοῦ παρενθέτου τούτου ش γράμμα τοῦ πρωτοτύ-
που ρήματος, εἴαν ᾗναι ἡρεμοῦν, τρέπεται εἰς κινήτῶν, δεχόμενον
ἐν φωνῇ ἀνάλογον πρὸς τὸ τῆς ἡγουμένης συλλαβῆς, κατὰ τὴν
ἀνὰ δὲ πρὸς ἐν ἀρμονικὴν σχέσιν, οἷον سويلت καπη-σ-μακ (συναρ-
πάζειν, τὸ δύο ἢ πολλοὺς ἀρπάζειν τι ὁμοῦ) ἐκ τοῦ سويلت καπ-μακ
(ἀρπάζειν), سويلت پولى-σ-μακ (συνευρίσκειν) ἐκ τοῦ سويلت
پول-μακ (εὐρίσκειν), سويلت سويلت-σ-μέκ (συναγαπᾶσθαι) ἐκ τοῦ
سويلت سويلت-μέκ (ἀγαπᾶν), سويلت سويلت-σ-μέκ (ἀλλήλους δέρειν,
παλαίειν) ἐκ τοῦ سويلت سويلت-μέκ (δέρειν), سويلت سويلت-σ-μέκ
(συγγελάειν) ἐκ τοῦ سويلت سويلت-μέκ (γελάειν).

281. Τὰ μέσα ῥήματα, σημαίνοντα ἐνέργειαν πηγάζουσιν ἐκ τοῦ ὑποκειμένου καὶ ἐπιστρέφουσιν πάλιν κατ' εὐθείαν εἰς τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον, εἰς μέρος ἢ κτῆμα αὐτοῦ, σχηματίζονται ἐκ τῶν πρωτοτύπων ἐνεργητικῶν παρενθέσει ἑνὸς ω μεταξὺ τῆς ληγοῦσης καὶ παραληγοῦσης, ὡς يَغْتَمُّ γείκα-ν-μάκ (λούεσθαι) ἐκ τοῦ يَمُتُّ γείκα-μάκ (λούειν), طَرَمُّ ταρα-ν-μάκ (κτενίζεσθαι) ἐκ τοῦ طَرَمُّ ταρα-μάκ (κτενίζειν), سَوَّلَمُّ σιῶιλε-ν-μέκ (λαλεῖν τινα καθ' ἑαυτὸν, ὑπολαλεῖν) ἐκ τοῦ سَوَّلَمُّ σιῶιλε-μέκ (λαλεῖν).

282. Τὸ πρὸ τοῦ παρενθέτου τούτου ω γράμμα τοῦ πρωτοτύπου ῥήματος, ἐάν ᾖναι ἡρεμοῦν, τρέπεται εἰς κινητόν, δεχόμενον ἔν φωνῇ ἀνάλογον πρὸς τὸ τῆς ἡγουμένης συλλαβῆς, κατὰ τὴν ἀνά δύο πρὸς ἑν ἁρμονικὴν σχέσιν, ὡς يَنْظُرُ πακκ-ν-μάκ (βλέπειν τινα περὶ ἑαυτὸν, περισκοπεῖν) ἐκ τοῦ يَنْظُرُ πακκ-μάκ (βλέπειν), اَوْرَمُّ οὐρου-ν-μάκ (τύπτειν ἑαυτὸν, κόπτεσθαι) ἐκ τοῦ اَوْرَمُّ οὐρ-μάκ (τύπτειν), سَوَّيْتُ σεβι-ν-μέκ (ἀρέσκειν ἑαυτὸν, χαίρειν) ἐκ τοῦ سَوَّيْتُ σεβ-μέκ (ἀγαπᾷν), اَوَّلَمُّ ἰογλου-ν-μέκ (περιαυτολογεῖν) ἐκ τοῦ اَوَّلَمُّ ἰοι-μέκ (ἱπαινεῖν).

283. Τὰ ὑπηρετικά ῥήματα σχηματίζονται ἐκ τῶν πρωτοτύπων ἐνεργητικῶν τε καὶ καταστατικῶν καὶ ἐκ τῶν παραγῶγων αὐτῶν ἀλληλοπαθῶν καὶ μέσων παρενθέσει τῆς καθ' ἑαυτὴν ἀφώνου συλλαβῆς دَر ἢ ἑνὸς ω μεταξὺ τῆς ληγοῦσης καὶ παραληγοῦσης. Ἐπαντίθεται δὲ τὸ μὲν دَر εἰς τὰ ῥήματα, ὅσα παραλήγουσιν εἰς ἡρεμοῦν γράμμα, καὶ δέχεται ἔν φωνῇ ἀνάλογον πρὸς τὸ τῆς ἡγουμένης συλλαβῆς, κατὰ τὴν ἀνά δύο πρὸς ἑν ἁρμονικὴν σχέσιν, τὸ δὲ ω εἰς τὰ ῥήματα, ὅσα παραλήγουσιν εἰς ι , υ , ϵ , φωνήεντα ἢ εἰς ἄλλο γράμμα κινητόν, καὶ εἰς τὰ ῥήματα, ὅσα, ὑπερδυσύλλαβα ὄντα, παραλήγουσιν εἰς η ἢ εἰς λ .

Διαιροῦνται δὲ τὰ ὑπηρετικά ὡς πρὸς τὴν σημασίαν εἰς δύο εἶδη·

εἰς ὑπηρετικά κύρια καὶ ὑπηρετικά κατὰ σχηματισμὸν μόνον.

284. Ὑπηρετικά κύρια εἰσὶ τὰ ἐκ πρωτοτύπων ἐνεργητικῶν καὶ τὰ ἐκ παραγῶγων ἀλληλοπαθῶν καὶ μέσων γινόμενα, καὶ ὑποθέτουσιν ὑποκείμενον, τὸ ὁποῖον καταβάλλει φροντίδας, κόπους, χρήματα ἢ βίαν ἵνα ἄλλο τι βάλῃ εἰς ἐνέργειαν τὸ ὑπὸ τοῦ πρωτοτύπου ῥήματος σημαίνόμενον ἐπ' ὠφελείᾳ αὐτοῦ ἢ καὶ μὴ. Ἰσοδυναμοῦσι δὲ τὰ ῥήματα ταῦτα μὲ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἡ σημερινὴ ἡμῶν γλῶσσα συνοδεύει μετὰ τοῦ κάμνω, λέγουσα π. χ. κάμνω νὰ μοῦ κάμουν ἢ ἀπλῶς νὰ κάμουν, κάμνω νὰ κτίσουν, νὰ γράψουν κτλ. ὡς يَلْمِزُ γλαπ-τηρ-μάκ (ὑποχρεοῦν ἄλλον ἢ ἄλλους ἵνα κατασκευάσωσι τι) ἐκ τοῦ يَلْمِزُ γλαπ-μάκ (κατασκευάζειν), يُولَدُ پوول-دور-μάκ (ὑποχρεοῦν ἵνα εὕρωσι) ἐκ τοῦ يُولَدُ پوول-μάκ (εὕρῃσκειν), اِيْتِمِزُ اِيْت-تير-μέκ (ποιεῖν ἵνα ποιήσωσι) ἐκ τοῦ اِيْتِمِزُ اِي-ت-μέκ (ποιεῖν), اَرَامُ اَرَا-τ-μάκ (δεῖ ἄλλου ἀναζητεῖν) ἐκ τοῦ اَرَامُ اَرَا-μάκ (ἀναζητεῖν), دَوَكْتِمِزُ ديوگوس-دور-μάκ (ποιεῖν ἵνα παλαιώσωσι) ἐκ τοῦ دَوَكْتِمِزُ ديوگوس-μάκ (παλαιεῖν), يُولَدُ پوولوس-دور-μάκ (ποιεῖν ἵνα συνευρεθῶσι) ἐκ τοῦ يُولَدُ پوولوس-μάκ (συνευρίσκεισθαι), طَرَمِزُ تاران-دهر-μάκ (ποιεῖν κτενίζεσθαι) ἐκ τοῦ طَرَمِزُ تاران-μάκ (κτενίζεσθαι), سَوَدِمِزُ سεδιν-دир-μέκ, (χαροποιεῖν) ἐκ τοῦ سَوَدِمِزُ سεδιν-μέκ (χαίρειν).

285. Ἐνταῦθα τῶν ὑπηρετικῶν τούτων σημαίνουσιν εἶτι καὶ ἐνέργειαν ὑπὸ ἄλλου μὲν, ἀλλ' ἐξ ἀπροσεξίας, ἀπάτης ἢ λάθους τοῦ ὑποκειμένου, καὶ ἐπομένως ἐπιζημία αὐτοῦ γινομένην, ὡς يَلْمِزُ كَاپ-دهر-μάκ (ἐξ ἀπροσεξίας ἢ ἀδιαφορίας παρέχειν τινι τὴν εὐκολίαν τοῦ ἀρπάσαι) ἐκ τοῦ يَلْمِزُ كَاپ-μάκ (ἀρπάζειν), جَالِدِمِزُ تْζαλ-دهر-μάκ (1. ποιεῖν ἵνα κλέψωσι. 2. ἐξ ἀπροσεξίας παρέχειν τινι τὴν εὐκολίαν τοῦ κλέψαι) ἐκ τοῦ جَالِدِمِزُ تْζαλ-μάκ (κλέπτειν).

286. Ὑπηρετικά κατὰ σχηματισμὸν μόνον εἰσὶ τὰ ἐκ πρωτοτύπων καταστατικῶν γινόμενα, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουσι τὴν ἐξηγηθεῖσαν δύναμιν τῶν προεκτεθέντων ῥημάτων, ἀλλ' ἀντὶ καταστατικῆς

μεταβατικήν λαμβάνουσι σημασίαν· δηλοῦσι δηλ. ἐνέργειαν πηγάζουσαν ἐξ ἐνός καὶ τελευτῶσαν εἰς ἕτερόν τι διάφορον τοῦ ἐνεργοῦντος ὑποκειμένου, ὡς اولدمك اولδ-δουρ-μέκ (φονεύειν) ἐκ τοῦ اولك اولδ-μέκ (θνήσκειν), اولدمق اولد-δουρ-μάκ (γεμίζειν) ἐκ τοῦ اولق اولد-μάκ (πληροῦσθαι), اولدمق اولد-δουρ-τάκ (καθίζειν) ἐκ τοῦ اولمق اولد-δουρ-τάκ (καθῆσθαι), اولدمق اولد-δουρ-τάκ (δυσπρεσβεῖν τινα) ἐκ τοῦ اولمق اولد-δουρ-τάκ (δυσπρεσβεῖσθαι), اولدمق اولδ-δουρ-τάκ (κοιμίζειν) ἐκ τοῦ اولمق اولδ-δουρ-τάκ (κοιμάσθαι).

287. Ἐξαιροῦνται τῶν προσλήψεϊ τοῦ ت ἐσχηματισμένων ὑπηρετικῶν τὰ قومق κα-μάκ (τιθέναι), دماق δι-μέκ (λέγειν), دما γε-μέκ (τρώγειν) καὶ ἄλλα τινα, τὰ ὅποια καὶ τοι εἰς و, ی ἢ εἰς γράμμα κινήτὸν παραλήγοντα, σχηματίζονται παρενθέσει τοῦ در, ὡς قومق κα-δουρ-μάκ (ὑποχρεοῦν ἵνα θέσῃ), دماق δι-δουρ-μέκ (ποιεῖν λέγειν), دما γε-δουρ-μέκ (ποιεῖν τρώγειν=ταγίζειν).

288. Ὑπάρχουσι καὶ τινα ὑπηρετικά ἐξ ἀμφοτέρων τῶν εἰδῶν, ἐν οἷς παρατηροῦνται διάφοροι ἀνωμαλῖαι. Εἰς παράδειγμα φέρομεν τὰ ἑξῆς: قومق καλ-δουρ-μάκ (ἐγείρειν) ἐκ τοῦ قومق καλ-μάκ (ἐγείρεσθαι), قومق καλ-δουρ-μάκ (διαβιβάζειν εἰς τὰς ἀκοάς), قومق καλ-δουρ-μάκ (ἐκ προμελέτης, ἢ ἀκουσίως ἐξ ἀπροσεξίας παρέχειν τινὶ τὴν εὐχολίαν τοῦ φεγεῖν), قومق καλ-δουρ-μάκ (ποτίζειν), قومق καλ-δουρ-μάκ (βυθίζειν), قومق καλ-δουρ-μάκ (ὑπερβιβάζειν) ἐκ τῶν قومق καλ-μάκ (ἀκούειν), قومق καλ-μάκ (φεύγειν), قومق καλ-μάκ (πίνειν), قومق καλ-μάκ (βυθίζεσθαι), قومق καλ-μάκ (ὑπερβαίνειν), قومق καλ-δουρ-μάκ (διαπραιοῦν, διαβιβάζειν) ἐκ τοῦ قومق καλ-δουρ-μάκ (διαβαίνειν), قومق καλ-δουρ-μάκ (διδάσκειν) ἐκ τοῦ قومق καλ-δουρ-μάκ (μανθάνειν), قومق καλ-δουρ-μάκ (ἐκβάλλειν καὶ ἀναβιβάζειν) ἐκ τοῦ قومق καλ-δουρ-μάκ (ἐκβαίνειν καὶ ἀναβαίνειν).

289. Ὅλα τὰ κατὰ σχηματισμὸν μόνον ὑπηρετικά, ὁμαλά τε καὶ ἀνώμαλα, δυνατόν νὰ τραπῶσιν εἰς ὑπηρετικά κύρια παρενθέσει τοῦ μὲν ت εἰς τὰ ῥήματα, ὅσα ἐμπεριέχουσι τὸ در, τοῦ δὲ

در εἰς ἑκάστην ὅσα ἐμπεριέχουσι τὸ ت, ὡς اولدمق اولد-δουρ-τάκ (ποιεῖν ἵνα φονεύσῃ) ἐκ τοῦ اولدمق اولد-δουρ-τάκ (φονεύειν) καὶ τούτου ἐκ τοῦ اولدمق اولδ-μέκ (θνήσκειν), اولدمق اولδ-δουρ-τάκ (ποιεῖν ἵνα κοιμίσῃ) ἐκ τοῦ اولدمق اولδ-δουρ-τάκ (κοιμίζειν) καὶ τούτου ἐκ τοῦ اولدمق اولδ-δουρ-τάκ (κοιμάσθαι), قومق καλ-δουρ-τάκ (ποιεῖν ἵνα διαβιβάζῃ) ἐκ τοῦ قومق καλ-δουρ-τάκ (διαβιβάζειν) καὶ τούτου ἐκ τοῦ قومق καλ-δουρ-τάκ (διαβαίνειν).

Περὶ τῶν διπλοῦπηρετικῶν.

290. Τὰ διπλοῦπηρετικά γίνονται ἐκ τῶν ὑπηρετικῶν παρενθέσει τοῦ μὲν ت εἰς τὰ διὰ τοῦ در ἐσχηματισμένα, τοῦ δὲ در εἰς τὰ διὰ τοῦ ت ἐσχηματισμένα. Δηλοῦσι δὲ ἐνέργειαν γινομένην ἐπὶ τι πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ὑπὸ ἄλλου μὲν καὶ τούτου κινουμένου ὑπὸ ἄλλου, ἀλλὰ δι' ἐπιμελείας κόπων, χρημάτων ἢ βίας τοῦ ὑποκειμένου· εἰς τὸν τρόπον ὥστε τὰ ῥήματα ταῦτα ὑποθέτουσιν ὅτι τὸ ὑποκείμενον ἀνατίθῃσιν εἰς ἄλλους καὶ οὗτοι πάλιν εἰς ἄλλους τὴν φροντίδα τοῦ βαλεῖν εἰς ἐνέργειαν τὸ ὑπὸ τοῦ πρωτοτύπου ῥήματος σημαίνοντο, ὡς قومق καλ-δουρ-τάκ (ὑποχρεοῦν τινα ἵνα διενεργήσῃ τὰ τῆς κατασκευῆς) ἐκ τοῦ قومق καλ-δουρ-τάκ (ποιεῖν ἵνα κατασκευάσῃ) καὶ τούτου ἐκ τοῦ قومق καλ-δουρ-τάκ (κατασκευάζειν), قومق καλ-δουρ-τάκ (ὑποχρεοῦν τινα ἵνα διὰ τῶν ἀρμοδίων μέσων κλείσῃ τι) ἐκ τοῦ قومق καλ-δουρ-τάκ (ποιεῖν ἵνα κλείσῃ) καὶ τούτου ἐκ τοῦ قومق καλ-δουρ-τάκ (κλείνειν).

Περὶ τῶν παθητικῶν.

291. Ὅλα τὰ ῥήματα, πρωτότυπά τε καὶ παράγωγα εἰσὶν ἐπιδεκτικά παθητικοῦ σχηματισμοῦ. Γίνονται δὲ τὰ παθητικά τριχῶς.

α. παρενθέσει ἐνός J μεταξὺ τῆς ληγούσης καὶ παραληγούσης, εἴαν τὸ εἰς παθητικὸν τύπον ὑποβληθῇσόμενον ῥήμα παραλήγῃ εἰς γράμμα ἡραμοῦν, τὸ ὅποιον δυνάμει τοῦ παρενθέτου J μεταβάλλεται εἰς κινήτὸν, δεχόμενον ἐν φωνῇ ἀνάλογον πρὸς τὸ τῆς ἡγουμένης αὐτοῦ συλλαβῆς, κατὰ τὴν ἀνὰ δύο πρὸς ἓν ἁρμονικὴν

σχέσιν, ὡς باقى πακη-λ-μάκ (δράσθαι) ἐκ τοῦ باقى πακ-μάκ (δράν), قيرقى κηρη-λ-μάκ (συντρίβεσθαι) ἐκ τοῦ قيرقى κηρ-μάκ (συντρίβειν), اوردرلى οὐρδουρου-λ-μάκ (τύπτεσθαι ὑπό τινος χρησιμεύοντος ὀργάνου εἰς ἄλλον) ἐκ τοῦ ὑπηρετ. اوردرمى οὐρδουρ-μάκ (ποιεῖν τύπτειν), سوندرلك σεβινδερι-λ-μέκ (χαροποιεῖσθαι) ἐκ τοῦ ὑπηρετ. سوندرمى σεβινδερ-μέκ (χαροποιεῖν), دوكل διόγτου-λ-μέκ (δέρεσθαι) ἐκ τοῦ دوكل διότ-μέκ (δέρειν).

β'. παρενθέσει τοῦ نل, δεχομένου ἐν φωνῇ ἀνάλογον πρὸς τὸ τῆς ἡγουμένης συλλαβῆς, κατὰ τὴν ἀνὰ δύο πρὸς ἐν ἀρμονικὴν σχέσιν, ἐὰν τὸ πρωτότυπον ῥῆμα παραλήγη εἰς ا, و, ي, φωνῇεντα ἢ εἰς σύμφωνον κινήτόν, ὡς قبالقى καπα-νηλ-μάκ (κλείεσθαι) ἐκ τοῦ قبالقى καπα-μάκ (κλείειν), اووقلى ὄκου-νουλ-μάκ (ἀναγινώσκεισθαι) ἐκ τοῦ اووقمى ὄκου-μάκ (ἀναγινώσκειν), استاك ιστε-νιλ-μέκ (αἰτεῖσθαι) ἐκ τοῦ استاك ιστε-μέκ (αἰτεῖν), پساله پسال-νιλ-μέκ (τρέφεσθαι) ἐκ τοῦ پساله پسال-μέκ (τρέφειν).

γ'. παρενθέσει ἑνὸς ن, ἐὰν τὸ πρωτότυπον ῥῆμα παραλήγη εἰς ج ἡρεμοῦν, τὸ ὁποῖον δυνάμει τοῦ παρενθέτου ن τρέπεται εἰς κινήτόν, ὡς قلمقى κηλη-ν-μάκ (τελεῖσθαι) ἐκ τοῦ قلمقى κηλ-μάκ (τελεῖν), اولقى ὄλου-ν-μάκ (γίνεσθαι παθητ.) ἐκ τοῦ اولقى ὄλ-μάκ (γίνεσθαι οὐδέτ.), بولقى πολου-ν-μάκ (εὐρίσκεσθαι) ἐκ τοῦ بولقى πουλ-μάκ (εὐρίσκειν), پيلقى πιλι-ν-μέκ (γινώσκεισθαι) ἐκ τοῦ پيلقى πιλ-μέκ (γινώσκειν), بولمقى πιόλου-ν-μέκ (διακρίεσθαι) ἐκ τοῦ بولمقى πιόλ-μέκ (διακρίειν).

192. Τὰ εἰς ت παραλήγοντα ὑπηρετικά καὶ διπλοῦπηρετικά καὶ τινὰ τῶν εἰς ت ἡρεμοῦν παραληγόντων πρωτοτύπων ῥημάτων, μεταφερόμενα εἰς τὸν παθητικὸν τύπον, τρέπουσι τὸ παραληχτικὸν ت εἰς د (ἀριθ. 102), ὡς قبالقى καπαδη-λ-μάκ (κλείεσθαι ὑπό τινος, χρησιμεύοντος ὀργάνου εἰς ἄλλον) ἐκ τοῦ ὑπηρετ. قبالقى καπατ-μάκ (ποιεῖν κλείειν), طافدلى δαγηδη-λ-μάκ (διασκορπίζεσθαι) ἐκ τοῦ طافدلى δαγητ-μάκ (διασκορπίζειν), ايدلك ιδι-λ-μέκ (ποιεῖσθαι) ἐκ τοῦ ايدلى ιτ-μέκ (ποιεῖν), وادلى γλαραδη-λ-μάκ (δημιουργεῖσθαι)

ἐκ τοῦ وادلى γλαρατ-μάκ (δημιουργεῖν), كودلك γκουδου-λ-μέκ (βόσκεισθαι) ἐκ τοῦ كودلك γκουτ-μέκ (βόσκειν).

293. Ῥήματά τινα πρωτότυπα, παραλήγοντα εἰς ق ἡρεμοῦν ἐπὶ τοῦ παθητικοῦ τρέπουσι τὸ γράμμα τοῦτο εἰς خ (ἀριθ. 103).

294. Ἐν γένει τὰ ῥήματα, εἴτε πρωτότυπα εἴτε παράγωγα, δυνατόν, ὡς προεῖρηται, νὰ λάβωσι παθητικὸν σχηματισμόν. Ἀπαντὰ ὁμῶς τὰ παθητικὸν τύπον ἔχοντα ῥήματα δὲν ἐκφράζουσι τὴν ἀληθῆ παθητικὴν ἰδέαν, ὅπερ ἐστὶ τὴν ἐξωθεν ὑπὸ τοῦ ὑποκειμένου λαμβανομένην ἀμεσον ἐνέργειαν. Ἀληθῶς παθητικὰ ῥήματα εἰσὶ τὰ ἐκ πρωτοτύπων ἐνεργητικῶν καὶ τὰ ἐξ ὑπηρετικῶν καὶ διπλοῦπηρετικῶν γινόμενα, ἂν καὶ εἰς τὰ τελευταῖα ταῦτα ἡ παθητικὴ ἐνέργεια τοῦ ὑποκειμένου ἦναι ἐμμεσος. Ὅσα ὁμῶς σχηματίζονται ἐκ καταστατικῶν, ἀλληλοπαθῶν καὶ μέσων ἔχουσιν ἰδιάζουσάν τινα φύσιν, τὴν ὁποίαν μόνῃ ἢ μὲ τὸ πνεῦμα τῆς γλώσσης συνοικεῖται δύναται νὰ κάμῃ ἐντελῶς καταληπτὴν.

295. Τὰ ἀπὸ τὰ εἶδη ταῦτα τῶν ῥημάτων σχηματιζόμενα παθητικὰ ἐκφράζουσι τὴν ἐννοίαν τοῦ τὸ διὰ τοῦ πρωτοτύπου ῥήματος σημαινόμενον ἀνευ ἀναφορᾶς εἰς ὠρισμένον ὑποκείμενον γίνεσθαι. Ὑποκείμενον τούτων εἶναι ἡ ἀφρημένη ἰδέα τῆς σημασίας τῶν πρωτοτύπων τῶν. Ὅθεν δυνατόν ἂν ἀναλυθῶσι καθ' ἡμᾶς εἰς τὸ γίνεσθαι καὶ εἰς τὸ ὄνομα τὸ σημαῖνον τὴν ἀφρημένην αὐτῶν ἐννοίαν, καθὼς καὶ παρ' Ὀθωμανοῖς ἐκφέρονται πολλάκις τὰ τοιαῦτα παθητικὰ ἀναλελυμένως διὰ τοῦ اولقى ὄλ-μάκ (γίνεσθαι) καὶ τοῦ ἀπαραμράτου ἢ τοῦ ἀφρημένου ὀνόματος τοῦ πρωτοτύπου ῥήματος. Π. χ. τὰ كركم γκεζιλ-μέκ ἐκ τοῦ كركم γκεζ-μέκ (περιπατεῖν) اووقلى οὐγλουνουλ-μάκ ἐκ τοῦ اووقمى οὐγλου-μάκ (κοιμάσθαι) يعاقلى γαϊκανηλ-μάκ ἐκ τοῦ يعاقلى γαϊκαν-μάκ (λούεσθαι, πλύνεσθαι), سوشلك σεβισιλ-μέκ ἐκ τοῦ سوشلك σεβισ-μέκ (συναγκάσθαι) ισοδυναμοῦσι τοῖς, γίνεσθαι περίπατον, γίνεσθαι κοίμησιν, λούεσθαι ἢ πλύνειν καὶ ἀμοιβαίαν δύο ὑποκειμένων ἀγάπην. Αἱ ἐξῆς φράσεις θέλουσι δείξει ἐναρ-

γέστερον τὴν φύσιν καὶ δύναμιν τῶν ῥημάτων τούτων. **يكونك جوق** πού γχοῦν πέχ τζόχ γχεζιλῶι (σήμερον πολὺς γέγονεν ἡμῖν—περίπατος) **از او بولسد خا اولاز** πिरαζ οὐ γχοῦν σουλσά, φενά ὀλμάζ (ἀν ἐγένετο ὀλίγη κοίμησις—ἀν ἐκοιμήμεθα ὀλίγον—ἀσχημον δὲν ἦτο) **بارن كورشله جكر** γιάρην γχοῖρουσουλ-λεδ ζέχδερ (αὐριον γενήσεται συνέντευξις), κτλ.

296. Οἱ προσδοκώμενοι ἐνεσῶτες (ἀριθ. 323) τούτων τῶν ῥημάτων παριστάνουσι τὴν ὑπὸ τοῦ πρωτοτύπου ῥήματος σημασιολογίαν ἐνέργειαν ὡς ἀρμόζουσιν ἢ δυνατὴν γενέσθαι, **II. γ. طوغرى** **يكون قيره** δογρουσού πού γχοῦν κηρά γχιδιλῖρ (τῇ ἀληθείᾳ σήμερον ἀρμόζει νὰ ὑπάγῃ τις εἰς τὴν ἐξοχὴν), **فلان آدم ايله قونشالور** φιλάν ἀδὲμ ἰλὲ κονουσουλῶρ (μέ τόν δεινὰ ἀνθρώπον ἐμπορεῖ τις νὰ συναναστραφῇ) **يوطراق ايله طرانلور** πού παράκ ἰλὲ ταρνηλῖρ (μέ τοῦτο τὸ κτένιον ἐμπορεῖ τις νὰ κτενισθῇ) **بويله آدم ايله اوغراخلورمى** ποίλὲ ἀδὲμ ἰλὲ ὀγρὰσῆλῖρ (μέ τοιοῦτον ἀνθρώπον ἀρμόζει ἢ ἐμπορεῖ τις ν' ἀνταγωνισθῇ).

297. Ῥήματά τινα εἰς ἐνεργητικῶν καὶ καταστατικῶν παθητικῶν ἔχουσι πρὸς τῇ παθητικῇ καὶ τὴν μέσσην ἢ μόναν τὴν μέσσην σημασίαν. **II. γ. قورلى** **كورسول-مأك** (τανύσθαι ὑπ' ἄλλου, καὶ τανύειν ἐαυτὸν—μεγαλυνεῖν, ὑδριστικῶς φέρεσθαι) ἐκ τοῦ **قورمق** **كورمأك** (τανύειν), **قورلق** **كورسولمأك** (σώζειν ἐαυτὸν, ἀπαλλάττεσθαι) ἐκ πρωτοτύπου ἀγνώστου.

298. Οἱ παρεμφατικοὶ χρόνοι καὶ αἱ μετοχαὶ ῥημάτων τινῶν προσλαμβάνουσι πρὸ τοῦ παθητικοῦ **ل** ἐν **ي**, οἷον **كيديلير** γχιδιλῖρ (ἐξεστὶν ἢ ἀρμόζει ἀπελθεῖν) **كيديلير** γχιδιλῖρ (γενεομένης τῆς ἀπελευσίως) ἐκ τοῦ **كيدل** γχιδιλμέκ (γίνεσθαι ἀπλευσιν). Τοῦτο δὲ συμβαίνει μάλιστα εἰς τοὺς χρόνους καὶ τὰς μετοχάς, ὅσων τὸ ἀπαρέμφατον παραλήγῃ εἰς **د**, **ر** καὶ **و**.

Περὶ σχηματισμοῦ τῶν ἀποφατικῶν ῥημάτων.

299. Τὰ ἀποφατικὰ ῥήματα σχηματίζονται παρενθέσει ἐνός **م** μερτούχ ἢ συνηθέστερον τῆς συλλαβῆς **ما** μεταξὺ τῆς ληγοῦ-

σης καὶ παραληγοῦσης τῶν καταφατικῶν, ὡς **المق** **دل-ما-مأك** (μὴ λαμβάνειν) ἐκ τοῦ **المق** **دل-مأك**, **بولمأك** **پولسول-ما-مأك** (μὴ συνευρίσκεισθαι) ἐκ τοῦ **بولمق** **پولسول-مأك**, **طراقمأك** **تارانه-ما-مأك** (μὴ κτενίζεσθαι) ἐκ τοῦ **طراق** **تارانه-مأك**, **سولمأك** **سولين-مه-مهك** (μὴ χαίρειν) ἐκ τοῦ **سولمق** **سولين-مهك**, **كلماك** **γχέλ-مه-مهك** (μὴ ἐρχεσθαι) ἐκ τοῦ **كل** **γχέλ-مهك**.

300. Τὰ ὑπερηκτικά ῥήματα, τὰ ὅποια, καταφατικὰ ὄντα, σημαίνουν τὸ δι' ἄλλου ποιεῖν τι γίνεσθαι, ἀποφατικὰ γινόμενα μεταλαμβάνουσι τὴν σημασίαν τοῦ μὴ ἐπιτρέπειν, μὴ ἀφιέναι τινὰ ποιεῖν τι, ὡς **ابدرمأك** **ιτιρ-مه-مهك** (μὴ ἀφιέναι τινὰ ποιεῖν) ἐκ τοῦ **ابدرمق** **ιτιρ-مهك**, **اوترمق** **οὔρ-مه-مهك** (μὴ ἐπιτρέπειν τινὶ καθῆσθαι) ἐκ τοῦ **اوترمق** **οὔρ-مهك**, **سولمأك** **σιδῖλ-مه-مهك** (μὴ ἀφιέναι τινὰ λέγειν) ἐκ τοῦ **سولمق** **σιδῖλ-مهك**.

301. Τὰ δὲ ἐκ διπλοῦς ὑπερηκτικῶν ἀποφατικὰ ὀνόματα σημαίνουν τὸ δι' ἄλλου μὴ ἐπιτρέπειν τινὶ ποιεῖν τι, ὡς **ياپدرمق** **γιά-πτήρ-مه-مهك** (μέσον ἄλλου κωλύειν τινὰ τοῦ κατασκευάσαι), ἐκ τοῦ **ياپدرمق** **γιά-πτήρ-مهك**, **دوكرمأك** **διοῖδοῦρ-مه-مهك** (μέσον ἄλλου κωλύειν τινὰ τοῦ δεῖραι) ἐκ τοῦ **دوكرمق** **διοῖδοῦρ-مهك**.

Περὶ σχηματισμοῦ τῶν ἀδυνάτως ἀποφατικῶν.

302. Τὰ ἀδυνάτως ἀποφατικὰ ῥήματα σχηματίζονται ἐκ τῶν ἀποφατικῶν διττῶς. Ἐάν μὲν τὸ ἀποφατικὸν ῥῆμα πρὸ τῆς συλλαβῆς **ما** ἢ **م** λήγῃ εἰς γράμμα κρείσσον, τὸ γράμμα τοῦτο τρέπεται εἰς μερτούχ, καὶ κατόπιν αὐτοῦ προστίθεται ἐν **م** τυπικόν καὶ σπανιώτερον ἐν **ل** δεικτικόν, ὡς **المق** **دل-ما-مأك** (μὴ δύνασθαι λαμβάνειν) ἐκ τοῦ **المق** **دل-مأك** (μὴ λαμβάνειν), **بولمق** **پولسول-ما-مأك** (μὴ δύνασθαι εὐρεθῆναι), ἐκ τοῦ **بولمق** **پولسول-مأك**, **سولمق** **سولين-مه-مهك** (μὴ δύνασθαι εὐρίσκεισθαι), ἐκ τοῦ **سولمق** **سولين-مهك**, **كلماك** **γχέλ-مه-مهك** (μὴ δύνασθαι χαροποιεῖν) ἐκ τοῦ **كلماك** **γχέλ-مهك** (μὴ χαροποιεῖν). Ἐάν δὲ τὸ ἀποφατικὸν ῥῆμα πρὸ τῆς συλλαβῆς **ما** ἢ **م** λή-

γη εἰς *l*, *g*, *z* ἐπιτακτικῇ ἢ εἰς γράμμα κινήτων, τότε μετὰ τὸ γράμμα τοῦτο παρεντίθεται ἡ συλλαβὴ *h* καὶ σπανιώτερον ἡ συλλαβὴ *h* εἰς τὰς δασυφώνους λέξεις, ὡς *كَلَامٌ* *κλάμα* ἀγλα-γλά-μα-μακ (μὴ δύνασθαι κλαίειν) ἐκ τοῦ *كَلَامٌ* *κλάμα* ἀγλά-μαμακ (μὴ κλαίειν), *كَلَامٌ* *κλάμα* ὁκου-γλά-μαμακ (μὴ δύνασθαι ἀναγινώσκειν) ἐκ τοῦ *كَلَامٌ* *κλάμα* ὁκού-μαμακ (μὴ ἀναγινώσκειν), *كَلَامٌ* *κλάμα* γέ-μεμεκ (μὴ δύνασθαι περιπατεῖν) ἐκ τοῦ *كَلَامٌ* *κλάμα* γέ-μεμεκ (μὴ περιπατεῖν), *كَلَامٌ* *κλάμα* σιό-λε-γέ-μεμεκ (μὴ δύνασθαι λέγειν) ἐκ τοῦ *كَلَامٌ* *κλάμα* σιό-λέ-μεμεκ (μὴ λέγειν), *كَلَامٌ* *κλάμα* ἰστέ-γέ-μεμεκ (μὴ δύνασθαι αἰτεῖν) ἐκ τοῦ *كَلَامٌ* *κλάμα* ἰστέ-μεμεκ (μὴ αἰτεῖν).

303. Λαβούσης πέρας τῆς περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν διαφόρων παραγῶγων ῥημάτων καὶ τοῦ σημαινομένου αὐτῶν πραγματείας, ἐξετέθη ὁ ἀπέναντι πίναξ, ἐμφαίνων ὅλα τὰ εἶδη τῶν ῥημάτων ὅσα ἀφ' ἐκάστου πρωτοτύπου δυνατόν νά παραχθῶσιν.

Περὶ τῶν συνθέτων ῥημάτων.

304. Οἱ Ὁθωμανοὶ πρὸς πλουτισμὸν καὶ καλλωπισμὸν χάριν τῆς ἄλλως τε θαυμασίας διὰ τὰς ἀρχὰς τῆς, πτωχοτάτης ὁμως καὶ ἀτημελήτου ἀρχαίας τῶν γλώσσης, ἐσχημάτισαν, καὶ σχηματίζουσιν ὁλονέν κατὰ λόγον τῆς προόδου τῶν ἰδεῶν, πληθύν ῥημάτων συνθέτων ἐξ ἑνὸς γενικῆς σημασίας τουρκικοῦ ῥήματος καὶ ἑνὸς ἀφρημένου ἀραβο-περσικοῦ ῥηματικοῦ ὀνόματος ἢ μιᾶς ἀραβο-περσικῆς μετοχῆς.

305. Καθὼς εἰς τὰ ἀπλᾶ, οὕτω καὶ εἰς τὰ σύνθετα ὑπάρχουσι ῥήματα ἀλληλοπαθῆ, μέσα, ὑπηρετικὰ κτλ. Ποῖον ὁμως γενικὸν τουρκικὸν ῥημα ἐνοούμενον μετὰ τοιοῦτου ἢ τοιοῦτου ἀραβο-περσικοῦ ὀνόματος σχηματίζει τὸ ζητούμενης διαθέσεως ῥημα, τοῦτο παρὶς πολὺπλοκον θεωρεῖν, ἀπαιτοῦσαν ἰδιαιτέραν πραγματείαν. Ἡμεῖς ἀφίνοντες τὴν ἀκριβῆ περὶ συνθέσεως τῶν ῥημάτων γνῶσιν εἰς τὴν περὶ τὴν γλῶσσαν τριβὴν τῶν σπουδαστῶν ἀρκούμεθα εἰς τὰς ὅσον πρὸς νύξιν ἀκολουθούς παρατηρήσεις.

	Υπερ
κ	κ
α	(πε
κταρα	λοι
ε	κ
όν	(ὅ
	αλ
κ	κ
αλ	(π
ποφατοῦ	και
ε	κ
α	με
α	νατι
ε	όν

ΠΙΝΑΞ ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ.

		ΡΗΜΑΤΑ.								
		Πρωτότυπον.	Ἀλληλοπαθεῖς.	Μέσον.	Ἵπηρετικόν.	Διπλοῦπηρετικόν.	Ἵπηρετ. ἀλληλοπαθεύς.	Ἵπηρετικόν μέσου.	Διπλοῦπ. ἀλληλοπαθεύς.	Διπλοῦπηρετικόν μέσου.
Καταφατικά.	Ἐνεργητικά.	سومك سبمك (ἀγαπᾶν).	سومك سببسمك (ἀγαπᾶν ἀλλήλους).	سومك سببمك (χαίρειν).	سومك سببمك سببمك (ποιεῖν ἀγαπᾶν).	سومك سببمك سببمك (μέσον τινός ποιεῖν ἀγαπᾶν).	سومك سببمك سببمك (ποιεῖν ἀγαπᾶν ἀλλήλους).	سومك سببمك سببمك (χαροποιεῖν).	سومك سببمك سببمك (μέσον τινός ποιεῖν ἀγαπᾶν ἀλλήλους).	سومك سببمك سببمك (μέσον τινός χαροποιεῖν).
	Παθητικά.	سومك سببمك (ἀγαπᾶσθαι).	سومك سببسمك (ἀγαπᾶσθαι ὑπ' ἀλλήλων, ἢ τὸ νὰ συμβῇ ἀμοιβαία ἀγάπησις).	سومك سببمك (τὸ νὰ συμβῇ χαρμοσύνη).	سومك سببمك سببمك (ἀγαπητὸν καθίστασθαι).	سومك سببمك سببمك (μέσον τινός ἀγαπητὸν καθίστασθαι).	سومك سببمك سببمك (ὀφχευοῦσθαι ἀγαπᾶν ἀλλήλους).	سومك سببمك سببمك (χαροποιεῖσθαι).		
Ἀποφατικά.	Ἐνεργητικά.	سومك سببمك (μὴ ἀγαπᾶν).	سومك سببسمك (μὴ ἀγαπᾶν ἀλλήλους).	سومك سببمك (μὴ χαίρειν).	سومك سببمك سببمك (μὴ ποιεῖν ἀγαπᾶν, ἢ ποιεῖν μὴ ἀγαπᾶν = κωλύειν τοῦ ἀγαπᾶν).	سومك سببمك سببمك (μέσον τινός ποιεῖν μὴ ἀγαπᾶν, ἢ κωλύειν τοῦ ἀγαπᾶν).	سومك سببمك سببمك (ποιεῖν μὴ ἀγαπᾶν, ἢ κωλύειν τοῦ ἀγαπᾶν ἀλλήλους).	سومك سببمك سببمك (μὴ χαροποιεῖν, ἢ κωλύειν τοῦ χαίρειν).	سومك سببمك سببمك (μέσον τινός ποιεῖν μὴ ἀγαπᾶν, ἢ κωλύειν τοῦ ἀγαπᾶν ἀλλήλους).	سومك سببمك سببمك (μέσον τινός μὴ χαροποιεῖν, ἢ κωλύειν τοῦ χαίρειν).
	Παθητικά.	سومك سببمك (μὴ ἀγαπᾶσθαι).	سومك سببسمك (μὴ ἀγαπᾶσθαι ὑπ' ἀλλήλων, ἢ τὸ νὰ μὴ συμβῇ ἀμοιβαία ἀγάπησις).	سومك سببمك (τὸ νὰ μὴ συμβῇ χαρμοσύνη).	سومك سببمك سببمك (μὴ καθίστασθαι ἀγαπητὸν ἢ κωλύεσθαι τοῦ ἀγαπᾶσθαι).	سومك سببمك سببمك (μέσον τινός κωλύεσθαι τοῦ ἀγαπᾶσθαι).	سومك سببمك سببمك (μὴ ὀφχευοῦσθαι ἀγαπᾶν ἀλλήλους).	سومك سببمك سببمك (μὴ χαροποιεῖσθαι ἢ κωλύεσθαι τοῦ χαίρειν).		
Ἀδυνάτως ἀποφατικά.	Ἐνεργητικά.	سومك سببمك (μὴ δύνασθαι ἀγαπᾶν).	سومك سببسمك (μὴ δύνασθαι ἀγαπᾶν ἀλλήλους).	سومك سببمك (μὴ δύνασθαι χαίρειν).	سومك سببمك سببمك (μὴ δύνασθαι ποιεῖν ἀγαπᾶν).	سومك سببمك سببمك (μὴ δύνασθαι μέσον τινός ποιεῖν ἀγαπᾶν).	سومك سببمك سببمك (μὴ δύνασθαι ποιεῖν ἀγαπᾶν ἀλλήλους).	سومك سببمك سببمك (μὴ δύνασθαι χαροποιεῖν).	سومك سببمك سببمك (μὴ δύνασθαι μέσον τινός ποιεῖν ἀγαπᾶν ἀλλήλους).	سومك سببمك سببمك (μὴ δύνασθαι μέσον τινός χαροποιεῖν).
	Παθητικά.	سومك سببمك (μὴ δύνασθαι ἀγαπᾶσθαι).	سومك سببسمك (μὴ δύνασθαι ἀγαπᾶσθαι ὑπ' ἀλλήλων κτλ.).	سومك سببمك (τὸ νὰ ἔναι ἀδύνατον ἵνα συμβῇ χαρμοσύνη).	سومك سببمك سببمك (τὸ νὰ ἔναι ἀδύνατον ἵνα κατασταθῇ τις ἀγαπητός).	سومك سببمك سببمك (τὸ νὰ ἔναι ἀδύνατον ἵνα μέσον τινός κατασταθῇ τις ἀγαπητός).	سومك سببمك سببمك (τὸ νὰ ἔναι ἀδύνατον ἵνα ὀφχευοῦσιν ἀγαπᾶν ἀλλήλους).	سومك سببمك سببمك (τὸ νὰ ἔναι ἀδύνατον ἵνα χαροποιεῖσθαι τις).		

306. Τὰ κυριώτερα τῶν εἰς σχηματισμὸν συνθέτων ῥημάτων ἀ-
παιτουμένων γενικῶν ῥημάτων εἰσὶ τὰ, **فعل** ἵτμεκ, **فعل** κηλ-
μάκ, **فعل** εἴλεμεκ (ποιεῖν)· **فعل** ὀλουνμάκ, (γίνεσθαι, παθεῖν),
فعل κηληνμάκ, **فعل** ἰδிலμέκ (ποιεῖσθαι)· **فعل** ἰτιρμέκ
(ποιεῖν ἵνα ποιήσωσι)· **فعل** ἰτιρτμέκ (ἀποχρεῶν τινα ἵνα δι-
ἄλλου ποιήσῃ)· **فعل** ἰτιριλμέκ (ποιεῖσθαι ὑπὸ τινος χρησι-
μεύοντος ὀργάνου εἰς τὸ ὑποκείμενον).

307. Τὸ **فعل** καὶ **فعل** ἐνούμενα ἃ μὲ ἐνεργητικὰ
ἀφηρημένα ἀραβο-περσικὰ ὀνόματα σχηματίζουν ἐνεργητικὰ
ῥήματα, ὡς **فعل** مدح μέτχ ἵτμεκ (αἶνον ποιεῖν=ἐπαινεῖν),
فعل دم ζέμμ ἵτμεκ (κατηγορίαν ποιεῖν=κατηγορεῖν), **فعل** تبدل
τεπδὶλ εἴλεμεκ (μεταβολὴν ποιεῖν=μεταβάλλειν), **فعل** تحرر
χρίρ εἴλεμεκ (γράφειν) **فعل** رفسن περεστίσ εἴλεμεκ (λατρεύειν).

β. Μὲ καταστατικῆς διαθέσεως ἀφηρημένα ὀνόματα σχηματί-
ζουσι καταστατικὰ ῥήματα, ὡς **فعل** قعود αἴκ κου'οὺδ ἵτμεκ (κά-
θεσιν ποιεῖν=καθεύδειν), **فعل** وفات βαφάτ ἵτμεκ (θνήσκειν),
فعل طلوع αἴκ τουλου' ἵτμεκ (ἀνατέλλειν).

γ. Μὲ ἀλληλοπαθοῦς διαθέσεως ἀφηρημένα ὀνόματα σχημα-
τίζουν ἀλληλοπαθῆ ῥήματα, ὡς **فعل** مكابده αἴκ μουχλατεπέ ἵτ-
μέκ (ἀλληλογραφίαν ποιεῖν=ἀλληλογραφεῖν), **فعل** قاتله μου-
κατελέ ἵτμεκ (ἀλληλοκτονεῖν), **فعل** مزاحمه αἴκ μοναζα'ά ἵτμεκ
(ἐρίζειν, διαπληκτίζεσθαι), **فعل** مصاحبت αἴκ μουσαχαπέτ εἴλεμεκ
(συνομιλεῖν).

δ. Μὲ μέσης διαθέσεως ἀφηρημένα ὀνόματα σχηματίζουν μέ-
σα ῥήματα, ὡς **فعل** اختال ἰγτισάλ ἵτμέκ (νίπτεσθαι) **فعل** تلبس
τελεππέος ἵτμεκ (ἐνδύεσθαι).

308. Τὸ **فعل** καὶ **فعل** ἐνούμενα

α. Μὲ ἐνεργητικῆς διαθέσεως ἀφηρημένα ὀνόματα σχηματί-
ζουσι παθητικὰ ῥήματα, ὡς **فعل** صرف αἴκ (δαπανᾶσθαι), **فعل** اجرا
ἰδζρά κηληνμάκ (ἐκτελεῖσθαι), **فعل** دفن αἴκ δέφν ἰδிலμέκ (ἐν-
τ αφίστασθαι).

6'. Με ἀφρημένα ὀνόματα καταστατικῆς, ἀλληλοπαθοῦς καὶ μέσης διαθέσεως σχηματίζουνσι παθητικά καταστατικῶν, ἀλληλοπαθῶν καὶ μέσων, ὡς τὰ προηγουμένως ἐξηγηθέντα (ἀριθ. 295.)

309. Τὸ **أَتَدْرِكُ** ἐνούμενον ἁ. με ἐνεργητικῆς διαθέσεως ἀφρημένα σχηματίζει ὑπηρετικά ῥήματα, ὡς **نَتَرَكْتُكَ** νέσρ ἰττιρμίκ (δεῖδωσιν ποιεῖν δι' ἄλλου=ποιεῖν ἵνα διαδῶσωσι), **عَرَقْتُكَ** γάρκ ἰττιρμέκ (ποιεῖν ἵνα βυθίσωσι). 6'. Με ἀλληλοπαθοῦς καὶ μέσης διαθέσεως ἀφρημένα σχηματίζει ὑπηρετικά ἀλληλοπαθῶν καὶ μέσων, ὡς **أَتَدْرِكُكَ** μουκίελεμέ ἰττιρμέκ (ποιεῖν ἵνα συνδιαλεχθῶσι), **تَلَبَّسْتُ بِأَتَدْرِكُكَ** τελεππούς ἰττιρμέκ (ποιεῖν ἵνα ἐνδυθῶσι). γ'. με καταστατικῆς διαθέσεως ἀφρημένα σχηματίζει ῥήματα ὑπηρετικά κατὰ σχηματισμὸν εἴτε μεταβατικά (ἀριθ. 286), ὡς **قَالَ أَتَدْرِكُكَ** καπούλ ἰττιρμέκ (ποιεῖν ἵνα ποιήσωσι παραδοχὴν=ποιεῖν τι παραδεκτόν).

310. Τὸ **أَتَدْرِكُكَ** ἐνούμενον ἁ. με ἐνεργητικῆς ἀφρημένα σχηματίζει διπλοῦπηρετικά, ὡς **تَحْصِلُ أَتَدْرِكُكَ** ταχσίλ ἰττιρμέκ (ὀποχρεοῦν ἄλλον ἵνα ποιήσῃ εἰσπράξιν=εἰσπράξῃ). 6'. Με ἀλληλοπαθῆ καὶ μέσης ἀφρημένα σχηματίζει διπλοῦπηρετικά ἀλληλοπαθῶν καὶ μέσων, ὡς **أَتَدْرِكُكَ** μουχαρεπέ ἰττιρμέκ (ὀποχρεοῦν τινα ἵνα ἀναγκάσῃ ἄλλον εἰς μάχην). γ'. με καταστατικῆς διαθέσεως ἀφρημένα σχηματίζει ὑπηρετικά, ὡς **قَالَ أَتَدْرِكُكَ** καπούλ ἰττιρμέκ (ὀποχρεοῦν τινα ἵνα ποιήσῃ τι παραδεκτόν).

311. Τὸ **أَتَدْرِكُكَ** ἐνούμενον με ἀφρημένα ῥηματικά ὀνόματα σχηματίζει ῥήματα παθητικά ὑπηρετικῶν, ὡς **أَنَا أَتَدْرِكُكَ** ἰνσά ἰττιρλίμέκ, ἰσοδύναμον τῷ **يُدْرِكُكَ** γιαιπτηρηλμάκ (κατασκευάζεσθαι ὑπὸ τινος διατεταγμένου παρ' ἄλλου), **قَرَأْتُ أَتَدْرِكُكَ** κηρά'α τ ἰττιρλίμέκ, ἰσοδύν. τῷ **أَوْفَرَدْتُكَ** ὀκουττουρουλμάκ (ἀναγινώσκεισθαι ὑπὸ τινος διατεταγμένου παρ' ἄλλου).

312. Ὑπάρχουσι διάφορα ἄλλα εἶδη ῥηματικῶν συνθέτων, τὰ μάλιστα εὐχρηστα τῶν ὁποίων εἰσὶ τὰ δυνητικά καὶ τὰ χρονικά.

313. Δυνητικὸν γίνεται πᾶν καταρατικὸν ῥήμα εἴτε ἀπλοῦν εἴτε σύνθετον ἐὰν λάβωμεν τὴν τρίτην συνθετικὴν μετοχὴν (ἀριθ. 340) τοῦ προκειμένου ῥήματος, καὶ συνδέσωμεν αὐτὴν μετὰ τοῦ ῥήματος **كُنْ** πιλμέκ (γινώσκειν), ὡς **كُنْ بِأَتَدْرِكُكَ** γλαζά πιλμέκ (δύνασθαι γράφειν) ἐκ τοῦ **بِأَتَدْرِكُكَ** γλαζμάκ (γράφειν), **كُنْ بِأَتَدْرِكُكَ** σιόιλε-γέ πιλμέκ (δύνασθαι λέγειν) ἐκ τοῦ **كُنْ بِأَتَدْرِكُكَ** σιόιλεμέκ (λέγειν), **كُنْ بِأَتَدْرِكُكَ** μουπάχασέ ἰδὲ πιλμέκ (δύνασθαι συζητεῖν) ἐκ τοῦ **كُنْ بِأَتَدْرِكُكَ** μουπάχασέ ἰτμέκ (συζητεῖν), **كُنْ بِأَتَدْرِكُكَ** ὀκουνουλά πιλμέκ (δύνασθαι ἀναγινώσκεισθαι), ἐκ τοῦ **كُنْ بِأَتَدْرِكُكَ** ὀκουνουλμάκ (ἀναγινώσκεισθαι).

314. Τὰ χρονικά ῥήματα, σημαίνοντα ἐξακολούθησιν πράξεως πρό καιροῦ ἀρχὴν λαβούσης, σχηματίζονται διὰ τῆς συμπλοκῆς τῆς τρίτης συνθετικῆς μετοχῆς τοῦ προκειμένου ῥήματος μετὰ τοῦ **كُنْ** γκελμέκ (ἐρχεσθαι), ὡς **كُنْ بِأَتَدْرِكُكَ** ἀληνά γκελμέκ (διαγενέσθαι λαμβανόμενον) ἐκ τοῦ **كُنْ بِأَتَدْرِكُكَ** ἀληνμάκ (λαμβάνεσθαι), **كُنْ بِأَتَدْرِكُكَ** γκελμέκ (διαγενέσθαι ὀρώμενον) ἐκ τοῦ **كُنْ بِأَتَدْرِكُكَ** γκελμέκ (ὀρᾷσθαι). Παραδείγματα **وَرَكُولُ** ὀτεδέν περὶ ἀληνά γκελέν βιργκουλέρ (οἱ φόροι, οἵτινες ἀνέκαθεν ἐξακολουθοῦσι λαμβανόμενοι).

315. Τὰ ὡς ἀνωτέρω σχηματιζόμενα ῥήματα δηλοῦσι προσέτι ἰδιότητα ἢ εὖρος, οἷον **عَزَاقًا رَاحَتًا وَرَفَاءًا إِلَهُ أَوْلِيَاءًا بِأَتَدْرِكُكَ** ἰζζού ἰκπάλ ραχάτ οὐ ρεράχ ἰλέ ὀλμα-γίουν, ἀνδζακ ἰμέκ βέ ζαχμέτ ἰλέ χασήλ ὀλά γκελμίστιρ (αἱ ἐπιράνται καὶ λαμπρότητες οὐκ ἐκ τῆς ἡσυχίας, ἀλλ' ἐκ τῶν ἀγώνων γίγνεσθαι φύλοισιν).

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ.

Περὶ συζυγίας.

316. Τὰ ῥήματα τῆς ὀθωμανικῆς μίαν μόνην ἔχουσι συζυγίαν. Διότι ὅλα, πλὴν τοῦ συνδετικῆς ἢ ὑπερτικῆς λεγομένου ῥήματος, καὶ

τινων ἀνωμαλιῶν, παρατηρουμένων εἰς τὸ πρῶτον πρόσωπον τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ὀριστικῆς τῶν ἀποφατικῶν ῥημάτων, περὶ ὧν ἐν οἰκείῳ τόπῳ ῥηθήσεται, εἶσιν ὁμαλὰ, καὶ σχηματίζονται καθ' ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον.

Περὶ ἀριθμῶν.

317. Τὰ ῥήματα τῆς ὀθωμανικῆς, ὡς τὰ ὀνόματα, ἔχουσι δύο ἀριθμούς· τὸν ἐνικόν καὶ τὸν πληθυντικόν.

Περὶ προσώπων.

318. Πρόσωπα ἔχουσιν, ὡς αἱ ἀντωνυμῖαι, τρία, κοινὰ εἰς τὸ ἀρσενικόν καὶ θηλυκόν γένος.

Περὶ ἐγκλίσεων.

319. Ἐγκλίσεις εἰσὶν ἑξ' ὀριστικῆς, προστακτικῆς, ἀνάγκης δηλωτικῆς, εὐκτικῆς, ὑποθετικῆς καὶ ἀπαρέμφατος.

320. Ἐκ τῶν ἐγκλίσεων τούτων ἡ ἀνάγκης δηλωτικὴ μόνη ἔχει χρεῖαν ἐξηγήσεως ὡς πρὸς τὴν φύσιν καὶ χρῆσιν αὐτῆς.

321. Ἡ ἀνάγκης δηλωτικὴ σημαίνει πρᾶξιν πρέπουσαν ἢ ἀναγκαίαν γενέσθαι. Ὅθεν ἐξηγητέα καθ' ἡμᾶς διὰ τοῦ ἀπροσώπου δεῖ ἢ πρέπει καὶ τοῦ κατὰ τὸ προκείμενον πρόσωπον ἀνακλημένου ἀπαρεμφάτου. II. γ. *يُزْمَلُ* γλαζμαλή ιμ (πρέπει νὰ γράψω), *يُزْمَلُونَ* γλαζμαλή σην (πρέπει νὰ γράψης), *يُزْمَلُونَ* γλαζμαλή δηρ (πρέπει νὰ γράψῃ).

Περὶ χρόνων.

322. Ἡ ὀθωμανικὴ γλῶσσα ἔχει χρόνους ἐννέα, τοὺς ἑξῆς: ἐνεστώτα θετικόν, ἐνεστώτα προσδοκώμενον, παρατατικόν θετικόν, παρατατ. προσδοκώμενον, ἀόριστον, παρακείμενον, ὑπερσυντελικόν, μέλλοντα, καὶ μέλλοντα παρωχημένον.

323. Ἐκάστη ἐγκλίσις ἔχει ἓνα ἢ πλείους ἐκ τῶν ἐννέα τούτων χρόνων, ἐξαιρουμένης τῆς ὀριστικῆς, ἥτις ἔχει πάντας.

324. Ὁ θετικὸς ἐνεστώτης, οὕτως ἐπωνομασθεὶς κατ' ἀντιδιαστο-

λήν τοῦ προσδοκώμενου ἐνεστώτος, δηλοῖ ἃ ἐνέργειαν ἢ κατάστασιν ἀρχισμένην καὶ διαρκουσαν καθ' ἣν στιγμὴν ὁ λόγος γίνεται.

325. Ὁ προσδοκώμενος ἐνεστώτης σημαίνει ἃ ἐνέργειαν ἢ κατάστασιν μήπω ἀρχισμένην, ἀλλ' ὥρισμένως καὶ ἀναμφιδόλως προσδοκώμενην, ἐὰν ἄλλο τι γίνη, ὡς *سَنَكْدِرُكَ بِنَدَكِيْم* σὲν γκι-δέρσεν πέντε γκιδέριμ (ἐὰν σὺ ἀπέλθῃς καὶ ἐγὼ ἀπέρχομαι). 6'. ἐνέργειαν ἢ κατάστασιν μήπω ἀρχισμένην μηδὲ ἀνενδοιάστως προσδοκώμενην, ἀλλὰ σκοπούμενην καὶ μελετωμένην, ἀθλὸν δὲ ἂν τελεσθῇ ἢ ὄχι. γ'. ιδιότητα ἐνυπάρχουσαν σταθερῶς εἰς τὸ ὑποκείμενον, χωρὶς νὰ προσδιορίζεται ἂν ἐνεργῇται ἢ ὄχι καθ' ἣν στιγμὴν γίνεται ὁ λόγος, ὡς *فَلَانْ أَدَمْ كَوَزِلْ يَزُو يَزُرْ* φελάν ἀδέμ γχουζέλ γλαζή γλαζάρ (ὁ δεῖνα ἄνθρωπος ὥρατον γράψιμον γράφει=ἔχει τὴν ιδιότητα τοῦ καλλιγραφεῖν), *بُوْأَدَمْ جُوْكَ سَوِيْلَر* πού ἀδέμ τζόκ σισίλερ (ὁ ἄνθρωπος οὗτος πολλὰ λέγει=ἔχει τὴν ιδιότητα τοῦ ἀδολεσχεῖν).

326. Ὁ θετικὸς παρατατικὸς, οὕτως ἐπωνομασθεὶς καὶ αὐτός κατ' ἀντιδιαστολήν τοῦ προσδοκώμενου παρατατικοῦ, δηλοῖ ἐνέργειαν ἢ κατάστασιν διαρκουσαν κατὰ τινα στιγμὴν τοῦ παρελθόντος, καθ' ἣν ἄλλο τι ἐγένετο ἢ ἐγίνεν.

327. Ὁ προσδοκώμενος παρατατικὸς σημαίνει ἃ ἐνέργειαν ἢ κατάστασιν ἥτις ἐμελλεν ἀναμφιδόλως γενέσθαι, ἐὰν ἄλλο τι ἐγίνετο, ὡς *خَيْرْمْ اَوَّلْدِ اِيْدِي اَرَكْبِهْ كَلُوْ اِيْدِم* χαπέριμ δλσά ἰδῆ, ἐρκεντζέ γκελίρ ἰδίμ (ἐὰν εἶχον εἰδησιν, ἐνωρίτερα ἤρχόμην). 6'. ιδιότητα σταθερῶς ἐνυπάρχουσαν εἰς τὸ ὑποκείμενον κατὰ τινα στιγμὴν τοῦ παρελθόντος, ὡς *مُقَمَّلَرِي بُوْجُوْجِيْ دَرْسِيْ اَبُوْ حَفْظْ اِبْرَايْدِي* μου-καδδεμλερί πού τζοδζούκ δαρσινι ἐγί χήφζ ἰδέρ ἰδί (προλαβόντως τὸ παιδίον τοῦτο καλῶς ἀπαστήθισε τὸ μάθημά του).

328. Ὁ ἀόριστος καὶ παρακείμενος δὲν ἔχουσι χρεῖαν ἐξηγήσεως, διότι ἰσοδυναμοῦσι μὲ τὸν ἡμέτερον ἀόριστον καὶ παρακείμενον.

329. Ὁ ὑπερσυντελικὸς καὶ ὁ μέλλων ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὸν ἡμέτερον ὑπερσυντελικόν καὶ μέλλοντα.

330. Ὁ παρωχημένος μέλλων σημαίνει ἐνέργειαν ἢ κατάστασιν ἣτις ἐμέλλεν γενέσθαι κατά τινα στιγμὴν τοῦ παρελθόντος, ἐνεστώτος, ἢ μέλλοντος.

331. Τῆς ὀριστικῆς, εὐκτικῆς, ἀνάγκης δηλωτικῆς καὶ ὑποθετικῆς ἐγκλίσεως οἱ χρόνοι ἔχουσι καὶ ἀνὰ ἓνα δεύτερον χρόνον, δυναμένους νὰ ἐπονομασθῶσιν ἱστορικοί. Οἱ ἱστορικοί χρόνοι σημαίνουσιν ἃ. ἐνέργειαν ἢ κατάστασιν, τῆς ὁποίας αὐτόπτης μὲν δὲν εἶναι ὁ λαλῶν ἢ γράφων, πιστεύει δὲ καὶ διηγείται αὐτὴν ὡς γενομένην, γινομένην ἢ γενησομένην, καθάπερ τὴν παρέλαθεν παρ' ἄλλων. Ἦνα δὲ καθ' ἡμᾶς ἐκφρασθῇ ἀκριβῶς ὁ τοιοῦτος χρόνος, ἀνάγκη νὰ προταχθῇ τὸ, λέγεται ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον. Π. χ. فلان محله، قولا علندن بك جوق وفات وقوعو لور ايش (φελάν μαχαλδὲ κολέρα Ἰλκετιντέν πέκ τζόκ βεφιὰτ βουκού' πούλουγλὸρ ἱμῆσ̄ (λέγεται ὅτι εἰς τὸν δαίνα τόπον ἀπὸ τοῦ πάθος τῆς χαλάρας πολλότατοι θάνατοι συμβαίνουσιν). 6'. σημαίνει ἐνέργειαν ἢ κατάστασιν, τὴν ὁποίαν ὁ λαλῶν ἢ γράφων διηγείται μὲν ὡς τὴν παρέλαθεν, ἀποδοκιμάζει ὅμως μετὰ εἰρωνείας θεωρῶν αὐτὴν ὡς πάντη ψευδὴ καὶ ἀνυπαρκτον. Κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην, συχνάκις προτάσσεται τῆς ὅλης φράσεως τὸ μόριον كن كعننه ἢ كولا γκούγλια (θῆθεν), ὡς كن وعمرده خلف ايش (ὅτι θῆθεν ἐναντία τῶν ὑποσχέσεών μας ἐποιήσαμεν), ايش حقمزده بالكر كنديسي حقي ايش (ὅτι θῆθεν ἐναντία τῶν ὑποσχέσεών μας ἐποιήσαμεν), كولا γκούγλια دزούμλεσι χακκσῆζδα, γιάληνηζ κεντισι χακκλή ἱμῆσ̄ (ὅτι θῆθεν πάντες μὲν εἰσὶν ἀδικοί, μόνος δὲ αὐτός ἐχει δίκαιον). Ἐρωτηματικῶς ἐκφερόμενοι οἱ ἱστορικοί χρόνοι δὲν δέχονται τὸ كن ἢ كولا, ὡς سولديكم، ايش ايش (εἰς τὴν ἀδελφίμην γιάλάν μη ἱμῆσ̄ (ψευδὲς ἦτον ἐκεῖνο τὸ ὅποιον εἶπον)).

332. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων χρόνων, οἱ μὲν εἰσὶν ἀπλοῖ οἱ δὲ, σύνθετοι. Οἱ σύνθετοι χρόνοι σχηματίζονται ἐκ διαφόρων μετοχῶν, παραγομένων ἐκ τῆς ἀπαρεμφάτου, καὶ τοῦ συνδετικοῦ ῥήματος.

333. Πρὶν ἢ ἐλθωμεν εἰς τὸ περὶ παραγωγῆς τῶν εἰς σχηματισμὸν τῶν συνθέτων χρόνων μετοχῶν, προτάττομεν τὸ συνδετικὸν ῥήμα, ὅπερ ἐστὶ τὸ δεύτερον συστατικὸν τῶν συνθέτων χρόνων.

Περὶ τοῦ συνδετικοῦ ῥήματος.

334. Τὸ συνδετικὸν ῥήμα, ادات ربط، ἐδάτι ράπτ (μόριον συνδέσεως) καλούμενον ὑπὸ τῶν ὀθωμανῶν, εἶναι ἐλλειπὲς καὶ τὸ μόνον ἀνώμαλον ῥήμα τῆς ὀθωμανικῆς. Οἱ ἐλλείποντες αὐτοῦ χρόνοι ἀναπληροῦνται, χρειᾶς καλούσης, οἱ μὲν καταφατικοί, ἐκ τοῦ اولاق ὀλμάκ (γίνεσθαι), οἱ δὲ ἀποφατικοί, ἐκ τοῦ اولامق ὀλμαμακ (μὴ γίνεσθαι). Οἱ πρωτότυποι τοῦ συνδετικοῦ χρόνοι, ἦτοι οἱ μὴ λαμβανόμενοι ἐκ τοῦ اولاق καὶ اولامق, ὡς μόρια καταληκτικὰ θεωρούμενοι, ὑπόκεινται εἰς τοὺς γνωστοὺς τῆς ἁρμονικῆς προφορᾶς κανόνας δεχόμενοι, οἱ μὲν δίγραμμοι, ἐν, οἱ δὲ τετράγραμμοι, δύο, καὶ οἱ πλειονόγραμμοι, τρία φωνήεντα ἀνάλογα πρὸς τὸ ληκτικὸν φωνήεν τῆς ἡγουμένης λέξεως, κατὰ τὴν ἀνὰ δύο πρὸς ἓν σχέσιν. Αὕτη ἡ ἁρμονικὴ προφορὰ φυλάττεται μάλιστα εἰς τὸν ἐνεστώτα τῆς ὀριστικῆς τοῦ συνδετικοῦ, ὡς ἐξῆς,

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς

ايش	ιμ,	ημ,	οὐμ,	οὐμ	(εἶμαι) (ἄ).
سين	σιν,	σην,	σουν,	σουν	(εἶσαι).
در	δερ,	δερ,	δουρ,	δουρ,	(εἶναι).
ايز	ιζ,	ηζ,	ουζ,	ουζ	(εἶμεθα).
سين	σινιζ,	σηνιζ,	σουνουζ,	σουνουζ	(εἶσθε).
در	δερλέρ,	δερλέρ,	δουρλέρ,	δουρλέρ	(εἰσι).

(α) Τὸ ἐνικὸν καὶ τὸ πληθυντικὸν ἃ. πρόσωπον τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς δυνατόν νὰ γραφῶσι καὶ ἀνευ τοῦ ἁρκτηκοῦ αὐτῶν ἑλ. φ. ὅταν δὲ τὰ πρόσωπα ταῦτα συμπλησάνται μετὰ τῆς ἡγουμένης αὐτῶν λέξεως, ὅπερ ἐστὶ μετὰ ταύτης

Παρατατικός.

أيدم	iðim	(ήμην)
أيدك	iðin	(ήσο)
أيدى	iði	(ήτο).
أيدك	iðix	(ήμεθα) (α').
أيدكن	iðini	(ήσθε)
أيدلر	iðilēr	(ήσαν).

Ένεστώς και παρατατικός ιστορικός.

أعشم	imišim	(λέγουν ή νομίζουν ότι είμαι ή ήμην)
أعشن	imišin	(... ότι είσαι ή ήσο)
أعش	imiš	(... ότι είναι ή ήτο).
أعشن	imiši	(... ότι είμεθα ή ήμεθα)
أعشكن	imišini	(... ότι είσθε ή ήσθε)
أعشلر	imišilēr	(... ότι είσιν ή ήσαν).

επιγεγραμμένου, αποβάλλουσιν αμφοτέρω τὰ άρκτικά αυτών γράμματα ή δι συμπλοκή αυτη γίνεται, όταν τὸ κατηγορούμενον δεν ήναι ουσιαστικόν ή επίθετον, άλλ' εκ των μετοχών έκείνων, όσαι έννοούνται μετά τοῦ συνδετικού σχηματίζουσι τοὺς συθέτους χρόνους των βημάτων, ως كيدرم αντί كيدرايم γκιδέρ ιμ (άπερχόμενος είμαι = άπερχομαι), كيدرز αντί كيدرايز γκιδέρ ιζ (άπερχόμενος είσμεν = άπερχόμεθα). Είς την αυτην περίστασιν, αποβάλλουσιν τὰ δύο άρκτικά αυτών γράμματα και ὁ παρατατικός της άριστικής, ὁ ένεστώς της ὁποθετικής και ὁ άπόλυτος χρονική ή έναντιωματική μετοχή, με την διαφοράν ότι τὸ μὲν ένικόν και πλεθυντικόν ε. πρόσωπον τοῦ άριστικού ένεστώτος άναφοράτως έννοῦνται μετά των ειρημένων μετοχών, τοῦ δε παρατατικοῦ και των λοιπών ή νοσεις είναι άδιάφοροι. Ὅθεν δυνατόν είναι كيدرم γκιδέρ δειμ και كيدرايم γκιδέρ iðim (άπερχόμενος ήμην = άπερχόμεθα), كيدرسم γκιδέρ σεμ και كيدرايسم γκιδέρ isēm (έν άπείλθω), كيدركن γκιδέρ κεν και كيدرايكن γκιδέρ ikēn (άπερχομίν. έντος, οὔσης, έντων = άπερχομένου, άπερχομένης, άπερχομένων).

(α) Αντί τοῦ أيدك iðix γράφουσι συνήθως τὸ ايدق iðiq, όταν ή πρό αὐτοῦ εὔρεθησόμενη λέξις έχη διασφύραν την λήγουσαν.

ΥΠΟΘΕΤΙΚΗ (α)

Ένεστώς.

أيسم	isēm	(έν ήμαι)
أيسك	isēn	(... ήσαι) (δ')
أيه	isē	(... ήναι)
أيسك	isēx	(έν ήμεθα)
أيسكن	isēni	(... ήσθε)
أيسلر	isēlēr	(... ὦσιν)

Παρατατικός.

أيسم	isēim	(έν ήμην)
أيسك	isēin	(... ήσο)
أيسدى	isēi	(... ήτο)
أيسك	isēix	(έν ήμεθα)
أيسكن	isēini	(... ήσθε)
أيسلر	isēilēr	(... ήσαν).

Ένεστώς και παρατατικός ιστορικός.

أعشم	imiš isēm	(έν, ως λέγουν, ήμαι ή ήμην)
أعشن	imiš isēn	(... ήσαι ή ήσο)
أعشه	imiš isē	(... ήναι ή ήτο)
أعشن	imiš isēx	(... ήμεθα ή....)
أعشكن	imiš isēni	(... ήσθε.....)
أعشلر	imiš isēlēr	(... ὦσιν ή ήσαν).

(α) Οι χρόνοι της ὁποθετικής έγγλιστως τοῦ τε συνδετικού και παντός άλλου βήματος, συμπληρόμενοι μετά της άπείλθους, λαμβάνουσι σημασίαν έναντιωματικήν, ως أعشم أعشن أعشه أعشن أعشكن أعشلر οὕτως άσχαπι χουνέρ βε μα'ριφαιτάν ποῦ αδέμ τα'ριφινιζ οὕτως άσχαπι χουνέρ βε μα'ριφαιτάν isēi, άχλάκκ μεζμουμασί δερκιέρδερ (ὁ ένθρωπος οὗτος; έν και ήπει, κατά τὸ λέγειν σαι, έγκατῆς παιδείας, έχει ὅμως κακά ήθη).

(δ) Τὸ τρίτον ένικόν πρόσωπον τοῦ ένεστώτος της ὁποθετικής τοῦ συνδετικοῦ εὔρεσθαι έν άπείλθῃ έναντιωματική ή λέξων τὰ των έναντωνμένων τελουσών, έχει ὅσην συμπλεκτικήν μαρίαν.

μενος) ἐκ τῆς *هَلَا* πᾶνμαγία, *هَلَا-دَعَا* (ὁ ληψόμενος) ἐκ τῆς *هَلَا* ἄλ' εἰ δὲ εἶναι λεπτόφωνος, προσθέσει τοῦ *جَكَ*, ὡς *جَكَ-دَعَا* γκέλμεγε-δέεα (ὁ μὴ ἐλευσόμενος) ἐκ τῆς *كَبِهْ* γκέλμεγε, *كَبِهْ-دَعَا* ἰστεγε-δέεα (ὁ θελήσων) ἐκ τῆς *كَبِهْ* ἰστεγε, *كَبِهْ-دَعَا* (ὁ ἀπελευσόμενος) ἐκ τῆς *كَبِهْ* γκέλμε, *كَبِهْ-دَعَا* (ὁ λύ-
σων) ἐκ τῆς *كَبِهْ* γκέλμε.

343. Τὸ ἀνάγκης δηλωτικὸν ἐπίθετον γίνεται ἐκ τοῦ ἀπαρεμ-
φάτου ἀποβολῇ τοῦ ληκτικοῦ γράμματος καὶ προσθέσει τῆς καθ' ἑ-
αυτὴν ἀφώνου καταλήξεως *لِ* ἢ *لُو*, δεχομένης ἐν συνθέσει ἐν
φωνῇ ἐν ἀνάλογον πρὸς τὸ τῆς ἡγουμένης συλλαβῆς, κατὰ τὴν ἀνὰ
δύο πρὸς ἐν σχέσιν, ὡς *هَلَا-دَعَا* (ληπτέον) ἐκ τοῦ *هَلَا* *دَعَا*
مَ-دَعَا (ἀναγκαστέον) ἐκ τοῦ *هَلَا* *دَعَا* *مَ-دَعَا*,
هَلَا-دَعَا (αἰτητέον) ἐκ τοῦ *هَلَا* *دَعَا* *مَ-دَعَا*,
هَلَا-دَعَا (ἀναχώρησιν ποιητέον = ἀναχωρητέον) ἐκ τοῦ *هَلَا* *دَعَا* *مَ-دَعَا*
ἄξιμέτ ἰτμέτ.

344. Ὑποδείξαντες ἤδη τοὺς ἀναγκαίους κανόνας περὶ τοῦ
σχηματισμοῦ τῶν μετοχῶν, αἵτινες ἐνούμεναι μετὰ τοῦ συνθετικοῦ
ἀποτελοῦσι τοὺς συνθέτους χρόνους τῶν ῥημάτων, ἐκθέτομεν δύο
τύπους καταφατικῶν ῥημάτων, ἕνα τῶν εἰς *مَ* καὶ ἕνα τῶν εἰς *جَكَ*.
Κατ' αὐτοὺς λοιπὸν τοὺς τύπους θέλουσι σχηματίζεσθαι ἐν γένει τὰ
ῥήματα, ὅποιασδήποτε διαθέσεως καὶ ἀν ᾧσιν.

Σχηματισμὸς ῥήματος εἰς *مَ* λήγοντος.

ΕΓΚΛΙΣΙΣ ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστῶς θετικῶς.

ارايوم	ἀράγιορ-οὐμ	(ζητῶ)
ارايوسن	ἀράγιορ-οὐν	(ζητεῖς)
ارايو	ἀράγιορ	(ζητεῖ)
ارايوز	ἀράγιορ-οὐζ	(ζητοῦμεν)
ارايوسكز	ἀράγιορ-οὐνουζ	(ζητεῖτε)
ارايول	ἀράγιορ-λαρ	(ζητοῦσι).

Παρατατικὸς θετικῶς.

ارايور ايدم	ἀράγιορ ἡδὴμ	(ἐζήτουν)
ارايور ايدك	ἀράγιορ ἡδὴν	(ἐζήτεῖς)
ارايور ايدى	ἀράγιορ ἡδὴ	(ἐζήτει)
ارايور ايدق	ἀράγιορ ἡδὴκ	(ἐζητοῦμεν)
ارايور ايدكز	ἀράγιορ ἡδὴνηζ	(ἐζητεῖτε)
ارايور ايدلر	ἀράγιορ ἡδὴλαρ	(ἐζήτουν).

Ἐνεστῶς προσδοκώμενος.

ارام	ἀράρ-ημ	(ζητῶ)
ارارسن	ἀράρ-σην	(ζητεῖς)
ارار	ἀράρ	(ζητεῖ)
ارارز	ἀράρ-ηζ	(ζητοῦμεν)
ارارسكز	ἀράρ-σηνηζ	(ζητεῖτε)
ارارلر	ἀράρ-λαρ	(ζητοῦσιν).

Παρατατικὸς προσδοκώμενος.

ارار ايدم	ἀράρ ἡδὴμ	(ἐζήτουν)
ارار ايدك	ἀράρ ἡδὴν	(ἐζήτεῖς)
ارار ايدى	ἀράρ ἡδὴ	(ἐζήτει)
ارار ايدق	ἀράρ ἡδὴκ	(ἐζητοῦμεν)
ارار ايدكز	ἀράρ ἡδὴνηζ	(ἐζητεῖτε)
ارار ايدلر	ἀράρ ἡδὴλαρ	(ἐζήτουν)

Ἄδριστος.

ارادم	ἀραδὴμ	(ἐζήτησα)
ارادك	ἀραδὴν	(ἐζήτησας)
ارادى	ἀραδὴ	(ἐζήτησεν)
ارادق	ἀραδὴκ	(ἐζητήσαμεν)
ارادكز	ἀραδὴνηζ	(ἐζητήσατε)
ارادلر	ἀραδὴλαρ	(ἐζήτησαν).

Παρακείμενος.

ارامش	ἀραμήσ-ημ	(ἔχω ζητημένον)
ارامش	ἀραμήσ-σην	(ἔχεις ζητημένον)
ارامشدر	ἀραμήσ-θηρ	(ἔχει ζητημένον)
ارامشز	ἀραμήσ-ηζ	(ἔχομεν ζητημένον)
ارامشکز	ἀραμήσ-σηνηζ	(ἔχετε ζητημένον)
ارامشدرلر	ἀραμήσ-θηρλار	(ἔχουσι ζητημένον).

Υπερσυντελικός.

ارادیم	ἀραδῆ ἰδῆμ	ἢ	ارادم ایدی	ἀραδῆμ ἡδῆ	(εἶχον ζητήσει)
ارادیک	ἀραδῆ ἰδῆν		ارادک ایدی	ἀραδῆν ἡδῆ	(εἶχες ζητήσει)
ارادی	ἀραδῆ ἰδῆ		ارادی ایدی	ἀραδῆ ἰδῆ	(εἶχε ζητήσει)
ارادیق	ἀραδῆ ἰδῆκ		ارادق ایدی	ἀραδῆκ ἡδῆ	(εἶχομεν ζητήσει)
ارادیکز	ἀραδῆ ἰδῆνηζ		ارادکز ایدی	ἀραδῆνηζ ἡδῆ	(εἶχετε ζητήσει)
ارادیبلر	ἀραδῆ ἰδῆλار		ارادیلر ایدی	ἀραδῆλار ἡδῆ	(εἶχον ζητήσει).

Ἄλλος Ὑπερσυντελικός.

ارامش ایدم	ἀραμήσ ἡδῆμ	(εἶχον ζητήσει)
ارامش ایدک	ἀραμήσ ἡδῆν	(εἶχες ζητήσει)
ارامش ایدی	ἀραμήσ ἡδῆ	(εἶχε ζητήσει)
ارامش ایدق	ἀραμήσ ἡδῆκ	(εἶχομεν ζητήσει)
ارامش ایدکز	ἀραμήσ ἡδῆνηζ	(εἶχετε ζητήσει)
ارامش ایدبلر	ἀραμήσ ἡδῆλار	(εἶχον ζητήσει).

Μέλλον.

ارایه جفم	ἀραγιάδζάγ-ημ	(θέλω ζητήσει)
ارایه جفسن	ἀραγιάδζάκ-σην	(θέλεις ζητήσει)
ارایه جقدرد	ἀραγιάδζάκ-θηρ	ἢ (θέλει ζητήσει)
ارایه جق	ἀραγιάδζάκ	
ارایه جفز	ἀραγιάδζάγ-ηζ	(θέλομεν ζητήσει)
ارایه جفکز	ἀραγιάδζάκ-σηνηζ	(θέλετε ζητήσει)
ارایه جقدردلر	ἀραγιάδζάκ-θηρλار	ἢ (θέλουσι ζητήσει)
ارایه جفلر	ἀραγιάδζάκ-λار	

Μέλλον παρωχημένος.

ارایه جق ایدم	ἀραγιάδζάκ ἡδῆμ	(ἐμελλον ζητήσει)
ارایه جق ایدک	ἀραγιάδζάκ ἡδῆν	(ἐμελλες ζητήσει)
ارایه جق ایدی	ἀραγιάδζάκ ἡδῆ	(ἐμελλε ζητήσει)
ارایه جق ایدق	ἀραγιάδζάκ ἡδῆκ	(ἐμελλομεν ζητήσει)
ارایه جق ایدکز	ἀραγιάδζάκ ἡδῆνηζ	(ἐμελλετε ζητήσει)
ارایه جق ایدبلر	ἀραγιάδζάκ ἡδῆλار	(ἐμελλον ζητήσει).

Περὶ σχηματισμοῦ τῶν χρόνων τῆς ὀριστικῆς ἐκ ἀναγκαιότητας.

345. Ἐκ τῶν ἐννέα χρόνων τῆς ὀριστικῆς, ὁ θετικὸς ἐνεστώως σχηματίζεται ἐκ τῆς α. συνθετικῆς μετοχῆς καὶ τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς τοῦ συνδετικοῦ. Τὸ ἐνικὸν τρίτον πρόσωπον τοῦ χρόνου τούτου ἐκφράζεται διὰ μόνῃς τῆς μετοχῆς, παραλείπομένου τοῦ در, εἴτε τὸν τοῦ ἐνικοῦ τρίτου προσώπου τοῦ ὀριστικοῦ ἐνεστώτος τοῦ συνδετικοῦ.

Ὁ θετικὸς παρατατικὸς σχηματίζεται ὡσαύτως ἐκ τῆς α. συνθετικῆς μετοχῆς καὶ ἐκ τοῦ παρατατικοῦ τῆς ὀριστικῆς τοῦ συνδετικοῦ.

Ὁ προσδοκώμενος ἐνεστώως γίνεται ἐκ τῆς β. συνθετικῆς μετοχῆς καὶ τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς τοῦ συνδετικοῦ.

Ὁ προσδοκώμενος παρατατικὸς σχηματίζεται ὡσαύτως ἐκ τῆς β. συνθετικῆς μετοχῆς καὶ ἐκ τοῦ παρατατικοῦ τῆς ὀριστικῆς τοῦ συνδετικοῦ.

Ὁ ἀόριστος δ καὶ μόνος ἀπλοῦς χρόνος τῶν βημάτων γίνεται ἐκ τοῦ ἀπαρεμφάτου ἀποβολῇ τῆς ληγούσης καὶ προσθέσει τῶν ἐπὶ τοῦ πίνακος ὀρωμένων καταλήξεων.

Ὁ ὑπερσυντελικὸς σχηματίζεται ἐκ τοῦ τρίτου προσώπου τοῦ ὀριστικοῦ ἀορίστου καὶ τοῦ παρατατικοῦ τῆς ὀριστικῆς τοῦ συνδετικοῦ ἢ ἐκ τοῦ ἀορίστου καὶ τοῦ τρίτου προσώπου τοῦ παρατατικοῦ τοῦ συνδετικοῦ ἢ τέλος ἐκ τῆς ἀορίστου χρόνου ἀναφορικῆς μετοχῆς καὶ τοῦ παρατατικοῦ τοῦ συνδετικοῦ.

Ὁ μέλλων γίνεται ἐκ τῆς μέλλοντος χρόνου ἀναφορικῆς μετοχῆς καὶ ἐκ τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς τοῦ συνδετικοῦ.

Ὁ παρωχημένος μέλλων σχηματίζεται ἐκ τῆς μέλλοντος χρόνου ἀναφορικῆς μετοχῆς καὶ τοῦ παρατατικοῦ τῆς ὀριστικῆς τοῦ συνδετικοῦ.

ΕΓΚΛΙΣΙΣ ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ

اِرا	ἀρά	(ζήτη καὶ ζήτησον)
اراون	ἀρα-σὴν	(ἀς ζητῇ καὶ ἀς ζητήσῃ)
ارايمل	ἀραγία-λήμ	(ἀς ζητῶμεν καὶ ἀς ζητήσωμεν)
ارايكن	ἀράγινην	ἢ (ζητεῖτε καὶ ζητήσατε)
ارايك	ἀρά-γίην	
اراسولر	ἀρασην-λάρ	(ἀς ζητῶσι καὶ ἀς ζητήσωσιν).

Περὶ σχηματισμοῦ τῆς προστακτικῆς.

346. Ἡ προστακτικὴ ἓνα μόνον ἔχει χρόνον, ὅστις τελεῖ ἔργον καὶ ἐνεστώτος καὶ ἀορίστου. Τούτου δὲ τὸ ἐνικὸν β'. πρόσωπον γίνεται ἐκ τοῦ ἀπαρεμφάτου κατ' ἀποβολὴν τῆς ληγούσης. Ἄν τὸ ἀπαρέμφατον παραλήγῃ εἰς σύμφωνον προφερόμενον μὲ φε-τῆ, ἀποβληθείσης τῆς ληγούσης, τὸ παραληκτικὸν σύμφωνον προσλαμβάνει ἐν τυπικόν, ὡς اِشلا اِشلا (ἐργάζου) ἐκ τοῦ اِشلك اِشلا-μέκ, اِشلا اِشلا (θέλε) ἐκ τοῦ اِشلك اِشلا-μέκ.

Τὸ ἐνικὸν γ'. πρόσωπον γίνεται ἐκ τοῦ ἐνικοῦ β'. προσώπου προσθέσει τοῦ سون, δεχομένου ἐν φωνῇ ἀνάλογον πρὸς τὸ τῆς ἡγουμένης συλλαβῆς, κατὰ τὴν ἀνὰ δύο πρὸς ἐν σχέσιν.

Τὸ πληθυντικὸν ἀ. πρόσωπον γίνεται ἐκ τῆς γ'. συνθετικῆς μετοχῆς προσθέσει τοῦ ل, δεχομένου ὡσαύτως ἐν φωνῇ ἀνάλογον πρὸς τὸ τῆς ἡγουμένης συλλαβῆς, κατὰ τὴν ἀνὰ δύο πρὸς ἐν σχέσιν.

Τὸ πληθυντικὸν β'. πρόσωπον γίνεται ἐκ τοῦ ἐνικοῦ β'. προσώπου, προσθεμένου, ἐάν τοῦτο λήγῃ εἰς ل, و, ي ἐπιτακτικὰ ἢ εἰς τυπικόν, τοῦ يكن, καθ' ἑαυτὸ μὲν ἀφώνου, ἐν συνθέσει δὲ, δεχομένου δύο φωνήεντα ἀνάλογα πρὸς τὸ τῆς ἡγουμένης συλλαβῆς, κα-

τὰ τὴν ἀνὰ δύο πρὸς ἐν σχέσιν, ὡς اِشلا اِشلا πασλά-γίηνιζ (ἀρχίσατε) ἐκ τοῦ اِشلا اِشلا πασλά, اوقوبكز اوقوبكز ὁκού-γίουνοϋζ (ἀνάγνωτε) ἐκ τοῦ اوقو اوقو ὁκού, يوريكز يوريكز γιοροῦ-γίουνοϋζ (περιπατήσατε) ἐκ τοῦ يوري يوري γιοροῦ, يكل يكل πσεσλέ-γινιζ (θρέψατε) ἐκ τοῦ يكل يكل πσεσλέ. Ἐάν ὁμοῦς τὸ ἐνικὸν β'. πρόσωπον λήγῃ εἰς σύμφωνον ἡρεμῶν, τότε τρέπεται μὲν τὸ ληκτικὸν τοῦτο σύμφωνον εἰς κινήτον, δεχόμενον ἐν φωνῇ ἀνάλογον πρὸς τὸ τῆς ἡγουμένης συλλαβῆς κατὰ τὴν ἀνὰ δύο πρὸς ἐν σχέσιν, προστίθεται δὲ τὸ كز, προφερόμενον ὡσαύτως μετ' ἐνός φωνήεντος ἀναλογου πρὸς τὸ τῆς ἡγουμένης συλλαβῆς κατὰ τὴν ἀνὰ δύο πρὸς ἐν σχέσιν, ὡς اِشلا اِشلا κατ-τῆ-νιζ (φύγετε) ἐκ τοῦ اِشلا اِشلا κατ-τῆ, اوقوبكز اوقوبكز τοῦ-του-νοϋζ (πιάσατε) ἐκ τοῦ اوقوبكز اوقوبكز, سوكز سوكز σέβι-νιζ (ἀγαπήσατε) ἐκ τοῦ سوكز سوكز, كوركز كوركز γκιόροῦ-νοϋζ (ἰδετε) ἐκ τοῦ كوركز كوركز. Σημειωτέον ὅτι οἱ καλῶς ἀνατετραμμένοι τῶν Ὀθωμανῶν πολλάκις, διὰ νὰ ἀποφύγῃσι τὸ βαρὺ τῆς προστακτικῆς, ἀντὶ τοῦ ἐνικοῦ καὶ πληθυντικοῦ ἀ. καὶ β'. προσώπου τῆς προστακτικῆς, μεταχειρίζονται τὸ πληθυντ. ἀ. καὶ β'. πρόσωπον τοῦ β'. ἐνεστώτος τῆς ὑποθετικῆς.

Τὸ πληθυντικὸν γ'. πρόσωπον γίνεται ἐκ τοῦ ἐνικοῦ γ'. προσώπου, συμπλεκόμενου μετὰ τοῦ ل لαρ ἢ لερ, κατὰ τὴν ἀνὰ τέσσαρα πρὸς ἐν σχέσιν.

ΕΓΚΛΙΣΙΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΔΗΛΩΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς καὶ ἀόριστος.

اراملوم	ἀραμαλή ιμ	(πρέπει νὰ ζητῶ καὶ νὰ ζητήσω)
اراملوسن	ἀραμαλή σην	(πρέπει νὰ ζητῆς καὶ νὰ ζητήσης)
اراملودر	ἀραμαλή θηρ	ἢ (πρέπει νὰ ζητῇ καὶ νὰ ζητήσῃ)
اراملو	ἀραμαλή	
اراملويز	ἀραμαλή ιζ	(πρέπει νὰ ζητῶμεν καὶ νὰ ζητήσωμεν)
اراملوسكز	ἀραμαλή σκηζ	(πρέπει νὰ ζητήτε καὶ νὰ ζητήσητε)
اراملودرر	ἀραμαλή θηρ-λαρ	(πρέπει νὰ ζητῶσι καὶ νὰ ζητήσωσιν).

Παρατατικός.

اراملو ايدم	ἀραμαλή ιδήμ	(ἐπρεπε νά ζητῶ καί νά ζητήσω)
اراملو ايدك	ἀραμαλή ιδήν	(ἐπρεπε νά ζητῆς καί νά ζητήσης)
اراملو ايدى	ἀραμαλή ιδή	(ἐπρεπε νά ζητῇ καί νά ζητήσῃ)
اراملو ايدق	ἀραμαλή ιδήκ	(ἐπρεπε νά ζητῶμεν καί νά ζητήσωμεν)
اراملو ايدكز	ἀραμαλή ιδήνήκ	(ἐπρεπε νά ζητῆτε καί νά ζητήσητε)
اراملو ايدلر	ἀραμαλή ιδηλάρ	(ἐπρεπε νά ζητῶσι καί νά ζητήσωσι).

Παρωχημένος.

ارامش اولو ايدم	ἀραμησ ὀλμαλή ιδήμ	(ἐπρεπε νά εἶχον ζητημένον)
ارامش اولو ايدك	ἀραμησ ὀλμαλή ιδήν	(ἐπρεπε νά εἶχες ζητημένον)
ارامش اولو ايدى	ἀραμησ ὀλμαλή ιδή	(ἐπρεπε νά εἶχε ζητημένον)
ارامش اولو ايدق	ἀραμησ ὀλμαλή ιδήκ	(ἐπρεπε νά εἰχομεν ζητημένον)
ارامش اولو ايدكز	ἀραμησ ὀλμαλή ιδήνήκ	(ἐπρεπε νά εἴχετε ζητημένον)
ارامش اولو ايدلر	ἀραμησ ὀλμαλή ιδηλάρ	(ἐπρεπε νά εἶχον ζητημένον)

347. Ἐκ τῶν τριῶν χρόνων τῆς ἀνάγκης δηλωτικῆς ἐγκλίσεως, ὁ μὲν ἐνεστώς σχηματίζεται ἐκ τοῦ ἀνάγκης δηλωτικοῦ ἐπιθέτου καί τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς τοῦ συνδετικοῦ, ὁ δὲ παρατατικός, ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἐπιθέτου καί τοῦ παρατατικοῦ τῆς ὀριστικῆς τοῦ συνδετικοῦ, καί ὁ παρωχημένος ἐκ τῆς ἀορίστου χρόνου ἀναφορικῆς μετοχῆς καί τοῦ παρατατικοῦ τῆς ἀνάγκης δηλωτικῆς τοῦ ῥήματος اولق ὀλμάκ (ἀριθ. 334).

ΕΓΚΛΙΣΙΣ ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς καὶ Μέλλων.

اراييم	ἀραγιά γίμ	ἢ (νά ζητήσω)
اراييم	ἀραγιάμ	(νά ζητήσω)
ارايهسن	ἀραγιά σην	(νά ζητήσης)
ارايه	ἀραγιά	(νά ζητήσῃ)
ارايهز	ἀραγιά γιζ	(νά ζητήσωμεν)
ارايه-كز	ἀραγιά σηνήκ	(νά ζητήσητε)
ارايه-لر	ἀραγιά λάρ	(νά ζητήσωσιν).

Παρατατικός.

ارايه ايدم	ἀραγιά ιδήμ	(νά εἴητουν)
ارايه ايدك	ἀραγιά ιδήν	(νά εἴητε)
ارايه ايدى	ἀραγιά ιδή	(νά εἴηται)
ارايه ايدق	ἀραγιά ιδήκ	(νά εἴητοῦμεν)
ارايه ايدكز	ἀραγιά ιδήνήκ	(νά εἴητε)
ارايه ايدلر	ἀραγιά ιδηλάρ	(νά εἴητουν).

Ἀόριστος.

اراسم	ἀρα-σάμ	(νά ζητήσω)
اراسك	ἀρα-σάν	(νά ζητήσης)
اراسه	ἀρα-σά	(νά ζητήσῃ)
اراسق	ἀρα-σάκ	(νά ζητήσωμεν)
اراسكز	ἀρα-σανήκ	(νά ζητήσητε)
اراسلر	ἀρα-σαλάρ	(νά ζητήσωσιν).

Παρακείμενος.

ارامش اوله يم	ἀραμησ ὀλα-γίμ	ἢ (νά ἔχω ζητημένον)
ارامش اولم	ἀραμησ ὀλάμ	(νά ἔχω ζητημένον)
ارامش اوله سن	ἀραμησ ὀλά-σην	(νά ἔχης ζητημένον)
ارامش اوله	ἀραμησ ὀλά	(νά ἔχῃ ζητημένον)
ارامش اوله يز	ἀραμησ ὀλά-γίζ	(νά ἔχωμεν ζητημένον)
ارامش اوله كز	ἀραμησ ὀλά-σηνήκ	(νά ἔχετε ζητημένον)
ارامش اوله لر	ἀραμησ ὀλα-λάρ	(νά ἔχωσι ζητημένον).

ὑπερσυντελικός.

ارامش اوله ايدم	ἀραμησ ὀλά ιδήμ	(νά εἶχον ζητημένον)
ارامش اوله ايدك	ἀραμησ ὀλά ιδήν	(νά εἶχες ζητημένον)
ارامش اوله ايدى	ἀραμησ ὀλά ιδή	(νά εἶχε ζητημένον)
ارامش اوله ايدق	ἀραμησ ὀλά ιδήκ	(νά εἰχομεν ζητημένον)
ارامش اوله ايدكز	ἀραμησ ὀλά ιδήνήκ	(νά εἴχετε ζητημένον)
ارامش اوله ايدلر	ἀραμησ ὀλά ιδηλάρ	(νά εἶχον ζητημένον).

348. Τῆς εὐκτικής ἐγκλίσεως ὁ ἐνεστώς σχηματίζεται ἐκ τῆς γ'. συνθετικῆς μετοχῆς καὶ τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικ. τοῦ συνδετικοῦ.

Ὁ παρατατικός γίνεται ἐκ τῆς αὐτῆς συνθετικῆς μετοχῆς καὶ ἐκ τοῦ παρατατικοῦ τῆς ὀριστικῆς τοῦ συνδετικοῦ.

Ὁ ἀόριστος γίνεται ἐκ τοῦ ἀπαρεμφάτου ἀποβάλλων τὴν λήγουσαν καὶ λαμβάνων τὰς ἐπὶ τοῦ πίνακος ὀρωμένας καταλήξεις.

Ὁ παρακείμενος σχηματίζεται ἐκ τῆς ἀορίστου χρόνου ἀναφορικῆς μετοχῆς καὶ ἐκ τοῦ ἐνεστώτος τῆς εὐκτικῆς τοῦ ῥήματος اولى ὀλμάκ (ἀριθ. 334).

Ὁ ὑπερσυντελικὸς σχηματίζεται ἐκ τῆς ἀορίστου χρόνου ἀναφορικῆς μετοχῆς καὶ ἐκ τοῦ παρατατικοῦ τῆς εὐκτικῆς τοῦ اولى.

349. Οἱ χρόνοι τῆς εὐκτικῆς εἶναι ἐν χρήσει α. ἐπὶ εὐχῆς καὶ ἀπευχῆς πραγμάτων οὐ γινομένων. Καὶ εἰς τοιαύτην περίπτωσιν προτάσσεται μία τῶν ἐξῆς εὐκτικῶν λέξεων ἢ φράσεων, كاشى κιάσκι, پولايتى پولاίτι (εἴθε), الله الله ἀλλάχ βιρέ (δῶτῃ Κυρίου) κτλ. ὡς كاشى پولايتى κιάσκι ποίλα ὀλά (εἴθ' οὕτως νὰ γίνη), الله وكاشى الله ἀλλάχ βιρέ γκελμίς ὀλά (εἴθε νὰ ᾔναι ἀφιγμένος). β'. μετριοτέρας ἐκφράσεως χάριν, εἰς τόπον τῆς προστακτικῆς καὶ τῶν χρόνων τῆς ἀνάγκης δηλωτικῆς. γ'. εἰς δηλώσιν ὑποθέσεων, τὰς ὁποίας κάμνωμεν περὶ πραγμάτων παρελευθότων, καὶ συμπεραίνομεν ἐξ αὐτῶν τί ἡδύνατο τότε νὰ γένῃ, ἢ τί ἤθελε γίνεσθαι ἢ γαίνειν, ἢ εἴσθαι γεγεννημένον. Εἰς τοῦτο δὲ εἰσὶν εὐχρηστοὶ μόνον ὁ παρατατικός, ὁ ἀόριστος καὶ ὁ ὑπερσυντελικός, ὡς ارادى پلور ایدی ἀραγιά ἰδῆ, πούλουρ ἡδῆ (ἐάν ἐζητῇ ἤθελε εὐρεῖ), ارادى پلور ἀρασά, πούλουρ (ἐάν ζητήσῃ, εὐρίσκει), ارادى پلور ارمى اولى ὀλμάκ ὀλά ἰδῆ, πούλαδῶκ ἰδῆ (ἐάν ἤθελε ἔχει ζητημένον, ἐμελλενεῦρε). δ'. εἰς ἐξήγησιν τοῦ ἀπλῶς δυνατοῦ, ἢ πιθανοῦ, καὶ ἐπὶ ταύτης τῆς περιστάσεως τίθενται μόνον ὁ ἐνεστώς καὶ παρακείμενος, ὁ μὲν ἐπὶ χρόνου ἐνεστώτος καὶ μέλλοντος, ὁ δὲ ἐπὶ παρεληφμένου ἐν γένει, ἔχοντες πρὸ αὐτῶν λέξιν ἢ φράσιν τίνα δηλωτικὴν τοῦ δυνατοῦ, ἐνδεχομένου, ὑποταί, كاشى پلکى (ἴσως) كاشى (δυνατόν

ὥστε), پلور اولى ὀλά πιλίρκι (δύναται εἶναι ὥς) كاشى پلکى (ἐνδεχόμενον ὥστε) II. γ. كاشى پلکى پلکى πείλκι ποίλα ὀλά (ἴσως οὕτως νὰ ᾔναι, ἢ οὕτως νὰ γένῃ), كاشى پلکى ارمى اولى ὀλμάκ πιλίρκι ἀραμῆ ὀλά (ἐνδέχεται νὰ ἐζήτησῃ, νὰ ἔχῃ ἢ νὰ εἴχῃ ζητημένον).

ΕΓΚΛΙΣΙΣ ΥΠΟΘΕΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς θετικός.

ارادى پلکى	ἀράγλορ ἰσέμ	(ἐάν ζητῶ)
ارادى پلکى	ἀράγλορ ἰσέν	(... ζητῆς)
ارادى پلکى	ἀράγλορ ἰσέ	(... ζητῇ)
ارادى پلکى	ἀράγλορ ἰσέκ	(... ζητῶμεν)
ارادى پلکى	ἀράγλορ ἰσενίζ	(... ζητῆτε)
ارادى پلکى	ἀράγλορ ἰσελέρ	(... ζητῶσιν).

Παρατατικός θετικός.

ارادى پلکى	ἀράγλορ ἰσέ ἰδῆμ	(ἐάν ἐζήτουν)
ارادى پلکى	ἀράγλορ ἰσέ ἰδέν	(... ἐζήτης)
ارادى پلکى	ἀράγλορ ἰσέ ἰδί	(... ἐζήτηι)
ارادى پلکى	ἀράγλορ ἰσέ ἰδῆκ	(... ἐζητούμεν)
ارادى پلکى	ἀράγλορ ἰσέ ἰδενίζ	(... ἐζητεῖτε)
ارادى پلکى	ἀράγλορ ἰσέ ἰδελέρ	(... ἐζήτουν).

Ἐνεστώς προσδοκώμενος.

ارادى پلکى	ἀράρ ἰσέμ	(ἐάν ζητήσω)
ارادى پلکى	ἀράρ ἰσέν	(... ζητήσης)
ارادى پلکى	ἀράρ ἰσέ	(... ζητήσῃ)
ارادى پلکى	ἀράρ ἰσέκ	(... ζητήσωμεν)
ارادى پلکى	ἀράρ ἰσενίζ	(... ζητήσητε)
ارادى پلکى	ἀράρ ἰσελέρ	(... ζητήσωσιν).

Παρατατικός προσδοκώμενος.

ارادى پلکى	ἀράρ ἰσέ ἰδῆμ	(ἐάν ἐζήτουν)
ارادى پلکى	ἀράρ ἰσέ ἰδέν	(... ἐζήτης)

اراز ایه ایدی	ārār isē idi	(... εἴηται)
اراز ایه ایدک	ārār isē idik	(... εἴητοῦμεν)
اراز ایه ایدکن	ārār isē idinīz	(... εἴητε)
اراز ایه ایدیلر	ārār isē idilēr	(... εἴητων).

Ἀόριστος ᾱ.

ارام	āra-sām	(ἐὰν ζητήσω)
اراسک	āra-sān	(... ζητήσης)
اراسه	āra-sā	(... ζητήση)
اراسق	āra-sāx	(... ζητήσωμεν)
اراسکن	āra-sānīz	(... ζητήσητε)
اراسدلر	āra-sālār	(... ζητήσωσιν)

Ἀόριστος β.

اراسدم	āra-sāidēm	(ἐὰν θέλων ζητήσαι)
اراسدک	āra-sāiden	(... θέλεις ζητήσαι)
اراسیدی	āra-sāide	(... θέλε ζητήσει)
اراسیدق	āra-sāidex	(... θέλωμεν ζητήσαι)
اراسیدکن	āra-sāidenīz	(... θέλετε ζητήσαι)
اراسیدلر	āra-sāidelār	(... θέλων ζητήσαι).

Παρακείμενος.

ارامش ایه	āramēš isēm	(ἐὰν ἔχω ζητημένον)
ارامش ایدک	āramēš isēn	(... ἔχεις ζητημένον)
ارامش ایه	āramēš isē	(... ἔχει ζητημένον)
ارامش ایدک	āramēš isēk	(... ἔχομεν ζητημένον)
ارامش ایدکن	āramēš isēnīz	(... ἔχετε ζητημένον)
ارامش ایدلر	āramēš isēlēr	(... ἔχωσι ζητημένον).

Ἄλλος παρακείμενος ἰσοδύναμος τῷ ἀνωτέρῳ.

ارادی ایه	āradēš isēm	ή	ارادم ایه	āradēm isē
ارادی ایدک	āradēš isēn	ή	ارادک ایه	āradēn isē
ارادی ایه	āradēš isē	ή	ارادی ایه	āradēš isē

ارادی ایدک	āradēš isēk	ή	ارادی ایه	āradēš isē
ارادی ایدکن	āradēš isēnīz	ή	ارادکن ایه	āradēnīz isē
ارادی ایدلر	āradēš isēlēr	ή	ارادیلر ایه	āradēlār isē.

Υπερσυντελικός.

ارامش ایه	āramēš isē idēm	(ἐὰν εἶχον ζητημένον)
ارامش ایدک	āramēš isē idēn	(... εἶχεις ζητημένον)
ارامش ایه	āramēš isē idi	(... εἶχε ζητημένον)
ارامش ایدک	āramēš isē idēk	(... εἶχομεν ζητημένον)
ارامش ایدکن	āramēš isē idēnīz	(... εἶχετε ζητημένον)
ارامش ایدلر	āramēš isē idēlēr	(... εἶχον ζητημένον)

Μέλλων.

ارایجق ایه	āragiadēš isēm	(ἐὰν μέλλω νὰ ζητήσω)
ارایجق ایدک	āragiadēš isēn	(... μέλλεις νὰ ζητήσης)
ارایجق ایه	āragiadēš isē	(... μέλλη νὰ ζητήση)
ارایجق ایدک	āragiadēš isēk	(... μέλλωμεν νὰ ζητήσωμεν)
ارایجق ایدکن	āragiadēš isēnīz	(... μέλλητε νὰ ζητήσητε)
ارایجق ایدلر	āragiadēš isēlēr	(... μέλλωσι νὰ ζητήσωσιν).

350. Τῆς ὑποθετικῆς ἐγκλίσεως ὁ θετικὸς ἐνεστώς σχηματίζεται ἐκ τῆς ᾱ συνθετικῆς μετοχῆς καὶ τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὑποθετικῆς τοῦ συνδετικοῦ.

Ὁ θετικὸς παρατατικὸς σχηματίζεται ἐκ τῆς ᾱ. ὡσαύτως συνθετικῆς μετοχῆς καὶ τοῦ παρατατικοῦ τῆς ὑποθετικῆς τοῦ συνδετικοῦ.

Ὁ προσδοκώμενος ἐνεστώς γίνεται ἐκ τῆς β'. συνθετικῆς μετοχῆς καὶ τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὑποθετικῆς τοῦ συνδετικοῦ.

Ὁ προσδοκώμενος παρατατικὸς σχηματίζεται ἐκ τῆς β'. ὡσαύτως συνθετικῆς μετοχῆς καὶ τοῦ παρατατικοῦ τῆς ὑποθετικῆς τοῦ συνδετικοῦ.

Ὁ ᾱ. ᾱόριστος γίνεται ἐκ τοῦ ἀπαρεμφάτου ἀποβολῇ τῆς ληγούσης καὶ προσθέσει τῶν ἐπὶ τοῦ πίνακος ὁρωμένων καταλήξεων. Συμπίπτει δὲ ὁμόφωνος τῷ ᾱόριστῳ τῆς εὐκτικής.

Ὁ β'. ἀόριστος γίνεται ἐκ τοῦ ἀπαρεμφάτου ἀποβολῇ τῆς λη-
γούσης καὶ προσθέσει τῶν ἐν τῷ πίνακι ὀρωμένων καταλήξεων.

Ἐκ τῶν δύο τούτων ἀορίστων, ὁ μὲν α'. σημαίνει ὑπόθεσιν περὶ
πράξεως μελλούσης, ὁ δὲ β'. ὑπόθεσιν περὶ πράξεως ἐν παρελ-
θόντι καιρῷ.

Ὁ παρακείμενος σχηματίζεται ἐκ τῆς ἀορίστου χρόνου ἀναφο-
ρικῆς μετοχῆς καὶ τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὑποθετικῆς τοῦ συνδετικοῦ.

Ὁ ἕτερος παρακείμενος γίνεται ἐκ τοῦ γ'. προσώπου τοῦ ὀ-
ριστικοῦ παρωχημένου καὶ τοῦ ὑποθετικοῦ ἐνεστώτος τοῦ συνδετι-
κοῦ ἢ ἐκ τοῦ ὀριστικοῦ παρωχημένου καὶ τοῦ γ'. προσώπου τοῦ
ἐνεστώτος τῆς ὑποθετικῆς τοῦ συνδετικοῦ.

Ὁ ὑπερσυντελικὸς γίνεται ἐκ τῆς ἀορίστου χρόνου ἀναφορικῆς
μετοχῆς καὶ τοῦ παρατατικοῦ τῆς ὑποθετικῆς τοῦ συνδετικοῦ.

Ὁ μέλλων σχηματίζεται ἐκ τῆς μέλλοντος χρόνου ἀναφορικῆς
μετοχῆς καὶ τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὑποθετικῆς τοῦ συνδετικοῦ.

ΕΓΚΛΙΣΙΣ ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνεστῶς καὶ ἀόριστος.

ارامى ἀραμάκ (ζητεῖν καὶ ζητῆσαι).

Παρακείμενος καὶ ὑπερσυντελικός.

ارامى اولى ἀραμήσ ὀλμάκ (ἔχειν ζητημένον).

Μέλλων.

ارامى جى اولى ἀραγιάδζάκ ὀλμάκ (μέλλειν ζητεῖν καὶ ζητῆσαι).

351. Ὁ παρακείμενος ὁ καὶ ὑπερσυντελικὸς τῆς ἀπαρεμφάτου
σχηματίζεται ἐκ τῆς ἀορίστου χρόνου ἀναφορικῆς μετοχῆς καὶ τοῦ
ἀπαρεμφάτου اولى ὀλμάκ. Ὁ δὲ μέλλων ἐκ τῆς μέλλοντος χρό-
νου ἀναφορικῆς μετοχῆς καὶ τοῦ اولى ὀλμάκ.

352. Ἐκ τῶν τριῶν χρόνων τῆς ἀπαρεμφάτου, ὁ μὲν παρακί-
μενος καὶ μέλλων εἶσιν εὐχρηστοὶ τότε μόνον, ὅταν συμπλέκωνται
μετὰ τῆς ἐπιθέσεως اى اى, ἥτις κατὰ τοιαύτην περίπτωσιν δηλοῖ

τὸ ποιητικόν, ὡς λέγεται, αἴτιον, καὶ ἀποβάλλει τὰ δύο ἀρκτικά
τῆς γράμματος, ὡς ارامى ἀραμήσ ὀλμάγηλε, اى اولى
ἀραγιάδζάκ ὀλμάγηλε (διὰ τὸ ἔχειν ζητημένον. καὶ διὰ τὸ μέλ-
λειν ζητῆσαι). Εἰς ἄλλας δὲ περιστάσεις, ὁ ἐνεστῶς εἶτε ἀ-
πλοῦς εἶτε μετ' ἄλλης τινὸς ἐπιθέσεως συμπεπλεγμένος ἐκφε-
ρόμενος, ἐκφράζει καὶ τὰ τρία χρονικά τμήματα, τὸ ἐνεστῶς, δηλοῖ
τὸ παρελθόν καὶ τὸ μέλλον. Π. χ. τὸ ارامى μετὰ τῆς ἐπιθέσεως اى
ἐξελίξιν, ἥτις μετὰ ἀπαρεμφ. δηλοῖ τὸ τελικόν αἴτιον, δύναται,
κατὰ τὴν περίστασιν, νὰ ἐξηγηθῇ αἰ (ἐπὶ τῷ ζητεῖν = ἵνα ζητῇ).
β'. (ἐπὶ τῷ ζητῆσαι = ἵνα ζητήσῃ) καὶ γ'. (ἐπὶ τῷ ζητήσιν). Αὐτὰ
ταῦτα ἰσχύουσι καὶ περὶ τῶν χρόνων τῆς ἀκολουθοῦσης ὀνομαστικῆς ἀ-
παρεμφάτου.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ ΟΝΟΜΑΤΙΚΗ.

Ἐνεστῶς καὶ ἀόριστος.

ارامى ἀραμάκ (τὸ ζητεῖν καὶ ζητῆσαι).

Παρακείμενος καὶ ὑπερσυντελικός.

ارامى اولى ἀραμήσ ὀλμάκ (τὸ ἔχειν ζητημένον).

Μέλλων.

ارامى جى اولى ἀραγιάδζάκ ὀλμάκ (τὸ μέλλειν ζητῆσαι).

353. Τῆς ὀνομαστικῆς ἀπαρεμφάτου ὁ μὲν ἐνεστῶς γίνεται ἐκ
τοῦ κυρίως ἀπαρεμφάτου ἀποβολῇ τοῦ ληκτικοῦ γράμματος καὶ
προσθέσει ἑνὸς τυπικοῦ, ὁ δὲ παρακείμενος, ἐκ τῆς ἀορίστου χρό-
νου ἀναφορικῆς μετοχῆς καὶ τοῦ اولى ὀλμάκ, ἐνεστώτος τῆς ὀνο-
μαστικῆς ἀπαρεμφάτου τοῦ اولى ὀλμάκ, καὶ ὁ μέλλων ἐκ τῆς
μέλλοντος χρόνου ἀναφορικῆς μετοχῆς καὶ τοῦ اولى ὀλμάκ.

354. Τὰ ἀπαρέμματα ταῦτα ὀνομάσθησαν ἰδιαζόντως ὀνομα-
στικά, πρὸς διάκρισιν μόνον ἐκ τῶν προτέρων ἀπαρεμφάτων· διότι
καὶ ἐκεῖνα, καθὼς ταῦτα, ἐκλαμβάνονται ὡς φήματα, δεχόμενα τὴν

ρηματικὴν σύνταξιν, καὶ ὡς ὀνόματα, σημαίνοντα τὴν ἀφηρημένην ἔννοιαν τῶν ῥημάτων.

355. Ὅταν ἡ ὑπὸ τοῦ ἀπαρεμράτου σημασιμένη ἐνέργεια ἡ κατάστασις ἀνάγεται εἰς γενικὸν καὶ ἀόριστον ὑποκείμενον, τότε τίθεται τὸ κυρίως ἀπαρέμρατον, ὡς جوق يك مضردر τζοκ γεμέκ μουζήρ δηρ (τὸ πολυφαγεῖν εἶναι ἐπιβλαφές). انبای جحره مرحت. واجب ذمت انبالندر. ἐπὶ νάι δζινσιμιζέ μερχαμέτ ἰτμέκ βα-δζιπέι ζιμμέτι ἰνσανιέττιρ (τὸ τοὺς ὁμοίους ἡμῶν ἐλπεῖν εἶναι χρέος ἀνθρώπινον). Ὅταν ὁμοῦς ἡ ὑπὸ τοῦ ἀπαρεμράτου δηλουμένη ἐνέργεια ἡ κατάστασις ἀνάγεται εἰς ὠρισμένον ὑποκείμενον, τότε τίθενται τὰ ὀνομαστικά ἀπαρέμματα, τὰ ὅποια τὸ μὲν ὑποκείμενον τῶν ἀπαιτούσιν εἰς γενικὴν, δέχονται δὲ ἐν τέλει μίαν καταληκτικὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν, ὁμοιοπρόσωπον καὶ ὁμοιάρθρον μὲ τὸ ὑποκείμενον, ὡς سلك اسلك پنیم ارامم (τὸ νὰ ζητῶ ἐγὼ), سلك اسلك سنین استممن (τὸ νὰ αἰτῆς σὺ), انك بولی انهن پوالماسه (τὸ νὰ εὖρη ἐκεῖνος), پيڙيم ځياځما-مه (τὸ νὰ γράψωμεν ἡμεῖς), سرك اوومكز سين ځكوما-نه (τὸ νὰ ἀναγινώσκῃτε ὑμεῖς), انلك مطالعده ايلري انلهرين مودالا-ه (τὸ νὰ μελετήσωσιν ἐκεῖνοι).

356. Καὶ τὰ ὀνομαστικά ἀπαρέμματα ἐκφέρονται ἐνίοτε ὡς τὰ κυρίως ἀπαρέμματα, ἀνευ ὠρισμένου ὑποκειμένου.

357. Τὰ ἀπαρέμματα ἀμροτέρων τῶν εἰδῶν εἰσὶ κλιτὰ, δεχόμενα τὰς πτωτικὰς καταλήξεις, κατὰ τὰς κλίσεις τῶν ὀνομάτων.

358. Τὰ ὀνομαστικά ἀπαρέμματα συμπλεκόμενα μὲ τὰς καταληκτικὰς κτητικὰς ἀντωνυμίας ἢ δεχόμενα τὰς πτωτικὰς καταλήξεις τῶν ὀνομάτων ἀποβάλλουσι συνήθως τὸ λεκτικὸν των « τωπικόν, καθὼς παρατερεῖται ἐν τοῖς ἀνωθι παραδείγμασιν.

METOXAI.

359. Αἱ μετοχαὶ τῆς ὀθωμανικῆς γλώσσης συμποσύνται εἰς ὀκτὼ εἶδη: τὰς ἀναφορικές, ὁμοιοαναφορικές, συνθετικές,

χρονικές, τροπικές, αἰτιολογικές, ἐξαιρετικές, καὶ τὰς ἀντικαθισταμένας.

360. Ἐν γένει αἱ μετοχαὶ τῆς ὀθωμανικῆς, ὡς τὰ ἐπίθετα αὐτῆς, δὲν κάμνουσι διαστολὴν γένους, οὔτε λαμβάνουσι μεταβολὰς εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν συμφώνως μὲ τὰς πτώσεις καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπ' αὐτῶν προσδιοριζομένων.

361. Μόνοι δὲ αἱ ἀναφορिकाὶ καὶ ὁμοιοαναφορिकाὶ, ὅταν ἐκλαμβάνωνται ὡς οὐσιαστικά, ἤγουν ὅταν ἐκφέρωνται κατὰ παράλειψιν τοῦ πρὸς ὃ ἀναφέρονται ὀνόματος, δέχονται τὴν ἀπαιτούμενην πτωτικὴν κατάληξιν καὶ τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ πληθυντικοῦ. Διὰ τοῦτο ταύτας μὲν ὀνομάζομεν κλιτὰς, τὰς δὲ λοιπὰς, περὶ τῆς φύσεως τῶν ὁποίων θελωμεν ὁμιλῆσαι κατωτέρω, ἀκλίτους.

ΚΑΙΤΑΙ ΜΕΤΟΧΑΙ.

Ἀναφορικά.

Ἐνεστώς.

ارايان ἀραγιάν (ὁ ζητῶν, καὶ ἡ ζητοῦσα).

Ἀόριστος.

ارامش ἀραμήσ (ὁ ζητήσας, καὶ ἡ ζητήσασα).

Παρακείμενος καὶ ὑπερσυντελικός.

ارامش اولان ἀραμήσ ὀλάν. (ὁ ἔχων, καὶ ἡ ἔχουσα ζητημένον).

Μέλλον

ارايه جقي ἀραγλαδζέκ (ὁ ζητήσων, καὶ ἡ ζητήσουσα).

362. Ὁ ἐνεστώς τῶν ἀναφορικῶν μετοχῶν γίνεται ἐκ τοῦ ἀπαρεμράτου τροπῇ τῆς λεγούσης εἰς انب γλάν, ἐὰν τὸ ἀπαρέμρατον παραλήγῃ εἰς ا, و, ي ἐπιτατικά ἢ δεικτικά καὶ εἰς γράμμα κτητὸν, ὡς ايلان ἀγλα-γλάν (ὁ κλαίων) ἐκ τοῦ ايلك ايلك-μάκ, ايلان ايلك ايلك-γλάν (ὁ θέλων) ἐκ τοῦ ايلك ايلك-γλάν. Ὅταν

κιταπλέρ (τὰ ἐσχάτως ἐκτυπωμένα βιβλία). Ὡς δὲ οὐσιαστικά εἰσι κλιταί, ὡς دوشك دوستي اولاز δουσένιν δαστοῦ ὀλμάζ (τοῦ παπτωκότος φίλος οὐκ ἔστιν), كورملا رندلر اور وای كورملا رندلر εὐρώπαγι γκιόρ-μαϋσλέρδένδερ (εἶναι εἰς ἐκ τῶν τὴν Εὐρώπην ἰδόντων—πε-ριγηγησαμένων).

Ὁμοιοαναφορικαὶ μετοχαί.

371. Αἱ κατωτέρω ἐξηγούμεναι μετοχαὶ ὠνομάσθησαν ὁμοιο-αναφορικαί, διότι εἶναι μὲν φύσεως ἀναφορικῆς, διαφέρουσι δὲ τῶν ἀναφορικῶν μετοχῶν κατὰ τι, τὸ ὁποῖον ἀποδείκνυται ἐν τοῖς κατωτέρω. Διακροῦνται δὲ αὗται, ὡς ἐκ τῆς χρήσεως τῶν, εἰς δύο εἶδη, ὧν αἱ μὲν ἐκλήθησαν ἀπλᾶὶ ὁμοιοαναφορικαί, αἱ δὲ, σύν-θετοι.

Ἀπλᾶ ὁμοιοαναφορικαὶ μετοχαί.

Ἐνεστώς, παρατατικός καὶ ἀόριστος.

ارادق арадѣх (ζητῶν καὶ ζητήσας).

Παρακείμενος καὶ ὑπερσυντελικός.

ارامى اولدق арамыш олдоух (ἔχων ζητημένον).

372. Ὁ ἐνεστώς τῶν μετοχῶν τούτων γίνεται ἀπὸ τοῦ ἀπα-ραμφάτου τροπῇ τῆς ληγούσης, δασυφώνου μὲν οὐσης, εἰς دق δηκ ἢ δουκ, κατὰ τὴν ἀνὰ δύο πρὸς ἓν σχέσιν, λεπτοφώνου δὲ οὐσης, εἰς دك δικ ἢ δουκ, κατὰ τὴν αὐτὴν σχέσιν, ὡς اللق ἀλ-δὴκ ἐκ τοῦ اللى ἀλ-μάκ, ورك بىر δικ ἐκ τοῦ ورك بىر-μέκ.

373. Αἱ τῶν καταφατικῶν ῥημάτων ὁμοιοαναφορικαὶ μετοχαὶ δὲν εἶναι ἐν χρήσει, εἰμὴ μόνον ὅταν συντάσσωνται μετὰ τῆς ἐπι-θέσεως «د», χρόνον δηλούσης ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ὡς ارادق-د (ἐν τῷ ζητῆσαι—ὅτε ἐζήτησα, ἐζήτησας, ἐζήτησε κτλ.) ἢ μετὰ τῆς ἐπιθέσεως «ن», ἐχούσης ἐν ἀκολουθείᾳ τὸ ἐπιρρημα «سكر» σόνρα, καὶ σημαίνουσης τὸ ὕστερον, ὡς ارادق-سكر арадѣх-дэн

σόνρα (μετὰ τὸ ζητῆσαι), كورملا رندلر γκιόρμεδίκ-τέ (ὅταν δὲν ἴδω, ἴδης, ἴδῃ κτλ.).

374. Αἱ τῶν ἀποφατικῶν ῥημάτων ὁμοιοαναφορικαὶ μετοχαὶ καὶ καθ' ἑαυτὰς, εἰ καὶ σπανίως, εἰσὶν ἐν χρήσει. Καὶ αἱ μὲν πα-λητικαὶ τούτων δὲν διαφέρουσι τῶν τῆς αὐτῆς διαθέσεως ἀποφατικῶν ἀναφορικῶν μετοχῶν, ὡς كورملا رندلر وابدللك رشدر γκιόρ-δίκ βὲ ἰσιδίλμεδίκ πῖρ σέιδερ—كورملا رندلر وابدللك رشدر γκιό-ρούλμεμιᾶ βὲ ἰσιδίλμεμιᾶ πῖρ σέιδερ (τοῦτο εἶναι ἐν πρᾶγμα τὸ ὁποῖον οὔτε ὠράθη οὔτε ἠκούσθη)· αἱ δὲ ἐνεργητικαὶ ἀναλυταί καθ' ἡμᾶς εἰς τὴν αἰτιατικῆς πτώσεως ἀναφορικὴν ἀντωνυμίαν καὶ εἰς ῥῆμα προσώπου, οἷον ἀπαιτεῖ ἡ περίστασις, ὡς كورملا رندلر γκιόρ-μεδίκ (ὁ τὸν ὁποῖον δὲν εἶδον, δὲν εἶδες κτλ.) پىل مەدیک ἀδέμ (ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον δὲν γνωρίζω ἢ δὲν γνωρίζεις κτλ.).

375. Αἱ μετοχαὶ αὗται ἐπὶ τοιαύτης χρήσεως τὴν σήμερον εἶ-ναι σχεδὸν ἀσυνήθεις, καὶ εἰς αὐτὰ εἰσι τὰ παλαιότερα συγγράμματα σπανίως ἀπαντῶνται.

Σύνθετοι ὁμοιοαναφορικαὶ μετοχαί.

376. Αἱ σύνθετοι ὁμοιοαναφορικαὶ μετοχαὶ σχηματίζονται ἐκ τῶν ἀπλῶν ὁμοιοαναφορικῶν προσθέσει μιᾶς καταληκτικῆς κτητι-κῆς ἀντωνυμίας ὁμοιοπροσώπου καὶ ὁμοιαριθμοῦ μὲ τὸ ὑποκαίμε-νον αὐτῶν. Κατὰ τὴν περίστασιν δὲ ταύτην, τὸ ληκτικὸν ق ἢ ك τῆς μετοχῆς εἴ ἡραμοῦντος γίνεται κινήτῳ, δεχόμενον ἐν φων-νῇ ἀνάλογον πρὸς τὸ ληκτικὸν φωνῆν τῆς λέξεως, κατὰ τὴν ἀνὰ δύο πρὸς ἓν σχέσιν (ἀριθ. 250), καὶ μεταβάλλεται τὸ μὲν ق εἰς چ, (ἀριθ. 103)· τὸ δὲ ك ἀπὸ ἀραβικοῦ εἰς περσικόν (ἀριθ. 104). Πρὸ τῶν τραπεῶν δὲ τούτων چ ἢ ك ἐπαντίθεται, κατὰ τὴν νεωτέ-ραν ὀρθογραφίαν, ἐν ى τυπικῶν, καθὼς παρατηρεῖται εἰς τὰ ἀκό-λουθα παραδείγματα.

ارادبع	ἀραδηγή-μ	ورديك	βιρδιγι-μ	ix του βιρδιγ
ارادبعك	ἀραδηγή-ν	ورديكك	βιρδιγι-ν	
ارادبعي	ἀραδηγή	ورديكي	βιρδιγι	
ارادبعي	ἀραδηγή-μήζ	ورديكمز	βιρδιγι-μίζ	
ارادبعكز	ἀραδηγή-νήζ	ورديككز	βιρδιγι-νιζ	
ارادبعلي	ἀραδηγή-λαρή	ورديكلي	βιρδιγ-λερί	ix του βιρδιγ

377. Αἱ οὕτω σύνθετοι ὁμοιοαναφορικαὶ μετοχαί, ἰσοδυναμοῦσιν τῶν ὁποίων δὲν ἔχει ἡ ἡμετέρα οὔτε πᾶσα ἰσως ἄλλη γλῶσσα, χρήζουσιν ἀναπτύξεως ὡς πρὸς τὴν φύσιν καὶ δυνάμιν αὐτῶν, ἀνευ τῆς ὁποίας ὁ ἀδάς τῆς ὀθωμανικῆς θέλει εὐρίσκεισθαι συχνάκις εἰς ἀμηχανίαν περὶ τὴν ἐξηγήσιν τῶν ἀναγινωσκομένων. Ἔστι δὲ ἡ χρῆσις τούτων διττῇ, ὡς μετοχῶν καὶ ὡς ἀπαρεμμάτων.

378. Ὡς μετοχαί θεωροῦμεν αὗται εἰσὶν ἀναφορικαί, καὶ ἰσοδυναμοῦσι μὲ τὴν ὀριστικὴν ἐγκλίσιν καὶ τὴν ἀναφορικὴν ἀντωνυμίαν. Ἡ ἀντωνυμία ὁμως αὕτη δὲν εἶναι ὑποκείμενον τῆς ὀριστικῆς ἐγκλίσεως ἀλλ' ἀντικείμενον ἄμεσον ἢ ἑμμεσον αὐτῆς, κατὰ τὴν διαφορὸν σημασίαν τοῦ ῥήματος· καὶ σαφέστερον εἰπεῖν, ὅταν ἀναλυθῶσιν αὗται εἰς ὀρθὸν ῥῆμα καὶ εἰς ἀναφορικὴν ἀντωνυμίαν, αὕτη θέλει εἶσθαι ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος, ἐν ᾧ, ὅταν ἀναλύωνται αἱ ἄλλαι ἀναφορικαὶ μετοχαί, ἡ ἐκ τούτου προκύπτουσα ἀναφορικὴ ἀντωνυμία παρίσταται ὡς ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος, καθὼς συμβαίνει καὶ ἐν τῇ ἀναλύσει τῶν ἡμετέρων ἀναφορικῶν. Παράδειγμα τῆς α. περιστάσεως, *بنم ارادبع كآب* πένιμ ἀραδηγή-μ κιτάπ, ὅπερ ἀγαλῆται εἰς τὸ *شول كآبكآي بن ارادبع* σὸλ κιτάπ κι ἀνὴ πέν ἀράγιλоруμ (ἐκεῖνο τὸ βιβλίον ὅπερ ἐγὼ ζητῶ). Παράδειγμα τῆς β. περιστάσεως *كآب يازيلان شول يازيلان* σὸλ γιάζιλάν κιτάπ, ὅπερ ἀναλύεται εἰς τὸ *شول كآبك يازيلان* σὸλ κιτάπκι γιάζιλάν γιόρ (ἐκεῖνο τὸ βιβλίον ὅπερ γράφεται). Παρατηρεῖται λοιπὸν ὅτι ἡ μὲν ἐν τῷ α. παραδείγματι ἀναφορικὴ ἀντωνυμία *كآي* κι ἀνὴ, καθὼς αἰτιατικῇ, εἶναι ἀντικείμενον ἄμεσον τοῦ ῥήματος *ارادبع* ἀράγιλоруμ,

ἡ δὲ ἐν τῷ β. παραδείγματι ἀντωνυμία *كآي* κι, καθὼς ὀνομαστικῇ, εἶναι ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος *يازيلان* γιάζιλάν γιόρ.

379. Ἡ ἐκ τῆς ἀναλύσεως τῶν μετοχῶν τούτων προκύπτουσα ἀναφορικὴ ἀντωνυμία εἶναι ἀντικείμενον ἄμεσον μὲν, ὅταν τὸ ῥῆμα ᾗναι ἐνεργητικὸν ἢ ὑπηρετικὸν καὶ διπλοῦς ὑπηρετικὸν ἄμεσως ἐξ ἐνεργητικοῦ, ὡς *بنم يازيلان* πένιμ γιάπτηρδηγή-μ ἔβ (ὁ οἶκος ἐν ἐγὼ οἰκοδομοῦμαι)· ἑμμεσον δὲ εἴτε ἐμπρόθετον, ὅταν τὸ ῥῆμα ᾗναι καταστατικὸν, ἀλλήλοπαθὲς, μέσον καὶ παθητικὸν, ὡς *بنم اورديك* πένιμ ὀτουρδουγού-μ μαχάλλ (τὸ μέρος ἐν ᾧ ἐγὼ κάθημαι), *كآي كورديك* σενίν γχιῶρουσδουγού-ν ἀδέμ (ὁ ἄνθρωπος, μεθ' οὗ σὺ συναναστρέφεται), *كآي سونديك* ὄνσὺν σεβινδιγι-μ αὐδδὲ (τὸ πρᾶγμα, ἐφ' ᾧ ἐκεῖνος χαίρει), *بنم سولديك* πίζιμ σεβιλδιγι-μ βιζήτ (τὸν καιρὸν, καθ' ὃν ἡμεῖς ἡγαπώμεθα).

380. Ἐνίστα ὁμως καὶ ἐνεργητικῆς οὐσῆς τῆς μετοχῆς, ἡ ἐν αὐτῇ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ἐμπροθέτως ἐξηγητέα. Τοῦτο δὲ γίνεται, ὅταν τὸ μὲν ὄνομα εἰς τὸ ὅποῖον ἡ μετοχὴ ἀναφέρεται σημαίνει χρόνον, τόπον, ὄργανον, αἰτίαν ἢ ἄλλην τινὰ περίστασιν, προηγῆται δὲ τῆς μετοχῆς ἑτέρα αἰτιατικῇ, ὡς κύριον ἀντικείμενον αὐτῆς, ἢ ἐν γένει ὅταν ἡ μετοχὴ ἀναφέρεται εἰς ὄνομα συμπεπλεγμένον μετὰ ἐπιθέσεώς τινος, ὡς *كآي تلف ايندكري زمان* ἀκτζεγι-μ τελέφ ἰττικλερί ζεμάν (ὁ καιρὸς ἢ τὸν καιρὸν, καθ' ὃν ἐρθεῖραν τὰ χρήματα), *كآي يازدقري* μακτοῦπι γιάζιλκλαρή γερδὲ (εἰς τὸ μέρος, ἐν ᾧ ἔγραφον τὴν ἐπιστολήν) *كآي اجديكز اختار* κα-πουγι-μ ἀτζιγῆμηζ ἀναχτάρ (τὸ κλειδίον, δι' οὗ ἀνοίγομεν τὴν θύραν), *كآي الديق تقدري* ἀλδηγή-μ τακτιρ-δὲ (ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἐάν ἢ ὅταν λάβω), *كآي يازيلان* βιρδιγίν χαλ-δὲ (ἐν καταστάσει καθ' ἣν—ὅταν δώσῃς), *كآي ارادبع* ἀραδηγή-μ ἔσνα-δὲ (ἐν τῷ μεταξὺ ὅτι ἐζητεῖ), *كآي يازيلان* πουλδουγουμούζ ἔδζιλ-δὲν (ἐξ αἰτίας δι' ἣν—ἐπειδὴ εὐρομεν), *كآي كورديك* γχιῶρουγού-ν ἀν-δὲ (ἐν τῇ στιγμῇ καθ' ἣν—ἄμα εἶδετε ἢ ἄμα εἶχτε).

381. Ὡς μέλλων τῶν συνθέτων ὁμοιοαναφορικῶν μετοχῶν εἶ-
ναι ἐν χρήσει ὁ μέλλων τῶν ἀναφορικῶν μετοχῶν, συμπεπλεγμένος
ὡσαύτως μετὰ τὴν προσήκουσαν καταληκτικὴν κτητικὴν ἀντωνομίαν,
ὡς $\alpha\mu\alpha\tau\alpha\kappa\alpha\tau\alpha\lambda\eta\kappa\tau\iota\kappa\eta\kappa\tau\iota\kappa\eta$ σιζίν ἀραγιαδζαγη-νηζ ἀδὲμ (ὁ ἀνθρώπος
ὃν ἡμεῖς θέλωτε ζητήσαι).

382. Ἐκφέρονται δὲ αὗται ἐπιθετικῶς καὶ οὐσιαστικῶς. Καὶ ὡς μὲν ἐπιθετοὶ εἰσὶν ἀκλίτοι, ὡς δὲ οὐσιαστικά, κλιταί. Ἐπειδὴ δὲ ἐπιθετικῶς μὲν ἐκφερομένων τούτων, ὁ ἀριθμὸς τῆς ἐν αὐταῖς ἀμπεριχομένης ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας ἐννοεῖται ἐκ τοῦ πρὸς ὃ ἔχουσι τὴν ἀναφορὰν προσκειμένου ὀνόματος, οὐσιαστικῶς δὲ τιθεμένων, ὁ ἀριθμὸς τῆς ἀντωνυμίας μένει ἀμριδολος, διὰ τοῦτο, κατὰ τὴν δευτέραν περίπτωσιν, ἡ μετοχὴ πρὸ τῆς καταληκτικῆς κτητικῆς ἀντωνυμίας δέχεται τὸ τοῦ πληθυντικοῦ χαρακτηριστικόν), ὅταν τὸ ὑπονοούμενον οὐσιαστικὸν ᾗναι ἀριθμοῦ πληθυντικοῦ, ὡς ἐκ τῶν ἐξῆς γίνεται δῆλον.

يوم الدين، فكلما تقصص

πιζίμ ἀλδπητη-μήζ καλεμλέρ νεφίσοδир
(τά καλάμια τὰ ὅποια ἡμεῖς ἐπύραμεν εἶναι ἐξαιρέτα).

سرك الدفلى بركت اكتر يسي فنادو

σιζίν ἀλδοη-λαρη-νηζήν ἐκπερισὶ φανᾶδερ
(τά πλείοτιστα τῶν ὅσα ὄρεις ἐπύρατε εἶναι κακὰ.

اتلرك الدقلرخى كوردىم

ἀνελκριν ἀλδῆκ-λαρη-νῆ γχιῶρμεδιν
(ἐκεῖνα τὰ ὀπῶτα αὐτοὶ ἐπῆραν διὰ πῖδον).

383. Τὸ ὑποκείμενον τῶν μετοχῶν τοῦτων ἢ μᾶλλον τῶν ἐν αὐταῖς ἐμπεριχομένων ρημάτων τίθεται πάντοτε κατὰ γενικὴν, ὡς ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω παραδειγμάτων. Δυνατόν δὲ νὰ τιθῇ καί κατ' ὀνομαστικὴν, ὅταν ἡ μετοχή ᾔται παθητικῆς διαθέσεως, ὡς استبول قطع اولدی یعنی كهنپول فاعل دلهونتو یغور سینه (τὸ εἶδος κα-
θ' οὗ ἐλάλω ἡ Κωνσταντινούπολις), باب عال بالذی یعنی وقت
για پهلده گه بی که ت (τόν καιρὸν, καθ' ὃν ἐκτίζετο ἡ Ὑψηλὴ Πύλη).

384. Ὡς ἀπαρέμματα λαμβανόμεναι αἱ μετοχαὶ αὗται ἰσοδυνα-
μοῦσι μὲ τὰ ἡμέτερα εἰδικὰ καλούμενα ἀπαρέμματα, ἀναλυόμενα
εἰς τὴν ὀριστικὴν ἐγκλίσιν καὶ εἰς τὸ μόριον ὅτι διότι τὰ προεκ-
τεθέντα ἀμφοτέρων τῶν εἰδῶν ἀπαρέμματα λαμβάνονται ὡς τελικὰ
μόνον, ἀναλυόμενα καθ' ἡμᾶς εἰς τὰ τελικὰ μόρια καὶ τὴν ὑποτα-
κτικὴν ἐγκλίσιν. Διαστελλεται δὲ ἡ μετοχικὴ χρῆσις αὐτῶν ἀπὸ
τῆς ἀπαρεμφοτικῆς ἐκ τοῦτου ὅτι, κατὰ μὲν τὴν πρώτην περίστα-
σιν, ἔχουσι προσκείμενον ὄνομα λεγόμενον ἢ νοούμενον, πρὸς δ'
ἀναφέρονται, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν, ἐκφέρονται μόναι, ὡς ἐν τῷ ἑξῆς
παράδειγματι *اقضوا وليدني ماعدا اولدني* ἔχαλιν μεμλεκε-
τιν *استرحام ابلدكري* αἰδν فرمان غالبك قريبا اعطاولدجني *ابلدلدر*
τιν ἱστιρχάμ ἐτλεδικλερί μαδδελερέ μουσα'αδὲ ὄλου-
ντου γού βέ ἰκτιζά ἰδέν φερμάνι 'άλισανήν καρίπεν ἱτά ὄλου-
ναδζαγῇ *ισιδιλιμισδερ* (ἤκούσθη ὅτι ἐγένετο παραχώρησις =
χάρις διὰ τὰ πράγματα τὰ ὅποια ἐξητήσαντο οἱ κάτοικοι τοῦ
τόπου, καὶ ὅτι τὸ ἀπαιτούμενον ὑψηλὸν διάταγμα μετ' οὐ πολὺ
θέλει ἐκδοθῇ), ὅπου τὸ μὲν *استرحام ابلدكري* ἱστιρχάμ ἐτλεδικ-
λερί ἐτίθη μετοχικῶς, ἔχον ἀναφορὰν πρὸς τὸ ἐπόμενον οὐσια-
στικόν *ماعدا اولدني* μαδδελεέρ, τὰ δὲ *اقضوا وليدني* μουσα'αδὲ ὄ-
λου-ντου γού καὶ *اعطاولدجني* ἱτά ὄλου-ναδζαγῇ, ἐξαρτώμενα
ἐκ τοῦ *ابلدلدر* ἱσιδιλιμισδερ ἐτίθησαν ἀπαρεμφοτικῶς, ἀναλυό-
μενα καθ' ἡμᾶς διὰ τοῦ ὅτι.

385. Αἱ μετοχαὶ αὗται, ὅσας ἐκφέρονται ἀπαρεμφατικῶς, εἰσὶ κλίται, ἤγουν αἱ καταλήκτικαὶ αὐτῶν ἀντωνομῶν διέχονται τὴν πτώτικὴν καταλήξιν, οἷαν ἀπαιτεῖ ἡ φύσις τοῦ ῥήματος ἀπὸ τοῦ ὁποῖον ἐκφερόνται, ὡς *دری اهل الملبکنک اصلی یوقدر* δερσινι ιχμαλ-
εילהαδινγινιν ἀπλὴ γιόχδουρ (δὲν ὑπάρχει θετικότης τοῦ ὅτι =
δὲν εἶναι ἀληθές τὸ ὅτι ἀμελεῖ τὸ μάθημά του), *یوقدر* ποιλὲ ὀλδουγουνά κατὰν σουπχέμ γιόχδουρ (δὲν ἔχω
παντάπαν ἀμφιβολίαν περὶ τοῦ ὅτι οὕτως ἔχει), *یلان اولدیعنی بلد سولیم*

$M \leq \lambda \omega^{\alpha}$.

ἀπαυλαδίζων ἔχον. ارایه جوی ایکن

393. Αἱ μετοχαὶ αὗται συντίθενται ἐκ τῆς اِيَكُنْ ἰκέν, χρονικῆς μετοχῆς τοῦ συνθετικοῦ, καὶ ἐκ τῆς α. συνθετικῆς μετοχῆς, ὁ θετικὸς ἐνεστώς, ἐκ τῆς β'. συνθετικῆς, ὁ προσδοκώμενος ἐνεστώς, ἐκ τῆς ἀορίστου χρόνου ἀναφορικῆς, ὁ παρωχήμενος, καὶ ἐκ τῆς μέλλουσας χρόνου ἀναφορικῆς, ὁ μέλλων.

394. Αἱ μετοχαὶ αὗται προσδιορίζουσί τι διὰ πινος ἄλλου συγχρόνως γινομένου καὶ ἀναλύοντα εἰς τὸν προσήκοντα χρόνον τῆς ὀριστικῆς καὶ εἰς τὸ μέρος, ἐν ᾧ, ὡς *زکیدیو رایکن سزکلیو رایدیگر* (ἐν ᾧ ἡμεῖς ἀπὸ πρὸς γκεδίγιορ ἰχέν, σίξ γκελίγιορ ἰθινίξ (ἐν ᾧ ἡμεῖς ἀπὸ πρὸς χόμεθα, ὑμεῖς ἤρχεσθε), *ایکون ایلراوی رایدیگر* (ἐν ᾧ ἡμεῖς ἀπὸ πρὸς ταλία'ά ἰθέρ ἰχέν, ἀνθέρ οἰνάγιορ ἰθελάρ (ἡμῶν μελετῶντων, ἐκεῖνοι ἐπαῖον).

395. Ἡ διαφορὰ τῶν δύο ἐκστάσεων τῶν μεταχθόνιων πούτων εἶναι αὕτη, ὅτι ὁ μὲν θετικὸς σημαίνει πρᾶξιν γινωμένην ὠριμαίνουσιν καὶ ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμήν γίνεται ἡ ἐγένετο ἄλλο τι· ὁ δὲ προσηγορευμένος δὲλοι πρᾶξιν ἀόριστως καὶ ἀνευ ἀκριβοῦς γινωμένην καθ' ὃν χρόνον γίνεται ἡ ἐγένετο ἄλλο τι.

396. Αὗται σημαίνουν πολλὰ καὶ ἐναντιώσιν, ἀναλυόμεναι εἰς τὸν προσηκόντα χρόνον τῆς ὁριστικῆς καὶ εἰς τὸ μέριον καίτοι, ὡς پدری اولاد نصیحت ایمن هیچ رفاه حاصل اولدی παδερὶ ὅλ καδερ νασηχάτ ἱτμῖσ ἰχέν, χιτῆ πῖρ φαϊδὲ χασήλ. ὅλ-μαδῆ (καίτοι τοσούτης συμβουλῆς ἐποίησεν αὐτῷ ὁ πατήρ, οὐδὲν ὄφελος προσεγένετο).

Χρονική τοῦ 6'. εἰδού.

ارایمعی 4payt-85ax

397. Η μεταχὴ αὕτη σχηματίζεται ἐκ τῆς γ'. συνθετικῆς μεταχῆς ἀποδελθ. τοῦ λεκτικῆς «, τροπῇ τοῦ πρὸ αὐτοῦ γράμματος ἀπὸ μερτοῦχ εἰς μεκτοῦρ, καὶ προσέθεσι τοῦ μὲν ζ εἰς τὴν

ἀπὸ δαυρωῶνους, τοῦ δὲ **شك** εἰς τὰς ἀπὸ λεκτοφῶνους ἀπρεμεράτου
 παραγομένας, καὶ ἀναλύεται κατ' ἡμᾶς εἰς τὴν ὑποτακτικὴν καὶ
 εἰς τὸ μόριον **اما** ἡ εὐθύς **اما**, ὡς **بالايجي** πασλαγι-δζακ (**α-**
μα ἀρχισή) ἐκ τῆς **بالا** πασλαγια τοῦ ἀπαρεμεράτου **بالا** πα-
σλαμακ, **كبيجك** γχιδῖ-δζακ (**αμα** ἰδη) ἐκ τῆς **كبد** γχιδῖ τοῦ
 ἀπαρεμεφ. **كك** γχιτμέκ. Παράδειγμα, **توقع رفع هياووم واصل اوليجي**
كك τεδκή'ε ρεφί'ε χουμπγίουνιμ βασηλ ὀλή-δζακ **ما'**
لوهم ὀλάκι (**αμα** φθάση τὸ ὕψηλὸν αὐτοκρατορικόν μου αὐτόγρα-
 φον, ἔστω γνωστόν ὅτι . . .).

Χρονική τοῦ γ'. αἰῶντος.

ἀρα γὰρ ἀπαιτῶνται.

398. Αὕτη γίνεται ἐκ τῆς γ'. ὡσαύτως συνθετικῆς μετοχῆς ἀποβολῆ τοῦ ληκτικοῦ α, τροπῇ τοῦ πρό αὐτοῦ γράμματος ἀπό μερτοῦχ εἰς μεκτοῦρ καὶ προστίθει αϛ, καὶ ἀναλύεται α. ὡς ἡ προηγουμένη μετοχὴ. 6. διὰ τοῦ ἕως οὗ, ὡς αϛ¹ و, βαρὴ-νδζα (ὅταν ἔλθῃ. 2. ἕως ἀν φθάσῃ), ἐκ τῆς εῶ¹ βαρά τοῦ ἀπαρεμφ. و¹ و¹ βαρμάκ, αϛ¹ و¹ γκελί-νδζε (ὅταν ἔλθῃ. 2. ἕως ἀν ἔλθῃ) ἐκ τῆς αϛ¹ γκελέ τοῦ ἀπαρεμφάτου و¹ γκελέκ.

399. Αἱ μετοχαὶ τοῦ γ' εἰδους, ἐπὶ τῆς δ' σημασίας των, συν-
νηθέστερον τίθενται κατὰ δοτικὴν, καὶ συντάσσονται μετὰ μιᾶς τῶν
ἐξῆς χρονικῶν λέξεων, قد καθέρ, ڤڤڤ δεγίν, ڤڤڤ dex (ἕως), ὡς
قد ڤڤڤ ڤڤڤ γχελίνδζε-γε καθέρ (ἕως οὗ ἐλθῶ, ἐλθῆς κτλ.) ڤڤڤ ڤڤڤ
ڤڤڤ γχελίνδζε-γε δεγίν (ἕως οὗ ἀπέλθῶ, ἀπέλθῆς κτλ.).

400. Αἱ ἐξ ἀπορατικῶν ῥημάτων μετοχαὶ τοῦ γ'. εἶδους ἐξη-
γῆται ὁποιατικῶς, ὡς سن كل شيء (σὲν γκέλμεσιν-δὲ βερ-
μὲμ (ἐάν, ἡ ἐνόσω δὲν ἐλθῇ σὺ, δὲν διδῶ).

Χρονική τοῦ ὁ. εἰδούς.

ارایه $d\rho \propto \gamma^3 \alpha^{-\lambda} \dot{\gamma}$.

404. Αδτη σχηματίζεται εκ της γ'. άσπύτως συνθετικής με-

ὁκουγιά-ράχ (ἀναγινώσκων, νώσκουσα=τῷ ἀναγινώσκειν, διὰ τῆς ἀναγνώσεως) ἐκ τῆς اوقويه ὁκουγιά τοῦ ἀπαρεμφάτ. اوقوي ὁκου-
μάχ, كلفه πιλε-ρέχ (ἐν γνῶσει) ἐκ τῆς كلفه πιλε τοῦ ἀπαρεμφάτ.
يكيل πιλμέχ, كيدركه γχιδε-ρέχ (βαθμηδον) ἐκ τῆς كيد γχιδε τοῦ
ἀπαρεμφ. كيك γχιτιμέχ (ἀπέργεσθαι).

409. Ἡ τροπικὴ μετοχὴ τοῦ اولق δλμακ τίθεται πολλάκις ὡς μόριον ἰδιαιτέρων προσδιορισμῶν τοῦ λόγου, ἰσοδυναμοῦσα μὲ διαφόρους, κατὰ τὰς περιστάσεις, τῶν ἡμετέρων προθέσεων. Παραδείγν. واولق شوقه واولق شوقه واولق شوقه δλμακ σου καθάρ ἀκτζε βιριλμίσδир (ἐδόθη τόση ποσότης χρημάτων εἰς μετρητὰ), ὅπου ἡ اولق δλμακ ἐξηγεῖται διὰ τῆς εἰς اجني ملت اولق تيرالدن جمع' εἰς ἐλδέν δλμακ τίς ἐλδέν δζέμ' εἰλεδиги ἐλλи νεφερδέν 'ἵπαρετ πир πισλoux (ἐν ἀποσπασμάτιον συγκείμενον ἐκ πεντήκοντα στρατιωτῶν, οὓς ἐκ τοῦ προχείρου συνήθουρσεν ἐξ ἀλλοεινῶν=ἀλλοεθνείας δυνας).

Μετοχή αίτιολογική.

ἀραμα-γῆν. ארמנין.

410. Ἀυτὴ γίνεται ἐκ τοῦ ἀπαρεμφάτου προσθέσει τῆς καταλήξεως ح , δυνάμει τῆς ὁποίας τὸ ληκτικὸν γράμμα τοῦ ἀπαρεμφάτου, εἰ μὲν εἶναι ق , τρέπεται εἰς ع (ἀριθ. 103), εἰ δὲ εἶναι ك , μεταβάλλεται εἰς ل παροικόν (ἀριθ. 104) καὶ προσφέρονται ἀμφότερα μὲ κεσρὲ, ὡς اولئ ὀλμαγῆ-ν ἐκ τοῦ اولئ ὀλμάκ, سوفانم مكار γκιτμεγί-ν ἐκ τοῦ سوفانم مكار γκιτμέκ. Παράδειγμ. فانم مكار Σοφία νάμ μεκκί-
 ρεί φιντε γχιζ βασηιέ ναμή ιλέ ιδζράι χουκλουμέτ καϊδινέ
 δουσμεγίν (ἐπειδὴ ἡ Σοφία καλουμένη δολία καὶ παραχοποιός
 ἐπεσεν εἰς τὴν φροντίδα τοῦ ἀρξαι ὑπὸ τὸ ὄνομα κηδεμόνος).

Μετοχή εξαρετική.

ἀραμναίη ἀραμναίη

411. Αὕτη σχηματίζεται ἐκ τῶν καταρατικῶν ἀπαρεμφάτων προσθέσει τοῦ στερητικοῦ μορίου مـ συμπεπλεγμένου μετὰ τῆς κατὰλξεως ن , καὶ ἀναλύεται εἰς τὸ ἐξαιρετικὸν μόριον أنة , ὡς مـ والقيرين ἀλμαχ-τηζήν βιρέμεμ (χωρὶς νὰ λάβω, δὲν δύναμαι νὰ δώσω).

Μετοχαι ἀντικαθίστάμεναι.

Ἐνστώδης καὶ παρατατικός.

ارایوب ἀρα-γίουπ.

Παρῳχημένος.

ارامی اولوت ἀραμήσ ὁλοούπ.

MeZn₂Y.

ἀραγίαδζάκ ὁλοῦπ. ارایه حق اولوب

412. Ὁ ἐνεστώς τῶν μετοχῶν τούτων γίνεται ἐκ τοῦ ἀπαρέμ-
φάτου τροπῇ τῆς ληγοῦσης εἰς **و** γλῶπ, ἐάν τὸ ἀπαρέμφατον
παραλήγη εἰς ¹, **و**, **ی** ἐπιταπ. ἡ δεικτικά καὶ εἰς γράμμα κινήτον,
ὡς **وقوب** ὄκου-γλῶπ ἐκ τοῦ **وقومق** ὄκου-μάχ, **بكلوب** πεκλε-
γλῶπ ἐκ τοῦ **بكلم** πεκλε-μέχ. Ὅταν ὁμως τὸ ἀπαρέμφατον πα-
ραλήγη εἰς γράμμα ἡρεμῶν, τότε τὸ μὲν παραληκτικὸν αὐτοῦ
γράμμα τρέπεται εἰς κινήτον προφερόμενον μέζαμμέ, ἀντὶ δὲ
τῆς ληγοῦσης τίθενται τὰ γράμματα **و**, ὡς **واروب** βαροῦ-π ἐκ
τοῦ **وارمق** βαρ-μάχ **كلوب** γκελοῦ-π ἐκ τοῦ **كلم** γκελ-μέχ.

413. Ὁ παρωχημένος γίνεται ἐκ τοῦ ἀορίστου τῶν ἀναφορικῶν μετοχῶν καὶ τοῦ اولوب ὁλοῦ, ἐνεστώτος τῶν ἀντικαθισταμένων τοῦ اولي ὁλμάκι. Ὁ δὲ μέλλων γίνεται ἐκ τοῦ μέλλοντος τῶν ἀναφορικῶν μετοχῶν καὶ τοῦ اولوب.

414. Αἱ μεταχαί αὗται ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν ἰσοδυναμοῦσιν ἐν μέρει μὲ τὰς ἡματέρας ῥηματικές, αἵτινες τίθενται μόνον πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ διπλοῦ ῥήματος. Ἠναγκάσθημεν δὲ νὰ ὀνομάσωμεν αὐτὰς μὲ τὸ γενικώτερον ὄνομα ἀντικαθιστάμεναι, διότι δὲν τίθενται μόνον ἀντὶ ῥημάτων, ἀλλὰ καὶ ἀντὶ τῶν διαφόρων μεταχῶν

καὶ ἀπαρεμφάτων, ἰσοδυναμοῦσι δηλ. μὲ ῥῆμα, μὲ μετοχὴν καὶ μὲ ἀπαρέμφατον συμπλεκόμενον διὰ συνδέσμου μὲ ἄλλο τι τοιοῦτον μέρος τοῦ λόγου, ὡς الوب كيدن ἀλούπ γκιττί (λαβὼν ἀπῆλθεν) الوب كيدن ἀλούπ γκιδέν الوب كيدن ἀλάν βέ γκιδέν (ὁ λαβὼν καὶ ἀπῆλθεν), الوب كيدن ἀλούπ γκιδέρ ἰκέν (ἐν ᾧ λαβὼν ἀπῆρχετο) الوب كيدن ἀλμῆσ βέ γκιδέρ ἰκέν (ἐν ᾧ ἔλαβε καὶ ἀπῆρχετο), الوب كيدن ἀλούπ γκιτμῆκ (τὸ λαβόντα ἀπελθεῖν) الوب كيدن ἀλμῆκ βέ γκιτμῆκ (τὸ λαβεῖν καὶ ἀπελθεῖν), الوب كيدن γκιτμῆσ ὀλμᾶγῆλε (διὰ τὸ λαβόντα ἀπελθεῖν) الوب كيدن ἀλμῆσ βέ γκιτμῆσ ὀλμᾶγῆλε (διὰ τὸ λαβεῖν καὶ ἀπελθεῖν).

415. Ὁ ἐνεστώς τῶν ἀντικαθισταμένων μετοχῶν τίθεται καὶ ἀντὶ παρωχημένου καὶ μέλλοντος, ὅταν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ῥήματος, τῆς μετοχῆς ἢ τοῦ ἀπαρεμφάτου, μετὰ τοῦ ὁποίου συμπλέκεται κατ' ἐννοίαν, δὲν ὑπάρχει παρεμπόπτουσα πρότασις, ὡς ἐν ταῖς παραδείγμασι τοῦ προηγουμένου ἀριθμοῦ. Κατ' ἐναντίαν ὁμῶς περίπτωσιν, ἡ ἀντικαθιστάμενη μετοχή τίθεται κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καθ' ὃν κεῖται καὶ τὸ μεθ' οὗ κατ' ἐννοίαν συμπλέκεται ῥῆμα, ἀπαρέμφατον κτλ.

416. Αἱ ἀντικαθιστάμεναι μετοχαὶ ἔχουσαι πρὸ αὐτῶν τὸ ἐναντιωματικὸν μόριον اكره ἔγερτζι (εἴπερ, κίπερ) γίνονται ἐναντιωματικά.

ΠΕΡΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΧΡΟΝΩΝ.

417. Ἱστορικοὺς χρόνους, τὴν σημασίαν τῶν ὁποίων προλαβόντες ἐξηγήσαμεν (ἀριθ. 331) ἔχει ἡ ὀριστική, ἀνάγκης δηλωτική, εὐχτική καὶ ὑποθετική ἐγκλίσις. Σχηματίζουσι δὲ τοὺς μὲν τῆς ὀριστικῆς, ἀνάγκης δηλωτικῆς καὶ εὐχτικῆς ἱστορικοὺς χρόνους βάλ-λονται ἀντὶ τῶν συνήθων χρόνων τῆς ὀριστικῆς τοῦ συνδετικοῦ, τῶν σινιστώντων τοὺς διαφόρους τῶν ἐγκλίσεων τούτων χρόνους, τὸν ἱστορικὸν χρόνον τῆς ὀριστικῆς τοῦ συνδετικοῦ, τοὺς δὲ τῆς ὑποθετι-

κῆς, ἐπιτιθέντες ἀπλῶς εἰς ἕκαστον τῆς ἐγκλίσεως ταύτης χρόνον τὸν ῥηθέντα ἱστορικὸν χρόνον τοῦ συνδετικοῦ, ὡς ἑξῆς.

ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΤΗΣ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ.

Ἐνεστώς καὶ παρατατικός θετικός.

ارايور اعشم	ἀράγιωρ ἰμίσιμ	(λέγ. ἢ νομίζουν ὅτι ζητῶ καὶ ἐζήτουν)
ارايور اعشن	ἀράγιωρ ἰμίσιν	(• ὅτι ζητεῖς καὶ ἐζήτεις)
ارايور اعش	ἀράγιωρ ἰμίσ	(• ὅτι ζητεῖ καὶ ἐζήτει)
ارايور اعشنز	ἀράγιωρ ἰμίσιζ	(• ὅτι ζητοῦμεν καὶ ἐζητοῦμεν)
ارايور اعشنز	ἀράγιωρ ἰμίσινιζ	(• ὅτι ζητεῖτε καὶ ἐζητεῖτε)
ارايور اعشنز	ἀράγιωρ ἰμίσλέρ	(• ὅτι ζητοῦσι καὶ ἐζήτουν).

Ἐνεστώς καὶ παρατατικός προσδοκώμενος.

ارايور اعشم	ἀράρ ἰμίσιμ	(λέγ. ἢ νομίζουν ὅτι ζητῶ καὶ ἐζήτουν).
----------------------	-------------	---

Οὕτω καὶ τὰ λοιπὰ πρόσωπα.

418. Ὁ ἀόριστος τῆς ὀριστικῆς δὲν συνεθίζεται ὡς ἱστορικός.

419. Ὁ παρακείμενος, ἀνεὺ τῆς προσλήψεως τοῦ ἱστορικοῦ χρόνου τοῦ συνδετικοῦ, ἔχει ἐν ἑαυτῷ καὶ ἱστορικοῦ σημασίαν, τίθεται δὲ καὶ ἀντὶ ἀορίστου. Π. γ. τὸ ارامش ἀραμῆσῃμ ἐκτός τῆς γνωστῆς αὐτοῦ σημασίας ἔχω ζητημένον σημκίνει καὶ τὸ, λέγουσιν ἢ νομίζουν ὅτι ἔχω ζητημένον, καὶ ὅτι ἐζήτησα.

420. Ἐκ δὲ τῶν δύο ὑπερσυντελικῶν ὁ εἰς μόνος, ἦγουν ὁ ἐκ τῆς ἀορίστου χρόνου ἀναφορικῆς μετοχῆς συντιθέμενος γίνεται ἱστορικός προσλήψει τοῦ γνωστοῦ ἱστορικοῦ χρόνου.

Μέλλον καὶ μέλλον παρωχημένος.

ارايور اعشم	ἀραγλαδζᾶκ ἰμίσιμ	(λέγουσιν, ἢ νομίζουν ὅτι θείλω ζητῆσαι, καὶ ἐμέλλον ζητῆσαι).
----------------------	-------------------	--

Οὕτω καὶ τὰ λοιπὰ πρόσωπα.

ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΔΗΛΩΤΙΚΗΣ.

Ἐνεστώς καὶ παρατατικός.

اراملو ايمش ارامαλη ايمش (λέγουν, ἢ νομίζουν ὅτι πρέπει νὰ ζη-
τῶ καὶ νὰ ζητήσω, ἢ ὅτι ἔπρεπε νὰ ζητῶ καὶ νὰ ζητήσω).

Παραγρημένος.

ارامش اوللو ايمش اراماη ايمش (λέγουν, ἢ νομίζουν ὅτι
ἔπρεπε νὰ ἔχω ζητημένον).

ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΤΗΣ ΕΥΚΤΙΚΗΣ.

421. Ὅλοι τῆς εὐκτικῆς ἐγκλίσεως οἱ χρόνοι δύνανται νὰ γέ-
νωσιν ἱστορικοί. Εἰς τοιαύτην ὁμῶς περίστασιν δὲν σημαίνουσιν εἰμὴ
ὑπόθεσιν. Σχηματίζονται δὲ οὗτοι, καθὼς καὶ οἱ τῆς ὑποθετικῆς ἐγκ-
λίσεως, ἐκ τοῦ ἐνικοῦ γ'. προσώπου ἐκάστου αὐτῶν χρόνου προσθέσει
τοῦ γνωστοῦ ἱστορικοῦ χρόνου τοῦ συνδετικοῦ.

Ἐνεστώς καὶ παρατατικός.

اراه ايمش ارايلا ايمش (ἐάν, λέγουν, ἤθελον ζητεῖ καὶ ζητῇσι).

Ἄδριστος.

اراه ايمش اراسا ايمش (ἐάν, λέγουν, ἤθελον ζητῇσι).

Παρακείμενος καὶ ὑπερσυντελικός.

ارامش اوله ايمش اراماη ايمش (ἐάν, λέγουν, ἤθελα ἔχει ζητημένον).

ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΤΙΚΗΣ.

Ἐνεστώς καὶ παρατατικός θετικός.

ارايورايه ايمش ارايگور ايسه ايمش (ἐάν, λέγουν, ζητῶ, καὶ ἐζητῶν)
ارايورايه ايمشن ارايگور ايسه ايمشن (* ζητεῖς καὶ ἐζητεῖς)
ارايورايه ايمش ارايگور ايسه ايمش (* ζητεῖ καὶ ἐζητεῖ)
ارايورايه ايمشن ارايگور ايسه ايمشن (* ζητοῦμεν καὶ ἐζητοῦμεν)
ارايورايه ايمشكز ارايگور ايسه ايمشكز (* ζητεῖτε καὶ ἐζητεῖτε)
ارايورايه ايمشكز ارايگور ايسه ايمشكز (* ζητοῦσι καὶ ἐζητοῦσι).

Ὅσοι καὶ οἱ λοιποὶ χρόνοι.

Σχηματισμός ῥήματος εἰς λέγοντος.

ΕΓΚΛΙΣΙΣ ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς θετικός.

سورم	σεβίγιορ-οὐμ	(ἀγαπῶ)
سورسن	σεβίγιορ-οὐν	(ἀγαπᾷς)
سور	σεβίγιορ	(ἀγαπᾷ)
سوروز	σεβίγιορ-οὐζ	(ἀγαπῶμεν)
سورسكز	σεβίγιορ-οὐν-οὐζ	(ἀγαπᾶτε)
سورل	σεβίγιορ-λαρ	(ἀγαπῶσιν).

Παρατατικός θετικός.

سوراييم	σεβίγιορ ἡδὴμ	(ἡγάπων)
سوراييك	σεβίγιορ ἡδὴν	(ἡγάπας)
سورايدي	σεβίγιορ ἡδὴ	(ἡγάπα)
سورايديق	σεβίγιορ ἡδὴκ	(ἡγαπῶμεν)
سورايديكز	σεβίγιορ ἡδὴν-ἡζ	(ἡγαπᾶτε)
سورايديلر	σεβίγιορ ἡδὴλ-αρ	(ἡγάπων).

Ἐνεστώς προσδοκώμενος.

سورم	σεβέρ-τιμ	(ἀγαπῶ)
سورسن	σεβέρ-σιν	(ἀγαπᾷς)
سور	σεβέρ	(ἀγαπᾷ)
سوروز	σεβέρ-τιζ	(ἀγαπῶμεν)
سورسكز	σεβέρ-σιν-ιζ	(ἀγαπᾶτε)
سورل	σεβέρ-λέρ	(ἀγαπῶσιν).

Παρατατικός προσδοκώμενος.

سوراييم	σεβέρ ιδιμ	(ἡγάπων)
سوراييك	σεβέρ ιδιν	(ἡγάπας)
سورايدي	σεβέρ ιδι	(ἡγάπα)
سوراييك	σεβέρ ιδικ	(ἡγαπῶμεν)
سورايديكز	σεβέρ ιδιν-ιζ	(ἡγαπᾶτε)
سورايديلر	σεβέρ ιδι-λέρ	(ἡγάπων).

Ἀδρίστος.

سودم	σεβδιμ	(ἡγάπησα)
سودك	σεβδιν	(ἡγάπησας)
سودی	σεבדי	(ἡγάπησεν)
سودك	σεβδικ	(ἡγαπήσαμεν)
سودكر	σεβδινιζ	(ἡγαπήσατε)
سوديلر	σεβδילερ	(ἡγάπησαν).

Παρακείμενος.

سومم	σεβμισμ	(ἔχω ἀγαπήσει)
سومشن	σεβμισσιν	(ἔχεις ἀγαπήσει)
سومندر	σεβμισδερ	(ἔχει ἀγαπήσει)
سومشن	σεβμισιζ	(ἔχομεν ἀγαπήσει)
سومشكر	σεβμισσινιζ	(ἔχετε ἀγαπήσει)
سومندرلر	σεβμισδερλερ	(ἔχουσιν ἀγαπήσει).

Ὑπερσυντελικός.

سومش ايدم	σεβμισ ιδιμ	(εἶχον ἀγαπήσει)
سومش ايدك	σεβμισ ιδιν	(εἶχας ἀγαπήσει)
سومش ايدى	σεβμισ ידי	(εἶχεν ἀγαπήσει)
سومش ايدك	σεβμισ ιδيك	(εἶχομεν ἀγαπήσει)
سومش ايدكر	σεβμισ ιδিনিζ	(εἶχετε ἀγαπήσει)
سومش ايديلر	σεβμισ ιδιλερ	(εἶχον ἀγαπήσει).

Ὑπερσυντελικός ἰσοδύναμος τῷ ἀνωτέρῳ.

سوديدم	σεβδι ιδιμ	ἢ سودم ايدى	σεβδιμ ידי
سوديدك	σεβδι ιδιν	سودك ايدى	σεβδιν ידי
سوديدى	σεβδι ידי	سودى ايدى	σεβδι ידי
سوديدك	σεβδι ιδيك	سودك ايدى	σεβδικ ידי
سوديدكر	σεβδι ιδিনিζ	سودكر ايدى	σεβδিনিζ ידי
سوديديلر	σεβδι ιδιλερ	سوديلر ايدى	σεβδिलر ידי

Μέλλον.

سودجكم	σεβεδζεγμ	(θέλω ἀγαπήσει)
سودجكن	σεβεδζεχ-σιν	(θέλεις ἀγαπήσει)

سودجكدر	σεβεδζεχ-δερ	ἢ (θέλει ἀγαπήσει)
سودجك	σεβεδζεχ	
سودجكر	σεβεδζεγ-ιζ	(θέλομεν ἀγαπήσει)
سودجكسز	σεβεδζεχ-σινιζ	(θέλετε ἀγαπήσει)
سودجكدلر	σεβεδζεχ-δερλερ	(Θέλουσιν ἀγαπήσει).

Μέλλον παρωχημένος.

سودجك ايدم	σεβεδζεχ ιδιμ	(ἔμελλον ἀγαπήσει)
سودجك ايدك	σεβεδζεχ ιδιν	(ἔμελλες ἀγαπήσει)
سودجك ايدى	σεβεδζεχ ידי	(ἔμελλεν ἀγαπήσει)
سودجك ايدك	σεβεδζεχ ιδيك	(ἔμελλομεν ἀγαπήσει)
سودجك ايدكر	σεβεδζεχ ιδিনিζ	(ἔμελλετε ἀγαπήσει)
سودجك ايديلر	σεβεδζεχ ιδιλερ	(ἔμελλον ἀγαπήσει).

ΕΓΚΛΙΣΙΣ ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

سو	σέδ	(ἀγάπα καὶ ἀγάπησον)
سوسون	σεδ-σιν	(ἄς ἀγαπᾷ καὶ ἄς ἀγαπήσῃ)
سوملم	σεδε-λιμ	(ἄς ἀγαπῶμεν καὶ ἄς ἀγαπήσωμεν)
سوكز	σέδι-νιζ	(ἀγαπᾶτε καὶ ἀγαπήσατε)
سوسونلر	σεδ-σινλερ	(ἄς ἀγαπῶσι καὶ ἄς ἀγαπήσωσιν).

ΕΓΚΛΙΣΙΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΔΗΛΩΤΙΚΗ

Ἐνεστώς.

سوملويم	σεβμελί ιμ	(πρέπει ν' ἀγαπῶ καὶ ν' ἀγαπήσω)
سوملوسن	σεβμελί-σιν	(πρέπει ν' ἀγαπᾷ καὶ ν' ἀγαπήσῃς)
سوملودر	σεβμελί δερ	ἢ (πρέπει ν' ἀγαπᾷ καὶ ν' ἀγαπήσῃ)
سوملو	σεβμελί	
سوملويز	σεβμελί ιζ	(πρέπει ν' ἀγαπῶμεν καὶ ν' ἀγαπήσωμεν)
سوملوسكر	σεβμελί σινιζ	(πρέπει ν' ἀγαπᾶτε καὶ ν' ἀγαπήσῃτε)
سوملودرلر	σεβμελί δερλερ	(πρέπει ν' ἀγαπῶσι καὶ ν' ἀγαπήσωσιν).

Παρατατικός.

سوملو ايدم	σεβμελι ιδιμ	(ἐπρεπε ν'ἀγαπήσω)
سوملو ايدك	σεβμελι ιδιν	(ἐπρεπε ν'ἀγαπήσης)
سوملو ايدى	σεβμελι ιδι	(ἐπρεπε ν'ἀγαπήση)
سوملو ايدك	σεβμελι ιδιخ	(ἐπρεπε ν'ἀγαπήσωμεν)
سوملو ايدكز	σεβμελι ιδিনিζ	(ἐπρεπε ν'ἀγαπήσητε)
سوملو ايديلر	σεβμελι ιδιλερ	(ἐπρεπε ν'ἀγαπήσωσιν).

Παρωχημένος.

سومش اولمو ايدم	σεβμισ δλμαλή ιδήμ	(ἐπρεπε νὰ ἔχω ἡγαπημένον)
سومش اولمو ايدك	σεβμισ δλμαλή ιδήν	(ἐπρεπε νὰ ἔχης ἡγαπημέν.)
سومش اولمو ايدى	σεβμισ δλμαλή ιδή	(ἐπρεπε νὰ ἔχη ἡγαπημέν.)
سومش اولمو ايدق	σεβμισ δλμαλή ιδήχ	(ἐπρεπε νὰ ἔχωμεν ἡγαπημέν.)
سومش اولمو ايدكز	σεβμισ δλμαλή ιδηνήζ	(ἐπρεπε νὰ ἔχητε ἡγαπημέν.)
سومش اولمو ايديلر	σεβμισ δλμαλή ιδηλερ	(ἐπρεπε νὰ ἔχωσιν ἡγαπημέν.)

ΕΓΚΛΙΣΙΣ ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώ.

سومع	σεβε-γιμ ή	(ν'ἀγαπήσω)
سوم	σεβε-μ	(ν'ἀγαπήσης)
سومش	σεβε-σιν	(ν'ἀγαπήση)
سوه	σεβε	(ν'ἀγαπήσωμεν)
سوهز	σεβε-γιζ	(ν'ἀγαπήσητε)
سومكز	σεβε-σινιζ	(ν'ἀγαπήσητε)
سوملر	σεβε-λερ	(ν'ἀγαπήσωσιν).

Παρατατικός.

سوه ايدم	σεβε ιδιμ	(νὰ ἡγάπων)
سوه ايدك	σεβε ιδιν	(νὰ ἡγάπας)
سوه ايدى	σεβε ιδι	(νὰ ἡγάπα)
سوه ايدك	σεβε ιδιخ	(νὰ ἡγαπῶμεν)
سوه ايدكز	σεβε ιδিনিζ	(νὰ ἡγαπάτε)
سوه ايديلر	σεβε ιδιλερ	(νὰ ἡγάπων).

Ἄοριστος.

سومع	σεβσεμ	(ν'ἀγαπήσω)
سومك	σεβσέν	(ν'ἀγαπήσης)
سوه	σεβσε	(ν'ἀγαπήση)
سومك	σεβσεχ	(ν'ἀγαπήσωμεν)
سومكز	σεβσενιζ	(ν'ἀγαπήσητε)
سومدلر	σεβσελερ	(ν'ἀγαπήσωσιν).

Παρακείμενος.

سومش اولم	σεβμισ δλ αγίμ ή	(νὰ ἔχω	ἡγαπημένον.
سومش اولم	σεβμισ δλάμ	(νὰ ἔχης	
سومش اولسن	σεβμισ δλάσην	(νὰ ἔχη	
سومش اوله	σεβμισ δλά	(νὰ ἔχωμεν	
سومش اولهز	σεβμισ δλάγιζ	(νὰ ἔχητε	
سومش اولمكز	σεβμισ δλάσηνηζ	(νὰ ἔχωσιν	
سومش اوليلر	σεβμισ δλ αλάρ		

ὑπερσυντελικός

سومش اوله ايدم	σεβμισ δλά ιδήμ	(νὰ εἶχον	ἡγαπημένον.
سومش اوله ايدك	σεβμισ δλά ιδήν	(νὰ εἶχες	
سومش اوله ايدى	σεβμισ δλά ιδή	(νὰ εἶχεν	
سومش اوله ايدق	σεβμισ δλά ιδήχ	(νὰ εἶχομεν	
سومش اوله ايدكز	σεβμισ δλά ιδηνήζ	(νὰ εἶχετε	
سومش اوله ايديلر	σεβμισ δλά ιδηλερ	(νὰ εἶχον	

ΕΓΚΛΙΣΙΣ ΥΠΟΘΕΤΙΚΗ.

Ἐνεστώ. θετικός.

سوزايم	σεβιγτορ ισέμ	(ἐάν ἀγαπῶ)
سوزايك	σεβιγτορ ισέν	(* ἀγαπᾷς)
سوزايد	σεβιγτορ ισέ	(* ἀγαπᾷ)
سوزايك	σεβιγτορ ισέχ	(* ἀγαπῶμεν)
سوزايكز	σεβιγτορ ισενιζ	(* ἀγαπᾶτε)
سوزايلر	σεβιγτορ ισελερ	(* ἀγαπῶσιν)

Παρατατικός θετικός.

سوورايه ايدم	σεβίγτορ ισέ ιδιμ	(ἐάν ἡγάπων)
سوورايه ايدك	σεβίγτορ ισέ ιδιν	(= ἡγάπας)
سوورايه ايدى	σεβίγτορ ισέ ιδι	(= ἡγάπα)
سوورايه ايدك	σεβίγτορ ισέ ιδιخ	(= ἡγαπῶμεν)
سوورايه ايدكن	σεβίγτορ ισέ ιδινιζ	(= ἡγαπάτε)
سوورايه ايدلر	σεβίγτορ ισέ ιδιλερ	(= ἡγάπων)

Ἐνεστώς προσδοκώμενος.

سورايه	σεβέρ ισέμ	(ἐάν ἡγαπήσω)
سورايك	σεβέρ ισέν	(= ἀγαπήσης)
سورايه	σεβέρ ισέ	(= ἀγαπήσῃ)
سورايك	σεβέρ ισέχ	(= ἀγαπήσωμεν)
سورايكن	σεβέρ ισενιζ	(= ἀγαπήσητε)
سورايه	σεβέρ ισελερ	(= ἀγαπήσωσιν)

Παρατατικός προσδοκώμενος.

سوورايه ايدم	σεβέρ ισέ ιδιμ	(ἐάν ἡγάπων)
سوورايه ايدك	σεβέρ ισέ ιδιν	(= ἡγάπας)
سوورايه ايدى	σεβέρ ισέ ιδι	(= ἡγάπα)
سوورايه ايدك	σεβέρ ισέ ιδιخ	(= ἡγαπῶμεν)
سوورايه ايدكن	σεβέρ ισέ ιδινιζ	(= ἡγαπάτε)
سوورايه ايدلر	σεβέρ ισέ ιδιλερ	(= ἡγάπων)

Ἀόριστος ᾰ.

سوم	σεβασέμ	(ἐάν ἀγαπήσω)
سوك	σεβασέν	(= ἀγαπήσης)
سوه	σεβασέ	(= ἀγαπήσῃ)
سوك	σεβασέχ	(= ἀγαπήσωμεν)
سوكز	σεβασενιζ	(= ἀγαπήσητε)
سوله	σεβασελερ	(= ἀγαπήσωσιν)

Ἀόριστος ῶ.

سوبدم	σεβσείδιμ	(ἐάν ἤθελον	ἀγαπήσει.
سوبك	σεβσείδιν	(= ἤθελες	
سوبدى	σεβσείδι	(= ἤθελε	
سوبك	σεβσείδιخ	(= ἤθελομεν	
سوبدكن	σεβσείδινιζ	(= ἤθέλετε	
سوبدلر	σεβσείδιλερ	(= ἤθελον	

Παρακείμενος.

سومش ايدم	σεβμίσ ισέμ	(ἐάν ἔχω	ἡγαπημένον.
سومش ايدك	σεβμίσ ισέν	(= ἔχης	
سومش ايه	σεβμίσ ισέ	(= ἔχῃ	
سومش ايدك	σεβμίσ ισέχ	(= ἔχωμεν	
سومش ايدكن	σεβμίσ ισενιζ	(= ἔχετε	
سومش ايدلر	σεβμίσ ισελερ	(= ἔχωσιν	

Ἄλλος παρακείμενος ἰσοδύναμος τῷ ἀνωτέρῳ.

سودى ايدم	σεβδι ισέμ ἢ	سودم ايه	σεβδιμ ισέ
سودى ايدك	σεβδι ισέν	سودك ايه	σεβδιν ισέ
سودى ايه	σεβδι ισέ	سودى ايد	σεβδι ισέ
سودى ايدك	σεβδι ισέχ	سودك ايد	σεβδιχ ισέ
سودى ايدكن	σεβδι ισενιζ	سودكز ايه	σεβδινιζ ισέ
سودى ايدلر	σεβδι ισελερ	سودلر ايه	σεβδιλερ ισέ

ὑπερσυντέλικός.

سومش ايدم	σεβίσι ισέ ιδιμ	(ἐάν εἶχον	ἡγαπημένον.
سومش ايدك	σεβμίσι ισέ ιδιν	(= εἶχες	
سومش ايدى	σεβμίσι ισέ ιδι	(= εἶχεν	
سومش ايدك	σεβμίσι ισέ ιδιخ	(= εἶχομεν	
سومش ايدكن	σεβμίσι ισέ ιδινιζ	(= εἶχετε	
سومش ايدلر	σεβμίσι ισέ ιδιλερ	(= εἶχον	

Μέλλων.

سوهجك ايسم	σεδεδζέκ ισέμ	(ἐὰν μέλλω	ἀγαπήσειν.
سوهجك ايسك	σεδεδζέκ ισέν	(* μέλλης	
سوهجك ايسه	σεδεδζέκ ισέ	(* μέλλη	
سوهجك ايسك	σεδεδζέκ ισέκ	(* μέλλωμεν	
سوهجك ايسكز	σεδεδζέκ ισενιζ	(* μέλλητε	
سوهجك ايسدر	σεδεδζέκ ισελέρ	(* μέλλωσιν	

ΕΓΚΛΙΣΙΣ ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνεστώς καὶ ἀόριστος.

سومك سبمék (ἀγαπᾷ καὶ ἀγαπήσειν).

Παρακείμενος καὶ ὑπερσυντελικός.

سومش اولق سبمیسڤ اولمák (ἔχειν ἡγαπημένον).

Μέλλων.

سوهجك اولق سبمیدζέκ اولمák (μέλλειν ἀγαπᾷ καὶ ἀγαπήσειν).

Ἀπαρέμφατος ὀνομαστική.

Ἐνεστώς καὶ ἀόριστος.

سوم سبمé (τό ἀγαπᾷ καὶ ἀγαπᾷται).

Παρακείμενος καὶ ὑπερσυντελικός

سومش اولم سبمیسڤ اولمá (τό ἔχειν ἡγαπημένον).

Μέλλων.

سوهجك اولم سبمیدζέκ اولمá (τό μέλλειν ἀγαπᾷ καὶ ἀγαπήσειν).

ΜΕΤΟΧΑΙ.

ΚΑΙΤΑΙ ΜΕΤΟΧΑΙ.

Ἀναφορικά.

Ἐνεστώς.

سوم سبέν (ὁ ἀγαπῶν, καὶ ἡ ἀγαπῶσα).

Ἀόριστος.

سومش سبمیسڤ (ὁ ἀγαπήσας, καὶ ἡ ἀγαπήσασα).

Παρακείμενος καὶ ὑπερσυντελικός.

سومش اولان سبمیسڤ اولان (ὁ ἔχων, καὶ ἡ ἔχουσα ἡγαπημένον).

Μέλλων.

سوهجك سبمیدζέκ (ὁ ἀγαπήσων, καὶ ἡ ἀγαπήσουσα).

Ἀπλᾷ ὁμοιοαναφορικά.

Ἐνεστώς, παρατατικός καὶ ἀόριστος.

سومك سبديك (ἀγαπῶν, καὶ ἀγαπήσας).

Παρακείμενος καὶ ὑπερσυντελικός.

سومش اولدق سبمیسڤ اولدؤك (ἔχων ἡγαπημένον).

Σύνθετοι ὁμοιοαναφορικά.

Ἐνεστώς, παρατατικός καὶ ἀόριστος.

سوديك سبديگيم (ἐκεῖνο ὅπερ ἀγαπῶ, ἡγάπων, καὶ ἡγάπησα).

سوديك سبديگين (ἐκεῖνο ὅπερ ἀγαπᾷς κτλ.).

سوديك سبديگي (ἐκεῖνο ὅπερ ἀγαπᾷ κτλ.).

سوديك سبديگيميڤ (ἐκεῖνο ὅπερ ἀγαπῶμεν κτλ.).

سوديك سبديگينيڤ (ἐκεῖνο ὅπερ ἀγαπᾶτε κτλ.).

سودك سبديك لير (ἐκεῖνο ὅπερ ἀγαπῶσιν κτλ.).

Παρακείμενος καὶ ὑπερσυντελικός.

سومش اولديغ سبمیسڤ اولدؤگوم (ἐκεῖνο ὅπερ ἔχω καὶ εἶχον

سومش اولديغ سبمیسڤ اولدؤگون (ἐκεῖνο ὅπερ εἶχες καὶ εἶχες

سومش اولديغي سبمیسڤ اولدؤگول (ἐκεῖνο ὅπερ εἶχε καὶ εἶχεν

سومش اولديغيم سبمیسڤ اولدؤگومول (ἐκεῖνο ὅπερ εἶχομ. καὶ εἶχομ.

سومش اولديغيم سبمیسڤ اولدؤگومول (ἐκεῖνο ὅπερ εἶχετε καὶ εἶχετε

سومش اولدق سبمیسڤ اولدؤكلار (ἐκεῖνο ὅπερ ἔχουσι καὶ εἶχον

ἡγαπημένον.

Μέλλων.

سودجكم	σεβεδζεγιμ	(ἐκεῖνο ὅπερ θέλω	
سودجك	σεβεδζεγιν	(ἐκεῖνο ὅπερ θέλεις	
سودجكي	σεβεδζεγι	(ἐκεῖνο ὅπερ θέλει	ἀγαπήσει.
سودجكمز	σεβεδζεγimiζ	(ἐκεῖνο ὅπερ θέλομεν	
سودجكمز	σεβεδζεγiniζ	(ἐκεῖνο ὅπερ θέλετε	
سودجكمري	σεβεδζεκληρι	(ἐκεῖνο ὅπερ θέλουσιν	

422. Συντομίας χάριν ἐξηγήσαμεν ἐνταῦθα τὰς ὁμοιοαναφο-
ρικὰς μετοχὰς κατὰ τὴν μετοχικὴν των μόνον χρῆσιν.

ΑΚΑΙΤΟΙ ΜΕΤΟΧΑΙ

Συνθετικά.

	ἀ.
سودر	σεβίγior (ἀγαπῶν, καὶ ἀγαπῶσα)
	β'.
سور	σεβέρ (ὡσαύτως)
	γ'.
سو	σεβè (ὡσαύτως).

Χρονικαὶ τοῦ ἀ. εἰδους.

Ἐνεστώς καὶ παρατατικὸς θετικός.

سودر ايكن σεβίγior ixén (ἐν ᾧ ἀγαπῶ καὶ ἡγάπων, ἀγαπᾷς κτλ.). |

Ἐνεστώς καὶ παρατατικὸς προσδοκώμενος.

سور ايكن σεβέρ ixén (ἐν ᾧ ἀγαπῶ καὶ ἡγάπων, ἀγαπᾷς κτλ.). |

Παρωχημένος.

سومش ايكن σεβμίš ixén (ἐν ᾧ ἡγάπησα, ἡγάπησας κτλ.). |

Μέλλων.

سودجك ايكن σεβεδζεκ ixén (ἐν ᾧ μέλλω, μέλλεις ἀγαπήσειν κτλ.). |

Χρονικὴ τοῦ β'. εἰδους.

سويك σεβίδζεκ (ἅμα ἀγαπήσω, ἀγαπήσης κτλ.). |

Χρονικὴ τοῦ γ'. εἰδους.

سويك σεβίνδζε (ὅταν, ἢ ἕως οὗ ἀγαπήσω, ἀγαπήσης κτλ.). |

Χρονικὴ τοῦ δ'. εἰδους.

سول σεβελί (ἀφ' οὗ ἡγάπησα, ἡγάπησας κτλ.). |

Χρονικὴ τοῦ ε. εἰδους.

سودك σεβδixδζε (καθόσον, ἡδυσάκεις ἀγαπῶ, ἀγαπᾷς κτλ.). |

Χρονικὴ τοῦ ς'. εἰδους.

سودكه σεβδixτε (ὅτε ἡγάπησα, ἡγάπησας κτλ.). |

Χρονικὴ τοῦ ζ'. εἰδους.

Υστερόχρονος.

سودك انصكره σεβδixδέν sonpa (ἀφ' οὗ ἡγάπησα, ἡγάπησας κτλ.). |

Προτερόχρονος.

سومزدن اول σεβmeδζδέν ébél (πρὶν ἢ ἀγαπήσω, ἀγαπήσης κτλ.). |

Τροπική.

سودرك σεβερέκ (ἀγαπῶν, τῷ ἀγαπᾷν). |

Αἰτιολογική.

سومكين σεβmeγίν (ἐπειδὴ ἡγάπησα, ἡγάπησας κτλ.). |

Ἐξαιρετική.

سومكسزین σεβmeκσιζίν (ἀνευ τοῦ ἀγαπᾷν καὶ ἀγαπᾶσαι). |

Ἀντικαθιστάμεναι.

Ἐνεστώς καὶ παρατατικός.

سودوب σεβoυπ (ἀγαπῶν καὶ ἀγαπῶσα). |

Παρωχημένος.

سومش اولوب σεβμίš oloyup (ἀγαπήσας καὶ ἀγαπήσασα, ἢ ἔχων καὶ ἔχουσα ἡγαπημένον). |

Μέλλων.

سوء جاك اولوب σεδεδζέκ ολούπ (μέλλων και μέλλουσα αγαπήσειν).

423. Κατ' αὐτὰ τοίνυν τὰ ἐκτεθέντα δύο παραδείγματα, τὰ ὅποια οὐσιωδῶς οὐδεμίαν παριστῶσι διαφοράν, σχηματίζονται ἅπαντα τὰ ῥήματα, ὅποιασδήποτε διαθέσεως καὶ ἂν ᾧσιν, εἴτε ἁπλᾶ εἴτε σύνθετα. Τὸ μόνον δὲ ἐπάναγκες εἰς τὸν σπουδαστὴν εἶναι τὸ νὰ μελετήσῃ καλῶς καὶ νὰ ἐντυπώσῃ εἰς τὸν νοῦν πρῶτον τοὺς περὶ σχηματισμοῦ τῶν συνθετικῶν μετοχῶν κανόνας, καὶ ἔπειτα τὰ ἐν τῷ ἁ. παραδείγματι περὶ σχηματισμοῦ τῶν συνθέτων χρόνων καὶ μετοχῶν λεχθέντα.

424. Τὸ ἐνικὸν καὶ πληθυντικὸν ἁ. πρόσωπον τοῦ προσδοκωμένου ἐνεστώτος τῶν ἀποφατικῶν καὶ ἀδυνάτως ἀποφατικῶν ῥημάτων σχηματίζονται διττῶς. Εἰς ἐνδειξιν τούτου ἐκθέτομεν ἐνταῦθα τὸ ἐξῆς παράδειγμα.

425. Παράδειγμα τοῦ προσδοκωμένου ἐνεστώτος ῥήματος ἀποφατικοῦ, τοῦ اراماق ἀράμαακ (μὴ ζητεῖν).

ارامق ἀραμάζ-ημ ἡ (δὲν ζητῶ)
 ارامق ἀραμά-μ (δὲν ζητῶ)
 ارامسن ἀραμάζ-σην (δὲν ζητεῖς)
 ارامق ἀραμάζ (δὲν ζητεῖ)
 ارامز ἀραμάζ-ηζ ἡ (δὲν ζητοῦμεν)
 اراميز ἀραμάγιζ (δὲν ζητοῦμεν)
 ارامسكز ἀραμάζ-σηνηζ (δὲν ζητεῖτε)
 ارامز ἀραμαζ-λάρ (δὲν ζητοῦσι).

426. Παράδειγμα τοῦ προσδοκωμένου ἐνεστώτος ῥήματος ἀδυνάτως ἀποφατικοῦ, τοῦ ارايماق ἀραγιάμαακ (μὴ δύνασθαι ζητεῖν).

ارايماق ἀραγιάμαζ-ημ ἡ (δὲν δύναμαι νὰ ζητῶ, καὶ νὰ ζητήσω)
 ارايماق ἀραγιάμα-μ (δὲν δύναμαι νὰ ζητῶ, καὶ νὰ ζητήσω)

ارايماقسن ἀραγιάμαζ-σην (δὲν δύνασαι νὰ ζητῇς, καὶ νὰ ζητήσῃς)
 ارايماقسن ἀραγιάμαζ (δὲν δύναται νὰ ζητῇ, καὶ νὰ ζητήσῃ)
 ارايماقسن ἀραγιάμαζ-ηζ ἡ (δὲν δύναμεθα νὰ ζητῶμεν καὶ νὰ ζητήσῃς.)
 ارايماقسن ἀραγιάμαζ-γιζ (δὲν δύναμεθα νὰ ζητῶμεν καὶ νὰ ζητήσῃς.)
 ارايماقسنكز ἀραγιάμαζ-σηνηζ (δὲν δύνασθε νὰ ζητῆτε, καὶ νὰ ζητήσῃτε)
 ارايماقسنكز ἀραγιάμαζ-لار (δὲν δύνανται νὰ ζητῶσι, καὶ νὰ ᾔσῃσι.)

427. Οὗτοι οἱ προσδοκώμενοι ἐνεστώτες σχηματίζονται ἐκ τῆς ἑ. συνθετικῆς μετοχῆς καὶ ἐκ τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς τοῦ συνθετικοῦ, καθὼς σχηματίζονται καὶ οἱ τῶν καταφατικῶν ῥημάτων προσδοκώμενοι ἐνεστώτες. Ἀντὶ ὅμως τοῦ ὁμαλῶς σχηματιζομένου ἐνικοῦ καὶ πληθυντικοῦ ἁ. προσώπου αὐτῶν συνηθέστερον εἶναι τὸ ἀνωμάλως κατ' ἀποβολὴν τοῦ ληχτικοῦ ζ τῆς συνθετικῆς μετοχῆς σχηματιζόμενον.

428. Ἄν καὶ κατὰ τὰ προλεχθέντα ἦναι περιττὴ ἡ ἐκθεσις σχηματισμοῦ ἄλλου ῥήματος, χάριν ὅμως ἁπλῆς γυμνάσεως τῶν σπουδαστῶν ἐκθέτομεν ἐνταῦθα παραδείγματά τινα συνθέτων ῥημάτων (ἀριθ. 304 καὶ κατωτέρω).

429. Σχηματισμὸς καταστατικοῦ ῥήματος συνθέτου ἐκ τοῦ اولق ὀλμάκ (γίνεσθαι καὶ εἶναι).

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς θετικός.

تلف اولبورم τελέφ ὀλούγιόρ-συμ (φθορὰ γίνομαι = φθειρομαι)
 تلف اولبورسن τελέφ ὀλούγιόρ-σουν (φθείρεσαι)
 تلف اولبور τελέφ ὀλούγιόρ (φθεیرهται)
 تلف اولبورز τελέφ ὀλούγιόρ-συζ (φθειρόμεθα)
 تلف اولبورسكز τελέφ ὀλούγιόρ-σουνουζ (φθείρεσθε)
 تلف اولبورز τελέφ ὀλούγιόρ-لار (φθείρονται).

Παρατατικός θετικός.

تلف اولبور ايدم τελέφ ὀλούγιόρ ἡδὲμ (ἐφθειρόμεν)

تلف اوله جق ایدی τελέφ δλαδζάκ ηδή (εμελλε φθαρη)
 تلف اوله جق ایدق τελέφ δλαδζάκ ηδήκ (εμελλομεν φθαρη)
 تلف اوله جق ایدکز τελέφ δλαδζάκ ηδηνήζ (εμελλεστε φθαρη)
 تلف اوله جق ایدیلر τελέφ δλαδζάκ ηδηλάρ (εμελλον φθαρη).

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

تلف اول τελέφ δλ (φθείρου και φθάρηθι)
 تلف اولون τελέφ δλ-σοὺν (ας φθίρεται και ας φθαρη)
 تلف اولهلم τελέφ δλ-λήμ (ας -ώμεθα και ας -ώμεν)
 تلف اولکز τελέφ δλου-νουζ η (φθείρεσθε και φθάρητε)
 تلف اولک τελέφ δλουν (ας -ωνται και ας -ωσι)
 تلف اولونلر τελέφ δλ-σουνلάρ (ας -ωνται και ας -ωσι)
 430. Εἰς τὰς ἐφεξῆς ἐγκλίσεις, συντομίας χάριν, τὰ τρίτα μόνον πρόσωπα ἐσημειώθησαν.

ΑΝΑΓΚΗΣ ΔΗΛΩΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς και ἀόριστος.

تلف اوللودر τελέφ δλμαλή-δερ η (πρέπει να φθίρεται και να -η)
 تلف اوللو τελέφ δλμαλή (πρέπει να φθίρεται και να -η)
 تلف اوللودرل τελέφ δλμαλή-δερلار (= να φθείρωνται και να -ωσι)

Παρατατικός.

تلف اوللو ایدی τελέφ δλμαλή ιδή (επρεπε να φθίρεται και να -η)
 تلف اوللو ایدیلر τελέφ δλμαλή ιδηلάρ (= να φθείρωνται και να -ωσι)

Παρωχημένος.

تلف اوللو ایدی τελέφ δλμουσ δλμαλή ιδή (επρεπε να ηναι εφθαρμ.)
 تلف اوللو ایدیلر τελέφ δλμουσ δλμαλή ιδηلάρ (= εφθαρμένοι)

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς και Μέλλων.

تلف اوله τελέφ δλ (να φθαρη)

تلف اولهلر τελέφ δλαλάρ (να φθαρωσιν).

Παρατατικός.

تلف اوله ایدی τελέφ δλ ιδή (να εφθείρετο)
 تلف اوله ایدیلر τελέφ δλ ιδηلάρ (να εφθείροντο).

Ἀόριστος.

تلف اوله τελέφ δλ-σά (να φθαρη)
 تلف اولهلر τελέφ δλ-σαλάρ (να φθαρωσιν).

Παρακείμενος.

تلف اولش اوله τελέφ δλμουσ δλ (να ηναι εφθαρμένος)
 تلف اولش اولهلر τελέφ δλμουσ δλαλάρ (να ηναι εφθαρμένοι).

Υπερσυντελικός.

تلف اولش اوله ایدی τελέφ δλμουσ δλ ιδή (να ητον εφθαρμένος)
 تلف اولش اوله ایدیلر τελέφ δλμουσ δλ ιδηلάρ (να ησαν εφθαρμένοι).

ΥΠΟΘΕΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς Θετικός.

تلف اولور ایه τελέφ δلویγور لسه (εάν φθείρηται)
 تلف اولور ایهلر τελέφ δلویγور لسهلەر (= φθείρωνται).

Παρατατικός Θετικός.

تلف اولور ایه ایدی τελέφ δلویγور لسه ιδی (εάν εφθείρετο)
 تلف اولور ایه ایدیلر τελέφ δلویγور لسه ιδیلەر (= εφθείροντο).

Ἐνεστώς προσδοκώμενος.

تلف اولور ایه τελέφ δلویγور لسه (εάν φθαρη).
 تلف اولور ایهلر τελέφ δلویγور لسهلەر (= φθαρωσιν).

Παρατατικός προσδοκώμενος.

تلف اولور ایه ایدی τελέφ δلویγور لسه لیدی (εάν εφθείρετο)
 تلف اولور ایه ایدیلر τελέφ δلویγور لسه لیدیلەر (= εφθείροντο)

Ἀόριστος ᾱ.

τὸν ἀόριστον τὸν ἀόριστον
τὸν ἀόριστον τὸν ἀόριστον

Ἀόριστος ῶ.

τὸν ἀόριστον τὸν ἀόριστον
τὸν ἀόριστον τὸν ἀόριστον

Παρακείμενος.

τὸν ἀόριστον τὸν ἀόριστον
τὸν ἀόριστον τὸν ἀόριστον

Ἄλλος παρακείμενος ἰσοδύναμος τῷ ἀνωτέρῳ.

τὸν ἀόριστον τὸν ἀόριστον
τὸν ἀόριστον τὸν ἀόριστον

ὑπερσυντελικός.

τὸν ἀόριστον τὸν ἀόριστον
τὸν ἀόριστον τὸν ἀόριστον

Μέλλων.

τὸν ἀόριστον τὸν ἀόριστον
τὸν ἀόριστον τὸν ἀόριστον

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνεστώς καὶ ἀόριστος.

τὸν ἀόριστον τὸν ἀόριστον

Παρακείμενος καὶ ὑπερσυντελικός.

τὸν ἀόριστον τὸν ἀόριστον
τὸν ἀόριστον τὸν ἀόριστον

Μέλλων.

τὸν ἀόριστον τὸν ἀόριστον
τὸν ἀόριστον τὸν ἀόριστον

ΟΝΟΜΑΤΙΚΗ ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνεστώς καὶ ἀόριστος.

τὸν ἀόριστον τὸν ἀόριστον

Παρακείμενος καὶ ὑπερσυντελικός.

τὸν ἀόριστον τὸν ἀόριστον
τὸν ἀόριστον τὸν ἀόριστον

Μέλλων.

τὸν ἀόριστον τὸν ἀόριστον
τὸν ἀόριστον τὸν ἀόριστον

ΚΑΙΤΑΙ ΜΕΤΟΧΑΙ.

Ἀναφορικά.

Ἐνεστώς.

τὸν ἀόριστον τὸν ἀόριστον

Ἀόριστος.

τὸν ἀόριστον τὸν ἀόριστον

Παρακείμενος καὶ ὑπερσυντελικός.

τὸν ἀόριστον τὸν ἀόριστον
τὸν ἀόριστον τὸν ἀόριστον

Μέλλων.

τὸν ἀόριστον τὸν ἀόριστον
τὸν ἀόριστον τὸν ἀόριστον

*Απλ.αί. όμοιοαναφορικάι

Ἐνεστώς, παρατατικός καὶ ἀόριστος.

τὸν ἀποστόλῃ τὴν ἐπιστολήν· ἡ δὲ ἐπιστολὴ αὐτοῦ εἰς τοὺς ἀδελφεοὺς
ἐστὶν ὅτι οὕτως ἔγραψεν·

(φθιρόμενος καὶ φθαρεὶς)

τὸν ἀποστόλῃ τὴν ἐπιστολήν· ἡ δὲ ἐπιστολὴ αὐτοῦ εἰς τοὺς ἀδελφεοὺς
ἐστὶν ὅτι οὕτως ἔγραψεν·

Παρακείμενος καὶ ὑπερσυντελικός.

τὸ πρῶτον ἀποφασίζοντες ὅτι ἐν ἡμῖν οὐκ ἔστι
 τὰς ἐξουσιῶν καὶ τῶν δυνάμεων τοιαύτη ἐξουσία

Σύνθετοι όμοιοαναφορικά.

Ἐνεστώς, παρατατικός καὶ ἀόριστος.

τὸ ὅτι φθείρομαι, ἐφθειρό-
μην καὶ ἐφθάσην

τὸ ὅτι φθείρεσαι, ἐφθείρετο, καὶ ἐφθάρη·

τὸ ὅτι φθείρεται, ἐφθείρετο, καὶ ἐφθάρη)

τὸ ὅτι φθοιρόμεθα, ἐφθοιρό-
μεθα καὶ ἐφθάσμεν).

τὸ ἐπὶ τῇ ἀποστολῇ τοῦ ἁγίου Πέτρου
 : تلف اولديغىز: τελειον οὐδου γουνοῦς (τὸ ἐπὶ φθίρεισθε, ἐφθείρε-
 σθε καὶ ἐφοβήθητε)

τελεῖσθαι τὸν ὁλοκλήρῳ (τὸ ὅτι φθείρονται, ἐφθείροντο καὶ ἐφθάρησαν).

Παρακείμενος καὶ ὑπερσυνταξικός.

τὸ ὅτι εἶμαι καὶ ἤμην
ἐφθαλμίνος

τὸ ἐπεὶ εἶπαι, καὶ ἦσο
ἐφθαρμένος

τελέρ ὀλμουῶ ὀλζουγού (τό ὅτι εἶναι, καί ἤτον
ἐρῶμενος)

τελεῖται ὁ λόγος τοῦ ἀποστόλου (τοῦ ὁποῦ καὶ ἡ
μεῖς ἐκφραζόμενοι)

τελεφερόμενους ελδουγουνοῦς (τὸ ὅτι εἴσθε, καὶ ᾗσθε
ἐφθαρμένοι)

تلف اولمى اولدقارى τὸ ἐπὶ εἰσὶ, καὶ ἦσαν ἐφθαρμένοι).

 $M\partial\lambda\omega\gamma.$

تلف اوله جفم	τελέφ ολαδζαγρήμ	(τό ότι θέλω	φοαρή.
تلف اوله جفك	τελέφ ολαδζαγρήν	(τό ότι θέλεις	
تلف اوله جفني	τελέφ ολαδζαγρή	(τό ότι θέλει	
تلف اوله جفمز	τελέφ ολαδζαγρημηζ	(τό ότι θέλομεν	
تلف اوله جفكز	τελέφ ολαδζαγρηνηζ	(τό ότι θέλστε	
تلف اوله جفقلرى	τελέφ ολαδζακλαρή	(τό ότι θέλουσι	

431. Αἱ ὁμοιοαναφορικαὶ μετοχαὶ ἐξηγήθησαν ἐνταῦθα κατὰ τὴν μετοχικῆν των μόνον χρῆσιν. Ἀλλ' οὐδὲ ἦτο δυνατόν νὰ ἐξηγηθῶσι καὶ μετοχικῶς, διότι κατὰστατικῆς διαθέσεως οὔσαι ἀνάγκη ν' ἀναλυθῶσιν εἰς ἐμπρόθετον ἀναφορικὴν ἀντωνυμίαν (ἀριθμ. 379), ὅπερ ἀδύνατον, μὴ προσκειμένου τοῦ πρὸς ὃ πρέπει ν' ἀναφέρονται.

AKAITOI METONAI

Συνθετικά

2

τὸν τῆς ἀπορίας ἀποκρίσας ὁ δὲ ἀποκρίσας ὁ δὲ ἀποκρίσας (φθαρτόμενος, καὶ φθαρεῖσα).

6.

τελὲς ὅλουρ تلف اولور (ώσπύτως).

•

τέλος δὲ (ὡσαύτως) تلف اوله

Χρονικά τοῦ α. εἴδους.

Ἐνεστώς καὶ παρατατικός θετικός.

تلف اولور ایکن τέλεος ὁλοσύνητος ἔχεν (ἐνθα φθίρομαι, καὶ ἐφθίρομαι, φθίρεσαι κτλ.)

Ἐνεστώς καὶ παρατατικός προσδοκώμενος.

تلف اولور ايكن τελέρ ολουρ ικέν (έν ᾧ φθείρομαι, καὶ ἐφθειρό-
μην, φθείρεσαι κτλ.)

Παρωχημένος.

تلف اولش ايكن τελέρ ολμουσ ικέν (ένᾧ ἐφθάρην, ἐφθάρης κτλ.)

Μέλλων.

تلف اوله حق ايكن τελέρ ολαδζακ ικέν (ένᾧ μέλλω, μέλλεις φθαρή κτλ.)

Χρονική τοῦ β'. εἰδους.

تلف اوليحق τελέρ οληδζακ (ἔμα φθαρώ, φθαρής, κτλ.)

Χρονική τοῦ γ'. εἰδους.

تلف اولجه τελέρ ολουνδζα (ὅταν, ἢ ἕως οὗ φθαρώ, φθα-
ρής, κτλ.)

Χρονική τοῦ δ'. εἰδους.

تلف اولل τελέρ ολαλή (ἀφ' οὗ ἐφθάρην, ἐφθάρης κτλ.)

Χρονική τοῦ ε'. εἰδους.

تلف اولدجه τελέρ ολβουκδζα (καθόσον, ἢ ὁσάκις φθαρώ,
φθαρής κτλ.)

Χρονική τοῦ ς'. εἰδους.

تلف اولدقنه τελέρ ολδουκτά (ὅτε ἐφθάρην, ἐφθάρης κτλ.)

Χρονική τοῦ ζ'. εἰδους.

Υστερόχρονος.

تلف اولدقدنه τελέρ ολδουκδάν σονρα (ἀφ' οὗ ἐφθάρην, ἐφθάρης κτλ.)

Προτερόχρονος.

تلف اولزدن اول τελέρ ολμαζδάν εδβελ (πρίν ἢ φθαρώ, φθαρής, κτλ.)

Τροπική.

تلف اولرق τελέρ ολαράκ (φθειρόμενος, τῷ φθείρεσθαι).

Αἰτιολογική.

تلف اولعین τελέρ ολμαγην (ἐπειδὴ ἐφθάρην, ἐφθάρης κτλ.)

Ἐξαιρετική.

تلف اولفسزین τελέρ ολμακσηζην (ἀνευ τοῦ φθείρεσθαι, καὶ
φθαρηναί).

ANTIKAΘISTAMENAI.

Ἐνεστώς καὶ παρατατικός.

تلف اولوب τελέρ ολουπ (φθειρόμενος, καὶ -ρομένη).

Παρωχημένος.

تلف اولوش اولوب τελέρ ολμουσ ολουپ (φθαρεὶς καὶ φθαρεῖσα, ἢ ὧν
ἐφθαρμένος καὶ οὔσα ἐφθαρμένη).

Μέλλων.

تلف اوله حق اولوب τελέρ ολαδζακ ολουپ (μέλλων καὶ μέλλουσα φθα-
ρηναί).

Μέρος σχηματισμοῦ συνθέτου ἐνεργητικοῦ ῥήματος.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς θετικός.

تحسين البيورم	ταχσίν ιδιγιορ-ουμ	ἐπευφημῶ
تحسين البيورم	ταχσίν ειλ-έγιορ-ουμ	
تحسين قلوبم	ταχσίν κηλέγιορ-ουμ	
تحسين بيورم	ταχσίν πουργιορ-ουμ	

تحسين ايدورسن	ταχσιν ιδιγιορ-σουν	επευφημεις
تحسين ايلورسن	ταχσιν ειλεγιορ-σουν	
تحسين قلوبورسن	ταχσιν κηληγιορ-σουν	
تحسين يورورسن	ταχσιν پوغليورسوغιορ-σουν	
تحسين ايدور	ταχσιν ιδιγιορ	επευφημει
تحسين ايلور	ταχσιν ειλεγιορ	
تحسين قلوبور	ταχσιν κηληγιορ	
تحسين يورور	ταχσιν پوغليورسوغιορ	
تحسين ايدورز	ταχσιν ιδιγιορ-ουζ	επευφημομεν
تحسين ايلورز	ταχσιν ειλεγιορ-ουζ	
تحسين قلوبورز	ταχσιν κηληγιορ-ουζ	
تحسين يورورز	ταχσιν پوغليورسوغιορ-ουζ	
تحسين ايدورسكز	ταχσιν ιδιγιορ-σουνουζ	επευφημειτε
تحسين ايلورسكز	ταχσιν ειλεγιορ-σουνουζ	
تحسين قلوبورسكز	ταχσιν κηληγιορ-σουνουζ	
تحسين يورورسكز	ταχσιν پوغليورسوغιορ-σουνουζ	
تحسين ايدورل	ταχσιν ιδιγιορ-لار	επευφημοδسين.
تحسين ايلورل	ταχσιν ειλεγιορ-لار	
تحسين قلوبورل	ταχσιν κηληγιορ-لار	
تحسين يورورل	ταχσιν پوغليورسوغιορ-لار	

Παρατατικός Θετικός.

تحسين ايدور ايدم	ταχσιν ιδιγιορ ηδημ	επευφημουν
تحسين ايلور ايدم	ταχσιν ειλεγιορ ηδημ	
تحسين قلوبور ايدم	ταχσιν κηληγιορ ηδημ	
تحسين يورور ايدم	ταχσιν پوغليورسوغιορ ηδημ	
تحسين ايدور ايدك	ταχσιν ιδιγιορ ηδην	επευφημεις
تحسين ايلور ايدك	ταχσιν ειλεγιορ ηδην	
تحسين قلوبور ايدك	ταχσιν κηληγιορ ηδην	
تحسين يورور ايدك	ταχσιν پوغليورسوغιορ ηδην	

تحسين ايدور ايدى	ταχσιν ιδιγιορ ηδη	επευφημει
تحسين ايلور ايدى	ταχσιν ειλεγιορ ηδη	
تحسين قلوبور ايدى	ταχσιν κηληγιορ ηδη	
تحسين يورور ايدى	ταχσιν پوغليورسوغιορ ηδη	
تحسين ايدور ايدق	ταχσιν ιδιγιορ ηδηκ	επευφημομεν
تحسين ايلور ايدق	ταχσιν ειλεγιορ ηδηκ	
تحسين قلوبور ايدق	ταχσιν κηληγιορ ηδηκ	
تحسين يورور ايدق	ταχσιν پوغليورسوغιορ ηδηκ	
تحسين ايدور ايدكز	ταχσιν ιδιγιορ ηδηνηκ	επευφημειτε
تحسين ايلور ايدكز	ταχσιν ειλεγιορ ηδηνηκ	
تحسين قلوبور ايدكز	ταχσιν κηληγιορ ηδηνηκ	
تحسين يورور ايدكز	ταχσιν پوغليورسوغιορ ηδηνηκ	
تحسين ايدور ايدلر	ταχσιν ιδιγιορ ηδηλαρ	επευφημουν.
تحسين ايلور ايدلر	ταχσιν ειλεγιορ ηδηλαρ	
تحسين قلوبور ايدلر	ταχσιν κηληγιορ ηδηλαρ	
تحسين يورور ايدلر	ταχσιν پوغليورسوغιορ ηδηλαρ	

Ενεστώως προσδοκώμενος.

تحسين ايدرم	ταχσιν ιδερ-ιμ	επευφημω
تحسين ايلرم	ταχσιν ειλερ-ιμ	
تحسين قلارم	ταχσιν κηلαρ-ιμ	
تحسين يوردم	ταχσιν پوغليورسوغ-οιμ	
تحسين ايدرسن	ταχσιν ιδερ-σιν	επευφημεις
تحسين ايلرسن	ταχσιν ειλερ-σιν	
تحسين قلارسن	ταχσιν κηلαρ-σιν	
تحسين يوررسن	ταχσιν پوغليورسوغ-σιν	
تحسين ايدر	ταχσιν ιδερ	επευφημει
تحسين ايلر	ταχσιν εيلερ	
تحسين قلار	ταχσιν κηلαρ	
تحسين يور	ταχσιν پوغليورسوغ	

تحين ايدرز	ταχσιν ιδερ-ιζ	ἐπευφημοῦμεν
تحين ايلرز	ταχσιν ειλέρ-ιζ	
تحين قلارز	ταχσιν κηλάρ-ηζ	
تحين يوررز	ταχσιν πουγλουρούρ-ουζ	
تحين ايدركز	ταχσιν ιδέρ-σινιζ	ἐπευφημεῖτε
تحين ايلركز	ταχσιν ειλέρ-σινιζ	
تحين قلاركز	ταχσιν κηλάρ-σηνηζ	
تحين يورركز	ταχσιν πουγλουρούρ-συνουζ	
تحين ايدر	ταχσιν ιδερ-λέρ	ἐπευφημοῦσιν.
تحين ايلر	ταχσιν ειλερ-λέρ	
تحين قلار	ταχσιν κηλαρ-λάρ	
تحين يورر	ταχσιν πουγλουρουρ-λάρ	

Παρατατικός προσδοκώμενος.

تحين ايدرايم	ταχσιν ιδέρ ιδίμ	ἐπευφήμουν.
تحين ايلرايم	ταχσιν ειλέρ ιδίμ	
تحين قلارايم	ταχσιν κηλέρ ηδήμ	
تحين يوررايم	ταχσιν πουγλουρούρ ηδήμ	

Οὕτω καὶ τὰ λοιπὰ πρόσωπα.

Ἄδριστος.

تحين اينم	ταχσιν ιττίμ	ἐπευφήμησα
تحين ايلدم	ταχσιν ειλεδίμ	
تحين قلدम	ταχσιν κηλδήμ	
تحين يوردم	ταχσιν πουγλουρδούμ	
تحين اينك	ταχσιν ιττίκ	ἐπευφήμησας
تحين ايلك	ταχσιν ειλεδίκ	
تحين قلدك	ταχσιν κηλδήκ	
تحين يورذك	ταχσιν πουγλουρδούκ	

تحين ايندى	ταχσιν ιττί	ἐπευφήμησαν
تحين ايلدى	ταχσιν ειλεδί	
تحين قلدى	ταχσιν κηλδή	
تحين يوردى	ταχσιν πουγλουρδού	
تحين اينك	ταχσιν ιττίκ	ἐπευφημήσα- μεν
تحين ايلك	ταχσιν ειλεδίκ	
تحين قلدك	ταχσιν κηλδήκ	
تحين يورك	ταχσιν πουγλουρδούκ	
تحين ايندكز	ταχσιν ιττινίζ	ἐπευφημήσα- τε
تحين ايلدكز	ταχσιν ειλεδινίζ	
تحين قلدكز	ταχσιν κηλδηνήζ	
تحين يوردكز	ταχσιν πουγλουρδουνούζ	
تحين ايندیلر	ταχσιν ιττιλέρ	ἐπευφήμη- σαν.
تحين ايلدیلر	ταχσιν ειλεδιλέρ	
تحين قلدیلر	ταχσιν κηλδηλάρ	
تحين يوردیلر	ταχσιν πουγλουρδουλήρ	

Οὕτω καὶ οἱ λοιποὶ χρόνοι.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνεστώς καὶ ἄδριστος.

تحين اينك	ταχσιν ιτμέκ	ἐπευφημεῖν καὶ ἡμᾶς.
تحين ايلك	ταχσιν ειλαιμέκ	
تحين قلق	ταχσιν κηλμάκ	
تحين يورمق	ταχσιν πουγλουρμάκ (α)	

Παρακείμενος καὶ ὑπερσυντέλικος.

تحين اينش اولق	ταχσιν ιτμισ ὀλμάκ	ἔχειν ἐπευφη- μημένον.
تحين ايلش اولق	ταχσιν ειλαιμισ ὀλμάκ	

(α) Τὸ يورمق πουγλουρμάκ (προστέττειν) τίθεται ὡς βοηθητικὸν τῶν συνθέτων ρημάτων πρὸς τὴν τοῦ ὑπερσυντέλικου ὑποκατάστασιν, εἴν ὅταν ἐπίσημον.

تحسين قلمش اولق	ταχσιν κηλημήσ δλμάκ	έχειν έπει-
تحسين يورمش اولق	ταχσιν πουγλουρμούσ δλμάκ	φημημένον.
Mállων.		

تحسين ايدجك اولق	ταχσιν ιδεδζέκ δλμάκ	μέλλειν έπει-
تحسين ابلجك اولق	ταχσιν έιλεγεδζέκ δλμάκ	
تحسين قلهجق اولق	ταχσιν κηλαδζάκ δλμάκ	
تحسين يورجق اولق	ταχσιν πουγλουραδζάκ δλμάκ	
Καί οὕτω καθεξής.		

Μέρος σχηματισμοῦ συνθέτου παθητικοῦ βήματος.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ένεστώς θετικός.

تحسين اوليورم	ταχσιν δλουνούγιωρ-ουμ	έπειφημοῦ- μαι
تحسين قنيورم	ταχσιν κηληνήγιωρ-ουμ	
تحسين ابليورم	ταχσιν ιδιλήγιωρ-ουμ	
تحسين يورليورم	ταχσιν πουγλουρουλούγιωρ-ουμ	
تحسين اوليورسن	ταχσιν δλουνούγιωρ-σουν	έπειφημη- σαι
تحسين قنيورسن	ταχσιν κηληνήγιωρ-σουν	
تحسين ابليورسن	ταχσιν ιδιλήγιωρ-σουν	
تحسين يورليورسن	ταχσιν πουγλουρουλούγιωρ-σουν	
تحسين اوليور	ταχσιν δλουνούγιωρ	έπειφημέ- ται
تحسين قنيور	ταχσιν κηληνήγιωρ	
تحسين ابليور	ταχσιν ιδιλήγιωρ	
تحسين يورليور	ταχσιν πουγλουρουλούγιωρ	
تحسين اوليورζ	ταχσιν δλουνούγιωρ-ουζ	έπειφημού- μεθα
تحسين قنيورζ	ταχσιν κηληνήγιωρ-ουζ	
تحسين ابليورζ	ταχσιν ιδιλήγιωρ-ουζ	
تحسين يورليورζ	ταχσιν πουγλουρουλούγιωρ-ουζ	

تحسين اوليورسكز	ταχσιν δλουνούγιωρ-σουνουζ	έπειφημέ- σθε
تحسين قنيورسكز	ταχσιν κηληνήγιωρ-σουνουζ	
تحسين ابليورسكز	ταχσιν ιδιλήγιωρ-σουνουζ	
تحسين يورليورسكز	ταχσιν πουγλουρουλούγιωρ- σουνουζ	

تحسين اوليورل	ταχσιν δλουνούγιωρ-λαρ	έπειφημόν ται.
تحسين قنيورل	ταχσιν κηληνήγιωρ-λαρ	
تحسين ابليورل	ταχσιν ιδιλήγιωρ-λαρ	
تحسين يورليورل	ταχσιν πουγλουρουλούγιωρ-λαρ	

Παρατατικός θετικός.

تحسين اوليور ايدم	ταχσιν δλουνούγιωρ ήδ ήμ	έπειφημού- μην.
تحسين قنيور ايدم	ταχσιν κηληνήγιωρ ήδ ήμ	
تحسين ابليور ايدم	ταχσιν ιδιλήγιωρ ήδ ήμ	
تحسين يورليور ايدم	ταχσιν πουγλουρουλούγιωρ ήδ ήμ	
Οὕτω καί τὰ λοιπά πρόσωπα.		

Ένεστώς προσδοκώμενος.

تحسين اوليورم	ταχσιν δλουνούρ-ουμ	έπειφημοῦ- μαι.
تحسين قنيورم	ταχσιν κηληνήρ-ημ	
تحسين ابليورم	ταχσιν ιδιλήρ-ημ	
تحسين يورليورم	ταχσιν πουγλουρουλούρ-ουμ	
Οὕτω καί τὰ λοιπά πρόσωπα.		

Παρατατικός προσδοκώμενος.

تحسين اوليور ايدم	ταχσιν δλουνούρ ήδ ήμ	έπειφημού μην.
تحسين قنيور ايدم	ταχσιν κηληνήρ ήδ ήμ	
تحسين ابليور ايدم	ταχσιν ιδιλήρ ήδ ήμ	
تحسين يورليور ايدم	ταχσιν πουγλουρουλούρ ήδ ήμ	
Οὕτω καί τὰ λοιπά πρόσωπα.		

Ἄοριστος.

تَحْسِنْ اُولَدُكَ	ταχσίν όλουν-δουμ	ἐπευφημήθην
تَحْسِنْ قَلْبُكَ	ταχσίν κηλην-δημ	
تَحْسِنْ اَيْدِيكَ	ταχσίν ιδιλ-διμ	
تَحْسِنْ يَوْرُدُكَ	ταχσίν πουγλουρουλ-δουμ	
تَحْسِنْ اُولَدُكَ	ταχσίν όλουν-δούν	ἐπευφημήθης
تَحْسِنْ قَلْبُكَ	ταχσίν κηλην-δήν	
تَحْسِنْ اَيْدِيكَ	ταχσίν ιδιλ-διν	
تَحْسِنْ يَوْرُدُكَ	ταχσίν πουγλουρουλ-δούν	
تَحْسِنْ اُولَدِي	ταχσίν όλουν-δού	ἐπευφημήθη
تَحْسِنْ قَلْبِي	ταχσίν κηλην-δη	
تَحْسِنْ اَيْدِي	ταχσίν ιδιλ-δι	
تَحْسِنْ يَوْرُدِي	ταχσίν πουγλουρουλ-δού	
تَحْسِنْ اُولَدُكَ	ταχσίν όλουν-δούκ	ἐπευφημήθημεν
تَحْسِنْ قَلْبُكَ	ταχσίν κηλην-δηκ	
تَحْسِنْ اَيْدِيكَ	ταχσίν ιδιλ-δικ	
تَحْسِنْ يَوْرُدُكَ	ταχσίν πουγλουρουλ-δούκ	
تَحْسِنْ اُولَدُكَ	ταχσίν όλουν-δουνούζ	ἐπευφημήθητε
تَحْسِنْ قَلْبُكَ	ταχσίν κηλην-δηνήζ	
تَحْسِنْ اَيْدِيكَ	ταχσίν ιδιλ-δινιζ	
تَحْسِنْ يَوْرُدُكَ	ταχσίν πουγλουρουλ-δουνούζ	
تَحْسِنْ اُولَدِي	ταχσίν όλουν-δουλάρ	ἐπευφημήθησαν
تَحْسِنْ قَلْبِي	ταχσίν κηλην-δηλάρ	
تَحْسِنْ اَيْدِي	ταχσίν ιδιλ-διλάρ	
تَحْسِنْ يَوْرُدِي	ταχσίν πουγλουρουλ-δουλάρ	
Οὕτω καὶ οἱ λοιποὶ χρόνοι.		

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνεστώς καὶ ἄοριστος.

تَحْسِنْ اُولَدُكَ	ταχσίν όλουνμάκ	ἐπευφημείσθαι
تَحْسِنْ قَلْبُكَ	ταχσίν κηληνμάκ	καὶ ἐπευφημη-
تَحْسِنْ اَيْدِيكَ	ταχσίν ιδιλμάκ	θῆναι.
تَحْسِنْ يَوْرُدُكَ	ταχσίν πουγλουρουλμάκ	

Παρακείμενος καὶ ὑπερσυντελικός.

تَحْسِنْ اُولَدُكَ	ταχσίν όλουνμοῦδ όλμάκ	τό νά ᾔναι, ἢ τό
تَحْسِنْ قَلْبُكَ	ταχσίν κηληνμήδ όλμάκ	νά ᾔτον ἐπυ-
تَحْسِنْ اَيْدِيكَ	ταχσίν ιδιλμῖδ όλμάκ	φημῆμένος.
تَحْسِنْ يَوْرُدُكَ	ταχσίν πουγλουρουλμοῦδ όλμάκ	

Μέλλων.

تَحْسِنْ اُولَدُكَ	ταχσίν όλουναδζάκ όλμάκ	μέλλειν ἐπυ-
تَحْسِنْ قَلْبُكَ	ταχσίν κηληναδζάκ όλμάκ	φημῆσθαι καὶ
تَحْسِنْ اَيْدِيكَ	ταχσίν ιδιλαδζάκ όλμάκ	ἐπυφημηθῇ-
تَحْسِنْ يَوْرُدُكَ	ταχσίν πουγλουρουλαδζάκ όλ-	μάκ ναι.

Καὶ οὕτω καθεξῆς.

Περὶ τοῦ ἀποφατικοῦ τοῦ συνδατικοῦ.

432. Τὸ προεκτεθὲν συνδατικὸν ῥῆμα γίνεταί ἀποφατικόν προτάξει τοῦ μορίου كُذْ δεγίλ, τὸ ὅποιν μετὰ μὲν τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς γράφεται συνημμένως, μετὰ δὲ τῶν λοιπῶν χρόνων, δισταμένως. Εἰς παράδειγμα ἐκτίτομεν τὸν ἐνεστώτα καὶ παρατατικόν τῆς ὀριστικῆς.

Ἐνεστώς.

كُذْ دَیْغِیْل-یَم (δὲν εἶμαι)

كلسن	δεγίλ-σιν	(δὲν εἶσαι)
دكدر	δεγίλ-δερ	ἡ (δὲν εἶναι)
دك	δεγίλ	
دكدر	δεγίλ-τ	(δὲν εἶμεθα)
دكدر	δεγίλ-σινι	(δὲν εἶσθε)
دكدر	δεγίλ-δερλε	(δὲν εἶναι).

Παρατατικός.

دك ايدم	δεγίλ-ιδίμ	(δὲν ἤμην)
دك ايدك	δεγίλ-ιδίν	(δὲν ἦσο)
دك ایدی	δεγίλ-ιδί	(δὲν ἦτο)
دك ايدك	δεγίλ-ιδίخ	(δὲν ἤμεθα)
دك ايدك	δεγίλ-ιδίνι	(δὲν ἦσθε)
دك ايدلر	δεγίλ-ιδίλε	(δὲν ἦσαν).

Περὶ τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος καὶ τοῦ ἀποφατικοῦ αὐτοῦ.

433. Τὸ τε καταφατικὸν καὶ ἀποφατικὸν ὑπαρκτικὸν ῥήμα γίνεταί ἐκ τοῦ συνδετικοῦ, τὸ μὲν προτάζει τοῦ μορίου وار βάρ, τὸ δὲ προτάζει τοῦ μορίου يوق γλόκ. Τοῦ τελευταίου τούτου μορίου τὸ ληκτικὸν ق τρέπεται εἰς ع, ὅταν συμπέσῃ πρὸ τῶν ἀπὸ ἀρχομένων προσώπων τοῦ συνδετικοῦ. Εἰς παράδειγμα ἐκθέτομεν ἑνταῦθα τὸν ἑνεστώτα καὶ παρατατικὸν αὐτῶν.

Ἑνεστώς.

Καταφατικόν.

وارم	βάρ-ημ	(ὑπάρχω)
وارسن	βάρ-σην	(ὑπάρχεις)
واردر	βάρ-δερ ἡ	(ὑπάρχει)
وار	βάρ	
واردز	βάρ-ηζ	(ὑπάρχομεν)
وارسز	βάρ-σηνηζ	(ὑπάρχετε)
واردلر	βάρ-δερλε	(ὑπάρχουσιν)

Ἀποφατικόν.

يوقم	γλόκ-ουμ	(δὲν ὑπάρχω)
يوقسن	γλόκ-σουν	(δὲν ὑπάρχεις)
يوقدر	γλόκ-δουρῆ	(δὲν ὑπάρχει)
يوق	γλόκ	
يوقز	γλόκ-ουζ	(δὲν ὑπάρχομεν)
يوقسز	γλόκ-σουνουζ	(δὲν ὑπάρχετε)
يوقدرلر	γλόκ-δουρλε	(δὲν ὑπάρχουσιν)

Παρατατικός.

وارايدم	βάρ-ηδὴμ	(ὑπῆρχον)
وارايدك	βάρ-ηδὴν	(ὑπῆρχες)
وارايدی	βάρ-ηδὴ	(ὑπῆρχε)
وارايدك	βάρ-ηδὴخ	(ὑπῆρχομεν)
وارايدك	βάρ-ηδὴνηζ	(ὑπῆρχετε)
وارايدلر	βάρ-ηδὴλε	(ὑπῆρχουσιν)

434. Τὸ παρ' ἡμῖν ῥήμα, ἔχω ἐκφράζει τὴν ὀθωμανικὴν διὰ τῶν ἐνικῶν τρίτων προσώπων τοῦ ὑπαρκτικοῦ μετὰ μιᾶς γενικῆς καὶ μιᾶς ὀνομαστικῆς, ὧν ἡ μὲν γενικὴ ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ ὑποκείμενον, ἡ δὲ ὀνομαστικὴ ἔχουσα τὴν ὁμοιοπρόσωπον καὶ ὁμοιόριθμον τῷ ὑποκειμένῳ καταληκτικὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ ἀντικείμενον τοῦ καθ' ἡμᾶς διὰ τοῦ ἔχω ἐκφερομένου λόγου, ὡς يوقم پەنیم پیر دوستۇم βάρ-δερ (ἐγὼ ἔχω ἕνα φίλον,) κατά λέξιν, ἐμοῦ εἰς φίλος μου ὑπάρχει), يوق ايدی سنك براوك وارايدی (ἐγὼ ἔχω ἕνα οἶκον), انلك حصلى وارايش (λέγουσιν ὅτι ἐκεῖνοι ἔχουσιν ἡ εἶχον μερίδα), صاحب عرضك (ὁ κύριος τῆς ἀναφορᾶς) — ὁ δούς τὴν ἀναφορὰν δίκαιον δὲν ἔχει.)

ΠΕΡΙ ΠΡΟΘΕΣΕΩΝ.

435. Τὰς παρ' ἡμῖν διὰ τῶν προθέσεων δηλούμενας διαφορὰς σχέσεις ἐκφράζουσιν οἱ Ὀθωμανοὶ διὰ τινων μορίων ἐπιτιθεμένων ταῖς λέξεσιν· ἐφ' ᾧ καὶ ὀνομάζομεν τὰ μόρια ταῦτα ἐπιθέσεις. Ἐκτὸς ὁμῶς τούτων μεταχειρίζονται οἱ Ὀθωμανοὶ εἰς περιστάσεις τινὰς καὶ τὰς περσικὰς καὶ πολλὰς τῶν ἀραβικῶν προθέσεων, περὶ ὧν ἰδίᾳ θέλομεν εἰπεῖ κατωτέρω.

Περὶ τῶν Ἐπιθέσεων.

436. Αἱ κυρίως ἐπιθέσεις οὗσαι ὀλίγαι δὲν ἀρκοῦσιν εἰς ἐξήγησιν τῶν διαφορῶν σχέσεων. Ἀναπληροῦσι δὲ οἱ Ὀθωμανοὶ τὴν

ἐλλειψίν τῶν ἀναγκαίων ἐπιθέσεων διὰ τινῶν ἐπιθέτων καὶ ἐπιρρή-
μάτων ἀραβικῶν ἀντὶ ἐπιθέσεων λαμβανομένων, μάλιστα δὲ διὰ
περιφράσεων, τὰς ὁποίας σχηματίζουνσι συμπλέκοντες διάφορα ὀνό-
ματα τουρκικά, περσικά καὶ ἀραβικά μέτινας τῶν κυρίως ἐπιθέσεων,
καὶ συντάσσοντες αὐτὰς μετὰ τῶν λέξεων κατὰ γενικὴν τιθεμένων.
II. χ. εἰς ἐξήγησιν α. τοῦ πλησίον ἐν στάσει μεταχειρίζονται
τὴν τουρκ. λέξιν *بِ* γλῶν (πλευρά, πλάγιον) συμπλεγμένην μετὰ
τῆς ἐπιθέσεως *ا* (ἐν) ὅσον *بِنِ پَنِيمِ* γλάνημ-δὰ (πλησίον
μου· κατὰ λέξ. ἐμοῦ εἰς τὸ πλάγιόν μου), *اَوِيكُكُ بَانِدِ* ἐδινὶν
γλάνην-δὰ (πλησίον τῆς οἰκίας σου)· β. διαμονῆς παρὰ τινι
μεταχειρίζονται τὴν περσ. λέξιν *دَرِ* νέζδ (πλάγιον) συμπλεγμ. ὁ-
μοίως μετὰ τῆς *ا* ὅσον *دَوْلَتِ عَلِيّهٔ عُزْبِيّهٔ* δεβλέτι
'ἀλλε νέζδιν-τέ μουχὴμ ἰνκιλ-τέρε ἰλτζισί (ὁ Πρίσβυς τῆς
'Αγγλίας ὁ διαμῖνων παρὰ τῇ 'Υψ. Κυβερνήσει)· γ. τοῦ ἐν τινι
μεταχειρίζονται τὴν ἀραβ. λέξιν *عِنْدَ* ἔνδ (πλάγιον) συμπλεγμένην
μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπιθέσεως ὅσον *عِنْدَ مَرْجِ* πίζιμ ἔν-τεμιζ-δὲ (πα-
ρ' ἡμῖν—ἐν τῇ ἡμετέρᾳ γνώμῃ).—Εἰς ἐξήγησιν διαβάσεως ἀνά
μέσον τόπου μεταχειρίζονται τὴν τουρκ. λέξιν *يَزِيدُ* ἰτζ (τὸ ἐνδον),
ἢ ἄλλην τινὰ ἰσοδύναμον ταύτῃ ἀραβο-περσικῇ, συμπλεγμ. μετὰ
τῆς ἐπιθέσεως *دِن* (ἐκ) ὅσον *دِنِ چَارُوكُ اِيِيُنْدِن* τζαρ-σην-ν ἰτζιν-τέν
(διὰ τῆς ἀγορᾶς), καὶ οὕτως καθέξῃς.

437. Σημειωτέον δ' ἐνταῦθα ὅτι, ὅταν ἡ τὴν ἐπιθετικὴν φράσιν
συνιστώσα λέξις ᾖ περσικὴ ἢ ἀραβικὴ, τὸ πτωτικόν αὐτῆς, ἂν
ᾖ ὁμοίως ἀραβο-περσικόν, δυνατόν νὰ τεθῇ καὶ ἑσῶθεν τῆς ἐπιθετ.
φράσεως ἐνούμενον περσικῶς (ἀριθ. 78. Σημ. α.) μετὰ τῆς λέξεως
αὐτῆς, ὅσον *دَوْلَتِ عَلِيّهٔ عُزْبِيّهٔ* νέζδ-ι δεβλέτι 'ἀλλε-δὲ (παρὰ τῇ 'Υψ.
Κυβερνήσει), *پیشِ کَلَمِهٖ* πίσ-ι κλαμιλ-δὲ (ἐνώπιον σοφοῦ, φρονίμου,
κατὰ λέξιν, ἐν τῷ ἐμπροσθεν φρονίμου), *دَرِ دَرِ* δερού-ν-ι σε-
χιρ-δὲν (διὰ τῆς πόλεως).

438. Αἱ ἀπλᾶι τουρκικαὶ ἐπιθέσεις εἰσὶν αἱ ἀκόλουθοι *ا* δα ἡ
δε, *دِن* δαν ἢ δέν, κατὰ τὴν ἀνὰ τέσσαρα πρὸς ἐν σχέσιν, *بِ* ἰλῆ,

بِ πιλῆ, *اِيِيُونُ* ἰτζιν, *عَزْبِ* οὐζρέ, *کِي* γκιπί, *جِه* δζα ἡ δζέ,
سِرِ σίζ, *سَهْ*, *سُزْ*, *سُزْ*, κατὰ τὴν ἀνὰ δύο πρὸς ἐν σχέσιν,
دِن δεκ, *دِنِ* δεγίν καὶ *دِن* καδέρ, *کُو* γκιορέ, *دِ* δεγί.

439. Τὰ κυριώτερα τῶν ἀραβ. ἐπιθ. καὶ ἐπιρρήμάτων τὰ τῶν
ἐπιθέσεων ἐκπληρούντων εἰσὶ τὰ ἀκόλουθα: *مِنِ* μεπνί, *بِ* πιν-
νάεν, *نَظَرًا* ναζάρεν, *دَا* δαίρ, *مَتَاعِبَ* μουτέ'ακῃπ.

Ἑρμηνεία τῶν κυρίως ἐπιθέσεων.

1. *ا*

440. Ἡ ἐπιθεσις *ا*, μετὰ ὀνομαστικῆς συντασσομένη πάντοτε,
σημαίνει στάσιν ἐν τόπῳ καὶ χρόνῳ ἀντιστοιχοῦσα εἰς τὴν ἡ-
μετέραν πρόθεσιν ἐν, ὡς *عَلَى مَجَر وَسْ دَامَاسُ* μαμαλίκι μα-
χρουσέι σαχνα-δὲ (ἐν ταῖς αὐτοκρατορικαῖς περιφρουρήτοις χώ-
ραις—ἐν τῇ ὁθωμ. ἐπικρατείᾳ), *دَرِ سِیَاهُ* δέρι σε'αδετ-τέ (ἐν τῇ
πόλει τῆς εὐδαιμονίας—ἐν Κωνσταντινουπόλει), *عِنْدَ* πού ἐ-
γλαμ-δὲ (ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις, κατ' αὐτοὺς τοὺς καιροὺς), *عِنْدَ*
χενκλάμι σαπάβετ-τέ (ἐν καιρῷ τῆς νηπιότητος).

441. Ἡ ἐπιθεσις αὕτη μετὰ ἀπαρεμμάτων συντασσομένη ση-
μαίνει διάρκειαν, οἷαν παρ' ἡμῖν δηλοῦσιν αἱ ἐκ τῶν μετοχῶν καὶ
διαρκείας δηλωτικῶν ῥημάτων σύνθετοι φράσεις ὅσον *دَرِ*
γκεζμεκ-δὲ δίρ (διατελεῖ περιπατῶν), *بِ* γλαζμακ-τά
ἰδὲ (διτελεῖ γράφων).

442. Συντασσομένη μετὰ ὁμοιοαναφορικῶν μετοχῶν ἀπλῶν τε
καὶ συνθέτων σημαίνει τὸν χρόνον πρᾶξεώς τινος ἐξηγουμένη
διὰ τοῦ ὅτε, ἢ ὅταν, ὡς *کَلَمَ گَعَلَدِ* γκελδ-δὲ (ὅτε ἤλθον, ἤλθες
κτλ., ἢ ὅταν ἔλθω, ἔλθης κτλ.) *کِنْدِ گِیْتِ* γκιττιγίμ-δὲ (ὅτε ἀ-
πῆλθον, ἢ ὅταν ἀπῆλθω) *کُو دَرِ* γκιορδουγουν-τέ (ὅτε
εἶδες, ἢ ὅταν ἴδης).

2. *دِن*

443. Ἡ ἐπιθεσις *دِن*, μετὰ ὀνομαστικῆς συντασσομένη καὶ

470. Συντασσομένη μετὰ συνθέτων ὁμοιοαναφορικῶν μετοχῶν, ὡς εἰδικῶν ἀπαρεμφάτων λαμβανομένων, σημαίνει ὁμοίωσιν, ἰσοδυναμοῦσα μὲ τὴν ἡμετέραν πρόθεσιν κατὰ αἰτιατικῇ συν-

473. Οὕτω δὲ σύνθετος οὖσα σημαίνει ἅ. τὸ ἐπάνω ἐν γά-
σει, ὅταν προσλάβῃ τὴν ἐπίθεσιν «α, ὡς «اوزمدم οὕζεριν-δὲ
(ἐπάνω μου), «اوزمدم-دے οὕζεριν-δὲ καλῶδῃ (ἐπάνω σου ἔμει-
νε). β'. τὸ ἐπάνω ἐν κινήσει ἀπὸ τινος, ὅταν προσλάβῃ τὴν
ἐπίθεσιν «ν, ὡς «اوزمدم-دن οὕζεριν-δὲν ἀπτήμ (ἐρρήφα ἐπά-
νωθέν μου) «اوزمدم-دین-دے οὕζεριν-δὲν πῖρ γίτοχ καλῶδῃ
(ἐπάνωθέν σου ἐν φορτίον ἐσυχώθη). γ'. τὸ ἐπάνω ἐν κινήσει
εἰς τι, πολλαχῶς τροπολογοῦμενον, ὅταν ἢ ἐν τέλει αὐτῆς κα-
ταληκτικὴ ἀντωνυμία τεθῇ κατὰ δοτικὴν, ὡς «کندوا و اجسادک ارى
«اوزمدم-دین-دے οὕζεριν-δὲν πῖρ γίτοχ καλῶδῃ (ἐπάνωθέν σου ἐν φορτίον ἐσυχώθη).

μέχ (βαδίζειν ἐπὶ τοῖς ἰχνέσι τῶν ἰδίων προγόνων), دشمن اوزرینه
 عسکر سون اعلک δουσμέν οὐζερινέ ἄσκηρ σέδχ ιτμέκ (ἀπο-
 στέλλειν στρατεύματα κατὰ τῶν ἐχθρῶν), عین اوزرینه عین
 ایتک ιγδζίλι σερφίν οὐζερινέ γεμίν ιτμέκ (ποιεῖν ὄρκον ἐπὶ
 τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου), سنک اوزرینه نصب اولش اولان, سανین οὐζε-
 ρινέ γάσπ ὁλουνμούσ ὅλάν (ὁ ἐπάνω σου = ὁ μετὰ σέ δι-
 ορισθεὶς).

7.

474. Ἡ ἐπιθεσις کي σημαίνει ὁμοίωσιν, ἰσοδυναμουσα μετὰ τὰ ἡμέτερα ὁμοιωματικά ἐπιρρήματα. Π. χ: بولک پوڻ ۽ ڪٽائپ گچيپي (ὥς τοῦτο τὸ βιβλίον), علوم رياضيہ محصلی کی لپیٹی، اولل، οὐλλισούμι ριγιάζηγέ ταχσίλι γχιπί λεζίλ σάι ὀλμάζ (δὲν γίνεται πρᾶγμα εὐχάριστον ὥς ἡ σπουδὴ τῶν μαθηματικῶν ἐπιστημῶν), سرك پورديگزر کي سيلن پونجيدوبدوبدونوبوز گچيپي (καθώς υμεῖς ὀρίζεσθε ἢ ὠρίσασθε = λέγεσθε ἢ αἰπάτε).

475. Ἡ ἐπίθεσις αὐτῇ μετὰ συνθέτων ὁμοιοπαρορικών με-
τοχῶν συντασσόμενη, εἰς τὴν οἰκιακὴν γλῶσσαν σημαίνει πολλά-
κις τὸ εὐθύς ὥς, εὐθύς καθὼς· οἷον سزى كوردېكم كي سي (εὐ-
γκριτοδοθεῖσθαι γκιπί (εὐθύς καθὼς εἶδον ὑμᾶς).

476. Ἡ ἐπιθασίς αὐτῇ ὡς πρὸς τὴν πώσιν καθ' ἣν θετέον τὸ πτωτικὸν αὐτῆς ὑπόκειται εἰς τὰ παρὶ τῆς ϕ καὶ λ λαχθέντα (ἀριθμ. 456).

8. 42

477. Αὕτη, μετὰ ὀνομαστικῆς συντασσόμενη πάντοτε, σημαίνει τὸ κατὰ τι, πολλαχῶς τροπολογούμενον, ὡς **إلهنا إلهنا** **موجبه** ἰσραὲλ παχανέ μουδζεπίν-δζε (κατὰ συνέκλειαν βασιλικοῦ ὀρισμοῦ), **هه** πένδζε (τὸ κατ' ἐμέ), **قربجه قربه** καρηνδζά καθρίνδζε (κατὰ τὴν δύναμιν τοῦ μύσηος), **حکجه** χικμέτ-δζε (κατὰ φιλοσοφίαν, φιλοσοφικῶς), **تورجه** τοῦρχ-δζε (κατὰ Τοῦρκους, τουρκιστί), **فرجه** φρένχ-δζε (κατὰ Φράγκους, φραγκιστί).

478. Μετα ἀπλῶν ὁμοσημασιολογικῶν μεταχρῶν συμπλεκομένη,
ἡ ἐπιθεσις αὐτῆς ἔχει τὴν εἰννοίαν διεισδύειν χρονικῶν ἐπιβλημάτων
(ἀρ.0. 403).

[illegible]

9. مبر

480. Αὕτη σημαίνει χαρισμὸν ἰσοδυναμοῦσα μὲ τὴν ἡμετέραν πρόθεσιν εἵνευ, ἢ μὲ τὸ στερεὸν α, ὡς χρηλ-στίζ (εἵνευ δόλου, ἀδολος), αδβ-στίζ (εἵνευ αἰδοῦς, ἀνιδόης).

10. قدر x^2 دکن، دک.

481. Αὐταί, δοτικῇ συντασσόμεναι, (προσυνέχονται μετὰ τῆς μέτρ.
προθέσεως ὅταν ἔχοντα ἐπιρρόημ. μέχρις, ἕως. Π. γ. یکی تا رسیدن
سیمت به دایم (μέχρι τοῦ νῦν, یکی سیمت به دایم) ἐκτεναγέ δεχ
(μέχρι δὲ σιμ), و بعد از آن که هر یک از اینها را در دست
تا آنوقت).

432. Ἰσοδυναμοὶ ταῦτα εἰσὶ καὶ αἱ πολλὰς ὡς ἐπιθέσεις ἀκ-
λαμδανόμεναι μετοχαὶ كَلْبُ γκελινδζα, αἰνὸς βαρηνδζα, ἐξ
ὧν ἡ μὲν πρώτη εἶναι ἐν χρήσει, ὅταν ἡ διάνυσις τοποῦ ἢ χρόνου
γίνεται ἀπὸ σημείου πόρου κείμενον εἰς τὸ παρὰ τοῦ λαλοῦντος
δεικνυόμενον, ὡς كَلْبُ دَوْلَتِ عَلِيٍّ عِندَ دَرِيَا, πίδαχέ τι
θαβλέτι 'ἀλιγέτι 'ὁ σμάνιαδὲν ποῦ βαπτέ γκελινδζα (α-
πὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁφ' ὄθου. Κράτους μέχρι τούτου τοῦ καιροῦ)
τὸ δὲ δεύτερον, ὅταν ἡ τοπικὴ ἢ χρονικὴ διάνυσις γίνεται ἀπὸ ση-
μείου ἄλλου κείμενον ὡς πρὸς τὸν λαλοῦντα εἰς μακρινόν, ὡς
كَلْبُ دَوْلَتِ اِسْتِاْبُولِ عِندَ اِسْتِاْبُولِ, ἐστὶν πόλιν ἀδύρνεγε βαρηνδζα
(ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως μέχρις Ἀδριανουπόλεως).

513. Τὴν φράσιν α' συμπελεγμένην μετὰ τῆς ἐπιθέσεως α' μεταχειρίζονται οἱ Ὀθωμανοὶ εἰς δῆλωσιν ὑπερασπίσεως· οἷον قطعه از لشکر فیلان هن لهجوسین تہ پیر کتہ (μάζπατὰ γιάζηλμήσδηρ (ἐγγραφή μία γενική ἀναφορά ὑπὲρ τοῦ δεινός).

514. Ἡ πρόθεσις $\downarrow$ ἡνωμένη μετὰ τοῦ ἀνόματος اجل $\text{E}\delta\zeta\lambda$, κατὰ γενικὴν ἐκφερομένου, σημαίνει τὸ τέλος καὶ τὸν σκοπὸν, ὡς لاجل النبع $\lambda\iota \text{E}\delta\zeta\lambda\iota\tau\tau\epsilon\sigma\gamma\iota'$ (πρὸς προπομπήν), لاجل استطاع $\lambda\iota \text{E}\delta\zeta\lambda\iota\iota\sigma\tau\iota\tau\alpha\chi$ (πρὸς ἀνάχρισιν).

515. Όταν η πρόθεσις $\downarrow$ συνταχθῇ μετὰ λέξεως ἔχουσας τὸ ἄρθρον $\downarrow$, τὸ $\downarrow$ τοῦτου ἀποβάλλεται (ἀριθ. 113).

516. Αἱ ἀνωτέρω ἐξηγηθεῖσαι τέσσαρες προθέσεις γράφονται συνημμένως μετὰ τῶν πτωτικῶν των, αἱ δὲ λοιπαί, δισταμένως.

5. إلى

517. Αὕτη δηλοῖ τό μέχρι, ἀντιστοιχοῦσα εἰς τὰς τουρκικάς ἐπιθέας. قدّر, ذك, ὡς آخر العمر ἰλῖά ἀχρητλ ἰσῆρ (μέχρι τέλους τῆς ζωῆς), آخره ἰλῖά ἀχρητχ (μέχρι τέλους αὐτοῦ= κτλ.), إلى غير النهاية ἰλῖά γάιριν νιχαγῆ (μέχρι μὴ τέλους= ἐπ' ἀπειρον), إلى ما شاء الله ἰλῖά μάσα αλλαχ (ὥς ἀν θέλῃ ὁ Θεός), إلى الآن ἰλῖ-λ αν (μέχρι τῆς στιγμῆς, μέχρι τοῦδε).

6. 26

518. Ἡ πρόθεσις αὕτη, σύνθετος οὔσα ἐκ τῆς προθέας, β καὶ τοῦ ἀρνητικοῦ μορίου γ σημαίνει στέρησιν, χωρισμόν, ἀντιστοιχοῦσα εἰς τὴν τουρκικὴν ἐπίθεσιν سز, ὡς مانع β πιλιά μανί' (ἀνευ κωλύματος), فاقص β πιλιά φαίζ (ἀνευ τόκου), سلطان بلام عدل كبر بلام σουλτάνουν πιλιά 'άδελφόν, καὶ νέχρι πιλιά μάιν (Σουλτάνος ἀνευ δικαιοσύνης ὡς ποταμός ἀνευ ὑδατος).

7. 10

519. Αὕτη σημαίνει κυρίως τὸ ἐπάναι, ἀντιστοιχοῦσα εἰς τὴν
τουρκ. ἐπίθεσιν *اوزور*, ὡς *على جناح الاستعمال* ἢ *ἀλλὰ ὁξενάχιλ*.

ἐπιδοῦν ἅλ (ἐπὶ πτέρυγος ταχύτητος, μετὰ σπουδῆς), على ملائى
 ἅλῃα μελέεν νας (ἐπὶ πληθὺς ἀνθρώπων, ἐν ἐπηκόῳ πολλῶν),
 على كل حال ἅλῃα κρούλλι χἅλ (ἐπὶ πάσης περιπτώσεως),
 على كل التقدير ἅλῃα κίλε-τ ταχιδεῖν (ὅποτερωσδήποτε),
 على مراتبهم ἅλῃα μερατίπι χιμ (κατὰ τοὺς βαθμοὺς αὐτῶν,
 κατὰ τὸν ἐκάστου βαθμὸν), على الصباح ἅλῃ-σ σαπάχ (ἀπὸ
 πρωῒας), على ἅλῃε χ (ἐπ' αὐτόν).

520. Τὴν φράσιν αὐτὴν συμπεπλεγμένην μετὰ τῆς ἐπιθέσεως «μεταχειρίζονται οἱ Ὀθωμανοὶ εἰς δῆλωσιν ἐχθρικῆς διευθύνσεως, καθὼς τὴν αὐτὴν (ἀριθ. 513.) ἐπὶ ὑπερασπίσεως, ὡς αὐτὴν αὐτὴν ἀλειτουργεῖ (κατ' ἐμοῦ), αὐτὴν ἀλειτουργεῖ (κατὰ σοῦ).

8. 11.

521. Αὕτη σημαίνει τὴν ἐν τόπῳ καὶ χρόνῳ στάσιν, ἀντιστοιχοῦσα εἰς τὴν τουρκ. ἐπίθεσιν *o*, ὡς *o* *fi*-δ *o* *du*-*ya* (ἐν τῷ κόσμῳ), *o* *fi*-*l* *cha* (ἐν τῷ πράγματι = ἀμέσως), *o* *fi*-*l* *cha* *ka* (ἐν τῇ ἀληθείᾳ, ἀληθῶς), *o* *fi*-*l* *cha* *ka* *ka* (ἐν αὐτῷ). βλ. *o* *fi*-*l* *cha* (ὁ κόσμος καὶ τὰ ἐν αὐτῷ).

522. Σημαίνει προσέτι πραγματείαν περί τινος, τὸ περί οὗ, ὡς **كتاب في النجوم** χιτάκουν φί-ν νοσδεζούμ (βιβλίον περί τῶν ἀστρον).

9. 5^c

123. Ἀδὲ σημαίνει ἀρχὴν καὶ ἀκολουθίαν ἐκ τινος ἐν γένει, ὡς *عن صميم القلب* 'ἀν σαμίμι-λ κάλπι (ἐκ τοῦ μυχοῦ τῆς καρδίας), *عن قصد* 'ἀν κάσδιν (ἐκ προμελέτης), *عن قريب* 'ἀν καρίπ (ἐκ τοῦ πλησίον = ἐντός ὀλίγου).

10. 5

524. Ἀυτὴ ἀντιστοιχεῖ εἰς τὴν τουρκ. ἐπιθεσιν *wa*, ἔχουσα ὅ-
λας τὰς σημασίας αὐτῆς. Π. γ. *من الاول* μίν-α εἰς πρῶτον (ἐξ ἀρχῆς),
من بعد μίν πᾶ'ὲ (ἀπὸ τοῦδε, τοῦ λοιποῦ), *من الناس* μίν-εν νας (ἐκ

τῶν ἀνθρώπων), وجهت الوجوه من مین δζίχετι-λ βουδζούχ (εξ αιτίας τῶν αἰτιῶν = δ.α πολλοὺς λόγους).

525. Ἡ πρόθεσις αὕτη ἠνωμένη μετὰ τοῦ ἐπιθ. ڤر γάιρ (ἄλλος, διάφορος), κατὰ γενικὴν ἐκφερομένου, σημαίνει διαφωνίαν καὶ ἐναντίωσιν, ὡς ڤر غير مین γάιρι χαδδίν (παρὰ τὸ ὄριον, τὴν ἱκανότητα), ڤر لاف مین γάιρι λιγλάκατιν (παρ' ἄξιον), ڤر ما مل مین γάιρι μεεμούλ (παρ' ἐλπίδα).

526. Εἰς δηλώσειν τῆς ἐκ μέρους τοῦ Ὑπερτάτου ὄντος κινήσεως ἐνοῦσι τὴν πρόθεσιν من μετὰ τοῦ ὀνόμ. اند ڤند, ἢ قبل κηπέλ (πλάγιον), κατὰ γενικὴν ἐκφερομ., ὡς اند من مین ڤندي-λλάχ (παρὰ τοῦ Θεοῦ), من قبل الرحمن مین κήπελι-ρ ραχμάν (παρὰ τοῦ Οἰκτίρμονος).

527. Ἡ πρόθεσις من εὐρισκομένη πρό τοῦ ἄρθρου ال λαμβάνει ἐπὶ τοῦ δευτέρου αὐτῆς γράμματος τὸ φετχά (ἀριθ. 83. σφελ. στήλ. 30).

لدى 11.

528. Αὕτη σημαίνει τὸ πλησίον, ὡς لىك لىدئىك (παρὰ σοί).

529. Οἱ Ὀθωμανοὶ συνήθως συντάσσοντες τὴν πρόθεσιν ταύτην μετὰ ἐνάρθρων ῥηματικῶν ἀφηρημ. σχηματίζουνσι φράσιν ἰσοδύν. με ἀντικαθισταμένην μετοχὴν συνθέτου ῥήματος (460) لى الوصول (ἀφ' ἧς) = لىدئىك βουσοῦλ = وصول بولوب (ἀφ' ἧς) = لىدئىك βουσοῦλ = عرض ايدوب (παρουσίασις, ἐκθέσις), ἢ عرض اولوب (παρουσιασθεῖς).

530. Ἐπειδὴ αἱ ἀνωτέρω ἐξηγηθεῖσαι δέκα προθέσεις δὲν ἀρκοῦσιν εἰς δηλῶσιν πολλῶν ἄλλων σχέσεων, ἃς αἱ πλείοντα γλῶσσαι διὰ προθέσεων ἐκφράζουσιν, οἱ Ἀραβες ἀναπληροῦσι ταύτας δι' ὀνομάτων κατ' αἰτιατικὴν ἐκφερομένων. Τὸ ὄνομα ڤر πέν, φέρ' εἰπεῖν, σημαίνει διάστημα, τιθέμενον κατ' αἰτιατικὴν προσλήψει τοῦ φετχά ἐπὶ τοῦ ληκτικοῦ γράμματος, πένε, καθίσταται πρόθεσις, σημαίνουσα τὸ μεταξὺ. Τινὰ τῶν τοιούτων ὀνομάτων καὶ παρ' Ὀθωμανοῖς εἰσὶν εὐχρηστα προθετικῶς, τὰ ἐξῆς:

α. ڤر πέν (διάστημα). Προθετ. πένε σημαίνει τὸ μεταξὺ, ὡς ڤر بين الناس (μεταξὺ τοῦ λαοῦ), ڤر بين الدولتين (μεταξὺ τῶν δύο Ἐπικρατειῶν).— Ἡ φράσις ڤر بين πένε-χουμά (μεταξὺ τῶν δύο) προσλαμβάνει καὶ τὴν ἐπίθεσιν ڤر, ڤر بين πένε-χουμάδ (ἐν τῷ μεταξὺ τῶν δύο).

β. فوق φεύχ (ὑπεροχή). Προθετ. φεύχα σημαίνει τὸ ἐπέκεινα ἐπὶ τόπου, χρόνου, βαθμοῦ, δυνάμεως, ιδιότητος, κτλ. ὡς فوق الطح φεύκα-σ σάτχ (ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν), فوق العالمين φεύκα-λ ἄδ (ὑπὲρ τὸ σύνθημα, ἔκτακτος), فوق الحد φεύκα-λ χἄδδ (ὑπὲρ τὸ ὄριον, τὸ μέτρον).

γ. ڤند ڤند (πλάγιον). Προθετ. ڤντε σημαίνει τὸ ἐν τινι, κατὰ διαφόρους τρόπους τροπολογούμενον, ὡς ڤند ڤند ڤند ڤند (παρὰ τῷ Θεῷ), ڤند ڤند ڤند ڤند (παρὰ τοῖς φιλοσόφοις), ڤند ڤند ڤند ڤند (παρὰ τισιν).

δ. مع مآ (ὁμοῦ). Προθετ. مآ'α σημαίνει τὸ ὁμοῦ, ὡς مع الغير مآ'ε-λ γάιρ (μετ' ἄλλου), مع هذا مآ'α χἄζα (μετὰ τούτου = ἐν τούτῳ), مع كل هذا مآ'α κιοῦλλι χἄζα (μ' ὅλον τοῦτο).

ε. قبل كآپل (τὸ πρόσθεν). Προθετ. كآپλε σημαίνει τὸ πρότερον, ὡς قبل العزم كآپλε-λ ἄξιμέ (πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως), قبل الدخول كآپλε-τ δουχοῦλ (πρὸ τῆς εἰσόδου), قبل الطعام كآپλε-τ τἄ'αμ (πρὸ τοῦ γεύματος).

ς. بعد پآد (τὸ ὀπίσθεν). Προθετ. پآ'δε σημαίνει τὸ ὕστερον, ὡς بعد السلام پآ'δε-σ σαλάμ (μετὰ τὸν ἀσπασμόν), بعد الصلاة پآ'δε-σ σαλάτ (μετὰ τὴν προσευχὴν), بعد پآ'δε χου (μετὰ τοῦτο, εἴτα).

ζ. تحت تآخت (τὸ κάτω). Προθετ. تآχτε σημαίνει τὸ ὑποκάτω, ὡς تحت القهر تآχτε-λ κἄχρ (ὑπὸ βίαν, καταθλιπτικῶς), تحت القلع تآχτε-λ καλιδ' (ὑπὸ τὸ φρούριον).— Ὄνομα μέρους τινὸς ἐν Κωνσταντινουπόλει, κοινῶς ταχτά καλὲ λεγόμενον).

η. حب χάσπ (λίξ. πολυσήμ.). Προθετ. χάσπε σημαίνει τὸ κατὰ συνέπειαν, ὡς ڤر حسب الايجاب χάσπε-λ ἰδζάπ

(κατὰ συνέπειαν ἀνάγκης), حاسب المورج χάσπε-λ μεεμουριγέ (κατὰ χρέος τῆς ὑπηρεσίας), حاسب الموقع χάσπε-λ μευκῆ (ὡς ἐκ τῆς τοποθεσίας).

ΠΕΡΙ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΟΣ.

531. Τὰ ἐπιρρήματα τῆς ὀθωμανικῆς γλώσσης εἰσὶ πολλά ὀλίγα. Ἀναπληροῦται δὲ ἡ ἑλλειψὶς αὕτη ἀ. διὰ διαφορῶν περιφράσεων ἐπιρρηματικῶν, ἀρκούντως ἐξηγουμένων εἰς τὰ λεξικά. β'. δι' ὀνομάτων καὶ ἐπιθέτων, ἀπλῶν ἢ μετὰ προθέσεων συμπεπλεγμένων, καὶ γ'. διὰ τῶν κατὰ Ἀραβας ἐξ ὀνομάτων καὶ ἐπιθέτων σχηματιζομένων διαφορῶν ἐπιρρημάτων. (α)

532. Ἐκ τῶν κυρίως ἐπιρρημάτων τῆς ὀθωμανικῆς ἄλλα μὲν εἰσὶ τουρκικά, ἄλλα δὲ περσικά καὶ ἀραβικά.

Ἐπιρρήματα τουρκικά.

اشبه	ἰστέ (ἰσοῦ).	بلك	πέλκι (ἰσως).
ارتق	ἀρτηκ (πλέον).	صكر	σόνρα (ὕστερον, ἔπειτα).
اوت	έβετ (ναί).	صل	νάσηλ (πῶς, τίλογης).
بك	πέκ (λίαν).	هيج	χίτζ (οὐδόλως, οὐδέποτε).
قنى	κατή	هين	γίνε, κοιν. γκίνε (αὐθις).
دا	δαχά (ἐτι, ἀκόμη).		

Ἐπιρρήματα περσικά.

جون	τζούν (ὡς, καθώς).	هنوز	χένουζ (μόλις. 2. εἰστί).
هرگز	χέρκιζ (οὐδέποτε).	هميشه	χέμισε (ἀεί, πάντοτε).
همان	χέμαν (μόνον. 2. παρευθὺς. 3. εἴθε).	همواره	χέμδαρε (ἀεί, πάντοτε).

533. Τὰ κτητικά ἐπίθετα τῶν Παρσῶν, ἅτινα σχηματίζονται ἐξ ὀνομάτων προσθέσει τῆς καταλήξεως ـه λαμβάνονται καὶ ὡς ποιότητος σημαντικά ἐπιρρήματα. Π. χ. پادشاهانέ βασι-

(α) Περὶ τοῦ πῶς σχηματίζονται ταῦτα εἴρηται ἀλλοχοῦ (ἀρ. 71. Σημείωσις.)

λικός, καὶ βασιλικῶς) ἐκ τοῦ پادشاه پادισάχ (βασιλεὺς), پادشاهانέ βασιλανε (θεμιτῶς, δικαίως) ἐκ τοῦ پادشاهانέ δαίλ (δικαίος), پادشاهانέ δζεπ-παρανέ (βιαιῶς, τυραννικῶς) ἐκ τοῦ پادشاهانέ δζεππάρ (βίαιος, δυνατότης), پادشاهانέ μούτεγλακκχανέ (ἀγρύπνως) ἐκ τοῦ پادشاهانέ μούτεγλακκχέζ ἀγρυπνος).

Ἐπιρρήματα ἀραβικά.

ان	Ελαν (νῦν, ἤδη).	كذلك	κεζάλικ (παρομοίως).
اليوم	ἐλ-γεβμ (τὴν σήμερον).	لا	λά ποῦδδ οὐκ ἔστιν ὅπως,
بلى	πέλι (ναί).	لا	λά δζερεμ ἀναγκαίως.
ف	σούμμε (εἴτα, καὶ αὐθις).	لا	λά σίγεμα (καὶ μάλιστα).
حاشا	χάσα (ἀπαγε).	ما	μά'αν (ὁμοῦ).
خير	χάιρ (ὀχι).	له	χά (ἰδοῦ. παρ' ὀθωμ. περιφρ.

534. Ἐκ τῶν ὀνομάτων καὶ ἐπιθέτων ὅσα ἐκπληροῦσι τὰ τῶν ἐπιρρημάτων ἄλλα μὲν ἐκφέρονται μόνα, ὅποια τὰ ارکن ἐρχέν (ἐνωρίς), كج γκέτζ (ἐξώρας), جاني τζαπήκ (ταχέως), داي να δίρ (σπανίως), انسى ανσηζ (αἰφνης), κτλ. ἄλλα δὲ συμπλέκονται μετὰ ἐπιθέσεων.

535. Ἐκ τῶν τελευταίων τούτων, τὰ τόπου σημαντικά συμπλεκόμενα μετὰ τῆς ἐπιθέσεως ـه δηλοῦσι τὴν ἐν τόπῳ στάσιν· συμπλεκόμενα μετὰ τῆς ـه δηλοῦσι τὴν ἐκ τόπου κίνησιν· τιθέμενα δὲ κατὰ δοτικὴν δηλοῦσι τὴν εἰς τόπον κίνησιν. Π. χ. ἐκ τῆς λέξεως اورا ὅρα (τὸ μέρος ἐκεῖνο) γίνεται اورا-δρα (ἐκεῖ) اورا-δραν (ἐκεῖθεν), اورا-γία (ἐκεῖσε). — Ἐκ τῆς λέξεως نهر νερε (τὸ μέρος) γίνεται نهر-ده (ποῦ), نهر-ده-ن (πόθεν), نهر-ده-غه (ποῖ, εἰς ποῖον μέρος). — ἐκ τοῦ ايجرو ἱτζερὶ (τὸ ἐνδον) γίνεται ايجرو-ده ἱτζερὶ-δε (ἐντός), ايجرو-ده ἱτζερ-ιγέ (εἰσω, εἰς τὰ ἐντός).

536. Αἱ κυριώτεραι τῶν τοιούτων τόπου ὀθωμανικῶν λέξεων εἰσὶν αἱ ἐξῆς:

اورا δρα (τό μέρος εκείνο).	کارو کارو (τό αντίκρυ).
شورا σούρα (τό μέρος εκείνο).	ایرو ایرو (τό ενδον).
بورا πούρα (τόδε τό μέρος).	ایچ ایچ (τό ενδον).
نیر νερε (τί μέρος).	داخل δαχλήλ
اولک ιών (τό εμπροσθεν).	درون δερουν
پیشکار پیشکار (τό εμπροσθεν).	طبره ταβρα
ارقد αρχά (βάχης, τό οπισθεν).	طباری δησπαρή (τό εκτός).
ورا βερά (τό οπισθεν).	خارج χαρήτζ
ایلو ήλερι (τό εμπρός).	صاغ σάγ (τό δεξιόν).
کیرو γκιρού (τό οπίσω).	ین γεμίν
اوست ουστ (τό άνω).	صول σόλ (τό άριστερόν).
الت αλτ (τό υποκάτω).	یار γασάρ
یوقاری γιοκαρή (τό άνωθι. ήθικ. και πλάγιον).	یان γιάν (πλάγιον).
بالα παλλά (φυσικώς).	اطراف άτράφ (τά περί).
اشاغί άσαγή (τό κάτω. ήθικ. και ό πλησίον).	یغین γιάχην (ό πλησίον).
زیر زیر (φυσικώς).	اوزاق ούζαχ (ό μακράν).
اوتέ ιότε (τό περαιτέρω).	ایراق ιράκ
یری περι (τό ένθεν).	

537. Αί κυριώτεραι των επιβήματικώς λαμβανομένων χρόνου δηλωτικών λέξεων και φράσεων είναι αι εξής:

یوگون που γιούν (σήμερον).	بلدر πήλδερ (πέρυσι).
دون δούν (χθές).	صبح سάπαχ (τό πρωί).
اولکی کون έδδελκί γιούν (προχθές).	اخام άχσάμ (τό έσπέρας).
اول πیر γιούν (μεθαύριον).	کونز γιούντουζ (τήν ημέραν).
یارین γιάρην (αύριον).	هر زمان χέρ ζεμάν (πάντοτε).
ایمדי ایمδι (νύν).	بعض وقت پάζη βαχέτ (ένίοτε).
دەمین دەمین (πρό ολίγου).	هیچ وقت خیت پیر βαχέτ (οὐδέποτε).
ایرانی کونی ایرτασι γιούν (τήν έπειτα).	تۆکταν (πρό πολλοῦ).
فرداسی فردασή (συν).	گند γκατζέντι (προλαβόντως).
پیراζدان (μετ' ολίγον).	

538. Η άρχαία τουρκική γλώσσα είχεν ιδιαίτερόν τινα τύπον

χρονικών επιβήμάτων, γινομένων από ονομάτων χρόνου δηλωτικών, εξ ών διατήρησέ τινα και ή σημερινή θωμανική. Έκ δέ τούτων άλλα μὲν είναι έσχηματισμένα τροπή του ληκτικού γραμματος της λέξεως εις μεκσούρ, άν ηναι ήρεμοῦν, και προσθέσει της καταλήξεως ین, ως ینار παχάρην (περί, κατά τό έαρ), εκ του ینار παχάρ (έαρ), ین یاز γιάζην (περί, κατά τό θέρος), ین کوز γκιούζην (περί τό φθινόπωρον), ین قش کήσην (περί, κατά τον χειμώνα), ین کونز γιούνδοζην (εκ καιρώ της ημέρας), ین ایکینτί (περί τό δειλινόν). άλλα δέ, προσθέσει της καταλήξεως ین λείν, ως ین صاح سάπαχ-λείν (άπό, περί, κατά την πρωίαν) εκ του صاح سάπαχ (ή πρωία), ین اخام άχσάμ-λείν (περί, κατά τό έσπέρας), ین کچیل γκιόζέ-λείν (έν καιρώ της νυκτός). Τό δέ ین اولک ιοίλέ-ین (περί μεσημβρίαν) γίνεται εκ του اولک ιοίλέ κατ' άποβολήν του ληκτικού •.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ.

539. Η άρχαία τουρκική γλώσσα έν τη άπλότητι και άφελεία αυτής εξέφερε τους λόγους ως επί τό πολύ άσυνδέτως· έρ' ό και οί κυρίως τουρκοί σύνδεσμοι είναι ολίγιστοι. Άκολούθως όμως προβαίνουσα ή γλώσσα επί τό τελειότερον κατά λόγον της του έθνους ανάπτυξεως πολλούς μὲν παρέλαβε συνδέσμους εκ της περσικής και άραβικής, πλείστας δ' έσχημάτισε φράσεις συνδεσμικές, ώστε οί σύνδεσμοι της σημερινής θωμανικής συμποσούνται εις μέγαν αριθμόν.

540. Οί την σήμερον έν χρήσει πρωτότυποι σύνδεσμοι της τουρκικής, περσικής και άραβικής είναι οί εξής.

Σύνδεσμοι τουρκοί.

و βέ (και).	کک γκερέκ (
دخی δαχχί (και. προσθ.).	استر ιστέρ (είτε... είτε...).
دە δε (	لا χα (
کچیل πιλέ (ως και).	ک نه (οὔτε, μήτε).

παινώνται, ἀντὶ τῶν παρ' ἡμῖν, ἡ καλὸς σύνη σας, ἡ εὖ νοιά σας·
 6. πρὸς ἐξιλέωσιν τοῦ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἀντὶ τοῦ παρ' ἡμῖν,
 ἡ μαρτοῦν.—**الله ما شاء ما شاء** (ὅ, τι ἀν. βούληται) ὁ Θεός· ὅρα
 ἀριθ. 232).—**ای وای** εἰ βε-λλὰχ (εὐχαριστῶ, κατὰ λέξιν, ναὶ ἐν
 τῷ Θεῷ).—**واللام** βέ-σ σελάμ (κατὰ λέξιν, καὶ ἡ εἰρήνη. Μετα-
 χειρίζονται δὲ αὐτὴν εἰς περιστάσεις τινὰς ἀντὶ τοῦ ἡμετ. τετέλεσται,
 λέγοντες τρόπον τινά, δὲν μένει ἄλλο παρὰ εἰρήνη).

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΟΥ ΜΟΡΙΟΥ.

597. Ἡ ὀθωμανικὴ γλῶσσα ἔχει μονοσύλλαβόν τι μόριον, τὸ
 می, τὸ ὅποιον τίθεται ἀπαραίτητως εἰς τὸν ἐρωτηματικῶς ἐκφε-
 ρόμενον λόγον, ἐκτός ἂν οὗτος ἐμπεριέχῃ ἐρωτηματικὴν τινα ἀντω-
 νυμίαν ἢ ἐρωτηματ. ἐπίρρημα.

598. Τίθεται δὲ τὸ μόριον τοῦτο μετὰ τὴν λέξιν ἢ φράσιν περὶ
 ἧς γίνεται ἡ ἐρώτησις, ὡς ἐν τοῖς ἐξῆς παραδείγμασι.

1. پدرکز ایله یار بندمخاله کړه شریف یوردکز
 πεδερνιζ ἰλέ μι περαπέρ πενταχ ανениζε тесрір πουγλουρδουνοῦζ
 (μὲ τὸν πατέρα σας ὅμοῦ ἤλθετε εἰς τὸ δουλικόν σας—εἰκημαί).

2. پدرکز ایله یار بندمخاله کړه شریف یوردکز
 (ὁμοῦ μὲ τὸν πατέρα σας ἤλθετε εἰς τὸ δουλικόν σας)

3. پدرکز ایله یار بندمخاله کړه شریف یوردکز
 (εἰς τὸ δουλικόν σας ἤλθετε ὁμοῦ μὲ τὸν πατέρα σας)

4. پدرکز ایله یار بندمخاله کړه شریف یوردکز
 (ἤλθετε εἰς τὸ δουλικόν σας ὁμοῦ μὲ τὸν πατέρα σας)

599. Ἰστίον πρὸς τούτοις ὅτι, ἐὰν ὁ χρόνος τοῦ ῥήματος, πε-
 ρὶ οὗ ἤθελε γενῆ ἡ ἐρώτησις, ἦναι σύνθετος ἐκ μετοχῆς τινος καὶ
 τοῦ συνδετικοῦ, τὸ ἀνωτέρω ἐρωτηματικὸν μόριον τίθεται οὐχὶ ἐν
 τέλει τοῦ τοιοῦτου χρόνου ἀλλὰ μεταξὺ τῶν δύο συστατικῶν μερῶν
 αὐτοῦ. Εἰς τὴν περίστασιν δὲ ταύτην ὁ τοῦ συνδετικοῦ ῥήματος χρό-
 νος γράφεται ἀναγκαίως ἀνευ τῶν δύο ἀρκτικῶν αὐτοῦ γραμμάτων,
 δηλ. τοῦ ی, κατὰ τὰ ἐξῆς παραδείγματα.

ارایورمې ἀράγιορ-μη ἡ ἀντὶ αἰορμې ἀράγιόρου-μη (ζητῶ)
 ارایورمېن ἀράγιορ-μη σην—ارایورسنی ἀράγιόρσου-μη (ζητεῖς)
 ارایورمې ἀράγιορ-μη (ζητεῖ)
 ارایورمېن ἀράγιορ-μη—ارایورزی ἀράγιόρουζ-μη (ζητοῦμεν)
 ارایورمېن ἀράγιορ-μη σην—ارایورسکرمې ἀράγιόρσουνοζ-μη (ζητεῖτε)
 ارایورمېن ἀράγιορ-μη σην—ارایورسکرمې (ζητοῦσιν)
 600. Τὸ γ. πληθ. πρὸς. τοῦ ἐνεστ. τῆς ὀριστικῆς δέχεται τὸ
 ἐρωτηματικόν μόριον ἐν τέλει, ὡς ὁρᾶται ἀνωτέρω.

ارایورمېن ἀράγιορ-μη ἰδὴμ ἀντὶ αἰορμېن ἀράγιόρ ἰδὴμ-μη (ἐζητοῦν)
 ارایورمېن ἀράγιορ-μη (ζητῶ)

ارایورمېن ἀράγιορ-μη—ارایورمې ἀράγιορ-μη (ἐζω ζητῶ)

ارایورمېن ἀράγιορ-μη—ارایورمې ἀράγιορ-μη (εἶχον ζήτημα)

ارایورمېن ἀράγιορ-μη—ارایورمې ἀράγιορ-μη (ὡσπύτως)

ارایورمېن ἀράγιορ-μη—ارایورمې ἀράγιορ-μη (ἐμάλ-
 λον ζητῶ)

ارایورمېن ἀράγιορ-μη—ارایورمې ἀράγιορ-μη (πρέπει νὰ
 ζητῶ καὶ νὰ ζητήσω)

601. Ἡ ὡς ἀνωτέρω παρένθεσις τοῦ می εἶναι ἀπαραίτητος εἰς
 τοὺς συνθετοὺς χρόνους τῆς ὀριστικῆς καὶ ἀνάγκης δηλωτικῆς ἐγ-
 κλίσεως. Εἰς τοὺς χρόνους ὁμοῦ τῆς ἐλπιτικῆς καὶ ὑποθετικῆς τὸ می
 τίθεται συνήθως ἐν τέλει αὐτῶν.

مشر μευσίρ, خواجہاں χόδζα-λήκ (τὸ ἐπάγγελμα τοῦ διδασκάλου. 2. προκαταρκτικὸς βαθμὸς τῶν πολιτ. ὑπαλλήλων) ἐκ τοῦ خواجہ χόδζα, اے تھمکتی-لیک ἐτμεκτι-λήκ (τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀρτοπώλου) ἐκ τοῦ اے تھمکتی, خیرخواہاں χαίρ-χαχ-λήκ (καλοθελησιὰ) ἐκ τοῦ خیرخواہ, پےن-لیک (ἐγωισμός) ἐκ τοῦ پےن, پیدلے-λήκ (ποιουτότης) ἐκ τοῦ پیدلے (τοιούτος), ایدلے-λήκ (ἐκείνότης, ἤτοι ἡ κατ' ἐκείνον τὸν τρόπον διαγωγή) ἐκ τοῦ ایدلے (τοιούτος, ἐκείνως).

Ῥηματικά ὀνόματα.

609. Τὰ ῥηματικά ὀνόματα, ἀντιστοιχοῦντα εἰς τὰ παρ' ἡμῖν ἐκ τοῦ γ'. προσ. τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου παράγωγα ἀνεργητικά ὀνόματα, σχηματίζονται ἀπὸ τῶν ἀνεργητικῶν ἀπαρεμφάτων, ὡς εἴδες' ἐάν μὲν τὸ ἀπαρέμφωτον παραλήγη εἰς γράμμα ἤ ῥημόν, ἀποβάλλεται ἡ λήγουσα καὶ τίθεται ἡ κατάληξις یی, ἥτις τρέπει τὸ πρὸ αὐτῆς γράμμα εἰς κινητὸν δεχομένον ἐν φωνῇ ἀνάλογον, κατὰ τὴν ἀνὰ δύο πρὸς ἓν σχέσιν, ὡς صائی (δοτὴρ) ἐκ τοῦ صاعق σαι-μάκ, وری βιρι-δζι (βιρμάκ, βερμάκ, فصل ایدی, فاسλ ιδι-δζι (κατ' ἡγορὰς) ἐκ τοῦ فصل اینک, اودون یاری, اودون γιάρ-μάκ, اودون γιάρ-μάκ (ἐξολοσχιστής) ἐκ τοῦ اودون یاری, اودون γιάρ-μάκ, قون کودی, قون γογούν γκοδου-δζου (προβατοδοσκός) ἐκ τοῦ قون کوی, قون γογούν γκοδ-μάκ' ἐάν δὲ τὸ ἀπαρέμφωτον παραλήγη εἰς ا, و, ی ἐπιτακτικὰ ἢ δαικτικὰ καὶ εἰς γράμμα κινητὸν, τότε ἀντὶ τῆς ληγούσας αὐτοῦ τίθεται ἡ κατάληξις یی, δεχομένη δύο φωνήεντα ἀνάλογα, κατὰ τὴν ἀνὰ δύο πρὸς ἓν σχέσιν, ὡς اغلاپی ἀγλα-γιδζή (κλαυστικός) ἐκ τοῦ اغلامق, اغلامق ἀκου-γλουδζου (ἀναγνώστης) ἐκ τοῦ اوقومق, اوقومق ἀκου-μάκ, کون باغلابی, کون γχιόζ παγλα-γιδζή (ὀφθαλμοδόχης = γόης) ἐκ τοῦ کون باغلامق, کون γχιόζ παγλα-μάκ, پےنلے-γιδζι (τροφεύς) ἐκ τοῦ پےنلے-کےولے-μάκ.

610. Δυνατὸν κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον νὰ σχηματισθῶσιν ὀνόματα καὶ ἐκ παθητικῆς διαθέσεως ῥημάτων, σημαίνοντα τὸν πάσχοντα τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος δηλούμενον. Ἀλλὰ τῶν τοιούτων ἡ χρῆσις εἶναι σπανιωτάτη.

Ἐπίθετα παρώνυμα.

611. Τεσσάρων εἰδῶν ἐπίθετα σχηματίζονται ἐξ ὀνομάτων, προσθέσει τῶν καταλήξεων لى, لی, لى, لى καὶ لى.

612. α'. Διὰ τοῦ لى, δεχομένου ἐν συνθέσει ἐν φωνῇ ἀνάλογον, κατὰ τὴν ἀνὰ δύο πρὸς ἓν σχέσιν, σχηματίζονται ἐπίθετα σημαίνοντα κτήσιν ἐν γένει καὶ σχέσεις τόπου, εἵνους, ὡς چاں χουνερ-λί, معرفتی μα'ριφε-λί (ἐπιστήμων) ἐκ τοῦ چاں χουνερ καὶ معرفت, جانلو δζαν-λή (ἐμφυχός) ἐκ τοῦ جان δζαν, عقلا 'ακηλ-λή (ἔννους) ἐκ τοῦ عقلا 'ακλ, استانبوللو 'ασμαν-λή (ὀθωμανός) ἐκ τοῦ استانبوللو, 'ασμαν, θεμελιωτοῦ τῆς Αὐτοκρατορίας.

613. β'. Διὰ τοῦ لى, κατὰ τὴν ἀρμονίαν, σχηματίζονται ἐπίθετα χρόνου ὁλωτικὰ, ὡς چاں γλαζ-λήκ (θερινός) ἐκ τοῦ چاں γλαζ, قش چα-λήκ (χειμερινός) ἐκ τοῦ قش چا, چا γιηλ-λήκ καὶ چا سانس-λήκ (ἐτήσιος) ἐκ τῶν چا γιηλ, چا سαν, کون γχοον-λουκ (ἡμερήσιος) ἐκ τοῦ کون γχοον, کون γχοον-λουκ (καθημερινός), چا چα-λήκ (ἐβδομαδικός) ἐκ τοῦ چا چا.

614. γ'. Ὁμοίως διὰ τοῦ لى, ἐπιτιθεμένων εἰς οὐσιαστικά σχηματίζονται ἐπίθετα ἔχοντα ἐξυπακουόμενον ποσὸν τι νομίσματος ἢ ὕλης τινὸς ἱκανὸν εἰς ἐκπλήρωσιν, ἢ κατασκευὴν τοῦ ὑπὸ τοῦ πρῶ- τοτύπου σημαυομένου, ὡς ککے γεμακ-λήκ (τὸ πρὸς φαγητόν) ἐκ τοῦ ککے γεμακ, پیر ستر-λήκ (τὸ πρὸς κατασκευὴν ἑνὸς σφυρτοῦκου νόμισμα ἢ ὕφασμα) ἐκ τοῦ پیر ستر.

615. δ'. Διὰ τοῦ لى, δεχομένου ἐν συνθέσει ἐν φωνῇ ἀνάλο- γον, κατὰ τὴν ἀνὰ δύο πρὸς ἓν σχέσιν, σχηματίζονται ἐπίθετα ὀ- γου, κατὰ τὴν ἀνὰ δύο πρὸς ἓν σχέσιν, σχηματίζονται ἐπίθετα ὀ-

μοιότητα δηλωτικά, ως اورمانی δερμαν-ση (δασώδης) εκ του اورمان δερμάν, یلانی γιηλαν-ση (δφοισιδής) εκ του یلان γιηλάν.

Παρώνυμα ἐνεργητικὰ ὀνόματα.

616. Διὰ τῆς ὀνομασίας ταύτης ἐννοοῦνται τὰ σηµαίνοντα τὸν ἐπαγγελλούμενον καὶ ἐπιτεθεύοντα, ἢ ἐπιτετραχµένον τι, καὶ γίνονται ἐξ οὐσιαστικῶν προσθέσει τοῦ جى δεχομένου ἐν συνθέσει ἐν φωνῇ ἐν ἀνάλογον, κατὰ τὴν ἀνὰ δύο πρὸς ἐν σχέσιν, ὡς جواهر δζε-
 6αχιρ-δζι (ἀδαμαντοπώλης) ἐκ τοῦ جواهر δζε6αχιρ, كى كي-
 6απ-δζι (βιβλιοπώλης) ἐκ τοῦ كى كي6απ, ساعتى σα'ατ-δζη (ὥρο-
 λογοπώλης, καὶ ὥρολογοποιός) ἐκ τοῦ ساعتى σα'ατ, باقى پاقىر-
 6ζη (χαλκοπώλης, καὶ χαλκεύς) ἐκ τοῦ باقىر پاقىر, باقى پاغ-δζη
 (ἀµπελοφυττός, καὶ ἀµπελοφύλαξ) ἐκ τοῦ باغ پاغ, قىو کاپو-
 6ζو (πυλωρός, θυρωρός) ἐκ τοῦ قىو کاپو.—جى وى وى (τῆς τοῦ
 ἐπαγγέλµατι) ἐκ τῆς ἐρωτηµατ. ἀντωνυµ. وى وى (τί).

Практик.

617. Τὰ περιεκτικὰ, ἔχουν τὰ σημαίνοντα τόπον περιέχοντα
πολλὰ ἐκ τῶν σημαينوμένων ὑπὸ τοῦ πρωτοτύπου, ἢ τόπον δημόσιον
γίνονται ἐκ τῶν οὐσιαστικῶν προσθήσει τοῦ لى ἢ لك, ὡς كوكرجنك
γχιόγερδζιν-λίχ (περι-στρεών) ἐκ τοῦ كوكرجن γχιόγερδζιν, زيتونك
ζεϊτιν-λίχ (ἐλαιών) ἐκ τοῦ زيتون ζεϊτιν, طاشق تاσ-λήχ (πετρών)
ἐκ τοῦ طاش تاσ, باغچ باγ-λήχ (ἀμπελών) ἐκ τοῦ باغ παγ, ملاطق
σελ-αμ-λήχ (ἀνδρωνίτης, κυρ. τόπος γαιετισμοῦ).

Συγκριτικά

618. Τὰ συγκριτικὰ σχηματίζονται προσθέσει τοῦ μέν رى ρακ ἐν τέλει τῶν δασυφώνων, τοῦ δὲ رى ρακ ἐν τέλει τῶν λεπτοφώνων ἐπιθέτων, ὡς أَلْفَرَقُ ἄλτζακ-ράκ (χαμηλότερος) ἐκ τοῦ أَلْفَقُ ἄλτζακ, يَوْسَعُ γοῦσσεκ-ρέκ (ὕψηλότερος) ἐκ τοῦ يَوْسَعُ γοῦσεκ, كَوْزَلُ γκοῦζελ-ρέκ (εὐμορφώτερος) ἐκ τοῦ كَوْزَلُ γκοῦζέλι, يَكْرُ يαι-ρέκ (καλῆτερος) ἐκ τοῦ يَكُ γέι. — Τὸ τελευταῖον τοῦτο λαμβάνεται συνήθως ἀντὶ τοῦ συγκριτικοῦ τοῦ ἀγαθέστερου ὄντος.

619. Τὰ συγκριτικὰ ταῦτα τὴν σήμερον εἶναι σχεδὸν ἀχρηστά.
Ἀντὶ δὲ τούτων μεταχειρίζονται ἢ τὰ περιφραστικῶς σχηματιζόμενα
(ἀριθ. 444), ἢ τὰ ἀραβικὰ καὶ περσικὰ, περὶ ὧν κατωτέρω ῥηθήσεται.

Ὑποχριστικά.

620. Τὰ ὑποκοριστικά, ἤγουν τὰ σμικρύνοντα τὴν σημασίαν τοῦ πρωτοτύπου καταφρονητικῶς ἢ κολακευτικῶς, εἰ μὲν πρόκειται περὶ καταφρονητικῆς ἢ ἀπλῆς σμικρύνσεως, σχηματίζονται προσθέσει τοῦ جنى δζ'ηκ ἐν τέλει τῶν δασυφώνων, καὶ τοῦ جك δζ'ικ ἐν τέλει τῶν λεπτοφώνων οὐσιαστικῶν, ὡς اوغلانجى ὀγλαν-δζ'ηκ (παιδάριον) ἐκ τοῦ اوغلان ὀγλάν (ἄρρεν παιδίον), قوشجى κουσ-δζ'ηκ (πτηνάριον) ἐκ τοῦ قوش κουσ (πτηνόν), يلاجى γιλαν-δζ'ηκ (ὀφείδιον) ἐκ τοῦ يلان γιλάν (ὀφίς), الجك ἐλ-δζ'ικ (χειράκιον) ἐκ τοῦ ال ἐλ (χεῖρ), آدمجك ἀδεμ-δζ'ικ (ἀνθρωπίσκος) ἐκ τοῦ آدم ἀδέμ (ἄνθρωπος)· εἰ δὲ πρόκειται περὶ κολακευτικῆς σμικρύνσεως, σχηματίζονται προσθέσει τοῦ جگر δζ'ηγάζ εἰς τὰ δασυφώνα, καὶ τοῦ جكر δζ'ιγάζ εἰς τὰ λεπτοφώνα, ὡς اوغلانجگر ὀγλαν-δζ'ηγάζ (παιδάριον—ἄξιον συμπαθείας), قوشجگر κουσ-δζ'ηγάζ (πτηνάριον, πουλάκι), الجكر ἐλ-δζ'ιγάζ (χειράκιον—χοιμῆδον, καυμένον).

621. Ἐνίοτε καὶ ἐπιθετὰ δέχονται τὴν κατάληξιν جق ἢ جك καὶ σημαίνουν τὸ ὀλίγον ἢ ἱκανῶς τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον, κατὰ μέγεθος τῶν ὁμοίων εἶναι ἐσχηματισμένα καὶ τὰ εἰς οὐδέ τις τῆς κοινῆς ἡμῶν γλώσσης, ὡς سيجا جق σηδζα-δζήκ (ὑπόθερμος, ζεσταυτικός) ἐκ τοῦ سيجى جى (θερμός), الحى جق αλτζα-δζήκ (χαμηλοτικός) ἐκ τοῦ الحى جى αλτζακ (χαμηλός), كوجك كوجك-δζήκ (μικροτικός) ἐκ τοῦ كوجك كوجك (μικρός).—Παρατηρεῖται ὅτι τὰ ἐπιθετὰ ταῦτα ἀπέθελον τὸ λεκτικὸν αὐτῶν ق καὶ ك. Ὡς οὕτως ποιεῖται τὰ πλείστα τῶν εἰς ق καὶ ك λεγόντων ὀνόματα ἐπιθέτων, ὅταν προσλάβωσι τὰς ἀνωτέρω ὑποκοριστικὰς καταλήξεις.

622. Τα δι' ἐπιθέματα γ' α' (ὀλίγος) καὶ β' (στενός) πρὸ

της υποκοριστικής καταλήξεως προσλαμβάνουσι και 1, οὕτως: ازاجى δζα-δζήκ (δλίγον τι, δλιγοῦτζικον), طاراجى δαρα-δζήκ (στενού-τζικος).

Εἶδη τῶν παραγῶγων λέξεων τῆς περσικῆς.

623. Τὰ κυριώτερα εἶδη τῶν παρ' Ὀθωμαν. ἐν χρήσει παραγῶγων λέξεων τῆς περσικῆς εἰσὶ: τὰ ῥηματικά ἀφηρημένα, τὰ παρῶ-
νυμα ἀφηρημένα, τὰ ῥηματικά ἐπίθετα, τὰ παρῶνυμα ἐπί-
θετα, τὰ παρῶνυμα ἐνεργητικά ὀνόματα, τὰ περιεκτικά, τὰ
συγκριτικά, καὶ αἱ ματοχαί.

Ῥηματικά ἀφηρημένα.

624. Τὰ ῥηματικά ἀφηρημένα παράγονται ἀπὸ τῶν ἀπαιρέμα-
των. Εἶναι δὲ ταῦτα δύο εἰδῶν, τὰ εἰς ۛ-τεν, καλούμενα مصدر تالی
μασδάρι ται (ἀπαρέμφ. ταίκα—ἔχοντα χαρακτηριστ. ت), καὶ
τὰ εἰς ۛ-δεν, καλούμενα مصدر دالی μασδάρι δαλί (ἀπαρέμφ.
δαλικά—ἔχοντα χαρακτηριστ. د).

625. Τὰ ἀπὸ τῶν ἀπαιρέματων τούτων γινόμενα ῥηματικά
ἀφηρημένα εἶναι τεσσάρων εἰδῶν.

626. α. Τὰ ἐνικά γ'. πρὸς. πολλῶν ἀορίστων, ἐκλαμβανό-
μενα ὡς ἀφηρημένα. Γίνονται δὲ ταῦτα κατ' ἀποβολὴν μὲν τοῦ
ληκτικοῦ, τροπὴν δὲ τοῦ πρὸ τούτου γράμματος τῶν ἀπαιρέμα-
των ἐκ μερτοῦχ εἰς ἡρεμοῦν, ὡς فروخت φουρούχτ (ἐπώλησε,
καὶ πώλησις) ἐκ τοῦ فروختن φουρουχτέν, گرفت γκιρίφτ (ἐκράτησε,
καὶ κράτησις) ἐκ τοῦ گرفتن γκιριφτέν, گفت γκίλουφτ (ἔλαξε, καὶ
ῥῆσις, λόγος) ἐκ τοῦ گفتن γκουφτέν, خرید χηριδ (ἡγόρασε, καὶ
ἀγορά) ἐκ τοῦ خریدن χηριδέν, داد δαδ (ἔδωκε, καὶ δόσις) ἐκ τοῦ
دادن δαδέν, ستد σιτεδ (ἔλαβε, καὶ λήψις) ἐκ τοῦ ستدن σιτεδέν,
آمد ἀμέδ (ἦλθε, καὶ ἔλευσις) ἐκ τοῦ آمدن ἀμεδέν, شد σοῦδ (ἐγέ-
νετο ἢ ἀπῆλθε, καὶ ἀπέλευσις) ἐκ τοῦ شدن σοῦδέν.

627. β. Τὰ ἐνικά β'. πρὸς. τῆς προστακτικῆς πολλῶν ῥημα-

των, ἐκλαμβανόμενα ὡς ἀφηρημένα. Σχηματίζεται δὲ ἡ προστακτι-
κὴ κατ' ἀποβολὴν τῆς ληγούσης τοῦ ἀπαιρέματου, ἐὰν τοῦτο δὲν
παραλήγῃ εἰς ۛ, ۛ, ۛ, ۛ, ۛ, ۛ, καὶ ۛ, ὡς افشان ἐφσάν (διά-
χυσον, διάσπειρον) ἐκ τοῦ افشاندن ἐφσανδέν, ران ران (ἀπέλασον,
ἐξόρισον) ἐκ τοῦ راندن ρανδέν, ورز پربدر (θρέψον ἢ ἀνάθρεψον)
ἐκ τοῦ ورزدن ὠρδέν, آور آور (φέρει) ἐκ τοῦ آوردن ἄβερδέν.
ἐκ τοῦ آوردن ἄβερδέν, آور آور (φέρει) ἐκ τοῦ آوردن ἄβερδέν.

628. Ἐὰν δὲ τὸ ἀπαιρέματον παραλήγῃ εἰς ἐν τῶν ἀνωτέρω
ἐπτά γραμμάτων, ἡ προστακτικὴ σχηματίζεται κατὰ τὰς ἐξῆς πα-
ρατηρήσεις.

1. Ἐὰν παραλήγῃ εἰς ۛ, συναποβάλλεται καὶ τοῦτο μετὰ
τῆς ληγούσης, ὡς نوش نوش (πίε, καὶ πόσις) ἐκ τοῦ نوشدن نوش-
αἰδέν, کار کار (ἐργάζου, καὶ ἔργον) ἐκ τοῦ کاریدن کاریδέν, بخش
παχσ (δώρησαι, καὶ δωρεά) ἐκ τοῦ بخشیدن παχσινδέν, آغاز آغاز
(ἀρξαι, καὶ ἐναρξίς) ἐκ τοῦ آغازیدن ἀγαζινδέν, خواب خواب (κοιμή-
θητι, καὶ ὕπνος) ἐκ τοῦ خوابیدن χαπινδέν.—Ἐξαιροῦνται τοῦ κα-
νόνος τούτου τὰ ۛ-آفرین ἀφερν (δημιουργήσον) ἐκ τοῦ آفریدن ἀφε-
ρινδέν, ۛ-تجزین (σύλλαξον, σύναξον) ἐκ τοῦ تجزیدن τζινδέν.

2. Ἐὰν εἰς ۛ, συναποβάλλεται ὁμοίως καὶ τοῦτο, ὡς ۛ-نیخ
(θῆς) ἐκ τοῦ ۛ-نیک نیخαδέν, است است (ἵστασο) ἐκ τοῦ استادن ιστα-
δέν.—Ἐξαιροῦνται τὰ ۛ-دایχ (δός) ἐκ τοῦ دادن δαδέν, ۛ-کشی
σάι (ἀνοιξον) ἐκ τοῦ ۛ-کشان ۛ-کشانδέν.

3. Ἐὰν εἰς ۛ, ἀντὶ τούτου τίθεται ۛ-ای, ὡς آزمای آزمای (δο-
κίμασον) ἐκ τοῦ آزمودن آزمουδέν, ۛ-کشی ۛ-کشان (ἀνοιξον) ἐκ τοῦ
کشاندن ۛ-کشانδέν, ۛ-افزای ۛ-افزاین (αὐξήσον) ἐκ τοῦ افزودن ἐφζου-
δέν, ۛ-فرمای ۛ-فرمای (πρόσταξον) ἐκ τοῦ فرمودن φερμουδέν.

4. Ἐὰν εἰς ۛ, τοῦτο μεταβάλλεται εἰς ۛ, ὡς باز باز (παίξον)
ἐκ τοῦ بازیدن παχτέν, ۛ-آموز ۛ-آموز (μάνθανε) ἐκ τοῦ آموزدن ἀμου-
χτέν, ۛ-انگیز ۛ-انگیز (διέγειρον, προξένησον) ἐκ τοῦ انگیزدن ἐνκιχτέν,
ۛ-شناس ۛ-شناس (ἀνάμιξον) ἐκ τοῦ شناسدن ἀμιχτέν.—Ἐξαιροῦνται τὸ
ۛ-سیناس (ἐννόησον) ἐκ τοῦ ۛ-سیناسدن ۛ-سینαστέν, καὶ ۛ-فروش
(πώλησον) ἐκ τοῦ ۛ-فروختن φουρουχτέν.

δικλῶς, τουτέστιν ἡ ἀόριστος μετ' ἀορίστου εἰς σχηματισμὸν συνθέτου ἀφηρημένου, ὡς داد و ستد δάδ-ου σιτῆδ (δόσις καὶ λήψις —δοσοληψία), آمد و شد ἀμέ-δου σούδ (ἐλευσις καὶ ἀπέλευσις —πηγαίμοερχομός) ἡ ἀόριστος μετὰ προστακτικῆς εἰς ἐπίτασιν, ὡς گفت و گو γκούφτ-ου γκίλου (λόγοι, ψιθυρισμοί) ἡ ἀόριστος μετὰ συνωνύμου ἀραβ. ὀνόματος ὁμοίως πρὸς ἐπίτασιν, ὡς بيع و فروش πέϊ-ου φορούχτ (πώλησις, ἐκποίησις), قيد و بند καίδ-ου πέντ (καταδέσμευσις), سد و بست σέδδ-ου πέντ (κατάκλεισις), اخذ و گرفت ἀχζ-ου γκιρίφτ (λήψις καὶ κράτησις —σύλληψις).

Παράνομα ἀφηρημένα.

635. Ἐκ τῶν ἐπιθέτων καὶ ἐπιθ. ὀνομάτων τροπῇ τοῦ ληκτικοῦ αὐτῶν γράμματος εἰς μεκσοῦρ καὶ προσθέσει ἑνὸς ی ἐπιτακτικοῦ, γίνονται ἀφηρημένα, ἀντιστοιχοῦντα εἰς τὰ διὰ τοῦ لی ἢ لای σχηματιζόμενα ὀνόματα τῆς τουρκικῆς, (ἀριθ. 608), ὡς نیک نικί (χρησιότης, ἀγαθότης) ἐκ τοῦ نیک νικ (καλός), بدی πεδί (κακότης) ἐκ τοῦ بد πεδ (κακός), درستی δουρουστί (εὐθύτης) ἐκ τοῦ درست δουρουστ (εὐθύς), سهیل سهیلσάχ (κυριαρχία) ἐκ τοῦ سهیل سهیلσάχ (βασιλεὺς τῶν βασιλέων, μονοκράτωρ), سروری σερβερί (ἀρχηγία) ἐκ τοῦ سرور σερβέρ (ἀρχηγός), سیاهی σιγιάχ (μελάνια) ἐκ τοῦ سی سیγιάχ (μέλας), آسپرستی ἀτεσπερεστί (πυρολατρεία) ἐκ τοῦ آسپرست ἀτεσπερέστ (πυρολάτρης), زنتوستι ζεντοστί (φιλογυνία) ἐκ τοῦ زنتوست ζεντόστ (γυναικοφίλης), زرگری زرگری (χρυσουργία, χρυσοχοικία) ἐκ τοῦ زر زرگری (χρυσουργός).

636. Ἐάν τὸ ἐπίθετον λήγῃ εἰς α τυπικόν, τὸ ἀφηρημένον σχηματίζεται κατ' ἀποβολὴν τοῦ ληκτικοῦ α, καὶ πρόσληψιν کی γκι, ὡς زکی ἀντί زکی ζεντε-γκί (ἡ ζωή, τὸ ζῆν) ἐκ τοῦ زکی ζεντέ (ὁ ζῶν), پندی πεντε-γκί (δουλεία) ἐκ τοῦ پند پεντέ (δοῦλος).

637. Σημειωτέον ὅτι κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον καὶ τὰ ἀραβικὰ ἐπίθετα γίνονται ἀφηρημένα, οὐχὶ ὁμῶς καὶ τὰ τουρκικὰ.

Ῥηματικὰ ἐπίθετα.

638. Ταῦτα σχηματίζονται ἀπὸ τῶν προστακτικῶν τροπῇ τοῦ ληκτικοῦ γράμματος εἰς μεφτοῦχ καὶ προσθέσει, εἰς τινα μὲν, ا, ὡς دان دانά (σοφός) ἐκ τοῦ دان δαν, προστ. τοῦ دان δανστέν دانس دانστέν (ὁρατής, ὁρατικός) ἐκ τοῦ دان δανστέν, προστ. τοῦ دان δανστέν دانس دانστέν (ζητήτης) ἐκ τοῦ دان δανστέν, προστ. τοῦ دان δανστέν دانس دانστέν (λέκτης) ἐκ τοῦ دان δανστέν, προστ. τοῦ دان δανστέν دانس دانστέν (ἀρμόδιος, θεμιτός) ἐκ τοῦ دان δανστέν, προστ. τοῦ دان δανστέν دانس دانστέν (περιχαρής) ἐκ τοῦ دان δανστέν, προστ. τοῦ دان δανστέν دانس دانστέν (χυστήρ) ἐκ τοῦ دان δανστέν, προστ. τοῦ دان δανστέν دانس دانστέν (ἀναδράζων, παρλάζων) ἐκ τοῦ دان δανστέν, προστ. τοῦ دان δανστέν دانس دانστέν (σπεύδων) ἐκ τοῦ دان δανστέν, προστ. τοῦ دان δανστέν دانس دانστέν (πίπτων καὶ σκονόμενος) ἐκ τοῦ دان δανστέν, προστ. τοῦ دان δανστέν دانس دانστέν.

639. Ὑπάρχουσι δὲ πολλὰ τοιαῦτα ἐπίθετα ἑκατέρως σχηματιζόμενα, οἷα τὰ دان δανστέν καὶ دان δανστέν, γκι γκιουγιά καὶ γκι γκιουγιά, γκι γκιουγιά καὶ γκι γκιουγιά κτλ. Ταῦτα ὁμῶς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον παραλλάττουσι κατὰ τὴν σημασίαν.

Παράνομα ἐπίθετα.

640. Διὰ τῆς ὀνομασίας ταύτης ἐννοοῦνται τὰ κυρίως κτητικά, τὰ ἐθνικά, τὰ μετουσιαστικά καὶ τὰ ἐν γένει κτήσιν δηλοῦντα.

641. Τὰ κυρίως κτητικά, ἡγούν τὰ σημεινόμενα κτήμα ἡ μέρος κυρίου ἡ οὐσιαστικοῦ ὀνόματος σχηματίζονται ἐξ ὀνομάτων διττῶς ἢ τοι τροπῇ τοῦ ληκτικοῦ γράμματος εἰς μεκσοῦρ καὶ προσθέσει ی ἐπιτακτικοῦ, γιὰ νισπέτ (γιά σχέσεως) καλουμένου, ἡ τρο-

πῃ τοῦ ληχτικοῦ γράμματος εἰς μερτοῦχ καὶ προσθέσει αἰ, ὡς *پادشاهی* παδισαχί καὶ *پادشاهان* παδισαχανέ (βασιλικός) ἐκ τοῦ *پادشاه* παδισαχ (βασιλεύς), *پدری* πεδερί καὶ *پدران* πεδερανέ (πατρικός) ἐκ τοῦ *پدر* πεδέρ (πατήρ), *آدمی* ἀδεμί καὶ *آدمان* ἀδεμανέ (ἀνθρώπινος) ἐκ τοῦ *آدم* ἀδέμ (ἀνθρώπος), *افلاطونی* ἐφλατουνί (πλατωνικός) ἐκ τοῦ *افلاطون* ἐφλατούν (ὁ Πλάτων).—Τὰ ὀνόματα ὅσα λήγουσιν εἰς *•* τυπικόν, γινόμενα κτητικά διὰ τοῦ αἰ, τρέπουσι τὸ *•* εἰς *•* περσικόν, ὡς *پنجاه* πεντεχιανέ (δουλικός) ἐκ τοῦ *پنج* πέντε (δούλος).

642. Τὰ ἔθνικα σχηματίζονται ἀπαράλλάκτως ὡς τὰ κτητικά τὰ κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον γινόμενα· οἷον *ایرانی* ἱρανί (ὁ ἐκ τῆς Ἰραν—Περσίας) ἐκ τοῦ *ایران* ἱράν, *سیرازی* σιραζί (Σιραζινός) ἐκ τοῦ *سیراز* σιράζ, *استانبولی* ἱστανπόλι (Ἡωνσπαντινουπόλις) ἐκ τοῦ *استانبول* ἱστανπόλ.

643. Τὰ μετουσιαστικά, ἔχουν τὰ ὕλης σημαντικά σχηματίζονται τῷ τρόπῳ τοῦ ληχτικοῦ τῶν εὐσιαστικῶν γράμματος εἰς μακσοῦρ, καὶ προσθέσει *ی*, ὡς *سیمی* σιμίμ (ἀργυρεός) ἐκ τοῦ *سیم* σιμ (ἀργυρός), *آهنی* ἀχενίμ (σιδηρεός) ἐκ τοῦ *آهن* ἀχέν (σίδηρος), *سنگین* σενκίμ (πέτρινος) ἐκ τοῦ *سنگ* σενκ (πέτρα) *آتشین* ἀτεσίν (πυρίνος) ἐκ τοῦ *آتش* ἀτέσ (πῦρ), *شیرین* σιρίμ (γαλάκτινος. 2. γλυκός, ἐράσμιος) ἐκ τοῦ *شیر* σιρ (γάλα).

644. Τὰ ἐν γένει κτήσιν, ἔχουν τὰ τὸν μέτεχον προσόντος, ποιότητος, ἢ τὸν ἐν τινι καταστάσει εὐρισκόμενον δηλοῦντα σχηματίζονται ἐκ τῶν ὀνομάτων προσθέσει μιᾶς τῶν ἐφεξῆς καταλήξεων, *من* μεντ, *ور* βερ, *ک* νακ, *کین* γκιν κτλ., ὡς *خوندرمند* χουνερμέντ καὶ *خوندرور* χουνερβέρ (ἐπιστήμων, προτερηματικός) ἐκ τοῦ *خود* χουνέρ (τέχνη, ἐπιστήμη, πλεονέκτημα), *دردمند* δερδμέντ (ἐμπαθής, ταλπίπωρος, αἰθλιος) ἐκ τοῦ *درد* δερδ (πάθος), *جانور* δζανβέρ (ἐμφυος. 1. θηρίον) ἐκ τοῦ *جان* δζαν (ψυχὴ), *سرور* σερβέρ (ἀρχηγός) ἐκ τοῦ *سر* σερ (κεφαλὴ, ἀρχή), *خطرناک* χαταρννακ (κινδυνώδης) ἐκ τοῦ *خطر* χατάρ (κίνδυνος), *کینه* γαμνάκ καὶ *کین* γαμγκίν

(ἐλλυπος) ἐκ τοῦ *گ* γαμ (λύπη), *کینه* νεμνάκ καὶ *کین* νεμγκίν (ὕγρως, νοτερός) ἐκ τοῦ *گ* νεμ (ὕγρασις).

Παρόνομα ἐνεργητικά ὀνόματα.

645. Ἐκ τούτων ἀντιστοιχοῦντων εἰς τὰ διὰ τοῦ *ج* σχηματιζόμενα τῆς τουρκικῆς (ἀριθ. 616), τὰ μὲν δηλοῦντα τὸν ποιοῦντα τὸ ὑπὸ τοῦ εὐσιαστικοῦ σημαινόμενον σχηματίζονται διὰ τῆς καταλήξεως *ک* γκέρ, ὡς *کارگر* κιαργκέρ (ἐργάτης) ἐκ τοῦ *کار* κιάρ (ἔργον), *زرگر* ζεργκέρ (χρυσουργός) ἐκ τοῦ *زر* ζερ (χρυσός), *کفشگر* κεφσγκέρ (ὕποδηματοῦράφος) ἐκ τοῦ *کفش* κέφσ (ὕπόδημα, πίδαλον), *آهنگر* ἀχενγκέρ (σιδηρουργός) ἐκ τοῦ *آهن* ἀχέν (σίδηρος) τὰ δὲ δηλοῦντα τὸν ἐπιτετραμμένον τὴν φύλαξιν σχηματίζονται διὰ τῆς καταλήξεως *بان* πᾶν, ὡς *امپان* πᾶγπᾶν (ἀμπλοφύλαξ) ἐκ τοῦ *امپ* πᾶγ (ἀμπλος), *دربان* δερπᾶν (πυλωρός, θυρωρός) ἐκ τοῦ *در* δερ (πύλη, θύρα), *دیدبان* καὶ *بینبان* διδεπᾶν (σκοπός, φύλαξ) ἐκ τοῦ *دید* διδε (ὁραθεῖς. 2. ὀφθαλμός), *بادبان* πᾶδπᾶν (ἀνεμοφύλαξ—ιστίον τοῦ πλοίου) ἐκ τοῦ *باد* πᾶδ (ἀνεμος).—Τοιούτων σημασιῶν ὀνόματα σχηματίζονται καὶ διὰ τῶν προστακτικῶν διαφόρων ῥημάτων, καθὼς ἐν τῷ περὶ τῆς διὰ συνθέσεως παραγωγῆς θέλωμεν ἰδεῖ.

Περιεκτικά.

646. Τριῶν εἰδῶν περιεκτικά ὀνόματα σχηματίζονται διὰ τῶν καταλήξεων, *ستان* σταν ἢ σιτάν, *زار* ζαρ, *سار* σαρ, *دان* δαν καὶ *ک* γκίαχ ἢ *ک* γκαχ.

647. Ἄ. Διὰ τῶν *ستان* ζαρ καὶ *سار* σχηματίζονται τὰ σημαίνοντα τὸν περιέχοντα πολλά ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ εὐσιαστικοῦ σημαινόμενων, ὡς *کستان* γκοῦλιστάν, *کارگر* γκοῦλζάρ καὶ *کارگر* γκοῦλζάρ (βοδών) ἐκ τοῦ *کار* γκοῦλ (ρόδον), *چستان* τζεμενιστάν καὶ *چزار* τζεμενζάρ (λειμών, τόπος γλοερός) ἐκ τοῦ *چ* τζεμέν (χλόη), *کینه* νεμναζάρ καὶ *کینه* νεμακσάρ (ἀλοπήγιον, ἀλωκή) ἐκ τοῦ *کینه* νεμέκ (ἀλως).

648. Σημειωτέον ὅτι ἰδίως διὰ τοῦ *ستان* σχηματίζονται ὀνόμα-

τα σημαίνοντα γῆν, χώραν ἔθνους, ὡς *عجمستان* ἄδζεμιστάν (Περσία), *فرنگستان* φινρεγκιστάν (Φραγκία), *کوردستان* γκλουρδζιστάν (Γεωργία), *کوردستان* κλουρδιστάν (Κουρδία).

649. 6'. Διὰ τοῦ *دان* σχηματίζονται τὰ σημαίνοντα δοχεῖον, ὡς *نمکدان* νεμεκδάν (ἄλατοδοχεῖον) ἐκ τοῦ *نمک* νεμέκ (ἄλας), *شماران* σεμ'δάν (κηροπήγιον) ἐκ τοῦ *شمار* σεμ' (κηρίον), *ریزدان* ρικδάν (ἄμμοδοχεῖον) ἐκ τοῦ *ریز* ρικ (ἄμμος), *آبدان* ἀπδάν (οὐροδόχιον) ἐκ τοῦ *آب* ἀπ (ὕδωρ, καὶ κατ' εὐφημισμὸν οὐρον).

650. γ'. Διὰ τοῦ *ک* ἢ *د*, συμπλεκομένου μετὰ ἀφρημένων τε καὶ οὐσιαστικῶν, σχηματίζονται τὰ λεγόμενα ὡς περιεκτικά, ἡγουν τὰ σημαίνοντα τόπον, ὅπου γίνεται ἐργασία ἢ ἐν γένει κίνησις τις, ὡς *عبادتگاه* ἱπάδαετγκιάχ καὶ *عبادتك* ἱπάδαετγκέχ (εὐκτήριον) ἐκ τοῦ *عبادت* εἰπάδāt (εὐχὴ, προσευχή), *کدرا* δεργκιάχ (τόπος θύρας, πρόθυρον, αὐλή) ἐκ τοῦ *در* δερ (θύρα), *نیشگاه* νισέετγκιάχ (κάθισμα, ἔδρα) ἐκ τοῦ *نشین* νισέεστ (κάθισσις), *دستگاه* δεστγκιάχ (ἐργοστάσιον, ἐργαλεῖον) ἐκ τοῦ *دست* δεστ (χεῖρ).

651. Τὰ ὡς περιεκτικά σχηματίζονται συνηθέστερον διὰ τῆς λέξεως *خانه* χανέ (οἶκος), ὡς *خانهگاه* χαστεχανέ (νοσοκομεῖον) ἐκ τοῦ *خانه* χαστέ (ὁ νοσῶν), *کتابخانه* κλουτοοπχανέ (βιβλιοθήκη), *درسخانه* δερσχανέ (σχολαῖον, καὶ ὁ τόπος τῆς παραδόσεως).

Συγκριτικά.

652. Τὰ συγκριτικά σχηματίζονται προσθέσει τῆς καταλήξεως *تر* τερ, ὡς *پایه تر* πάλια-τέρ (ἀνώτερος) ἐκ τοῦ *پایه* πάλια (ὁ ἄνω), *پیچ تر* πιχ-τέρ (καλλίων, βελτίων) ἐκ τοῦ *پیچ* πιχ (καλός), *پست تر* πέστ-τέρ (χειρῶν) ἐκ τοῦ *پست* πέστ (καχός).

Μετοχαί.

653. Αἱ περσικαὶ μετοχαί ὑπάρχονταί εἰς δύο κλάσεις, τὴν τῶν ἐνεστώτος χρόνου ἢ τῶν ἐνεργητικῶν, καὶ τὴν τῶν παρωχημένου ἢ τῶν παθητικῶν.

654. Αἱ ἐνεργητικαὶ μετοχαί σχηματίζονται ἀπὸ τῶν προσα-

κτικῶν τροπῇ τοῦ ληκτικοῦ γράμματος εἰς μεφτοῦχ, καὶ προσθέσει *ند* ντε, ὡς *آفرینند* ἀφρινεντέ (ὁ δημιουργῶν, δημιουργός, ὁ Θεός) ἐκ τοῦ *آفر* ἀφρίν, προστ. τοῦ *آفر* ἀφρινδέν, *خوانند* χανεντέ (ἀναγνώστης. 2. ψάλτης) ἐκ τοῦ *خوان* χαν, προστ. τοῦ *خوان* χαντέν, *سازند* σαζεντέ (κατασκευάζων, προσαρμόζων. 2. ὁ σημαίνων τι ὄργανον μουσικόν) ἐκ τοῦ *ساز* σαζ, προστ. τοῦ *ساختن* σαχτέν, *دارند* δαρεντέ (ὁ φέρων, κομιστής) ἐκ τοῦ *دار* δαρ, προστ. τοῦ *داشتن* δαστέν, *آیدند* ἀγεντέ-βου ρεβεντέ ὁ (ἐρχόμενος καὶ ὁ ἀπερχόμενος) ἐκ τοῦ *آید* αἰ καὶ *رو* ρεβ, προστ. τῶν *آمدن* ἀμεδέν, *رفتند* ρεφτέν.

655. Αἱ παθητικαὶ μετοχαί σχηματίζονται ἀπὸ τῶν ἀπαρεμφάτων τροπῇ τοῦ ληκτικοῦ γράμματος εἰς *ن* τυπικόν, ὡς *آفریده* ἀφριδέ (δεδημιουργημένος) ἐκ τοῦ *آفر* ἀφρινδέν, *خوانده* χαντέ (ἀνεγνωσμένος. 2. προσκεκλημένος) ἐκ τοῦ *خوان* χαντέν, *ساخته* σαχτέ (κατασκευασμένος, πλαστός) ἐκ τοῦ *ساختن* σαχτέν, *مانده* μαντέ (μεμνηκώς. 2. κεκμηκώς) ἐκ τοῦ *ماندن* μαντέν, *پسندیده* πεσεντιδέ (ἀρεστός) ἐκ τοῦ *پسند* πεσεντιδέν, *گذاشته* γκλουζε-στέ (παρεληλυθός. 2. τόκος) ἐκ τοῦ *گذاشتن* γκλουζεστέν, *زاده* ζαδέν (γεννητός. 2. υἱός) ἐκ τοῦ *زادن* ζαδέν.

656. Αἱ μετοχαί αὗται ἐκλαμβάνονται παρ' Ὀθωμανοῖς ὡς ἐπίθετα ὀνόματα, ἀντιστοιχοῦσαι αἱ μὲν ἐνεργητικαὶ εἰς τὰ ἐνεργείας, αἱ δὲ παθητικαὶ εἰς τὰ πάθους σημαντικά ῥηματικά τῆς ἑλληνικῆς, καθὼς φαίνεται εἰς τὰ περισσότερα τῶν ἀνωθι ἐξηγηθέντων παραδειγμάτων. Ἡ παρατήρησις δὲ αὕτη εἶναι τὰ μάλιστα ἀναγκαία πρὸς τὴν σύνταξιν τῶν κατὰ σημασίαν τε καὶ τύπον ἐνεργητικῶν μετοχῶν, καθότι αὗται δέχονται τὸ ἀντικείμενον αὐτῶν κατὰ γενικὴν, περαιοσὶ (ἀριθ. 78). ἐκφερομένην. Παραδείγμ. *آفرینندگان* ἀφρινεντέ-τῆ κλαγινάτ (ὁ δημιουργός τῶν ὄντων), *دارندگان* δαρεντέ-τεζκερέ (ὁ κομιστής τοῦ γραμματίου).

664. Πιναξ τῶν διαφόρων προγεγραμμένων τριγραμμάτων καὶ τῶν εἰς ταῦτα ἀναγομένων ὑπερτριγραμμάτων ἀφηρημένων

ΚΛΑΣΙΣ Α'.

Ἀφηρημένα ἐκ τριῶν μόνων γραμμάτων συγκαίμενα.

Τύποι.	Παραδείγματα.
فعل φα'λ	قبض κάπζ (παραλαβή).
فعل φι'λ	كتب κιζπ (ψευδος).
فعل φου'λ	حسن χουσν (κάλλος).
فعل φε'άλ	فرح φεράχ (εὐφροσύνη).

ΚΛΑΣΙΣ Β'.—Τὰ αὐτὰ μεθ' ἐνός ἢ τ μή ριζικοῦ ἐν τέλει.

فعل φα'λét	كثرت κερρέτ (πληθὺς).
فعل φι'λét	رفعτ ριφ'άτ (ὕψωσις).
فعل φου'λét	طلبτ ζουλμέτ (σκότος).
فعل φε'άλét	عظمت 'άζαμέτ (μεγαλείον).

ΚΛΑΣΙΣ Γ'.—Μεθ' ἐνός ἢ τ μή ριζικοῦ μεταξὺ τοῦ ε καὶ ج.

فعل φε'άλ	شربτ σεράπ (πόμα).
فعل φι'άλ	حجاب χηδζάπ (αἰδώς).
فعل φου'άλ	بخار πουχάρ (ἀτμός, ἀναθυμίασις).

ΚΛΑΣΙΣ Δ'.—Τὰ αὐτὰ μεθ' ἐνός ἢ τ μή ριζικοῦ ἐν τέλει.

فعل φε'άλét	حدثت χαδασέτ (νεαρότης).
فعل φι'άλét	فراغت φираγ'άτ (ἐκχειρία, παραιτήσις).

ΚΛΑΣΙΣ Ε'.—Ἀφηρημένα ἐμπεριέχοντα διάφορα μὴ ριζικά γράμματα.

فعل φου'ούλ	ظهور ζουχούρ (ἐμφάνισις).
فعل φου'άλάν	سلطان σουλτάν (κράτος, ἰσχύς).
فعل φου'ιά	سكني σουκνά (οἰκησις).
فعل φα'ίλét	فضلت φαζιλέτ (ἀρετή).

فعل φου'ουλέτ σουχουλέτ (εὐκολία).
فعل μεφ'αλέτ μερχαμέτ (εὐσπλαγχνία).

665. Καὶ αὐτὰ τοίνυν τὰ ὑπερτριγράμματα ἀφηρημένα, ὅσα ἐφαρμοζονται εἰς τοὺς ἀνωτέρω τύπους τῶν μετὰ τὴν α. τεσσάρων κλάσεων, ἀνάγονται εἰς τὸν γενικὸν τριγράμματος τύπον فعل, διότι τὰ ἀπὸ τοιούτων ὑπερτριγραμμάτων ἀφηρημένων παραγόμενα διάφορα εἶδη λέξεων ἀποβάλλουσι τὰ μὴ ριζικά αὐτῶν γράμματα, δηλ. τὰ μὴ ἐπείχοντα τὸν τόπον τοῦ ف, ع καὶ ج, ὡς ὁρᾶται ἐν τοῖς κατωτέρω.

666. Τὸ πρωτοτύπον ἀφηρημένον εἶναι ἡ ὁμαλὸν لسا-λίμ (ὕγις) ἢ ἀνώμαλον غير ساλίμ γάιρι σαλίμ (μὴ ὕγις). Καὶ ὁμαλὸν μὲν εἶναι ἐκεῖνο τοῦ ὁποῖου τὸ 'άιν καὶ λλάμ, ἡγουν τὸ δεύτερον καὶ τρίτον ριζικὸν γράμμα δὲν εἶναι ὅμοια, ἡ ἐκεῖνο δ, ποὺ δὲν περιέχει μεταξὺ τῶν ριζικῶν αὐτοῦ γραμμάτων κἀνέν ἀπὸ τὰ ἐμπαθῆ (ἀριθ. 14) καλούμενα γράμματα ا, و καὶ ی· ἀνώμαλον δὲ εἶναι ἐκεῖνο δ, ποὺ ὑπόκειται εἰς μίαν τῶν ἀνωτέρω τεσσάρων κατηγοριῶν.

667. Ἐν ταῖς ἀπὸ ἀνωμάτων πρωτοτύπων παραγώγοις λέξεις συμβαίνει διαφορεῖς κλάσεις ἢ μεταβολαὶ γραμμάτων. Πρὸς ἀποφυγὴν λοιπὸν πάσης συγχύσεως, πραγματευόμεθα πρῶτον περὶ τῶν ἐξ ὁμαλῶν, καὶ ἔπειτα περὶ τῶν ἐξ ἐκάστου εἶδους τῶν ἀνωμάτων πρωτοτύπων παραγομένων λέξεων.

Περὶ τῶν ἀπὸ ὁμαλῶν τριγραμμάτων παραγῶγων ἀφηρημένων.

Παράγωγα ῥηματικὰ ἀφηρημένα τοῦ τύπου فعل, ل'φ'άλ.

668. Ταῦτα σχηματίζονται ἀπὸ τῶν τριγραμμάτων ἀφηρημένων προσθέσει ἢ μεκσοῦρ εἰς τὴν ἀρχὴν, καὶ παρενθέσει ἢ ἐπιτακτοῦ μεταξὺ τοῦ 'άιν καὶ λλάμ (ἀριθ. 660), καθὼς εἶναι ἐ-σχηματισμένος καὶ ὁ τύπος فعل ἐκ τοῦ فعل. Παραδείγματα اچار (δζέπάρ ἐκ τοῦ جبر δζέπάρ, اخبار (χπάρ ἐκ τοῦ خبر χα-πάρ, اسكان (σκαλάν ἐκ τοῦ سكني σουκνά.

τὴν ἀρχὴν, καὶ διπλασιαζομένου τοῦ ἄν τῶν τριγράμμων διὰ τοῦ τεσδίτ (ἀριθ. 73) γραφομένου ἢ ὑπεννοουμένου. Σημαίνουνσι δὲ:

α. πάθος, ἢ μάλλον μεσότης, ὡς پا τε'αλλοὺμ (τὸ διδάσκεισθαι, καὶ ἱπομ. μανθάνειν, μάθησις) ἐκ τοῦ پا ἴλμ (γνώσις), عظم τε'αζζοὺμ (τὸ μεγαλύνεσθαι, ὑπεραίρεσθαι, ἐπαρσις) ἐκ τοῦ عظم ἄζαμέτ (μεγαλείον), كفل τεκερφοὺλ (τὸ ἐγγυᾶσθαι, ἀναδέχεσθαι) ἐκ τοῦ كفل κεφαλέτ (ἐγγύησις), كثر τεκεσσοὺρ (τὸ αὐξάνεσθαι, πληθυσμός) ἐκ τοῦ كثر κεσρέτ (πληθύν), حمل τεχαμμοὺλ (τὸ ἀναλαμβάνειν τι φορτίον, ἀνέχεσθαι, ὑπομονή) ἐκ τοῦ حمل χαμλ (φορτίον), جمع τεδζεμμοὺ, (τὸ συνέρχεσθαι, συσσωρεύειν) ἐκ τοῦ جمع δζεμ' (ἀθροισμα, πλῆθος), عرض τε'ερροὺζ (ἐνδείξις ἑαυτοῦ=ἀντίταξις, ἐπηρεασμός) ἐκ τοῦ عرض ἄρζ (ἐνδείξις, ἐκθεσις).

β. ἐνδελεχὴ ἐνέργειαν τοῦ διὰ τοῦ πρωτοτύπου σημεινομένου, ὡς طلب τεταλλοὺπ (ἐνδελεχής, σύντονος αἵτησις, προσληπάρησις) ἐκ τοῦ طلب ταλέπ (αἵτησις), بعث τετεππὸὺ (μεταδίδωξις, σύντονος ἐξακολούθησις. 2. ἀνέλιξις βιβλίου, φυλλολογία) ἐκ τοῦ بعث τεπατέτ (ἀκολουθία)—Σημαίνουνσι δὲ τοῦτο μάλιστα τὰ ὀνόματα ὅσα ἐκφράζουσι τὴν ἰδέαν προσπαθείας πρὸς πληροφορίαν ἢ κτήσιν τινος πράγματος, ὡς فرس τεφερροὺς (φυσιογνωμονία, τὸ ἐκ τῆς φυσιογνωμίας κρίνειν, καὶ ἀπλῶς κατανόησις) ἐκ τοῦ فرس φισατέ (ἢ φυσιογνωμονική. 2. σύνεσις, καὶ διορατικόν), تعمق τεσεμμοὺμ (δυσπραγία) ἐκ τοῦ تعمق ἀντί σεμμέ (δυσμῆ), تفحص τεφαχχοὺς (διεξερεύνησις) ἐκ τοῦ تفحص φαχσ (ἐρευνα).

γ. παραδοχὴν ὁρησκειᾶς ὡς تصير τενασσοὺρ (χριστιανισμός, ἔχουν τὸ παραδεχθῆναι τὴν χριστιανικ. ὁρησκειάν) ἐκ τοῦ تصير νασρί (Χριστιανός, κυρ. Ναζωραῖος), دور τεχεδδοὺδ (τὸ ἰουδαΐζειν) ἐκ τοῦ دور χουδ (Ἰουδαῖος), تعجب τεμεδζεζοὺς (τὸ προσθαύειν τὴν ὁρησκειάν τῶν Μάγων) ἐκ τοῦ تعجب μεδζοὺς (Μάγος, πυρολάτρης).

—τοῦ τύπου فعل τεφα'οὺλ.

676. Ταῦτα σχηματίζονται προσθέσει τ μεφτοὺχ εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ ἰ επιτακικοῦ μεταξὺ τοῦ φα καὶ ἄν. Σημαίνουνσι δὲ:

α. Ἀμοιβαίαν ἐνέργειαν μεταξὺ δύο ἢ πολλῶν εἰς δύο ὁμῶς διηρημένων, ὡς فعل τεκατοὺλ (ἀλληλοκτονία) ἐκ τοῦ فعل κατλ (φόνος), قابل τεκαποὺλ (συνάντησις) ἐκ τοῦ قابل καπλ (τὸ ἐμπροσθεν), قابل τεκαροὺπ (συμπληρώσις, προσπέλασις) ἐκ τοῦ قابل κουρπ (τὸ πλησίον).

β. Συνεχὴ ἐπανάληψιν τῆς αὐτῆς πράξεως ὑπὸ πολλῶν προσώπων ἢ πραγμάτων, ὡς فعل τεδαροὺδ (ἀλλεπάλληλος ἐλευσις πολλῶν) ἐκ τοῦ فعل βουροὺδ (ἐλευσις), داخل δεδαχοὺλ (ἀλλεπάλληλος εἰσοδος) ἐκ τοῦ داخل δαχλ (εἰσοδος), فعل τενασσοὺρ (συνεχῆς σκορπισμός, κυρ. τῶν φύλλων, φυλλοδόρξια) ἐκ τοῦ فعل νισαρ (σκορπισμός).

γ. Προσποίησιν τοῦ ὑπὸ τοῦ πρωτοτύπου σημεινομένου, ὡς مرض μαρράζ τεμαροὺζ (τὸ προσποιεῖσθαι τὸν ἀσθενή) ἐκ τοῦ مرض μαράζ (ἀσθένεια), تعمق τεσαμμοὺ (προσποίησις ἀκρόασις) ἐκ τοῦ تعمق σεμ' (ἀκοή, ἀκρόασις), فعل τεδζαχοὺλ (προσποίησις ἀγνοίας) ἐκ τοῦ فعل δζεχλ (ἀγνοία).

δ. Μισότης, ἢ ἀπλῶς κατάστασιν, ὡς فعل τεδαροὺχ (προμήθεια) ἐκ τοῦ فعل δερχ (ἐννοια), فعل τεκα'οὺδ (τὸ ἀποκατέλκεσθαι, ἀποχή, ἢ ἀφαισις ὑπηρεσίας τινός) ἐκ τοῦ فعل κου'οὺδ (κάθισμα), فعل τεδαφοὺ' (τὸ ἀμύνεσθαι) ἐκ τοῦ فعل δεφ' (ἀπέκρουσις), فعل τεφαχοὺρ (τὸ δοξάζειν ἑαυτόν, καύχησις, περισυτολογία) ἐκ τοῦ فعل φάχρ (δόξα, τιμή).

677. Ἡ ἐπικρατεστέρα τῶν τεσσάρων σημασιῶν τοῦ τύπου τούτου εἶναι ἡ πρώτη, αἱ δὲ λοιπαὶ, καὶ μάλιστα ἡ δευτέρα καὶ τρίτη δὲν ἀπαντῶνται εἰμὴ εἰς ὀλίγας λέξεις.

—τοῦ τύπου فعل ἰφτί'άλ.

678. Ταῦτα σχηματίζονται προσθέσει ἰ μεκσοὺρ εἰς τὴν ἀρχὴν, καὶ ἰ επιτακικοῦ μεταξὺ τοῦ φα καὶ ἄν, καὶ ἰ επιτακικοῦ μεταξὺ τοῦ

ἄιν καὶ λιάμ. Σημαίνουνσι δ' ἐν γένει μεσότητα, ὡς اقبحار ἰφτιχάρ (τὸ δοξάζεσθαι, σεμνύνεσθαι, ἐναθρύνεσθαι) ἐκ τοῦ فخر φαخر (δόξα, εὐκλεία ἰδζτιμά' (συνέλευσις, συνάθροισις) ἐκ τοῦ جمع δζέμ' (ἀθροισμα, πλῆθος), انقام ἰντικαμ (ἐκδίκησις) ἐκ τοῦ قام νακμ (ἀργή, ἐξίτησις), اعترار ἰτιζάρ (τὸ δικαιολογεῖσθαι, παραίτησις, αἰτησις συγγνώμης) ἐκ τοῦ عذر ιοζρ (δικαιολόγημα, πρόφασις), انظار ἰντιζάρ (τὸ ἔχειν προσηλωμένον τὸ βλέμμα πρὸς τι = προσδοκία) ἐκ τοῦ نظر ναζάρ (βλέμμα), ادعاء ἰτικαδ (τὸ ἔχειν ἐαυτὸν δεδωμένον εἰς τι = δοξασία, πίστις) ἐκ τοῦ ادع 'ακδ (δέσις), اعراض ἰτιράζ (ἀντίταξις, παρεμπόδισις, ἐπικρίσις) ἐκ τοῦ عرض 'αρζ (ἐκθεσις).

Σημειώσεις.

679. α. Τὰ πρωτότυπα ὅσα ἀρχίζουσιν ἀπὸ ت μεταφερόμενα εἰς τὸν ἀνωτέρω τύπον ἐνοῦσιν αὐτὸ μετὰ τοῦ προσθέτου ت εἰς ἐν διὰ τοῦ τεσδίτ, ὡς باع ἄντι ابتاع ἰντιπά' (ὑποταγή) ἐκ τοῦ بعτ τεπά'ιέτ (ἀκολουθία).

680. β. Ὅσα ἀρχίζουσιν ἀπὸ د, ط καὶ ظ, ἄντι νά προσλαβῶσι ت, διπλασιάζουσι τὸ ἀρχικὸν αὐτῶν γράμμα διὰ τοῦ τεσδίτ, ὡς اذكر ἰζζικιάρ ἄντι اذكر ἰζζικιάρ (ἀνάμνησις) ἐκ τοῦ ذكر ζικρ, اطلع ἄντι اطلع ἰντιλά' (τὸ ἀναβαίνειν ἐφ' ὕψους πρὸς ἐπισκόπην. 2. κατανόησις, πληροφορία) ἐκ τοῦ طلع τηλ' (σκοπία), اظلم ἰζζιλιάμ ἄντι اظلم ἰζζιλιάμ (τὸ ἀδικεῖσθαι) ἐκ τοῦ ظلم ζούλμ (ἀδικία).

681. γ. Ὅσα ἀρχίζουσιν ἀπὸ ض, ص, καὶ ἐνίοτε τὰ ἀπὸ ط ἐν τῷ τοῦ ت λαμβάνουσι ط, ὡς اصلاخ ἄντι اصلاخ ἰστηλάχ (βελτιώσεις. 2. ιδιωτισμός, μεταφορ. φράσις) ἐκ τοῦ صلاح σαλιάχ (ἀγαθότης, εὐθύτης), اضطراب ἄντι اضطراب ἰντιράπ (τὸ ἐνοχλεῖσθαι, στενοχωρία) ἐκ τοῦ ضرب ζαράπ (τύφισ), اظلم ἄντι اظلم ἰντιλάμ (τὸ ἀδικεῖσθαι) ἐκ τοῦ ظلم ζούλμ (ἀδικία).

682. δ. Ὅσα ἀρχίζουσιν ἀπὸ ذ, ἄντι τοῦ ت, λαμβάνουσι د, ὡς اذحام ἰζδιχάμ ἄντι اذحام ἰζτιχάμ (σύνθλιψις, συρρόη) ἐκ τοῦ ذحم ζάχμ (τὸ στενοχωρεῖν), اذحياد ἰζδιγιάδ ἄντι اذحياد ἰζτιγιάδ

(αὐξησις) ἐκ τοῦ اذح ذحياد ἰζδιγιάδ (περισσσία). — Καὶ πολλὰ τῶν ἀπὸ ذ ἀρχομένων ἀντὶ τοῦ ت λαμβάνουσι د, τρέποντες ὁμοῦ καὶ τὸ ἴδιον ἀρχικὸν ذ εἰς د ἐνοῦσι τὰ δύο εἰς ἐν διὰ τοῦ τεσδίτ, ὡς اذحام ἰζδιχάμ ἄντι اذحام ἰζτιχάμ (ἀποταμίευσις, ἀποθησαυρισμός) ἐκ τοῦ ذحم ζούχμ (πορισμός).

— τοῦ τύπου افعال ἰνφι'άλ.

683. Ταῦτα σχηματίζονται προσθέσει ἰ μεκσοῦρ καὶ ὁ ἡρεμοῦντος εἰς τὴν ἀρχήν, καὶ ἰ ἐπιτατικοῦ μετὰ τοῦ ἄιν καὶ λιάμ. Ἐχουσι δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ παθητικὴν σημασίαν, ἐκφράζοντα τὸ ἀποτέλεσμα, ὅπου παράγεται ὑπὸ τῆς διὰ τῶν τριγράμμων, ἐνίοτε δὲ καὶ τῶν τοῦ τύπου تعجل, δηλουμένης ἐνεργείας, ὡς اعطال ἰνκητά' (ἡ πράξις, ἡ ἡ κατάστασις τοῦ κόπτεσθαι) ἐκ τοῦ قطع χάτ' (τὸ κόπτειν, κοπή), ابحا ἰνδζιμάδ (τὸ πῆγνυσθαι, χρυσάλοῦσθαι) ἐκ τοῦ ابح دζεμίτ (πάγος), انكار ἰνκισάρ (τὸ συντρίβεσθαι, συντριβή, συντριβὴ καρδίας = κατάρτα) ἐκ τοῦ كسر كاسر (σύντριψις), انحصار ἰνχησάρ (τὸ περιορίζεσθαι, ἡ κατάστασις τοῦ εἶναι περιορισμ.) ἐκ τοῦ حصر خاسر (περιορίσις).

684. Τὰ θέματα τοῦ τύπου τούτου ἔχουσι πολλάκις μέσην σημασίαν, ὡς انصراف ἰνσηράφ (τὸ στρέφειν ἐαυτὸν = ὑποστραφή, ἐπάνοδος) ἐκ τοῦ صرف سارف (ἀλλαγὴ. 2. στρέψις), انضام ἰνζημάμ (τὸ προστίθεσθαι) ἐκ τοῦ ضم ἄντι ضم ζάμμ (πρόσθεσις).

Σημ. Ταῦτα ἀπὸ ὁ ἀρχόμενα τρίγγραμμα μεταφερόμενα εἰς τὸν τύπον τούτον ἐνοῦσι τὸ ἴδιον ὁ μετὰ τοῦ προσθέτου ὁ εἰς ἐν διὰ τοῦ τεσδίτ.

— τοῦ τύπου استفعال ἰστιφ'άλ.

685. Ταῦτα σχηματίζονται προσθέσει ἰ μεκσοῦρ, ὁ ἡρεμοῦντος καὶ ὁ μεκσοῦρ εἰς τὴν ἀρχήν, καὶ παρενθέσει ἰ ἐπιτατικοῦ μετὰ τοῦ ἄιν καὶ λιάμ τῶν τριγράμμων. Σημαίνουνσι δὲ:

α. Αἰτησιν ἡ ἐφεσιν τῆς ὑπὸ τοῦ πρωτοτύπου δηλουμένης ἐ-

νεργείας, ὡς استغفار إستیغفάρ (παραίτησις συγνώμης, ἡ ἀφέσις ἁμαρτιῶν) ἐκ τοῦ غفر γάρ (συγγνώμη, καὶ ἀφesis ἁμαρτιῶν), اذاع إستیذاع (αἰτησις βοήθειας θείας ἢ ἀνθρωπίνης, ἐπικλήσις) ἐκ τοῦ ادع μεδδ (βοήθεια), اعلام إستیلام (αἰτησις εἰδήσεων, πληροφοριῶν) ἐκ τοῦ علم γνῶσις, اقراض إستیخرأض (αἰτησις καὶ λήψις δανείου) ἐκ τοῦ قرض καρζ (δάνειον), استخار إستیخأر (αἰτησις εἰδήσεως—τὸ πυνθάνεσθαι, καὶ λήψις εἰδήσεως—τὸ μανθάνειν, πληροφορεῖσθαι—ἐξ ἀκοῆς ἢ διὰ γράμματος) ἐκ τοῦ خبر χαπέρ (εἰδήσις), استطاع إستینتأع (αἰτησις λόγου, ἀνάγκασμα εἰς τὸ λέγειν—ἀνάκρισις) ἐκ τοῦ نطق νούτχ (λόγος).

β'. Τὸ θεωρεῖν τι ὡς ἔχον τὴν ὑπὸ τοῦ πρωτοτύπου σημαίνουσαν ιδιότητα, ὡς استلال إستیخلأل (τὸ θεωρεῖν τι ὡς θεμιτόν, συγχώρησις) ἐκ τοῦ حلال χαλιأل (θεμιτόν, νόμιμον), استكرأ إستیكرأخ (τὸ θεωρεῖν τι ὡς ἀχθίας πρόξενον, ἀποστροφή) ἐκ τοῦ كرأ керχ (ἀχθία, δυσἀρεστήσις), استعار إستیخأر (τὸ θεωρεῖν τι ὡς εὐτελές, περιφρόνησις) ἐκ τοῦ حقارت χακαρέτ (εὐτέλεια, καὶ ἐξευτέλισις), استقال إستیخأل (τὸ θεωρεῖν τι ὡς βαρὺ, φορτικόν, καὶ ἐπομένως τὸ ἀπαρέσκεσθαι εἰς τι) ἐκ τοῦ ثقلت ثقلت (βάρος), استعان إستیخأسأن (τὸ θεωρεῖν τι καλόν, ἐπιδοκιμασία, ἐπευφήμησις) ἐκ τοῦ حسن χουσν (κάλλος).

γ'. Τὸ καθίστασθαι εἰς θέσιν, πολλαχῶς θεωρουμένην, ὡς استخام إستیخدأم (διορισμός εἰς ὑπηρεσίαν) ἐκ τοῦ خدمت χηδ-μέτ (ὑπηρεσία, ὑποῦργημα), استخلاف إستیخلأف (διορισμός εἰς διαδοχὴν, τὸ διαδέχεσθαι) ἐκ τοῦ خلافت χηλιأφét (διαδοχή), استوار إستیوأس (τὸ νὰ γένῃ τις κληρονόμος, τὸ κληρονομεῖν) ἐκ τοῦ وراثت βιρασét (κληρονομία).

686. Ταῦτα εἶναι ἐν γένει τὰ χαρακτηρίζοντα τὸν ἀνωτέρω τύπον σημαίνοντα. Ὑπάρχουσιν ὁμῶς καὶ πολλὰ τοῦ τύπου τούτου τὰ ὅποια σημαίνουσι ἀπλὴν ἐνέργειαν ἢ κατάστασιν, ὡς استعمال إستیأمأل (χρῆσις) ἐκ τοῦ أمأل ἀμάλ (πράξις, ἔργον), استقال إستیقأل

πάλ (τὸ προὑπαντᾶν, προὑπάντησις) ἐκ τοῦ قبل καπأل (τὸ ἐμπροσθεν), استحقاق إستیحقأق (τὸ νὰ ᾔῃαι τις ἄξιος τινός) ἐκ τοῦ حق χακχ (πρέπον, δίκαιον).

—τοῦ τύπου افعلال إف'إلأل.

687. Ταῦτα σχηματίζονται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐκ πρωτοτύπων δηλούντων χρώματα, ἡ δυσμορφίας, προσθετομένου ἰ μεκσοῦρ εἰς τὴν ἀρχήν, διπλασιαζομένου τοῦ λιλām, καὶ παρεντιθεμένου ἰ ἐπιτατικοῦ μεταξὺ τῶν δύο λιλām. Σημαίνουνσι δὲ ἀφηρημένως τὴν ἐννοίαν τοῦ πρωτοτύπου, ὡς احرار إخميرأر (ἐρυθρότης, καὶ ἐρυθρίσις) ἐκ τοῦ حرأ χαουμρέτ (ἐρυθρόν χρῶμα), اسوداد إصبیذأت (μελάνισις) ἐκ τοῦ سواد σεבأد (μελάν χρῶμα), اعوار إصبیرأر (ἐτεροφθαλμία) ἐκ τοῦ عور 'أبیر (τύφλωμα), اعوجاج إصبیذأدز (κυρτότης) ἐκ τοῦ عوج 'أبیدز (κύρτωμα, κύφωμα), استخجام إصبیذیمأم (στρεβλότης τοῦ προσώπου ἢ τοῦ στόματος) ἐκ τοῦ خجأم (στρέβλωμα).

—τοῦ τύπου افعلال إفیإلأل.

688. Ταῦτα ὡς πρὸς τὸν σχηματισμὸν μὲν λαμβάνουσι περιπλέον ἀπὸ τὰ τοῦ προηγουμένου τύπου ἐν ى μεταξὺ τοῦ 'أین καὶ πρώτου λιλām, ὡς πρὸς τὴν σημασίαν δὲ δηλοῦσιν ὑπερβολὴν τῆς ὑπὸ τῶν τοῦ ἀνωτέρω τύπου σημαυμένης ιδιότητος, ὡς اعوجاج إصبیذأت (ὑπερβολικὴ κυρτότης), استخجام إصبیذیمأم (ὑπερβολικὴ στρεβλότης τοῦ προσώπου, ἢ τοῦ στόματος).

689. Κατ' αὐτοὺς λοιπὸν τοὺς ἀνωτέρω ἐκτεθέντας κανόνας τὰ τριγράμματα πρωτότυπα, μεταφερόμενα εἰς δέκα διαφόρους τύπους, παράγουσι δέκα εἰδῶν ῥηματικὰ ἀφηρημένα, διάφορον ἔχοντα κατὰ τὸν διάφορον τύπον σημαίνοντα. Οἱ παράγωγοι οὗτοι τύποι, ἂν καὶ ἐνίοτε ᾔῃαι πολυσήμαντοι, ἔχουσιν ὁμῶς ἐν ἡ τὸ πολὺ δύο ἰδιάζοντα σημαίνοντα, καθὼς ἐσημειώθη ἐν τῇ ἐκάστου τύπου ἐρμηνείᾳ εἰς τρόπον ὥστε τὸ πρῶτον ἢ τὸ πρῶτον καὶ δευτερον σημαίνοντα τῶν πολυσήμων τύπων δυνατόν νὰ θεωρηθῶσιν ὡς κα-

νόνας, τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἐξαιρέσεις. Ὅθεν, ἐάν ποῦ ἀπαντήσῃ τις λέξις ἐν σχηματισμένῃ κατὰ τὸν τύπον, φέρ' εἰπεῖν, *فعل*, καὶ δὲν εὕρῃ αὐτὴν εἰς τὰ λεξικά, δύναται ν' ἀνεύρῃ τὴν ρίζαν αὐτῆς, καί, γνωρίζων ὅτι ὁ ῥηθὲς τύπος ἰδιαζόντως σημαίνει ἀλληλοπάθειαν, νὰ εὕρῃ τὴν σημασίαν αὐτῆς, ἢ τοῦλάχιστον νὰ προσεγγίσῃ εἰς αὐτήν.

Περὶ σχηματισμοῦ τῶν ἐνεργητικῶν καὶ παθητικῶν ὀνομάτων.

690. Ἐνεργητικὰ καὶ παθητικὰ ὀνόματα, ἀντιστοιχοῦντα εἰς τὰ ἡμέτερα ἐκ τοῦ τρίτου προσ. τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου παραγόμενα ἐνεργείας καὶ πάθους σημαντικὰ ῥηματικά, σχηματίζονται ἐκ τε τῶν πρωτοτύπων καὶ τῶν παραγῶγων ῥηματικῶν ἀφαιρεμένων, ἀφαιρέσει μὲν τῶν μὴ ριζικῶν, προσθήσει δὲ ἰδιαιτέρων παραγωγικῶν γραμμάτων.

Ἐνεργητικὰ ὀνόματα τῶν πρωτοτύπων.

691. Ταῦτα σχηματίζονται παρενθέσει ἑπιτατικοῦ μεταξὺ τοῦ φα καὶ ἄν κατὰ τὸν τύπον *فعل* *فعل*, ὡς *فعل* *فعل* (ἀμαθής) ἐκ τοῦ *فعل* *فعل* (ἀμάθεια), *فعل* *فعل* (γραφεύς, γραμματεὺς) ἐκ τοῦ *فعل* *فعل* (γραφή), *فعل* *فعل* (ἐξουσιαστής) ἐκ τοῦ *فعل* *فعل* (ἐξουσία), *فعل* *فعل* (κλέπτης) ἐκ τοῦ *فعل* *فعل* (κλοπή), *فعل* *فعل* (φονεὺς) ἐκ τοῦ *فعل* *فعل* (φόνος).

692. Σημειωτέον ὅτι τὰ κατὰ τὸν τύπον *فعل* σχηματιζόμενα ὀνόματα ἂν καὶ ὀνομάζωνται ἐνεργητικὰ, δὲν εἶναι ὅμως πάντοτε τοιαῦτα. Εἰ μὲν παράγονται ἐξ ἐνεργητικῆς ρίζης, εἶναι ἐνεργητικά, εἰ δ' ἐκ καταστατικῆς, καταστατικά, ὡς τὰ *فعل* *فعل* (δηλός, φανερός) ἐκ τοῦ *فعل* *فعل* (ἐμφάνισις), *فعل* *فعل* (καθήμενος) ἐκ τοῦ *فعل* *فعل* (κάθισις), *فعل* *فعل* (ἀκόλουθος, πελάτης, ὑπὸχρεος) ἐκ τοῦ *فعل* *فعل* (ἀκολουθία).

693. Ὑπάρχουσι πολλὰ ὀνόματα σχηματιζόμενα ἐκ τριγραμμάτων ὀνομάτων κατὰ τοὺς τύπους *فعل* *فعل*, *فعل* *فعل*, *فعل* *فعل*, *فعل* *فعل*, *فعل* *فعل*, *فعل* *فعل*, *فعل* *فعل*, *فعل* *فعل*, *فعل* *فعل*, *فعل* *فعل*.

فعل *فعل* καὶ ἄλλους ἤττον συνήθεις. Γίνονται δὲ τοιαῦτα ὀνόματα ἐξαιρέτως ἐκ πρωτοτύπων καταστατικῆς σημασίας. Παραδείγμ. *فعل* *فعل* (δύσκολος) ἐκ τοῦ *فعل* *فعل* (δυσκολία), *فعل* *فعل* (ώρατος) ἐκ τοῦ *فعل* *فعل* (ώρασις), *فعل* *فعل* (τραχύς) ἐκ τοῦ *فعل* *فعل* (τραχύτης), *فعل* *فعل* (πικρός) ἐκ τοῦ *فعل* *فعل* (πικρία), *فعل* *فعل* (ἐλεήμων) ἐκ τοῦ *فعل* *فعل* (ἐλεος), *فعل* *فعل* (ἐρυθρός) ἐκ τοῦ *فعل* *فعل* (ἐρυθρόν χροῶμα), *فعل* *فعل* (μέθυσος) ἐκ τοῦ *فعل* *فعل* (μέθη), *فعل* *فعل* (γυμνός) ἐκ τοῦ *فعل* *فعل* (γυμνότης).

694. Τὰ κατὰ τοὺς τύπους τούτους σχηματιζόμενα ὀνόματα καλοῦσιν οἱ Ἀραβες Γραμματικοὶ *فعل* *فعل* σηφεῖτι μουσέπειχά, τοῦτέστι ποιότης ἐξωμοιωμένη, εἴτε ἐπίθετα ἐξωμοιωμένα ἐπίθετα μὲν, διότι σημαίνουσιν ἰδιότητος σταθερῶς ἐνυπαρχούσας εἰς τὰ ὑποκείμενα, καὶ ὅχι πράξεις στιγμιαίας, ὡς τὰ ἐνεργητικὰ ὀνόματα (α), ἐξωμοιωμένα δὲ, διότι κατὰ τὸν σχηματισμὸν τῶν γενῶν καὶ ἀριθμῶν ἔχουσιν ὁμοιότητα πρὸς τὰ ἐνεργητικὰ ὀνόματα.

695. Ὁ τύπος *فعل* *فعل* σημαίνει ἐνίοτε καὶ πάθος, ὡς *فعل* *فعل* (φονευμένος) ἐκ τοῦ *فعل* *فعل* (φόνος), *فعل* *فعل* καὶ *فعل* *فعل* (θαυμαστός, θαυμασμοῦ ἄξιός) ἐκ τοῦ *فعل* *فعل* καὶ *فعل* *فعل* (θαυμασμός).

Παθητικὰ ὀνόματα τῶν πρωτοτύπων.

696. Ταῦτα σχηματίζονται προσθήσει *فعل* *فعل* εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ ἑπιτατικοῦ μεταξὺ τοῦ ἄν καὶ *فعل*, κατὰ τὸν τύπον *فعل* *فعل*.

(α) Ὁ κορυφαῖος περὶ τῆς ἀραβικῆς γλώσσης Γάλλος Silvestre de Sacy δεικνύει ὅτι ἐν τῇ ἀραβικῇ γραμματικῇ του, ὅτι ὁ λόγος οὗτος δὲν εἶναι ὁρθός, διότι ὑπάρχουσι καὶ πλείστα ὀνόματα τοῦ τύπου *فعل* *فعل*, ἀλλοῦντα ἰδιότητος σταθερῶς ἐνυπαρχούσας εἰς τὰ ὑποκείμενα.

μεφ'ούλ, ως مكْتُوبٌ μεκτοῦπ (γραπτός, γεγραμμένος. 2. γράμμα) ἐκ τοῦ كَتَبَ κατβ (γραφή), مَكْتُولٌ μακτοῦλ (πεφονευμένος) ἐκ τοῦ قَتَلَ κατλ (φόνος), مَعْلُومٌ μετλχούλ (ἀγνωστος) ἐκ τοῦ جَعَلَ δζεχλ (ἀγνοία), مَذْكُورٌ μεζκλούρ (ὁ μνημονευθείς, εἰρημένος) ἐκ τοῦ ذَكَرَ ζικρ (μνεία), مَسْرُوقٌ μεσρούχ (χλεπτός) ἐκ τοῦ سَرَقَ σιρκάτ (κλοπή), مَتَّبِعٌ μετπ'ού (ὁ ὅπερ ἀκολουθοῦσιν, ὑπακούουσιν, ἀρχων) ἐκ τοῦ تَبِعَ τεπα'ιέτ (ἀκολουθία, ὑποταγή).

Περὶ τῶν ἐνεργητικῶν καὶ παθητικῶν ὀνόματων τῶν παραγῶγων ἀφρημένων.

697. Τῶν παραγῶγων ἀφρημένων τὰ ἐνεργητικά καὶ παθητικά ὀνόματα σχηματίζονται δι' ἀποβολῆς γραμμάτων τινῶν παραγωγικῶν, καὶ προσλήψεως مَ μαζμούμ εἰς τὴν ἀρχήν. Δὲν διαφέρουσι δὲ, ὡς πρὸς τὸν σχηματισμὸν, τὰ ἐνεργητικά ἀπὸ τῶν παθητικῶν, εἰμὴ κατὰ τοῦτο μόνον, ὅτι τὸ προτελευταῖον γράμμα τῶν μὲν ἐνεργητικῶν προφέρεται διὰ κασρέ, τῶν δὲ παθητικῶν διὰ φετχά, ὡς ὁράται ἐν τοῖς κατωτέρω.

Ἐνεργητικά καὶ παθητικά ὀνόματα τοῦ τύπου افْعَال.

698. Ταῦτα σχηματίζονται κατὰ τὸν τύπον فَعَّلَ μουφ'ίλ ἐνεργητ. καὶ μουφ'έλ παθητ., ὡς مَكْرَمٌ μουκρίμ (τιμητικός, εὐποιητικός) καὶ μουκρέμ (ἀξιώσιμος, σεβαστός) ἐκ τοῦ اِكْرَامٌ ικράμ (ἀπονομή τιμῆς, χάριτος, σέβας), جَعَلَ μουδζμίλ (συγκαιφαιαιωτής, ὁ συντόμως παριστάνων τι) καὶ μουδζμέλ (συντετμημένος, συνοπτικός, σύντομος) ἐκ τοῦ اِجْعَلَ ιδζμάλ (συγκαιφαιαίωσις, σύνοψις), قَتَلَ μουχλίχ (φθοροποιός) καὶ μουχλέχ (ἐφθαρμένος) ἐκ τοῦ اِثْلَلَ ιχλίάχ (τὸ φθοροποιεῖν).

—τοῦ τύπου فَعِيل.

699. Ταῦτα σχηματίζονται κατὰ τὸν τύπον فَعِلَ μουφε'ίλ ἐνεργητ. καὶ μουφε'άλ παθητ., ὡς مَكْرَمٌ μουκεδδέρ (λυπηρός, λύπης πρόξενος) καὶ μουκεδδέρ (περίλυπος, τεθλιμμένος) ἐκ τοῦ رَكِبَ τεκρίρ (τὸ λυπεῖν), جَعَلَ μου'αλλίμ (ὁ διδάσκων, γυμνάζων)

καὶ μου'αλλέμ (ὁ δεδιδαγμένος, γεγυμνασμένος) ἐκ τοῦ عَلَّمَ τα'λίμ (τὸ διδάσκειν, γυμνάζειν), مَوْسَعِلٌ (ὁ τριάζων, τριπλασιάζων, ἡ ὁ διαιρῶν τι εἰς τρία) καὶ μουσελλές (τριπλασιασμένος, ἡ διηρημένος εἰς τρία. 2. τρίγωνος) ἐκ τοῦ تَلَيَّسَ τεσλίσ (τριπλασιασμός, ἡ διαίρεσις εἰς τρία).

700. Παρατηρεῖται ἐν τοῖς ἀνωτέρω ὅτι τὸ αὐτὸ ῥηματικὸν ὄνομα εἶναι ἐνεργητικὸν μὲν, ὅταν τὸ προτελευταῖον αὐτοῦ γράμμα προφέρεται διὰ κασρέ, παθητικὸν δὲ, ὅταν προφέρεται διὰ φετχά. Οὕτω διπρόφερτα εἶναι τὰ ῥηματικά καὶ ὅλων τῶν ἐφεξῆς παραγῶγων τύπων. Σημειωτέον ὅμως ὅτι, ἐπειδὴ τὰ ἀφρημένα τοῦ τύπου افْعَال, فَعَّلَ, فَعَّلَ, فَعَّلَ, فَعَّلَ, فَعَّلَ, εἰσὶν ἰδιαζόντως ἀληλοπαθῆ, μέσση καὶ παθητικὴν σημασίαν, καὶ ἐπομένως δὲν εἶναι δυνατόν νὰ παραγάγωσιν εἰμὴ ἐνός εἰδους ῥηματικά, σημαίνοντα τὸν μετ' ἄλλου, ἢ ἐφ' ἑαυτοῦ ποιοῦντά τι, κτλ. τὰ ῥηματικά τῶν τοιούτων ἀφρημένων προφέρονται κατὰ τὴν ἐνεργητικὴν φωνήν. Προφερόμενα δὲ κατὰ τὴν παθητικὴν φωνήν εἰσὶν ἄλλην σημασίαν περὶ ἧς κατωτέρω ῥηθήσεται (ἀριθ. 713).

—τοῦ τύπου افْعَال.

701. Ταῦτα σχηματίζονται κατὰ τὸν τύπον فَعَّلَ μουφ'άλ, ὡς مَوْحَاظٌ μουχαρίπ (ὁ διαμαχόμενος, μαχητής), ἐκ τοῦ حَارَبَ μουχαρέπ (διαμάχη), جَارَبَ μουχαπίρ (ἀνταποκριτής) ἐκ τοῦ رَجَبَ μουχαπέρ (ἀνταπόκρισις), مَوَّاحَاظٌ μουσαχ'ήπ (συνόμιλος) ἐκ τοῦ وَّاحَاظَ μουσαχαπ'έτ (συνομιλία).

—τοῦ τύπου فَعَّلَ.

702. Ταῦτα σχηματίζονται κατὰ τὸν τύπον فَعَّلَ μουτεφε'ίλ, ὡς جَعَلَ μουτε'αλλίμ (ὁ διδασκόμενος, μαθητὴς) ἐκ τοῦ عَلَّمَ τα'αλ-λιούμ (τὸ μακινᾶν), مَوْكَفَلٌ μουτεκεφ'ίλ (ὁ ἀναλαμβάνων τι, ἐγγυώμενος) ἐκ τοῦ كَفَلَ τεκεφ'ούλ (τὸ ἐγγυᾶσθαι), مَوْحَاظٌ μουτεχαμμίλ (ὁ ἀνεχόμενος, ὑποδαστάζων, ὑπομένων) ἐκ τοῦ وَّاحَاظَ τεχαμμούλ (ἀνοχή, ὑπομονή).

—τοῦ τύπου *مفاعل*.

703. Ταῦτα σχηματίζονται κατὰ τὸν τύπον *مفاعل* μουτεφ'αίλ, ὡς *مقابل* μουτεκαπίλ (ὁ συναντήσας, ἀντιπαρεταγμένος, ἀντίθετος) ἐκ τοῦ *تقابل* τεκαπούλ (συνάντησις), *مؤادف* μουτεραδ'ιφ (ἀλληλοῦχος. 2. συνώνυμος, γραμτ.) ἐκ τοῦ *ترادف* τεραδοῦφ (ἀλληλουχία), *معارض* μουτεμ'χρίζ (ὁ κατὰ προσποίησιν ἀσθενής) ἐκ τοῦ *عارض* τεμαρούζ (προσποίσεις ἀσθενείας), *مؤاخاة* μουτεκα'ιδ (ἀπόμαχος, καὶ πᾶς ὁ ἀφειμένος ὑπηρεσίας τινός) ἐκ τοῦ *مؤاخاة* τεκα'ούδ (ἀποχή, ἡ ἀφεις ὑπηρεσίας τινός).

—τοῦ τύπου *افعال*.

704. Ταῦτα σχηματίζονται κατὰ τὸν τύπον *مفاعل* μουφτε'αίλ, ὡς *مؤذع* μουδ'ζεμί' (οἱ συναλθόντες, συνηθροισμένοι) ἐκ τοῦ *عذع* εἰζ'ε'αἰδ'ζιμά' (συνέλευσις, συνάθροισις), *مؤذع* μουντεκ'ημ (ἐκδοκῆς) ἐκ τοῦ *انعام* ἰντικ'άμ (ἐκδίκησης), *مؤذع* μουχτεκ'ίρ (ὁ συνωνούμενος, καὶ μονοπώλης ἐν γένει) ἐκ τοῦ *احتكار* ἰχτικ'ιάρ (προπώλιον, συνωνία, *accaparement*), *مطلع* ἀντί *مطلع* μουτταλί' (ὁ ἀναβάς εἰς ὑψηλὸν μέρος πρὸς ἐπισκόπησιν. 2. πληροφορημένος) ἐκ τοῦ *اطلاع* ἀντί *علا* ἰττιλά' (τὸ ἀναβαίνειν ἐφ' ὑψηλοῦ πρὸς ἐπισκόπησιν. 2. πληροφορία, κατανόησις).

705. Ἄν καὶ τὰ ἀρρηγμένα τοῦ τύπου *افعال* ἔχωσιν ἐν γένει μέσην σημασίαν, ἐπειδὴ ὁμως τινὰ τούτων πλησιάζουσι μάλλον εἰς τὴν ἐνεργητικὴν σημασίαν, τὰ τοιαῦτα παράγουσι δύο εἰδῶν ῥηματικά, ἔχουν ἐνεργητικά καὶ παθητικά, II. γ. *مؤذع* μουνταζ'ήρ (ὁ περιμένων) καὶ *مؤذع* μουνταζ'άρ (ὁ περιμενόμενος) ἐκ τοῦ *انتظار* ἰντιζ'άρ (προσδόκησις), *مؤذع* μουλτεζ'ίμ (ὁ θεωρῶν τι ὡς ἀναγκαῖον. 2. ὁ ὑποστηρίζων, προστατεύων τινά. 3. ὁ λαμβάνων εἰς τὴν κυριότητά του τι, δημοσιῶν) καὶ *مؤذع* μουλτεζ'έμ (ὁ θεωρούμενος ὡς ἀναγκαῖος. 2. ὑποστηριζόμενος, προστατευόμενος) ἐκ τοῦ *الزام* ἰλτιζ'άμ (τὸ θεωρεῖν ὡς ἀναγκαῖον. 2. τὸ ὑποστηρίζειν, προστατεύειν. 3. δημοσιῶν, ἐνακίσεις τῶν δημοσίων προσόδων), *مؤذع* μουλτεφ'ίτ (ἐμπρο-

σῆγορος, φιλοφρονητικός) καὶ *مؤذع* (ὁ φιλοφρονηθεὶς) ἐκ τοῦ *الغاث* ἰλτιφ'άτ (ἐνδειξις φιλοφρονήσεως, δεξιῶσις), *مؤذع* μουκτεσίπ (ὁ κτησάμενος) καὶ *مؤذع* (ὁ κτηθεὶς) ἐκ τοῦ *اكتساب* ἰχτισ'άπ (τὸ κτᾶσθαι, κτήσις).

—τοῦ τύπου *انفعال*.

706. Ταῦτα σχηματίζονται κατὰ τὸν τύπον *مفعول* μουνφε'αίλ, ὡς *مؤذع* μουνδ'ζεμίτ (παγωμένος) ἐκ τοῦ *مؤذع* ἰνδ'ζιμάτ (τὸ πηγνυσθαι), *مؤذع* μουνκεσίρ (συντετριμμένος) ἐκ τοῦ *انكار* ἰν'κισ'άρ (συντριβή), *مؤذع* μουνκασ'ημ (διηρημένος, διαμοιρασμένος) ἐκ τοῦ *انقسام* ἰν'κησ'άμ (τὸ διαμοιράζεσθαι), *مؤذع* μουνκατ'ή (κεκομμένος) ἐκ τοῦ *انقطاع* ἰν'κητ'ά' (τὸ κόπτεσθαι).

—τοῦ τύπου *استفعال*.

707. Ταῦτα σχηματίζονται κατὰ τὸν τύπον *مستفعال* μουστεφ'αίλ ἐνεργτ. καὶ μουστεφ'άλ παθητ. Σημειωτέον ὁμως ὅτι ἕνι τῶν ῥηματικῶν τοῦ τύπου τούτου προφέρονται κατὰ τὴν ἐνεργητικὴν ῥηματικὴν φωνήν. II. γ. *مؤذع* μουσταγ'φίρ (ὁ συγγνώμην αἰτούμενος) καὶ *مؤذع* μουσταγ'φάρ (ὁ παρ' οὗ ζητεῖται συγγνώμη) ἐκ τοῦ *استغفار* ἰστιγ'φάρ (παραίτησις συγγνώμης), *مؤذع* μουστακ'τίλ (ὁ ζητῶν φόνον, ὁ θέλων φονεῦσαι ἢ φονευθῆναι) ἐκ τοῦ *استقال* ἰστικ'τάλ (τὸ θέλειν φονεῦσαι ἢ φονευθῆναι), *مؤذع* μουστερ'χίν (ὁ αἰτῶν καὶ ὁ λαμβάνων ἐνέχυρον) ἐκ τοῦ *استرحان* ἰστιρ'χ'άν (ἀφ' αἰτῶν καὶ ὁ λαμβάνων ἐνέχυρον), *مؤذع* μουστεκ'ρίχ (ὁ ἀπιδιάζων) καὶ *مؤذع* μουστεκ'ράχ (ἀπιδής) ἐκ τοῦ *استكراه* ἰστικ'ράχ (ἀπιδία), *مؤذع* μουστα'μίλ (ὁ μεταχειριζόμενος) καὶ *مؤذع* μουστα'μέλ (τετριμμένος, μεταχειρισμένος) ἐκ τοῦ *استعمال* ἰστι'μάλ (χρῆσις), *مؤذع* μουσταχ'σίν (ὁ θεωρῶν τι ὡς καλόν, ἐπιδοκιμάζων) καὶ *مؤذع* μουσταχ'σ'άν (ὁ ἐπιδοκιμασμένος, ἐπυφνημένος) ἐκ τοῦ *استحسان* ἰστιχ'σ'άν (ἐπιδοκιμασία, ἐπυφήμησις).

— τοῦ τύπου افعلال

708. Ταῦτα σχηματίζονται κατὰ τὸν τύπον فعل μουφ'άλλ, ὡς مود μουσδεδδ (ὁ μελανισμένος) ἐκ τοῦ اسوداد ισδιδάτ (μέλανσις), مغر μουγπέερ (ὁ πλήρης κονιορτοῦ, καὶ μεταφορ. ὁ κακῶς διατεθειμένος πρὸς τι) ἐκ τοῦ اغرار ιγπιράρ.

709. Τὰ ῥηματικά τοῦ τύπου افعلال παρ' ὀθωμανοῖς εἶναι ἀχρηστα.

Περὶ τῶν ὀνομάτων τόπου καὶ χρόνου.

710. Τὰ ὀνόματα ταῦτα, σημαίνοντα τόπον ἢ χρόνον ἐν ᾧ συμβαίνει τὸ ὑπὸ τοῦ πρωτοτύπου δηλούμενον, σχηματίζονται ἐκ τῶν τριγραμμάτων ἀφρημένων προσθέσει ρ μεφτούχ εἰς τὴν ἀρχὴν κατὰ τὸν τύπον فعل μεφ'άλ καὶ ἐνίοτε μεφ'ίλ, ὡς مكتب μεκτέπ (τόπος ἐνθα γράφουσι, καὶ σχολεῖον) ἐκ τοῦ كتب κατπ (γραφὴ), مكنه μακ'άτ (τὸ ἐφ' οὗ κἀθητεῖται, καὶ ὁ πρῶκτός) ἐκ τοῦ مكنه κου'ούτ (κάθεσις), مركز μερκάζ (τόπος ὅπου ἐμπήγνυται τι, κέντρον) ἐκ τοῦ ركز ρεκζ (ἐμπηξίς), منزل μενζίλ (καταγώγιον, καὶ οἶκος) ἐκ τοῦ نزل νουζούλ (κατάβασις, κατάλυσις, κώνευμα), مغرب μαγρῆπ (τὸ μέρος ὅπου δύει ὁ ἥλιος, δυσμαί) ἐκ τοῦ غروب γουρούπ (δύσις), مشرق μασρήκ (τὸ μέρος ὅθεν ἀνατέλλει ὁ ἥλιος, ἀνατολαί) ἐκ τοῦ شرق σαρκ (λάμψις, ἀνατολή), مسجد μεσδζίτ (τόπος λατρείας, εὐκτήριον) ἐκ τοῦ مسجد σεδζ'ιτ (λατρεία).

711. Ἐνταῦτα τῶν ὀνομάτων τούτων προσλαμβάνουσιν ἐν τέλει • τοπικὸν κατὰ τὸν τύπον فعل μεφ'αλῆ ἢ μεφ'ίλῆ, ὡς مغرب μακπαρέ (ταφεῖον) ἐκ τοῦ قبر καῖρ (ἐνταφίσις, καὶ τάφος), مزب μεζπέλῆ (κοπρῶν, καὶ πᾶς ἄλλος ἀκαθαρσίας περιέχων τόπος) ἐκ τοῦ مزب πίζλ (ἀκαθαρσία), مكنه μεσ'αλῆ (εἶδος σιδηρᾶς ἀνθρακίης ἐπὶ ῥάβδου στηριζομένης, ἐν ᾗ διατηροῦσι φλόγα καίοντες ξύλα καὶ ῥάβδους, ἐλάνη) ἐκ τοῦ مكنه σου'λῆ (φλόξ, λάμψις), مشرق μεσρικᾶ (ἀνατολαί ἡλίου) ἐκ τοῦ شرق σαρκ (τὸ ἀνατέλλειν).

712. Τὰ ὀνόματα ταῦτα λέγονται καὶ εἶναι σημαντικά τόπου καὶ χρόνου τῆς ἐνεργείας, παρ' ὀθωμανοῖς ὁμῶς λαμβάνονται μόνον ὡς τόπου δηλωτικά.

713. Τὰ τοπικά καὶ χρονικά ὀνόματα τῶν παρὰ τῶν τύπων σχηματίζονται ὁμοίως μὲ τὰ παθητικά ῥηματικά αὐτῶν ὀνόματα.

Περὶ τῶν ὀργανικῶν ὀνομάτων.

714. Τὰ ὀνόματα ταῦτα σημαίνοντα ὄργανον, δι' οὗ ἐνεργεῖται τὸ ὑπὸ τοῦ πρωτοτύπου δηλούμενον, σχηματίζονται ἀπὸ τῶν τριγραμμάτων ἀφρημένων προσθέσει ρ μεκσούρ εἰς τὴν ἀρχὴν κατὰ τοὺς τύπους فعل μεφ'άλ, فعل μεφ'έλ, ἢ فعل μεφ'αλῆ, ὡς مفتاح μεφτάχ (ὄργανον δι' οὗ ἀνοίγουσι, κλειδίον) ἐκ τοῦ فتح φετχ (ἀνοίξις), مقراض μεκράζ (τὸ δι' οὗ κόπτουσι, ψαλῖς) ἐκ τοῦ قرض κάρζ (κοπή), محلاج μεχλάτζ (τὸ ὄργανον δι' οὗ χωρίζουσι τὸ βαμβάκιον ἀπὸ τοῦ ἐμπεριχομένου σπόρου) ἐκ τοῦ حلاج χάλδζ (τὸ καθαρίζειν τὸ βαμβάκιον), ملين μιλπέν (εἶδος χυτήρος πλίνθων) ἐκ τοῦ لين λιπέν (πλίνθος), مشرب μισρέπῆ, κοιν. μασραπά (σκευὸς χάλκινον ἐξ οὗ πίνουσιν ὕδωρ) ἐκ τοῦ شرب σούρπ (πόσις).

Περὶ τῶν ὀνομάτων ὑπεροχῆς.

715. Τὰ ὀνόματα ταῦτα, ἀντιστοιχοῦντα εἰς τὰ παρ' ἡμῖν συγκριτικά καὶ ὑπερθετικά, σχηματίζονται ἐκ τῶν τριγραμμάτων πρωτοτύπων προσθέσει ι μεφτούχ εἰς τὴν ἀρχὴν, κατὰ τὸν τύπον فعل ἄφ'άλ, ὡς احسن ἄχσέν (ὠραιότερος καὶ ὠραιότατος) ἐκ τοῦ حسن χουσν (ὠραιότης), اقص ἄκπάχ (ἀσχημότερος, καὶ ἀσχημότερος), أكبر ἐκπέρ (μεγαλότερος, ἐκ τοῦ كبر κουπχ (ἀσχημία, αἰσχροτης), اصغر ἄσγάρ (μικαὶ μεγαλότερος) ἐκ τοῦ كبر κιπρ (μεγαλεῖον), افضل κρότερος, καὶ μικρότερος) ἐκ τοῦ صغر σηγάρ (μικρότης), افضل ἄφζάλ (καλλήτερος, καὶ σοφώτερος, ἢ κάλλιστος καὶ σοφώτατος) ἐκ τοῦ فضل φάζλ (ἀγαθότης, ἀρετή, καὶ σοφία), سهل ἄσχέλ (εὐκολώτερος, καὶ εὐκολώτατος) ἐκ τοῦ سهولت σουχουλέτ (εὐκο-

ζικόν γράμμα είναι و ή ی 4. معال μου'τέλλου-λ 'άιν (έμπαθής κατά τό 'άιν) ή جوف έδζέεφ (κοίλη), ή λέξις της όποιας τό δεύτερον ριζικόν είναι و ή ی 5. τέλος, معال μου'τέλλου-λ λιάμ (έμπαθής κατά τό λιάμ) ή قص' νακής (άλλειπής) ονομάζεται ή λέξις της όποιας τό τρίτον ριζικόν γράμμα είναι و ή ی.

1. Περί τών άνωμαλιών τών λέξεων όσαι έχουσι τά δύο τελευταία ριζικά αύτών γράμματα όμοια.

722. Όλοι αί άνωμαλίαι τών λέξεων τούτων συγκεφαλαιοϋνται εις τούς ακόλουθους δύο κανόνες.

723. α. Όταν λέξεώς τινος τό δεύτερον ριζικόν γράμμα, είτε κινητόν είτε ήρεμοϋν, συμπέση όμοιον μέ τό τρίτον, δέν διαχωρίζεται δέ τό έν από του άλλου διά γράμματος μή ριζικού ή παραγωγικού, τά δύο άλλαπάλληλα όμοια γράμματα ένοϋνται εις έν διά του τεσθίτ, δυναμένου νά γραφή ή νά παραιοφθῇ. Παραδείγμ. حق αντί حق χάκκ (δικαιον), حب αντί حب χούππ (έρω), حرز αντί حرز ζερρέ (άτομον, μόριον λεπτότ.), دقت αντί دقت διχάτ (προσοχή) — خاص χάσσ αντί خاص χασής (έξαιρέτος, έπιλεκτος), عام 'άμμ αντί عام 'άμίμ (κοινός, γενικός), حار χάρρ αντί حار χαρίρ (θερμός), ενεργητ. φωνής ρηματικά, εκ τών خصوص χουσοϋς (ειδικότης, περιστατικών ιδιαιτέρον), حرم 'οϋμούμ (γενικότης, δλοότης) και حرارت χαρρέτ (θερμότης) (άριθ. 691) — تضاد τεζάδδδ αντί تضاد τεζαδουδδ (άμοιδιαία αντιπάθεια), ρηματ. άφηρημ. του τύπου تعامل εκ του ضد ζήττ (τό έναντίον). — معر μουμτέδδδ αντί معر μουμτεδδδ (παρτεταμένος, διαρκής), معال μου'τέλλ αντί معال μου'τελλ (έμπαθής), ρηματ. όνόμ. του τύπου اعتاد εκ του امتداد ιμτιδάτ (παράτασις), και اعتال 'ιτιλιάλ (έμπάθεια). — مضم مουνζάμμ αντί مضم مουνζαμίμ (πρόσθετος), مفك مουνφεκκ αντί مفك مounφεκκ (άπισπασμένος, άποκεχωρισμένος), ρηματ.

όνόμ. του τύπου تعامل εκ του اعتاد ενζιμάμ (τό προστίθασθαι) και اعتكك ενφικλάκ (άποσπασμός, άποχωρισμός).

724. β. Όταν εις τύπον τινά, καθ' όν τά μέν δύο τελευταία ριζικά συμπίπτουσιν άλλαπάλληλα, τό δέ πρώτον τών δύο τούτων γραμμάτων άπαιτείται νά ήναι κινητόν, μεταφερθῇ λέξις έχουσα τό δεύτερον γράμμα όμοιον μέ τό τρίτον, τότε τό δεύτερον ριζικόν της τοιαύτης λέξεως ένούμενον μέ τό τρίτον, ει μέν τό πρό έαυτοϋ γράμμα είναι κινητόν, αποβάλλει τό εις έαυτό άνηχον φωνήν, ως εις τά τελευταία όκτώ παραδείγματα του προηγούμενου άριθμού· ει δέ είναι ήρεμοϋν, τό μεταφέρει εις αύτό. Παραδείγμ. مضر μουζή-ρρ αντί مضر μουζ-ρίρ (έπιπλαθής), ممر موكه-ρρ αντί ممر موك-ρήρ (όμολογητής), ρηματ. όνόματ. ενεργητικ. φωνής εκ ممر موك-ρήρ (όμολογητής), ρηματ. όνόματ. ενεργητικ. φωνής εκ ممر موك-ρήρ (όμολογητής), ρηματ. όνόματ. ενεργητικ. φωνής εκ ممر موك-ρήρ (όμολογητής). — قرار ήζράρ (τό βλάπτειν) και قرار إقرار (τό όμολογείν). — مقل موستاخ-λήλ αντί مقل موستاخ-λήλ (ανεξάρτητος), ρηματ. ενεργητ. φωνής εκ مقل موستاخ-λήλ (ανεξαρτησία). — مقل موستاخ-κκ αντί مقل موستاخ-κκ (άξιος, ήγουν έ-κείνος εις τόν όποιον άνήκει νά συμβῇ τι), ممر موستام-ρρ αντί ممر موستام-ρρ (παρτεταμένος), ρηματ. παθητ. εκ του قرار قرار (διαμονή) και قرار قرار (τόπος διαμονής, παράτασις). — ممر ماک-ρρ αντί ممر ماک-ρρ (όνόμ. τόπου εκ καθέδρα), ممر مام-ρρ αντί ممر مام-ρρ (πάροδος) όνόμ. τόπου εκ του قرار قرار (διαμονή) και قرار قرار (διάβασις). — اخص اخصه-δδδ αντί اخصه-δδδ (ειδικώτατος, εξαιρετώτατος), اقل اقله-δδδ αντί اقله-δδδ (έλάσσων, και ελάχιστος), اشد اشد-δδδ αντί اشد-δδδ (σφοδρώτερος και σφοδρώτατος), όνόματα ύπεροχής εκ του خصوص χουσοϋς (ειδικότης), قلت قلت-δδδ (όλιγότης) και قلت قلت-δδδ (σφοδρότης).

725. Ως εξαιρέσειν του ά κανόνος σημειοϋμεν ότι μόνον εις τά τριγράμματα όνόματα τά δύο άλλαπάλληλα όμοια γράμματα δέν ένοϋνται εις έν, όταν τό πρώτον τών δύο τούτων ήναι κινητόν.

Παραδείγμ. $\alpha\lambda$ μεδέτ (ἀντίληψις), سبب σαπέπ (αἰτία), ضرر ζαράρ (βλάβη), κτλ.

726. Σημειώτέον προσέτι ὅτι εἰς τοὺς παραγωγικοὺς τύπους, τῶν ὁποίων τὸ δεύτερον ριζικὸν γράμμα οἰκοθεν προφέρεται διπλοῦν, τὸ τρίτον ριζικὸν μένει κεχωρισμένον. Τοιαῦτα εἶναι τὰ ἀφρημένα τοῦ τύπου فعل τεφέ'ουούλ, καὶ τὰ ῥηματικά ὀνόματα αὐτοῦ τοῦ ἰδίου τύπου, καὶ ἐκεῖνα τοῦ τύπου تفعل . Παραδείγμ. تكر τεκερροῦρ (ἐπανάληψις) ἐκ τοῦ كر κερρέ (φορὰ), مكرر μουτεκερρίρ (ὁ κατ'ἐπανάληψιν γινόμενος) ῥηματ. ὄνομα τοῦ προηγουμ. παραδείγματος مسم μουσεμμίμ (φαρμακερός) ῥηματ. ὄνομα τοῦ نسيم τεσμμίμ (φαρμάκευσις).

727. Περιττόν εἶναι νὰ προσθέσωμεν ὅτι, καθὼς εἰς τὰ πρωτότυπα, τὰ δύο τελευταῖα ὁμοία ριζικά γράμματα δὲν ἐνοῦνται εἰς ἓν, ὅταν παρεμπόπτῃ μὴ ριζικὸν γράμμα, οὕτω καὶ εἰς τὰ παράγωγα, τὰ δύο ὁμοία γράμματα διστακνται, ὅταν, ὡς ἐκ τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ τύπου, παρενταθῇ μεταξὺ τῶν δύο παραγωγικῶν γράμμα. Παραδείγμ. حق ταχχῆκ (ἐπαλήθευσις) ἐκ τοῦ حق χάκκ (δίκαιον, καὶ ἀλήθεια), تم τετμίμ (τελειοποίησις) ἐκ τοῦ ام τέμμάμ (τέλος), دقيق τεττῆκ (ἀκριβεία) ἐκ τοῦ دق δίκκάτ (προσυχῇ, ἀκριβεία).

2. Περί τῶν ἀνωμαλιῶν τῶν μεχμουζ λεγομένων λέξεων, ἡγουν τῶν ὅσαι ἐμπεριέχουσι ἰ μαχμουζ μεταξὺ τῶν ριζικῶν των γραμμάτων.

728. Τὸ ριζικὸν ἰ μαχμουζ ἐπὶ ὑπόκειται εἰς διαφόρους ἀνωμαλίας, ἢ μᾶλλον πάθη, κατὰ τὰς ἀκολουθοῦσας περιστάσεις.

729. α. Ἐάν τὸ ριζικὸν ἰ, κατὰ τοὺς διαφόρους μετασχηματισμοὺς τῆς ἐμπεριεχούσης αὐτὸ λέξεως, συμπέσῃ πρὸ ἄλλου ἰ ἐπιτατικοῦ, ἢ κατόπιν ἰ μεφτοῦχ, τὰ δύο ἰ ἐνούμενα ἀποτελοῦσιν ἓν ἰ μακρόν (ἀριθ. 79-80). II. γ. ἐκ τοῦ كل ἐκλ (ὁρῶσις) كل ἀκίλ

ἀντί كل II (ὁ βιβρώσκων) ἐκ τοῦ كل ἐσέρ (ἀποτελεσμα, καὶ μνημεῖον) كل ἐσάρ ἀντί كل II ἐσάρ (ἀποτελέσματα, καὶ μνημεῖα).

730. Ἐπὶ τοῦ οὕτω διὰ τῆς ἐνώσεως δύο ἰ σχηματιζομένου μακροῦ ἐλίφ, ἐν ἀρχῇ λέξεως εὐρίσκομένου, τίθεται συνήθως τὸ σημεῖον ا (ἀριθ. 79), ὡς ὁράται ἐν τῇ πρώτῃ παραδείγματι τοῦ προηγουμένου ἀριθμοῦ.

731. β. Ἐάν τὸ ριζικὸν ἰ εὐρεθῇ κατόπιν ἰ ἐπιτατικοῦ, τὰ δύο ἰ ἐνοῦνται εἰς ἓν, ὡς ἐκ τοῦ خا χαφά (κρύψις) خا ἀντί خا ἰχτιφά (τὸ κρύπτεσθαι).— Σημειώτέον δὲ ὅτι, ὅταν τὸ κατόπιν ἰ ἐπιτατικοῦ συμπίπτῃ ἢναι μαχμουζ, τοῦτου τὸ μὲν ἰ ἐνοῦται, κατὰ τὸν προηγούμενον κανόνα, μετὰ τοῦ ἐπιτατικοῦ ἰ, τὸ δὲ χαμζ γράφεται πλησίον τοῦ μακροῦ ἰ, ὡς ἐκ τοῦ ا πέδ' (ἀρχή) ا ἀντί ا ἰπιτά (ἐναρξίς).

732. γ. Ἐάν τὸ ριζικὸν ἰ μαχμουζ, ληκτικὸν λέξεως ὅν, εὐρεθῇ κατόπιν γράμματος ἡρεμοῦντος, τοῦτου τὸ μὲν ἰ συνήθως ἀποβάλλεται, τὸ δὲ χαμζ γράφεται ἐπάνω ἢ πλησίον τοῦ ἡγουμένου γράμματος, ὡς جز δζουζ' ἀντί جز (μέρος), ا πέδ' ἀντί ا (ἰσκις), ا πέδ' ἀντί ا (ἀρχή).

733. δ. Τὸ ἰ, ἐάν εὐρεθῇ ἡρεμόν κατόπιν γράμματος μεφτοῦχ καὶ ἦναι ἐν μέσῳ λέξεως, αὐτὸ μὲν φυλάττεται, λημδάνει δὲ μὴ ἐνοῦν τὸ σημεῖον (.) (ἀριθ. 74). II. γ. ἐκ τοῦ امن ἔμν μως ἐνοῦν τὸ σημεῖον (.) (ἀριθ. 74). II. γ. ἐκ τοῦ امن ἔμν μως (ἐμπιστοσύνη, ἀσφάλεια), امن τε'εμίν (ἐξασφάλισις), امان με'εμούν (ἐμπιστος), امان με'εμάν (τόπος ἀσφαλείας, ἀσυλον) ἐκ τοῦ اهل ἐχλ (ἐγκρατὴς τινος πράγματος. 2. σύζυγος) اهل τε'εχχούλ (τὸ νομικέσθαι), اهل μουτε'εχχῆλ (ὁ νομικόμενος, ἐγγαμος).

734. ε. Ἐάν εὐρεθῇ ἡρεμόν κατόπιν γράμματος μεχμοῦρ, τρέπεται εἰς γ. II. γ. ἐκ τοῦ اجر ἐδζρ (μισθός) اجر ἐδζάρ ἀντί الجار (ἐκμίσθωσις), اجر ἐδζάρ ἀντί الجار (τὸ μισθοῦσθαι) ἐκ τοῦ غاز γαζά (νίκη, θρίαμβος) غاز γαζῖ (νικηφόρος) ἐκ τοῦ اعد ἰπιτά (ἐναρξίς) اعد μουπτεδῖ (ἀρχαρίος).

735. Τὸ ὡς ἀνωτέρω ἀπὸ ἰ τρεπτόν γ γράφεται ὑπὸ πολλῶν

μασάτ ἀντί **سأب** **سأب** **سأب** **سأب** (τὸ συμβαδίζειν, καὶ μεταφορ. συμφωνία) ἐκ τοῦ **سأب** **سأب** (βάδισις).

762. Εἰς τοὺς τύπους **سأب** καὶ **سأب** (ἀριθ. 675 καὶ 676), τὸ μὲν ληκτικὸν **و** ἢ **ي** τρέπεται εἰς **ي** ἄφωνον, τὸ δὲ πρὸ αὐτοῦ γράμμα ἀντί **سأب** με, κατὰ τοὺς τύπους, λαμβάνει κεςρά. II. **خ**. **سأب** **سأب** ἀντί **سأب** **سأب** (τὸ παραπονεῖσθαι) ἐκ τοῦ **سأب** **سأب** (παράπονον), **سأب** **سأب** ἀντί **سأب** **سأب** (τὸ παρηγορεῖν) ἐκ τοῦ **سأب** **سأب** (ἀναψυχή), **سأب** **سأب** ἀντί **سأب** **سأب** (τὸ ἐπενεργεῖν, καὶ ἐπυχεῖν) ἐκ τοῦ **سأب** **سأب** (ἐπενέργεια, ἐπυρραμία), **سأب** **سأب** ἀντί **سأب** **سأب** (συνάντησις) ἐκ τοῦ **سأب** **سأب** λουκγιάν.

763. Τὰ κατὰ τὸν τύπον **سأب** (ἀριθ. 691) σχηματιζόμενα ῥηματικά τῶν ἐλλειπῶν λέξεων τρέπουσι τὸ ληκτικὸν **و** εἰς **ي**, κατὰ τὸν γενικὸν κανόνα, ὅτι τὸ ληκτικὸν **و** συμπεπὸν ἐν ἀκολουθίᾳ γράμματος μεκσούρ, τρέπεται εἰς **ي**. II. **خ**. **سأب** **سأب** ἀντί **سأب** **سأب** (ὁ παραπονέμενος) ἐκ τοῦ **سأب** **سأب** (παράπονον), **سأب** **سأب** ἀντί **سأب** **سأب** (ὁ δωροδόκος, ὁ δωροδοκῶν) ἐκ τοῦ **سأب** **سأب** (δωροδοκία), **سأب** **سأب** ἀντί **سأب** **سأب** (κενός) ἐκ τοῦ **سأب** **سأب** (ἐρημία, μοναξία), **سأب** **سأب** ἀντί **سأب** **سأب** (ὕψος) ἐκ τοῦ **سأب** **سأب** (ὕψος).

764. Τὰ κατὰ τὸν τύπον **سأب** (ἀριθ. 696) σχηματιζόμενα παθητικά ῥηματικά τῶν ἐλλειπῶν λέξεων, ἀντί **سأب** με διὰ τὸ δεύτερον ῥιζικὸν γράμμα λαμβάνουσι κεςρά, τρέποντες δὲ καὶ τὸ ἐπιτατικὸν **و** τοῦ τύπου εἰς **ي** συγχωνεύουσιν αὐτὸ διὰ τοῦ **سأب** εἰς τὸ τρίτον ῥιζικόν, ἐάν ᾖ **ي**, ὡς **سأب** **سأب** ἀντί **سأب** **سأب** (φύλαξις, καὶ προστασία), **سأب** **سأب** ἀντί **سأب** **سأب** (κρυπτός) ἐκ τοῦ **سأب** **سأب** (κρυψίμων).

765. Ἐάν δὲ τὸ τρίτον ῥιζικὸν γράμμα ᾖ **و**, τρέπεται εἰς **ي**, καὶ συγχωνεύεται ὡσαύτως εἰς τὸ ἀπὸ **و** τραπεπὸν **ي** τοῦ τύπου, ὡς **سأب** **سأب** ἀντί **سأب** **سأب** (ἀρετός, καὶ ἐπομ. ἐκαινετός)

ἐκ τοῦ **سأب** **سأب** (εὐαρέστησις). Σημειωτέον δὲ ὅτι ἐνια τῶν ῥηματικῶν τούτων σχηματίζονται ὁμαλότερον, συγχωνευομένου ἀπλῶς τοῦ ληκτικοῦ **و** εἰς τὸ **و** τοῦ τύπου, ὡς **سأب** **سأب** ἀντί **سأب** **سأب** (προσκαλεσμένος) ἐκ τοῦ **سأب** **سأب** (πρόσκλησις), **سأب** **سأب** ἀντί **سأب** **سأب** (τὸ ἐλπίζομενον, καὶ τὸ διὰ παρακλήσεως αἰτούμενον) ἐκ τοῦ **سأب** **سأب** (ἐλπίς, καὶ παράκλησις).

766. Τὰ κατὰ τὸν τύπον **سأب** (ἀριθ. 695) σχηματιζόμενα ῥηματικά τῶν ἐλλειπῶν λέξεων, τρέπουσι τὸ τρίτον ῥιζικὸν γράμμα, ἐάν ᾖ **و**, εἰς **ي**, καὶ ἐνοῦσι τὰ δύο **ي** εἰς ἓν διὰ τοῦ **سأب** εἰς **ي** **سأب** ἀντί **سأب** **سأب** (παῖς, ἀνηλιξ) ἐκ τοῦ **سأب** **سأب** (παιδικὴ ἡλικία), **سأب** **سأب** ἀντί **سأب** **سأب** (ὁ ψωμένος, ἐξοχος) ἐκ τοῦ **سأب** **سأب** (ὕψος), **سأب** **سأب** ἀντί **سأب** **سأب** (κρυπτός) ἐκ τοῦ **سأب** **سأب** (κρυψίμων).

767. Ὅσον εἰ διὰ τὰ ῥηματικά τῶν ἀπὸ ἐλλειπῆς πρωτότυπα παραγῶγων ἀφρημένων, ταῦτα, ἐπὶ μὲν τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς, λήγουσιν εἰς **ي**, ἐπὶ δὲ τῆς παθητικῆς ἢ εἰς **ا** ἢ ἀντ' αὐτοῦ σπανιώτερον εἰς **ي** ἄφωνον εἴτε βραχὺ (ἀριθ. 59). II. **خ**. ἐκ τοῦ **سأب** **سأب** ἀντί **سأب** **سأب** (ὁ ἀνατρέφων, τροφεύς) καὶ **سأب** **سأب** ἀντί **سأب** **سأب** (ὁ ἀνατρεφόμενος) ἐκ τοῦ **سأب** **سأب** (τὸ βάλλιν εἰς ῥοὴν, καὶ τὸ ἐκτελεῖν) **سأب** **سأب** (ὁ βληθεὶς εἰς ῥοὴν, καὶ ὁ ἐκτελεῖν) καὶ **سأب** **سأب** (ὁ βληθεὶς εἰς ῥοὴν, καὶ ὁ ἐκτελεῖν) ἐκ τοῦ **سأب** **سأب** (τὸ ἐξαιτεῖσθαι) **سأب** **سأب** (ὁ ἐξαιτούμενος) καὶ **سأب** **سأب** (τὸ αἰτούμενον).

768. Εἰς τὸν τύπον τῶν τοπικῶν ὀνομάτων, **سأب** (ἀριθ. 710), καθὼς καὶ εἰς τὸν τύπον τῶν ὑπεροχῆς ὀνομάτων **سأب** (ἀριθ. 715), τὸ τρίτον ῥιζικὸν **و** ἢ **ي** τρέπεται εἰς **ا** καὶ ἐνίοτε εἰς **ي** ἄφωνον, ὡς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀριθμῷ. II. **خ**. **سأب** **سأب** ἀντί **سأب** **سأب** (νομή, βοσκότοπος) ἐκ τοῦ **سأب** **سأب** (βόσκησις), **سأب** **سأب** ἀντί **سأب** **سأب** (χειμάδιον) ἐκ τοῦ **سأب** **سأب** (χειμασία). — **سأب** **سأب** ἀντί **سأب** **سأب** (ὕψος, ἀνώτερος, καλλίων καὶ

καλλίστος) ἐκ τοῦ علو 'ούλουδδ (ὕψος), اقصا καὶ اقصا ἀκσά ἀντί
اقصا ἀκσάδ (ἀπώτερος, καὶ ἀπώτατος. 2. τελικός, κυριώτατος)
ἐκ τοῦ قصو κάσδ (ἀπόστασις), ادا καὶ ادنى ἐδνά ἀντί ἐδνέι (πο-
ταπώτερος, καὶ ποταπώτατος) ἐκ τοῦ دنى δανιέτ (ποταπότης).

769. Εἰς τὸν τύπον τῶν ὀργανικῶν ὀνομάτων, معل (ἀριθ.
714), τὸ ληκτικὸν و ή ی τρέπεται εἰς l ἐπιτατικόν, ὡς معلα μη-
σφά ἀντί مصفو μησφάδ (ὄργανον δι' αὐτὸ διηθοῦσιν ὑγρὰ, χηνητήρ)
ἐκ τοῦ صفو σάφδ (καθαρότης, διαφάνεια).

770. Σχηματικὸν δὲ ὅτι τὸ « τυπικόν, ὅπερ ἐνίοτε λαμβάνου-
σιν ἐν τέλει τὰ ὁμαλὰ τοπικὰ καὶ ὀργανικὰ ὀνόματα (ἀριθ. 711 καὶ
714), εἰς τὰ ἀπὸ ἑλλειπείας ῥίζας παράγωγα γίνεται ت ه ح. II. χ.
τοῦ شتو σέτδ (χαιμασία) τὸ τοπικὸν ὄνομα γίνεται معل μεσάτ, κατὰ
τὸν τύπον معل μεφ'άρ καὶ معل μεσάτ, κατὰ τὸν τύπον
معل μεφ'αλέ. Τοῦ صفو σάφδ (διαφάνεια) τὸ ὀργανικὸν ὄνομα γί-
νεται معلα μησφά, κατὰ τὸν τύπον معل μεφ'ελ, καὶ معلα μησ-
φάτ κατὰ τὸν τύπον معل μεφ'αλέ.

Περὶ τῶν τετραγράμμων ὀνομάτων.

771. Ἄπαντα τὰ μέχρι τοῦδε ἐκτεθέντα διάφορα εἶδη τῶν ἁ-
ραβικῶν λέξεων ἦσαν τριγράμματα καὶ τὰ ἀπὸ τριγράμμων πα-
ράγωγα. Ἀλλὰ καθὼς προηγουμένως ἐφθέθη (ἀριθ. 659), ὑπάρ-
χουσι καὶ οὐκ ὀλίγα πρωτότυπα ἐκ τεσσάρων γραμμάτων συγκεί-
μενα, εἴτε τετραγράμματα, κατὰ διαφόρους τύπους ἐσχηματισμένα.
Τὰ τετραγράμματα ταῦτα πρωτότυπα δὲν παράγουσι τόσα εἶδη λέ-
ξεων ὅσα παράγουσι τὰ τριγράμματα, ἀλλ' οὕτε ὅλα τὰ εἶδη τῶν
τετραγράμμων οὐσιαστικῶν εἶναι ἐν χρήσει παρ' Ὀθωμανοῖς. Διὰ
τοῦτο παραλείποντες τὴν περὶ τούτων περὶ τὴν πραγματείαν, θέλο-
μεν ἐκθέσει ἐνταῦθα μετὰ παραδειγμάτων τοὺς τύπους τῶν εὐχρη-
στοτέρων τετραγράμμων ἀφρημένων καὶ οὐσιαστικῶν, καὶ τῶν
ἀπὸ τούτων σχηματιζομένων ἐνεργητικῶν καὶ παθητικῶν ῥηματικῶν
ὀνομάτων.

772. Πέντε τῶν ἐν χρήσει παρ' Ὀθωμανοῖς τετραγράμμων
ἀφρημένων καὶ οὐσιαστικῶν.

Τύποι.

Παραδείγματα.

فعل	φου'λέλ	رفع	πούρχα' (προκάλυμμα)
فعل	φα'λελέ	زلزل	ζελλζελέ (σεισμός)
فعل	φα'λουλέ	آجر	περδζουμέ (ἄρμος δακτ.)
فعل	φου'λίλλ	پورخان	πούρχαν (ἀπόδειξις)
فعل	φα'λίλ	تلميز	τελμιζ (μυθητής)

773. Ἐκ τῶν πέντε τούτων τύπων, οἱ τέσσαρες ἔχουσιν, ὡς
παρατηρεῖται, καὶ ἀνά ἓν μὴ ῥιζικὸν γράμμα, οἱ μὲν δύο πρῶτοι ἐν
τέλει, οἱ δὲ δύο τελευταῖοι, μετὰ τοῦ τρίτου καὶ τετάρτου ῥι-
ζικοῦ.

774. Ὑπάρχουσι καί τινα πεντάγραμμα ἀφρημένα ἐκ τετρα-
γράμμων σχηματιζόμενα, κατὰ τὸν τύπον فعل τεφα'λουλ, ὡς
زلزل τεζελλζουλ (τὸ σείσθαι, σείσις) ἐκ τοῦ زلزل ζελλζελέ (σει-
σμός), نصص τεπασπούς (κολαχία) ἐκ τοῦ نصص πασπασά
(τὸ σπίνειν).

775. Τῶν τετραγράμμων ἀφρημένων τὰ ῥηματικὰ ὀνόματα
σχηματίζονται κατὰ τὸν τύπον فعل μουφα'λίλ ἐνεργητ. καὶ
μουφα'λέλ παθητ., ὡς آجر μουτερδζίμ (μεταφραστής) καὶ
μουτερδζίμ (μεταφρασμένος) ἐκ τοῦ آجر τερδζεμέ (μετάφρα-
σις), مجهي μουπερχίν (ὁ ἀποδεικνύων) καὶ μουπερχέν (ἀποδε-
ιγμένος) ἐκ τοῦ مجهي πούρχαν (ἀπόδειξις).

776. Τῶν πενταγράμμων ἀφρημένων τὰ ῥηματικὰ σχημα-
τίζονται κατὰ τὸν τύπον فعل μουτεφα'λίλ, ἐνεργητ. καὶ μουτε-
φα'λέλ παθητ., ὡς نصص μουτεπασπίς (σπίνουρος, κόλαξ) ἐκ τοῦ
نصص τεπασπούς, زلزل μουτεζελλζιλ (ὁ σείομενος).

Περὶ τῶν σχετικῶν ὀνομάτων.

776. Τὰ σχετικὰ εἴτε κτητικὰ ὀνόματα σημαίνοντα σχέσεις
τόπου, καταγωγῆς, ιδιότητος, οἰκογενείας, αἰρίσεως κτλ.

σχηματίζονται ἐξ ὀνομάτων ἢ ἐπιθέτων τροπῇ τοῦ ληκτικοῦ γράμματος, ἐὰν ἦναι ἡραμεῖον, εἰς μεκσοῦρ, καὶ προσθέσει *ي* διπλοῦ, ὡς *ارض* ἀρζί (γῆνός) ἐκ τοῦ *ارض* ἀρζ (*γῆ*), *شمس* σέμσι (ἡλιακός) ἐκ τοῦ *شمس* σέμς (ἡλιός), *مصر* μεσρί (Αἰγύπτιος) ἐκ τοῦ *مصر* μεσρ (Αἰγύπτος). *عراق* ὁσμανί (Ὀθωμανός) ἐκ τοῦ *عراق* ὁσμάν, *موشامμεδ* (Μωαμεθανός) ἐκ τοῦ *موشامμεδ* Μουχαμμέδ, *علم* ἔλμ (θεωρητικός) ἀντίθετον τῷ *علم* ἄμελι (πρακτικός) ἐκ τοῦ *علم* ἔλμ (μάθησις) καὶ *علم* ἄμέλ (πράξις).

778. Ὅταν τὸ ὄνομα, ἐξ οὗ μέλλει νὰ σχηματισθῇ σχετικὸν ἐπίθετον, λήγῃ εἰς *ا* τυπικόν ἢ *ت* καὶ *ب* γὰρ, ἀποβάλλεται ἡ τοιαύτη λήγουσα, καὶ προστίθεται τὸ ἀνωτέρω ῥηθὲν *ي*, ὡς *مكي* μεκκί (Μεκκανός) ἐκ τοῦ *مكة* μεκκέ (ἡ Μέκκα), *طبيعي* ταπίϊ (φυσικός) ἐκ τοῦ *طبيع* ταπί'άτ (φύσις), *افريقي* ἀφρική (Ἀφρικανός) ἐκ τοῦ *افريق* ἀφρικηγέτ (ἡ Ἀφρική).

779. Τὰ ὀνόματα ὅσα λήγουσιν εἰς διπλοῦν *و* ἢ *ي*, οἷα τὰ *عدو* ἄδοῦβ (ἐχθρός), *غني* γανί (πλούσιος) κτλ. εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῦ σχετικοῦ ὀνόματος, ἀποβάλλουσιν ἐν τῶν δύο ληκτικῶν *و* ἢ τῶν δύο *ي*. Πρὸς δὲ, τὸ δεύτερον αὐτῶν ῥιζικόν λαμβάνει τὸ φετχά, καὶ τὸ κατόπιν αὐτοῦ γράμμα, ἐὰν ἦναι *ي*, μεταβάλλεται εἰς *و*. Κατὰ τοῦτον τοῖνον τὸν κανόνα σχηματίζεται *عدوي* ἄδεβι (ἐχθρικός) ἐκ τοῦ *عدو* ἄδοῦβ (ἐχθρός), *نبي* νεπίβι (προφητικός) ἐκ τοῦ *نبي* νεπί (προφήτης), *عالي* ἄλεβι (ὁ εἰς τὸν Ἀλὶ ἀνήκων) ἐκ τοῦ *علي* Ἀλί (τέταρτος Χαλίφης, καὶ γαμβρός τοῦ Μωάμεθ).

780. Ὅταν τὸ πρωτότυπον λήγῃ εἰς *ا* ἢ εἰς *ي* ἄφωνον κατόπιν γράμματος μερτοῦχ, τὸ σχετικὸν ὄνομα σχηματίζεται διττῶς, ἢ προσθέσει τῆς συλλαβῆς *وي* βι, ὡς *دونيلاوي* δουνγλαβι (κοσμικός) ἐκ τοῦ *دنيا* δουνγλά (κόσμος), *سماوي* σεμαβι (οὐράνιος) ἐκ τοῦ *سما* σεμά (οὐρανός), ἢ ἀποδολῇ τοῦ ληκτικοῦ *ا* ἢ *ي*, καὶ προσθέσει *وي*, ὡς *عيسى* ἴσεβι (Ἰησοῦς, Χριστιανός) ἐκ τοῦ *عيسى* ἴσά (ὁ Ἰησοῦς), *معني* μ'νεβι (νερός) ἐκ τοῦ *معنا*

μ'νλά (ἐννοία), *فرانوي* φρανσεβι (γαλλικός) ἐκ τοῦ *فرانسا* φράνσα (ἡ Γαλλία).

781. Πολλάκις σχηματίζουν τὰ σχετικὰ προσθέσει τῆς καταλήξεως *اني* ανι, ὡς *جسماني* δζισμανί (σωματικός) ἐκ τοῦ *جسم* δζισμ (σῶμα), *نوري* νουρανί (φωτεινός) ἐκ τοῦ *نور* νουρ (φῶς), *روحاني* ρουχανί (πνευματικός) ἐκ τοῦ *روح* ρουχ (πνεῦμα). Ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα σχετικὰ ὀνόματα ἐκλαμβάνονται σχεδὸν πάντοτε ἐπὶ μεταφορικῆς ἢ ἠθικῆς σημασίας· ἄλλως δὲ, σχηματίζονται κατὰ τὸν συνήθη τρόπον, *جسمي* δζισμί, *نوري* νουρί καὶ *روحاني* ρουχ'ή.

Περὶ τῶν ἰδιότητος δηλωτικῶν ἀφρημένων ὀνομάτων.

782. Τὰ ὀνόματα ταῦτα, δυνάμενα νὰ σχηματισθῶσιν ἐξ ὧν τῶν οὐσιαστικῶν καὶ ἐπιθέτων, σημαίνουν ἀφρημένως τὴν ἐν τοῖς ὑπὸ τούτων δηλουμένοις ἢ ἐπιθετιζομένοις πράγμασιν ἐνυπάρχουσαν ἰδιότητα, ἀντιστοιχοῦντα ἐν μέρει εἰς τὰ εἰς οὗτης ἀφρημένα ὀνόματα τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης. Σχηματίζουν δὲ τὰ ἰδιότητος δηλωτικὰ ὀνόματα δίδοντες πρῶτον εἰς τὰ ὀνόματα ἢ ἐπίθετα τὸν ὡς προεῖρηται κτητικὸν σχηματισμὸν, καὶ προσθέτοντες ἔπειτα ἐν *ت*. Π. γ. ἐκ τοῦ *اسم* ἴσμ (ὄνομα) ποιοῦσι τὸ κτητικὸν *اسمي* ἴσμι (ὀνοματικός), καὶ ἐκ τούτου παράγουσι τὸ ἀφρημένον ὄνομα *اسمي* ἴσμιγέτ (ἡ ὀνοματικότης, ἡ ἰδιότης τοῦ ὀνόματος). Οὕτω πρὸς τούτοις λέγουσι *غالي* γαλιπίγέτ (ἡ ἰδιότης, ἡ ἢ κατάστασις τοῦ νικητοῦ, ἡ νικητικότης) ἐκ τοῦ *غال* γαλίπ (νικητής), *مغلوب* μαγλουπίγέτ (ἡ ἰδιότης, ἡ ἢ κατάστασις τοῦ ἡττημένου) ἐκ τοῦ *مغلوب* μαγλουπ' (ἡττημένος), *زوجيت* ζεβδζιγέτ (ἡ ἰδιότης, ἡ ἢ θέσις τοῦ καὶ τῆς συζύγου, ἡ συζυγισότης) ἐκ τοῦ *زوج* ζεβδζ (σύζυγος).—Τὰ ὀνόματα ταῦτα ἐνίοτε ἀπομακρύνονται ὀλίγον τῆς προεξηγηθείσης σημασίας τῶν. Π. γ. ἐκ τοῦ *كتاب* κίταπ, πληθυντ. τοῦ *كتاب* κίταπ (βιβλίον), γίνεταί *كتبي* κίθουπί (βιβλιακός), καὶ ἐκ τούτου, *كتب* κούθουπίγέτ (βιβλιοθήκη).

Τοιαῦτα εἰσὶν ἑπὶ τὰ مايت μα'ι'γέτ (ἡ ὄντοτης—πράγματός τινος) ἐκ τοῦ ما (ἐκεῖνο ὅπερ), كيفيت καίφινγέτ (τὸ πῶς, ἡ ὁποιότης) ἐκ τοῦ كيف καίφιν (πῶς), كيت καμμιγέτ (τὸ πῶσον) ἐκ τοῦ ك καμμ (πῶσον).

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΠΙΘΕΤΩΝ ΔΙΑ ΣΥΝΘΕΣΕΩΣ.

783. Ἐν ἀπὸ τὰ πλουτίζοντα, καλλύνοντα καὶ καθιστώντα, ἐνὶ λόγῳ, χάρισσαν ἅμα τε σοβαρὰν τὴν γλῶσσαν τῶν Ὀθωμανῶν εἶναι ἡ διὰ συνθέσεως παραγωγὴ ἐπιθέτων. Εἶναι δὲ τόσον πολυειδὴς καὶ πολυποικίλος, ὥστε, ἂν θελήσωμεν νὰ πραγματευθῶμεν περὶ πάντων τῶν εἰδῶν αὐτῆς, πρέπει νὰ ἐξέλθωμεν πολὺ τῶν στενῶν ὁρίων τοῦ παρόντος πονήματος· διὰ τοῦτο περιοριζόμεθα εἰς τὰ περὶ σχηματισμοῦ τῶν συνθεστέων εἰδῶν.

784. Τὰ συνθεστέα τῶν συνθέτων ἐπιθέτων ὑπάγονται εἰς δύο γενικὰς κλάσεις. Καὶ τὰ μὲν τῆς πρώτης συντίθενται ἐκ δύο οὐσιαστικῶν, τὰ δὲ τῆς δευτέρας ἐξ ἐπιθέτου καὶ οὐσιαστικοῦ, ἢ ἐξ οὐσιαστικοῦ καὶ ἐπιθέτου.

785. Τὰ ἐκ δύο οὐσιαστικῶν, ἢτοι ἀμφοτέρων ἀραβικῶν, περσικῶν ἢ τοῦ μὲν ἀραβικοῦ, τοῦ δὲ περσικοῦ, καὶ τἀνάπαλιν, ὑποδιαιροῦνται εἰς δύο εἶδη.

786. Τοῦ πρώτου εἶδους εἶναι ἑκάστω, ὃν τὸ μὲν πρῶτον μέρος χορηγεῖ τὴν σημασίαν τοῦ ἐπιθέτου, τὸ δὲ δευτέρον χρησιμεύει ὡς ἀπλῆ κατάληξις, μηδὲλως διαφέρουσα τῶν καθ' Ἑλλήνας διαφόρων κτητικῶν καταλήξεων. Ἡ σύνθεσις τούτων ἐξεργάζεται ἀπὸ τὴν διαφορὰν κατάληξιν τοῦ ἐπιθετιζομένου οὐσιαστικοῦ, τοῦτ' ἐστὶ, οἱ λόγοι τῶν Ὀθωμανῶν συχνότατα, καλλωπισμοῦ χάριν, ἀντὶ τῶν συνήθων ἀπλῶν ἐπιθέτων σχηματίζουσιν ἐπιθετα ὁμοιοκατάληκτα μὲ τὰ οὐσιαστικά, συντιθέντες τὸ τὴν προσήκουσαν σημασίαν ἐκφράζον οὐσιαστικὸν μὲ γενικῆς τινος σημασίας ὄνομα, ἔχον τὰ δύο τελικὰ γράμματα ὅμοια μὲ τὰ δύο τελικὰ τοῦ ἐπιθετιζομένου οὐσιαστικοῦ. Λέγουσι, π. χ. مرحت دستا پادشاخ (παδισάχ) μερχαμετ-δεσγχιάχ

ἀντὶ مرحتو پادشاخ μερχαμετλί παδισάχ (εὐσπλαγχνος βασιλεὺς), صادق پادشاخ پنته گیلانی سادات نیشانی پادشاخ صادق پادشاخ (δοῦλοι πιστοί). Ἐν τούτοις παρατηρεῖται ὅτι τοῦ μὲν مرحت دستا, συνθέτου ἐκ τοῦ مرحت μερχαμετ (εὐσπλαγχνία) καὶ دستا δεσγχιάχ (χειροτεχνεῖον), τοῦ δὲ صادق پادشاخ, συνθέτου ἐκ τοῦ صادق سادات (πιστότης) καὶ پادشاخ نیشانی (σημαίνει) τὰ δευτέρα μέρη δὲν ἐπέθεσαν εἰμὴ χάριν ὁμοιοκαταληξίας μὲ τὸ οὐσιαστικὸν پادشاخ καὶ پادشاخ. Τοιαῦτα εἶναι καὶ تاصیر معالت حصر تاصیر معالت حصر. Ἄσρι μα'δελετ-χάσρι χαζρέτι παδισάχ (ἀποχὴ εὐνομος τῆς Α. Α. Μ.), حضرت تاجداري حضرت تاجداري (ἀλιτι-φραδέι χαζρέτι ταδζδαρι (ὁρισμὸς ὑψηλὸς βασιλικός).

787. Τοῦ δευτέρου εἶδους εἶναι ἑκάστω, ἐν οἷς ἀμφοτέρω τὰ συστατικά συνεισφέρουσιν εἰς τελείαν ἔννοιαν τοῦ ἐπιθέτου, οἷα τὰ حاصلت قوت حاصلت قوت (μελακ-χασλάτ (ἀγγελοθήτης), قوت قوت (νυμφοειδής—ὡραίος ὡς νύμφη, νηρηίς), قوت قوت (ζουχρε-δζεπίν (ἀφροδιτομέτωπος, ἔχον δ' ἔχων μέτωπον ὡς τὸ τῆς Ἀφροδίτης), شکرل شکرل (σκηχαρόχειλος), قوت قوت (ροδοπάριος).

788. Τὰ ἐξ ἐπιθέτου καὶ οὐσιαστικοῦ σχηματίζονται διττῶς.

789. α. Ἐξ ἀραβικοῦ ῥηματικοῦ ἐπιθέτου καὶ ἀραβικοῦ ἢ περσικοῦ οὐσιαστικοῦ, ὡς قوت قوت (ὁ ταπεινὸς φύσεως, χαμαιζήλος, χημερπής), قوت قوت (κύριος εὐεργεσίας, εὐεργέτης), قوت قوت (κύριος διαθήκης—ἐπιδοξὸς διάδοχος), قوت قوت (κάτοχος ἐξόχου τύχης, μεγαλεπήβολος. ἐπιθ. διδόμενον εἰς τοὺς κατακτητὰς), قوت قوت (ὕψηλογενής, εὐγενής).—Σημειωτέον δὲ ὅτι, ὅταν ἀμφοτέρω τὰ μέρη ἦναι ἀραβικά, ἐν ἀρχῇ τοῦ δευτέρου μέρους τίθεται συνήθως τὸ ἀραβικὸν ἄρθρον ال, ὡς قوت قوت (ἀξιόπιδαστος), قوت قوت (πολυμαθής), قوت قوت (δύσβατος), قوت قوت (ἀλιγόνους), قوت قوت (ἀπὸ τοῦ μούρου), قوت قوت (εὐεργέτης), قوت قوت (μετ' ἐχούλου)

λ. ἀχθὰλ (ὁ ἀγνώστου διαγωγῆς), منكسر القلب μουνηκεσίρου-λ καλκ (ὁ συντριβαίς τὴν καρδίαν, ὁ καιρίως λυπηθείς).

790. 6'. Ἐξ ἐπιθέτου περσικοῦ καὶ οὐσιαστικοῦ ὡσαύτως περσικοῦ ἢ ἀραβικοῦ, ὡς سبکای سپοθ-πάι (ἐλαφρόπους, ταχύ-πους), خوروی χου-ρούι (εὐμορφος), شیرین دهان σιριν-διχαν (ἡδύστομος), خوش درون χοσ-δερον (εὐμυχος=ἀγαθῆς ψυχῆς ἄνθρωπος), نیک منظر νικ-μανζάρ (εὐειδής, ὁ καλὸς τὴν ὄψιν), خوش خور-άπ (γλυκύδρος, γλυκύχυμος=μελίκρατον), آیدل آیدλ τεσνεδίλ (ὁ εὐψώσαν ἔχων τὴν καρδίαν, ὁ ἐφιέμενος).

791. Τὰ ἐξ οὐσιαστικοῦ καὶ ἐπιθέτου σχηματίζονται κατὰ δύο ὡσαύτως τρόπους.

792. α'. Ἐξ οὐσιαστικοῦ περσικοῦ ἢ ἀραβικοῦ καὶ μετοχῆς περσικῆς (ἀριθ. 655-656), ὡς کارآموز κιαρ-αζμουδε (ἐμπειροπράγμων), دژخان-دیده δζιχαν-διδέ (ὁ κόσμον ἑώρακώς, πολὺπειρος), رشک کند رشκ-κέντε (ζηλοποιός, ζηλοδοτὴρ), المکتبه ἔλεμ-κεσιδε (δεινοπαθής).

793. 6'. Ἐξ οὐσιαστικοῦ περσικοῦ ἢ ἀραβικοῦ καὶ περσικῆς προστακτικῆς (ἀριθ. 627) ἐπιθέτω ἰσοδυναμούσης, ὡς رهز ره-νου-μά (ὁ τὴν ὁδὸν δεικνύων, ὁδηγός), دژخان-دار (κοσμοκράτωρ), مره دار μουχουρ-δάρ (σφραγιστοφύλαξ), دورین دور-πίν (ὁ τὰ μακρὰ ὁρῶν. 2. τελεσκοπίον), جابز δζαν-πάζ (ψυχοπαίκτης, ὁ παίζων μετὰ τὴν ψυχὴν του=σχοινοβάτης), معقولکوی μα'κουλ-γκιούι (φρονιμολόγος), قرارگیر कार-γκίρ (τὸ τέλος λαβὼν, ἀποφασισμένος), طالع طάλεμ-πενάχ (ὁ καταφύγιον ὦν τοῦ κόσμου, βασιλεὺς προσάτης τοῦ κόσμου), گناهکار γκλουναχ-κίάρ (ἁμαρτωλός).

794. Ὑπάρχει καὶ ἑτερότης τρόπος σχηματισμοῦ ἐπιθέτων, ἐξ οὐσιαστικῶν τουρκικῶν, περσικῶν ἢ ἀραβικῶν καὶ ἀπλῶν ἐπιθέτων ὡσαύτως τουρκικῶν, περσικῶν ἢ ἀραβικῶν. Γίνονται δὲ ταῦτα προσθέσει τῆς τριτοπροσώπου καταληκτικ. κτητικῆς ἀντωνυμίας ἐν τέλει τῶν οὐσιαστικῶν, ὡς کوزی آجی γκιόζου ἄτζήκ (ἀνοικτομμάτης, ἐξυπνος), یوزی آری (στρεβλοπόδωπος,

στραβομούτζουνος), کوزی صاغی کουλ-αγή σαγήρ (κωφός), آجی آجی ἄτζήκ (ὁ ἔχων ἀνοικτὴν τὴν χεῖρα=ἐλευθέριος), قناسی یوزی καφ-ασή πόσ (κενόκρανος, ἄμυαλος).

Περὶ ἄλλων τινῶν ἐπιθέτων.

795. Τὰ παρ' ἡμῖν ἐκ τοῦ ὁμοῦ, καὶ τῆς σὺν σύνθετα σχηματίζονται παρ' Ὀθωμανοῖς διὰ τοῦ περσικοῦ هم (ὁμοῦ), συντιθεμένου μείουςιαστικά, ὡς هموطن هم-θατάν (συμπατριώτης), همزه هم-μαζχέπ (ὁμόθηρσος), همجنس هم-δζινς (ὁμογενής), همشیر هم-σιρε (ὁμογάλαξ=ἀδελφὴ), همسری هم-σεχρί (συμπολίτης).

796. Τὰ ὁμοιότητος σημαντικά, οἷα τὰ παρ' ἡμῖν ἐκ τοῦ εἰδός σύνθετα σχηματίζονται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ προσθέσει τοῦ περσικοῦ وش وش βεσ ἐν τέλει τῶν οὐσιαστικῶν, ὡς وش وش μεχ-δέσ (σεληνοειδής), وش وش परि-θέσ (ὁμοιος, ὁμοία νηρηίδι), وش وش پربانه-δέσ (δίκην πυραύστου).

797. Τὰ σημαίνοντα χρώμα τι σχηματίζονται προσθέσει μιᾶς τῶν καταληκτικῶν رنگ رنگ φαμ καὶ کون γκίουν, ὡς رنگ رنگ سبزین-ρενχ (πρασόχρους), رنگ رنگ زردنام زουμουρρουτ-φάμ (σμαραγδοειδής), کون کون گسول-γκοὺν (ροδόχρους).

798. Πρὸ ἐπιθέτων τινῶν καὶ μάλιστα πρὸ τῶν δηλούντων χρώματα τίθενται μόριά τινα, τῶν ὁποίων τὸ ἐν, πολλάκις δὲ καὶ τὰ δύο ἀρκτικά γράμματα εἶναι τὰ αὐτὰ μετὰ τὰ δύο ἀρκτικά γράμματα τοῦ ἐπιθέτου. Τίθενται δὲ ταῦτα εἰς δῆλωσιν ὅτι τὸ διὰ τῶν ἐπιθέτων σημεινόμενον εἶναι εἰς ἐντέλειαν. Παραδείγμ. يك بياض πέν πεγλάζ (κατάλευκος), يك سياه سیμ-σιγλάχ (κατάμαυρος), يك صابری سάπ-σαρή (κατακίτρινος), يك زيلام γιάμ-γιάσ (κάθυγρος), يك يوراق γιούρ-γλουβαρλάχ (ὀλοστροφύλος), يك ديب دibi διρί (ὀλοζώντανος), بون بون پود پود-τουν (ὀλόκληρος), بون بون پود پود (διόλου κενός), آجی آجی ἄπ ἄτζήκ (ὀλοάνοικτος).

ΠΕΡΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΣΤΕΡΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΘΕΤΩΝ.

799. Εἰς σχηματισμὸν στερητικῶν ἐπιθέτων ὑπάρχουσι τέσ-

σαρα μόρια, τὰ سر سیڑ, سہڑ, سوسڑ, سووڑ (ἀριθ. 480), ۛ ۛۛ,
(ἀριθ. 502), ۛ να και غير γάρι.

800. Το **سز** και **في** συμπλέκονται μετὰ οὐσιαστικῶν, ὡς **فَايْدَسِزْ** φαΐδε-σίς και **فَايْدَ** **في** **پي** φαΐδε (ἀνωφελής) ἐκ τοῦ **فَايْدَ** φαΐδε (δρεῖλος), **سُوپْسِزْ** σουπ̄χε-σίς και **سُوپَ** **في** **پي** σουπ̄χέ (ἀναμφιβόλος, ἀνευ ἀμφιβολίας) ἐκ τοῦ **سُوپَ** σουπ̄χέ (ἀμφιβολία).

801. Τὸ $\bar{\epsilon}$ καὶ $\bar{\epsilon}$ προτάσσονται ἐπιθέτων, τὸ μὲν παρσικῶν καὶ ἀραβικῶν, τὸ δὲ ἀραβικῶν μόνον, ὡς معلوم $\bar{\epsilon}$ νὰ μα'λιούμ καὶ معلوم $\bar{\epsilon}$ γά'ρι μα'λιούμ (ἄγνωστος) ἐκ τοῦ معلوم μα'λιούμ (γνωστός), $\bar{\epsilon}$ νὰ-πάχ (ἀκάθαρτος) ἐκ τοῦ $\bar{\epsilon}$ (καθαρός), غير مجهول γά'ρι μετ'χούλ (μὴ ἄγνωστος, γνωστός) ἐκ τοῦ مجهول μετ'χούλ (ἄγνωστος).

802. Τὸ ἔ εἴρηται συμπελεγμένον καὶ μετὰ οὐσιαστικῶν
τινῶν περσικῶν, ὡς اوان να-τουδάν (ἀδύνατος) ἐκ τοῦ وان του-
δάν (δύναμις), اميد να-οομίτ καὶ κατὰ συναίρεσιν نويد νεομίτ
(ἀνελπς, ἀπηλπισμένος) ἐκ τοῦ اميد ο'ομίτ (ἐλπίς).

803. Σχηματίζονται προσέτι στερητικά επίθετα διὰ τῶν ἀραβικῶν φηματικῶν ἐπιθέτων **عاجل** ἄδϊμ (ἐστερημένος), **مستحيل** μουσταχῆλ (ὁ μὴ δυνάμενος), **مستع** μουμτανί (ὁ ἀποποιούμενος), τιθεμένων πρὸ ἐνάρθρων ἀραβικῶν ὀνομάτων, ὡς **عاجل الوفا** ἄδϊμου-λ βεφά (ἀπιστος, ψευδής) ἐκ τοῦ **وفا** βεφά (πίστις, εὐκρίνεια), **مستحيل الإدراس** μουσταχῆλου-λ Ἰνδιδάς (ἀνεξάλειπτος, ἀνεξίτηλος), ἐκ τοῦ **إدراس** Ἰνδιδάς (τὸ ἐξαλείφεσθαι), **مستع التغير** μουμ-τένιου-τ ταγ'γίρ (ἀμετάτρεπτος) ἐκ τοῦ **تغير** ταγ'γίρ (μετατροπή).

ПАРАРТИМА.

ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

ΕΞΗΓΗΣΙΣ.

Οἱ κατωτέρω Διάλογοι ἐξήχθησαν ἐκ τοῦ περσοτουρκικοῦ διαλογικοῦ βιβλίου فارسی تکلم رسالسی τοῦ νῦν Ἐφόρου τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως καὶ Διερμηνείας τοῦ Ὑψηλοῦ Διθανίου διὰ τὴν περσικὴν καὶ ἀραβικὴν γλῶσσαν Ἐξοχωτάτου Κεμάλ Ἐφέντη.

خوش گلدیکر صفا گلدیکر
الله دولتکری دائم انسون خاکیه
کلکله تشرف ابلدک

Χὼς γκελδινίξ, σαφά γκελδινίξ.
Ἄλλαχ δεβλετινιζι δαγίμ ιταίν, χακι-
παγι γκελμέγιλε τεσερρούφ ειλεδίχ.

كيف شريفكز نصلدران شاء الله
بر كدر يكز يوقدر
الحمد لله سايه اطفكرده بر كدرمز
يوقدر بالفرض اولسه يله خاکيه
كلکله دفع اولدی

Κέφι σεριφινίξ νάσηλδερ; ἐν σα-λλάχ
πίρ κεδερνιζ γιόχτουρ.
Ἐλχάμδου λιλλάχ, σαγι λουτρνιζδὲ
πίρ κεδερνιζ γιόχτουρ, πί-λ φαρξ
ὀλσά πιλέ, χακιπαγι γκελμέγιλε
δὲφ' ὀλδού.

وجوديكز ان شاء الله صحت
وعافيتهدر
الحمد لله آثار اطفكر ايله
بنده كرى كليا فراموش يورديكز

Βουδζουδινίξ ἐν σα-λλάχ σιχχάτ-ου
ἄφιγεττέ διρ.
Ἐλχάμδου λιλλάχ ἀσάρι λουτρνιζιλέ.
Μπεντενιζι κλουλλίγεν φεραμούσ που-
γίουρδουνουζ.

استغفر الله سر زمان خاطرمدن
چيقار فراموش اولتورسكز

Ἐστέγφιρου-λλάχ! σιζ νὲ ζεμάν χατη-
ρημζδάν τζικάρ φεραμούσ ὀλου-
νούρσουνουζ;

حقیقه ینده قصورم وار خاکیکره
کدمدم

Χακήκατεν πένιμτε' κουσουρούμ βάρ,
χακιπαγινιζι γκελμέμδμ.

استغفر الله قصور نه ديمك بندهمناله
سز كدر

Ἐστέγφιρου-λλάχ! κουσουρ νὲ διμέχ,
πεντεχανὲ σιζίντιρ.

Αἱ παρενθέσεις ἐμπεριλαμβάνουσι τὴν κατὰ λέξιν μετάφρασιν.

Καλῶς ὤρισατε. (καλῶς ἤλθετε, εὐχάριστα ἤλθετε).

Ὁ θεὸς νὰ σᾶς διατηρήσῃ εἰς παντοτεινὴν εὐτυχίαν. Εὐδαίμων λογίζομαι ἐρχόμενος εἰς τὴν εὐγενίαν σας (ὁ θεὸς νὰ κάμῃ παντοτεινὴν τὴν εὐτυχίαν σας' ἡγιάσθημεν ἐλθόντες εἰς τὴν κόνιν τῶν ποδῶν σας).

Πῶς ἔχετε; ἐλπίζω εἰς τὸν θεόν νὰ ᾤσθε πολὺ καλὰ (ἡ εὐγενής σας διαθέσις πῶς εἶναι; ἂν θέλῃ ὁ θεός, δὲν ἔχετε καμμίαν λύπην).

Δόξα τῷ θεῷ! ὑπὸ τὴν εὐμενείαν σας εἰμεθα κάλλιστα, καὶ ἂν εἶχομέν τι δυσάρεστον, τώρα ὅπου ἤλθομεν εἰς τὴν εὐγενίαν σας, διόλου ἐξέλειπεν (ὑπὸ τὴν σκιάν τῆς εὐμενείας σας, δὲν ἔχομεν καμμίαν (λύπην, καὶ ἂν, καθ' ὑπόθεσιν, ὑπῆρχε κτλ).

Ἐλπίζω νὰ ᾤσθε καλὰ κατὰ τὴν υἰεῖαν (τὸ σῶμά σας σὺν θεῷ εἶναι ἐν υἰεῖα καὶ εὐεξία).

Πολλὰ καλὰ, δόξα τῷ θεῷ (δόξα τῷ θεῷ, διὰ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς εὐνοίας σας).

Παντάπασιν ἐλησμονήσατε τὸν θυλάν σας.

Ἄπαγε! ποτὲ δὲν σᾶς λησμονοῦμεν (ἀπαγε! σῖς πότε ἐξέρχεσθε τῆς μνήμης μας καὶ λησμονεῖσθε;)

Τῷ ὄντι καὶ ἐγὼ πταίω, δὲν ἠμπόρεσα νὰ ἔλθω εἰς ἐπίσκεψίν σας (τῷ ὄντι, καὶ ἰδικήμου ἐλπίφς ὑπάρχει κτλ).

Ἄπαγε! τί λόγος εἶναι; ἡ οἰκία εἶναι ἰδική σας (ἀπαγε! τί θὰ εἶπῃ ἐλπίφς, κτλ).

مخدوم زادمرك كبرى نصليز
ابوميدر Μαχδουμζαδελεριν κειφλερι νάσκηλδηρ;
έγιμιδιρ;

سرك دعا جيكردرل
برادر و والده كرك كبرى ابوميدر Σικιν δο'αδζηνήζδηρλαρ.
Μπιραδερ βε βαλιδενιζιν κειφλερι έγι-
μιδιρ;

سرك دعا ايدورل
عبد شريفكز مبارك اولسون
سركه ان شاء الله بو عبد مبارك
اولور Σικε δο'α ιδίγιορλαρ.
Τ'δε περιφινίζ μουπαρέκ δλσούν.
Σικεδε εν σα-λλάχ ποδ'εδ μουπαρέκ
δλσούρ.

نورسيده كرك قدومي مبارك اولسون
خدا سرهده ان شاء الله كرم ايدر Κουδουμι μουπαρέκ
δλσούν.
Κουδα σικεδε εν σα-λλάχ κερέμ ιδέρ.

يكي منصبكز مبارك اولسون
ان شاء الله سرهده بر كوزل منصب ايله
سربند اولورسكز
جوق وقتدر سركي كورماش ايدم
اشياقم وار ايدى
بنده كوكلم استردى خاكايكزه كلكى
طالعسر لكمدن مبسر اولدى Γενι μανσηπηνήζ μουπαρέκ δλσούν.
Τινσα-λλάχ σικεδε πέρ γκασιζελ μαν-
σηπ'ελε σερ-πασιζέντ δλσούρσουνουζ.
Τζόκ βακχέττηρ σικε γχιόρμαμισ ιδιμ,
ιστιγίακχέμ βέρ ηζή.
Μπενίμδε γχιονλοίμ ιστέρδε χακιπαγι-
νιζέ γκελμεγι, ταλίσαι λιγιμτέν μου-
γασέρ δλμαδη.

نلفه استابولده دكل ايدكز
خير برره كشم ايدم يكي كلم Ζαννημά ιστανπολτά δεγίλ ιδινίζ.
Χάγιρ, πέρ γερé γχιτμισ ιδιμ γενι
γκελδím.

البه كندى خانه كره اغشكردر
كندى قوتاغم يوقدر برره مسافر
اولدم Έλπίττε κεντί χανενιζέ ενμίσσινίζ διρ.
Κεντί κοναγχέμ γιόκτουρ, πέρ γερé μου-
σαφίρ δλδούμ.

نيجون بنده خانه كرى تشريف ايتوب
بشقه محله كتديكز Νίτζιν πέντεχανενιζι τεσρίφ ενμαγιπ,
πάσκα μαχαλλέ γχιτινιζ.

Πώς έχουσι τ'άρχοντικά σας; είναι καλά; (ή λέξεις *αζ* *αζ* *αζ*, σύνθετος
εκ του *αζ* *αζ* *αζ* *αζ* *αζ*, λέγεται διά τούς
υιούς, αντί του *αζ* *αζ* *αζ*, δια δε τας θυγατέρας συνεθίζεται
το *αζ* *αζ* *αζ* *αζ* *αζ*, αντί του *αζ* *αζ* *αζ* *αζ* *αζ*).

Σας εύχονται (είναι εύχεται σας).

Ο αδελφός σας, ή μήτηρ σας είναι καλά

Σας εύχονται.

Σας επεύχομαι αίσίαν την έορτήν (ή ιερά σας έορτή αίσία έστω).

Παρομοίως σας την επεύχομαι (και εις ύμας σύν θεώ ή έορτή αὐτή
γίνεται αίσία).

Σας επεύχομαι αίσίαν την Ελευσιν του νεογεννήτου τέκνου σας.

Είθε ν' αξιώση ο θεός και ύμας. (ο θεός και εις ύμας σύν θεώ =
είθε ν' εύδοκήση).

Αίσιον νά ήναι τό νέον υπεργήμά σας.

Σύν θεώ και ύμεις τιμάσθε δι'ένός καλοῦ υπουργήματος (και ύμεις
δι'ένός ωραιου υπουργήμ. γίνεσθε ύψαύχην).

Πολύς καιρός είναι όπου δέν σας είδα, και είχα μέγαν πόθον.

Και εγώ επεθύμουν νά έλθω εις την εύγενίαν σας, άλλ' από άτυ-
χίαν μου δέν ήξιώθην (δέν έγινεν απολαυστόν).

Δέν ήθε, νομίζω, εις την Κωνσταντινούπολιν.

Όχι, είχα άπέλθει εις έν μέρος' τώρα νεωστή επανήλθα.

Βέβαια εις τόν ιδίόν σας οίκον κατέλυσατε.

Ίδιόν μου οίκον δέν έχω, κατέλυσα εις ένός φίλου.

Διατί δέν ώρίσατε εις τό δουλικόν σας, και υπήγατε εις άλλο μέρος;

جونكه عبال واولادن اوراده
ساكن ايدلر بزرده تاجار اورايه نزل
ايلدك

سرك ايچون برفوتاق لازمدر نه
ياچفكن

شمدي كيدوب برخانه ارايه جفم
ساتوغى آلورسكن كرايله مى
طوتارسكن

اكر اوچوز بولورسم آلورم بولامزسم
كرايله طوتارم

سره لازم اولان خانه لك فاج اوطلدى
اولسه كفابت ايدر

ايچورده ديشورده يدى اوطلدى
اولسه كفابت ايدر

بن برخانه ييلورم سرك ايچون استكرا
ايدم

بك كوزل شمدي كيدم لم وكوره لم

شمدي اولز ان شامالله يارين
بن شمدي كيدرم يارين كدمم
كجه بوراده قالكز
بو كجه اولز بشقه كجه كلورم

ايچون اولز مكر برره سرزدن وعده مى
الدبلر

اوت احبادن برينه بو كجه كلورم ديو
سوز و يردم

شمدي بك نيزدر نومه كيدورسكن

بشقه ايشمده وار نيز كتمككم لازمدر

Τζούνκι ἁγιάλ-ου ἐδλαδημήζ δραδα
σακιν ἰδιλέρ, πίζδε νατζάρ δραγια
νούζουλ εἰλεδίκ.

Σιζίν ιτζίν πέρ κονάχ λαζήμηδερ· νέ
γλαπαδζάκσηνηζ;

Σίμδε γκιδίπ πέρ χανέ ἀραγιαδζάγην.
Σατήν μη ἀλήρσηνηζ, κιρά ιλέ μι του-
τάρσηνηζ;

Ἐγερ οὐδζουζ πούλουρσαμ, ἀλήρημ·
πούλάμαζ σαμ κιρά ιλέ τουτάρημ.

Σιζε λαζήμ όλάν χανενίν κάτζ ὀδα-
σή ὀλσά, κιφαγέτ ἰδέρ;

Ἰτζεριδὲ δισηρηδὰ γεδὶ ὀδασή ὀλσά,
κιφαγέτ ἰδέρ.

Μπέν πέρ χανέ πιλίριμ, σιζίν ιτζίν
ιστικρά ἰδεγίμ.

Πέκ γκιδουζέλ σίμδε γκιδεγίμ βέ γκιδ-
ρεγίμ.

Σίμδε ὀλμάζ, ἰνσπ-λλάχ γιάρην.

Μπέν σίμδε γκιδέριμ, γιάρην γκελέμεμ.

Γκιδζέ πούραδα κάληνηζ.

Μπού γκιδζέ ὀλμάζ, πασκά γκιδζέ
γκελίριμ.

Νίτζιν ὀλμάζ, μέγερ πέρ γερέ σιζδέν
βαδέμι ἀλδηλάρ;

Ἐδερ, ἀχκίπαδέν πινιέ ποὺ γκιδζέ
γκελίριμ δεγί σιζ βερδίμ.

Σίμδε πέκ τίζδερ· νέραγε γκιδίγιορ-
σουνοζ;

Μπασκά ἰσίματα βάρ, τίζ γκιδεκελίριμ
λαζήμηδερ.

Ἐπειδὴ ἡ σύζυγος καὶ τὰ τέκνα μου κατόικουν ἐκεῖ, εἰς ἀνάγκης
καὶ ἐγὼ κατέλυσα εἰς τὸ αὐτὸ μέρος.

Διὰ σῆς μία οἰκία εἶναι ἀναγκαία, τί θὰ κάμετε;

Τώρα θὰ ὑπάγω νὰ ζητήσω μίαν οἰκίαν.
Θὰ ἀγοράσητε ἢ θὰ ἐνοικιάσητε;

Ἐάν εὖρω εὐθηνήν, θὰ ἀγοράσω· εἰδὲ μὴ θὰ ἐνοικιάσω.

Πόσα δωμάτια πρέπει νὰ ἔχη ἡ οἰκία τὴν ὁποίαν χρειάζεσθε (τῆς οἰ-
κίας ἡ ὁποία σᾶς εἶναι ἀναγκαία πόσα δωμάτια ἀνὺπάρχουν, ἀρκοῦν).
Ἐάν ἐντός (εἰς τὸν γυναικωνίτιν) καὶ ἐκτός (εἰς τὸν ἀνδρωνίτιν) ἔχη
ἑπτὰ δωμάτια, ἀρκοῦν.

Ἐγὼ γνωρίζω μίαν οἰκίαν· νὰ τὴν ἐνοικιάσω διὰ σῆς.

Πολὺ καλὰ, τώρα νὰ ὑπάγωμεν καὶ νὰ τὴν ἴδωμεν.

Τώρα δὲν γίνεται· σὺν θεῷ αὔριον.

Ἐγὼ τώρα ἀπέρχομαι, καὶ αὔριον δὲν ἐμπορῶ νὰ εἶδω.

Τὴν νύκτα ἐδῶ μένατε.

Ἀπόψε δὲν γίνεται, ἄλλην νύκτα ἐρχομαι.

Διὰ τί δὲν γίνεται; μήπως εἰς κἀνὲν μέρος λόγον σᾶς ἐπῆραν;

Μάλιστα, ἔδωκα λόγον εἰς ἓνα ἀπὸ τοὺς φίλους ὅτι θὰ ὑπάγω ἀπόψε.

Τώρα εἶναι πολλὰ ἐνωρίς· ποῦ θὰ ὑπάγετε;

نارکیله یه یاخود چنوخه میلکز واری
 نارγκیلεγέ γιαχού τζηπηγά μειλανί
 θάρμη;
 Νίτzin μειλίμ γλόκ; Έγερ ναργκιλέ
 γκατιρσιλέρ ισέ, φενά δλμάζ.
 Έγερ ιστέρσενιζ, καχθέ πισρσινλέρ.
 Καχθέ χοσούμα γκαλμάζ, τζάι πισρ-
 σινλέρ.
 Τζαγί χαζηρλαδηλέρ, γκατιρσινλέρ.
 Τζαπηκ γκατιρσινλέρ, σογούμασην βέ
 δαδη άζ όλσούν.
 Σεκερί σιζ κεντινιζ κόγλιουνουζ.
 Μπέρ μηκτάρ λιμόν σουγλούδα κατ-
 σηνλέρ.
 Λιμόν βάρδερ, κεντί ελίνιζλε σήκνηζ.
 Κεσπ βερσινλέρ.
 Μπεντενιζ σουτίν γάιρη τζαγίν τζι-
 νέ πασά σέ κοιμάμ.
 Τζόκ γκιουζέλ, πέντε σουδ όλε τζέριμ.
 Έγερ τα'αμέ μειλανίζ βάρ ισέ, χα-
 ζήρδερ.
 Σιμδι ιστεμέμ, πού γκούν ζάχρη
 τα'αμηνή γκατζ γεδιμ.
 Άχσάμ τα'αμηνή νέ ζεμέν γκατιρσινλέρ;
 Σα'άτ πιρδέ γκατιρσινλέρ.
 Σιμδι σα'άτ κάτζδερ;
 Σα'άτ δοκούζ πουτζουκτά δερ.
 Σιζίν σα'ατηνήζ ιλαριδερ.
 Μπενίμ σα'ατήμ ιλαρί γκιεμέζ, ιχπι-
 μέλδερκε γκιρού καλά.
 Μπεντενιζ ιολιέ ζάνν ιδέριμ κι, σιζ
 δούν γκιδίζε σα'ατή κούρμαδηνηζ.
 Λιμόν واردر کندی الکریله صقيز
 کوب ورسونلر
 بنده کز سوددن غیری جايك ايجنه
 بشقه شتی قويلم
 جوق کورل بنده سود الہ ايجرم
 اگر طعامد ميلکز وارايسد حاضر در
 شمدي اسقم بوکون ظهر طعامنی
 کيچ يدم
 اختام طعامنی زمان کنورسونلر
 ساعت برده کنورسونلر
 شمدي ساعت فاجدر
 ساعت طقوز بچقه در
 سزک ساعتز ايلرور
 بنم ساعت ايلرو کتر احتالدرکه
 کيو قاله
 بنده کز اوله ظن ايلرکه سز دون
 کيچه ساعتی فورمبکز

Άγαπάτε τζιπούκι ή ναργκιλέ; (υπάρχει κλίσις σας, κτλ).
 Διατί όχι; εάν φέρουν ναργκιλέ, δεν γίνεται άσχημα.
 Έάν θέλετε, νά σας βράσουν καφέ.
 'Ο καφές δέν μ' εύχαρισταί (δέν έρχεται εις την εύχαρίστησίν μου),
 άς βράσουν τέλ.
 'Ητοιμασάν τό τέλ, άς τό φέρουν.
 'Ο γρήγορα νά τό φέρουν, διά νά μή κρυώση, και ή γλυκύτης του
 νά ήναι όλίγη.
 Τό σάκχαρι μόνος σας βάλατέ το.
 Άς προσθέσουν και όλίγον λεμονόζωμον.
 Λεμόνι ύπάρχει; μέ τό ιδιόν σας χέρι σφίξετέ το.
 Άς τό κόψουν και άς τό δώσουν.
 'Ο δούλος σας έκτός του γάλακτος τίποτε άλλο δέν βάλλω εις τό τέι.
 Πολύ ώρα! και έγώ μέ γάλα τό πίνω.
 Έάν έχετε όρεξιν εις τό φαγητόν, είναι έτοιμον.
 Τώρα δέν θέλω; σήμεραν εξώρας έφαγα τό γεύμα.
 Ποίαν ώραν νά φέρουν τό δείπνον;
 Εις την μίαν ώραν νά τό φέρουν.
 Τί ώρα είναι τώρα;
 Είναι έννέα και ήμισια.
 Τό ιδιόν σας ώρολόγι είναι έμπροσθά.
 Τό ιδιόν μου δέν ύπάγει έμπροσθά, ένδέχεται νά μένη όπισω.
 'Ο δούλος σας εύται στοχαζομαι ότι σεις χύτε τό έσπέρας δέν έστέ-
 σατε τό ώρολόγι σας.

اگر قورعاش اوله ایلم نمدی ایشلر
طوری
طعای کتوردیلر ماسایمی اونورسکر
یاخود طابالده می رسکر
سفره هبندن ایواراندده اکثری
بو یله رلر
ائای طعاندده مویه یک عادتکر سیدر
خیر ابراندده طعام ایله مویه بمرز
سراز بیکر سو یله یق قاون و قاریوز
کسونلر و اوزنده کتورسونلر
اگر استرسکر الما و امرود و ابواده
بولسونلر کتورسونلر
وشه بولغزی
نازمی خیر بولغز و قی بکشدرا کر
قوریسی استرسکر کراز و دوده
وارد برار کتورسونلر
بند کراک متاو دکام یقی یا بو قدر
مویه نه یلیم
سفره اولنده قویسونلر طورسونلر
بزم ایلک اوشاقلر رلر
اتلر ایچونده احتیاط لارمدر که کینسر
اولیلر
استانبولک صوی هاشمدر قورقه
بولمدر لیکن بورلک آب و هوای
بکارمندی
نه درلو یک استرسکر اوککره
قویسونلر

Εγερ κούρμαμησ θλαίδημ, σίμδε ισ-
λεμάς δουρούδου.
Ταΐμη γκετιρδیلέρ, μάσσαγιά μη θ-
τουρούρσουνουζ γιάχου ταπλάδά μη
γέρσινιζ;
Σουφρά χέπαστεν έγι, ίραντέ δε έκσε-
ρι πιοίλε γερλέρ.
Έσνά ταΐμηδε μιθέ γεμίχ 'άδετινιζ-
μιδερ;
Χάερ, 'ίραντέ ταΐμηδε μιθέ γεμιζλέρ.
Σιζ άζ γέγινιζ, σιοίλεγίμ καθούν βέ
καρπούζ κεσσινλέρ βέ ούζούμ τε γκε-
τιρσινλέρ.
Εγερ ιστέρσενιζ έλμά βέ έμρουτ βέ
αίθά δε πουλσουνλάρ γκετιρσινλέρ.
Βίανι πουλσουνμάζμη;
Ταξισί, χάερ, πουλσουνμάζ, βεκτή
γκετζιμισίρ, Εγερ κουρουσουνου ισ-
τέρσενιζ κιράζ βέ δουττα βάρδερ,
περαπέρ γκετιρσινλέρ.
Μπαντενιζιν μανάδ δουκλανήμ γιόκ γία,
πού καθάρ μιδαγι νέ γλαπαγίμ.
Σουφρά ούτουνέ κοιτσουνλάρ δουρσουν,
εγερπίζ γεμάς ισάκ, ούσακλάρ γερλέρ.
Αγλάρ ίνζίντε ίχτιγιάτ λαζλήμδερ κι
καίρσιζ δλμαγιάλαρ.
Ισανπόλουں σουγίλο χαζίμπερ, κόρκμα.
Μπισοίλεδερ, λάκιν πούρκην άπ-σου χα-
βασή πανά γλαράμαδη.
Νέ τουρλου γεμίχ ιστέρσενιζ ίσσο-
νουζέ κοιτσουνλάρ.

Εάν δέν θθέλα τό στήσει, τώρα έπρεπε νά σταθής και νά μη δουλεύη.
Εξεραν τό φαγητόν' εις την μάσσαν κάθεσθε ή εις τον ταπλάν τρώγετε;
Τό τραπέζι είναι από όλα καλύτερον' και εις την Περσίαν ώς επί τό
πλείστον ούτω τρώγουν.
Εν τω μεταξύ του φαγητού έχετε συνήθειαν νά τρώγετε όπωρικά;
Όχι' εις την Περσίαν δέν τρώγουν όπωρικά μέ τό φαγητόν.
Σεις όλίγα φάγετε' νά ειπω νά μάς κόψουν πεπόνια και καρπούζια,
νά μάς φέρουν και σταφύλια.
Εάν θέλετε νά εύρουν νά μάς φέρουν μήλα, άπίδια και κυδώνια.
Βίπνα δέν εύρίσκονται;
Όχι, τά νωπά των δέν εύρίσκονται' ό καιρός των έπέρασε' εάν θέ-
λετε τά ξηρά των, και κεράσια και συκάμινα υπάρχουν, νά τά φέ-
ρουν μαζί.
Μήπως ό δοϋλός σας έχω μανάδικον (όπωροπωλείον)' τί νά τά κάμω
τόσα όπωρικά;
Ας τά βάλουν επί της τραπέζης νά στέκωνται' εάν ήμεις δέν τά φά-
γωμεν, οι υπηρέται τά τρώγουν.
Και δι' εκείνους είναι αναγκαία ή προφύλαξις, διά νά μη άρρώσ-ήσουν.
Μή φοβείσσι' τό νερόν της Κωνσταντινουπόλεως είναι χωνευτικόν.
Ούτως έχει, αλλά τό κλίμα αούτο του τόπου δέν έστερξεν εις έμέ.
Ό,τι φαγητόν θέλετε νά τό βάλουν έμπροσθά σας.

هر قنغی خفیف و نیر هضم اولور
ایسه اقی استرم
طالورنده بیکر و شیرتله میل
یوریکز خصوصاً لیون شری
وقورق شری حرارت باصدمرق
ایچون جوق کوزلدیر

ارتق طویلق هیچ برشی استیر سفرینی
فالدرسونلر
اکر مکباتدن برشی معاذکر ایسه
کنورسونلر
خیر سابقه استعمال اولور ایدی لیکن
نیجه زماندر مزوکر
بنده برمدندر بر اقدم
کوزل ایتشکر شرع اورک
خلاقیدر
کبارچی طوکدرمه یامندر رغبتکر
وار ایسه کنورسونلر
یوغرت طوکدرمه سندن بشقه هر
قننی درلو طوکدرمه اولور ایسه
برم
هواقرانلق اولدی شمعدان کنورسونلر

موم لازم دکل مهتابدر
کنورسونلر باقاسونلر
دینه موم مراضیده قوسونلر
اکر اویغوز کور ایسه بتاق
طافنی کنورسونلر
بتاقی کنورسونلر و یاسونلر هر نه
وقت استرجیم اویورم
اوله ایچنه منقاده قوسونلر

Χέρ κάνγκηση χαρίς βέ τίς χάρις δ-
λούρ ισά, άνή ιστέριμ.
Τατληλαρδάν τα γέγινιζ βέ σερπί-
λερέ μειλ πουγλουρουνούζ, χούσουσα
λιμόν σερπίατι βέ κορούκ σερπίατι χα-
ραρέτ παστηρμάκ ιτνίν τζόκ γχιου-
ζέλδир.

Αρτηκ δοιδαούκ χιτζ πέρ σάι ισταμέγιζ,
σουφραγι καλδηρσηνλάρ.
Εγερ μουκειγιφαττιέν πέρ σάι μου'τα-
δηνήζ ισά, γκετιρσινλάρ.
Χάιρ, σαπήκτά ιστι'μάλ δλουνούρ η-
δής, λίκινιτζάζεμάντηρ μετρούκ δουρ.
Μέντε πέρ μουδδάντηρ περρακτέμ.
Γχιουζέλ ιτμίσσινιζ, σέρ'ι άνδερίν χη-
λαρήδερ.
Κιλαρδζήδοντουρμά γιαπηήστηρ, ραγ-
πατινιζ βάρ ισά γκετιρσινλάρ.
Πογούρτ δοντουρμασηντάν πασκά χέρ
κάνγκη δουρλου δοντουρμά δλουρ ισά,
γέριμ.
Χαδά καρανλήκ δλδου, σερ'ιδάν γκε-
τιρσινλάρ.
Μούμ λαζήμ δεγιλ, μεχτάν δερ.
Γκετιρσινλάρδε γιαχμασηνλάρ.
Δεπινέ μουμ μηκραζή δα κοτσουνλάρ.
Εγερ ούγιουκουνούζ γκαλιρ ισά, για-
τάκ ταχημή γκετιρσινλάρ.
Παταγή γκετιρσινλάρ βέ γιαπσηνλάρ,
χέρ νε βακχίτ ιστέρσαμ ούγλουρουνι.
Οδκ ιτζινέ μανχάλα κοτσουνλάρ.

Οποιον είναι ελαφρόν και ταχυώνευτον, έκαινε θέλω.

Φάγετε και από τὰ γλυκίσματα, ώρίστε 'και από τὰ σερπέτια (μελί-
κρατα) και μάλιστα τὰ σερπέτια του λεμονίου και της αγουρίδας
είναι πολύ ωραία διά νά κατασδέσουν τήν θέρμην.

Εχορτάσαμεν πλέον, δέν θέλομεν τίποτε, άς σηκώσουν τό τραπέζι.

Εάν συνιθίζετε κένέν από τὰ ποτά, νά σας φέρουν (εάν ήναι συνει-
θισμένον σας τίποτε από τὰ εύφραντικά, κτλ.).

Όχι άλλωστε έπινον (έγίνετο χρήςις), είναι όμως άριστός καιρός
όπου έπαυσα (είναι άγκαταλειμμένον).

Και έγώ από τινος καιρού τὰ παρήτησα.

Έρπια έκάματε' διότι είναι έναντίον του ίεροϋ νόμου.

Ό σφοδρόαξ θα έκαιε παγωτά' άν αγαπάτε, νά φέρουν.

Έκτός του από δξύγαλα καμωμένου, ό,τι παγωτόν ήθελεν είσθαι τό
τρώγω.

Ό καιρός έσκετινίασα, άς φέρουν κηρία.

Κηρίον δέν χρειάζεται' είναι σελήνη.

Άς τό φέρουν, και άς μή τ' ανάψουν.

Άς βάλουν πλησίον του (όποκάτω του) και κηροψάλλιδον.

Εάν έρχεται ό ύπνος σας, νά φέρουν τό στρώμα.

Άς φέρουν τό στρώμα και άς τό κάμουν' όπόταν θέλω, κοιμοϋμαι.

Νά βάλουν και μανχάλα μέσα εις τό δωμάτιον.

١٠ كوزل احتمالدر قالقوب ناركيله
 ايجرم
 اوجاقده آتش واردر
 اوجاگك آتشي ايشه يرامز يتون
 كل اولسدر
 مثلي منقالت بانه قويدم
 رابطهلو باقكز كورك قوقوسي
 اولسون
 صاحلين زمان قالقارسكر
 هوا اينلق اولزدن قالقارم
 نيجون چايقي قالقارسكر مكر بررمي
 كيدجكسز
 اون يارين آوه كيدجكم يو كيه
 جوق اوتورمق لازم دكل
 ١١ كوزل نوقت سوار اولورسكز
 كيه دن سوار اولورم
 هوا جوق صوقدر نيجون كيه دن
 سوار اولورسكز
 اكر كيه دن كترسم يارين شكار
 محله وارم
 آولارسكز
 هر نه تصادف ايدرم
 اكر بنده كزه كوره برخدمت وار ايشه
 امر ييورسكز
 لطف ييورسكز اكر سزه زجت
 اولز ايشه افاده ايدم
 جانه منت هر نه ييور ايشه كز
 اولوجهه حركت ايدرم
 ابتدا سايي جاغروب سيارش ايدسكز
 نه سيارش ايدم

Πάχ γκιουζέλ, έχτι μάλδερ καλκούπ ναρ-
 γκιλέ ιτζέρμ.
 'Οδζακτά δα άτέσ βάρδερ;
 'Οδζαγην άτεσι ισέ γιαραμάζ, ποδουσιν
 κισιλ δλμουσδουρ.
 Μασσιγί μανκαλήν γιανηνά κοιδούμ.
 Ραπήταλή πάχνηνζ, κιομουρουν κοκου-
 σου δλμασην.
 Σαπάχλεγιν νά ζεμάν καλκάρσηνηζ;
 Χαδά αιδηνλήκ δλμαζδάν καλκάρημ.
 Νίτζιν τζαπούκ καλκάρσηνηζ; μέγερ
 πέρ γερέμι γκιδεδζέκσινιζ;
 Έδερ, γιάρην άδά γκιδεδζέγμ, που
 γκιζέ τζόκ στουρμάκ λαζήμ δεγίμ.
 Πέκ γκιουζέλ, νέ βακχέτ σουδάρ δλουρ-
 σουνουζ;
 Γκιδζεδέν σουδάρ δλουρουμ.
 Χαδά τζόκ σουδούκτουρ νίτζιν γκιζέ-
 δέν σουδάρ δλουρσουνουζ;
 Έγερ γκιδζεδέν γκιτμέ,σσμ, γιάρην
 σικάρ μαχαλλανέ βαράμαμ.
 Νέ δδλάρσηνηζ;
 Χέρ νε τεσαδουρ ιδέρσε.
 Έγερ πέντενιζέ γκιόρε πέρ χηδμέτ
 βάρ ισέ, έμπερ πουγιορσουνουζ.
 Λούτουρ πουγιορσουρουσουνουζ, έγερ
 σιζέ ζαχμέτ δλμάζ ισέ, ιφαδέ ιδεγίμ.
 Δζανημά μιννέτ! χέρ νε πουγιορουρ
 ισενίζ, δλ βέτζχίλε χαρκεέτ ιδέρμ.
 Ιπτιδά σαγισι τζαγερήσ σιπαρήςσ ιδενίζ.
 Νέ σιπαρήςσ ιδεγίμ;

Πολύ καλά' ενδέχεται νά σηκωθώ και νά πίνω ναργκιλέ.
 Και εἰς τήν γωνίαν εἶναι φωτιά.
 Ἡ φωτιά τῆς γωνίας δέν χρησιμεύει' στάκτη θά νά ἐγεινεν ὅλη.
 Κοντά εἰς τό μαγκάλι έβαλα τήν πυράγραν.
 Καλά κυττάξατε νά μή μυρίζουν τά κάρβουνα.
 Τό πρωί πότε σηκόνεσθε;
 Πρὶν ὁ καιρός φέξη, σηκόνομαι.
 Διατί σηκόνεσθε ένωρίς; μήπως θά υπάγητε εἰς κένιν μέρος;
 Μάλιστα, αύριον θά υπάγω εἰς τό κυνήγιον, και δέν πρέπει νά κα-
 θίσω πολύ αὐτήν τήν νύκτα.
 Πολύ καλά' ποῖον ὥραν καθαλλικεύετε;
 Ἀπό τήν νύκτα καθαλλικεύω.
 Ὁ καιρός εἶναι πολλά ψυχρός' διατί καθαλλικεύετε από τήν νύκτα;
 Ἄν δέν υπάγω από τήν νύκτα, αύριον δέν έμπορῶ νά φθάσω εἰς τό
 κυνήγιον.
 Τί κυνηγεῖτε;
 Ὅ,τι ἂν ἀπαντηθῇ.
 Ἐάν υπάρχη κένιν έργον ὡς πρὸς έμέ, προστάξατέ το.
 Μοι κάμνετε χάριν' ἂν δέν σῆς γίνεται κόπος, νά σῆς τό εἶπω.
 Τό θῶρῶ εὐτύχημά μου (χάρις εἰς τήν ψυχὴν μου)' ὁ,τι προστάξετε,
 θέλω τό ένεργήσαι.
 Πρῶτον κράξατε τόν ἱπποκόμον και παραγγείλατε
 Τί νά παραγγείλω;

سويليكر اكر و طلقه دفت اينسون
اكر اولاش و قريلوب بولاش وار
ايسه تعمير و مرمت اينسون

مكر آتليركك اكر و سار طلقري
اسكدر

خير اسكي دكلدر وليكن يكي بولدن
كلديكمدن احتياط لازمدر

سز قنئي آنه سوار اولورسكز
هر قنغيسي رهوان و يول ابو ايسه

اكا سوار اولورم
بنده كرده بر آت وار غايه يول ابو و

يواخدر و اصلا قنيسي و نو كنه عيسي
يوقدر اكا سوار اولكز راحت

ايدرسكز
بو نصل اوله يلور سزك آتليركز

بنون خامدرلر نيجونكه چار بيدكي
وقتاره كز درمديار

خير بويه دكلدر بن نيبه ايتشبدكمه
چار بدكلري وقت بنم بنك

حيوانلرعي هر كون كز درسونلر

سكله بنم مالك فرقي يوقدر يارين
هر قنغيسي جام استره اكا

سوار اولورم
اكر يارين بعمور اولورسه ينه آو

كيدر ميسكز
نيجون كتم بن اللهدن استركه يارين

ياقش اولسون
بعمور دن سز نه فائده

Σοιλέγγινιζ έγέρ βέ τακημλαρά δεικνάτ
ιτσίν έγερ ούζουλμουσ βέ κηρηλήπ
ποζουλμουσ βάρ ισά, ταμίρ βέ με-
ρεμμέτ ιτσίν.

Μέγερ άτλαρηνηζήν έγέρ βέ σάίρ τα-
κημλαρή έσκιμιδερ;

Χάιρ, έσκι δεγιλδερ, βέ λίκιν γενί γιολ-
τάν γκαλτιγμτάν ιχτιγιάτ λαζήμητηρ.

Σιζ κάνγκη άτά σουδάρ ολούρσουνουζ;
Χέρ κάγκηση ραχδάν βέ γιολού έγί ισά,

ανά σουδάρ ολούρουμ.

Μπεντενιζ δέ πέρ άτ βάρ, γάγερ γιολού
έγι βέ γιαδασδερ, βέ δαλα καιμασά
βέ τούκαζιμασι γλόκτουρ' άνά σουδάρ

ολουνουζ, ραχάτ ιδέρσινιζ.

Μπου νάσηλ ολά πάλιρ; σιζιν άτλα-
ρηνήζ πουτοδν χάμητηρλαρ' νίτζιν κι
τζαγίρ γεδιγι βακητλαρτά γκαζδερ-

μεδிலερ.

Χάιρ ποίλε δεγιλδερ' πέν τεντίλχ ιτμί-
σίδιμ κι τζαγίρ γεδουλερι βακήτ, πε-
νίμ πινέκ χαιδανλαρμη χέρ γκίολν

γκαζδερσινλέρ.

Σενίνλε πένιμ μαλιμίν φαρκή γλόκτουρ'
γιάρην χέρ κανγκησηνή δζανήμ ισ-
τέρσε, σουδάρ ολούρουμ.

Έγερ γιάρην γιαγμουρ ολούρσα, γίνε
άδά γκιδέρμισινιζ;

Νίτζιν γχιτμέμ; πέν άλλαχτάν ιστί-
ριμ κι γιάρην γιαγής ολούσον.

Γιαγμουρδάν σιζέ νά φαιδέ;

Είπατε να παρατηρήση την σέλλαν και τ'άλλα τὰ χρειώδη τοῦ
ἵππου. Ἐάν ὑπάρχη τι βεβλαμμένον ἢ σπασμένον καὶ χαλασμέ-
νον, νὰ τὸ ἐπισκευάσῃ.

Μήπως ἡ σέλλα καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἀλόγων σας εἶναι παλαιά;

Ὅχι, παλαιά δὲν εἶναι, ἀλλὰ χρειάζεται πρόνοια, διότι νεωστὶ ἤλ-
θον ἀπὸ τὸν δρόμον.

Σεῖς εἰς ποῖον ἀλογον καθαλλικεύετε;

Ὅποιον εἶναι εὐήνιον καὶ ἔχει καλὸν δρόμον, εἰς ἐκεῖνο καθαλλικεύω.

Ὁ δοῦλός σας ἔχω ἐν ἀλογον, τὸ ὅποιον περιπατεῖ καλὰ καὶ ἡσυχᾶ,
καὶ δὲν ἔχῃ διόλου οὔτε γλίστρημα οὔτε σκόνταμα. Καθαλλι-
κεύσατε εἰς ἐκεῖνο, καὶ θέλετε εὐχαριστηθῇ (ἡσυχάσει).

Πῶς ἐμπορεῖ νὰ γείνη τοῦτο, ἐνῶ τὰ ἰδικά σας ἀλογα εἶναι ὅλα ἀγύ-
μναστα, ἐξ αἰτίας ὅτι δὲν τὰ περιφέρουν ὅταν τρώγουν νωπὸν
χορτάρι.

Ὅχι, δὲν εἶναι ἐτζι. Ἐγὼ εἶχα παραγγείλει νὰ περιφέρουν κάθε ἡ-
μέραν τὰ ἀλογά μου τὸν καιρὸν ὅπου τρώγουν χορτάρι.

Δὲν ἔχει διαφορὰν τὸ ἰδικόν μου πρᾶγμα ἀπὸ τὸ ἰδικόν σου' αὐρίον
καθαλλικεύω ὅποιον θελήσῃ ἡ ψυχὴ μου.

Ἐάν αὐρίον βρέξῃ, πάλιν θὰ ὑπάγῃτε εἰς τὸ κυνήγιον;

Διατὶ νὰ μὴ ὑπάγω; ἐγὼ ἀπὸ τὸν θεὸν τὸ ζητῶ ὥστε νὰ ᾔῃ αὐρίον
βροχῇ.

Τί δρελός εἰς σὰς ἀπὸ τὴν βροχῇ;

و چامور اولور جيلانلر قاجه ميوب
آوكلباري ارقدرندن چايوق ينشورلر
Γάρ τζαμοὺρ ὀλοὺρ, ὄζειλαντέρ κατζά-
μαγιν, ἀβ καλπλερί ἀρχαλαρηντάν
τζαποὺκ γετισίρλέρ.

قار اولورسه نصل
اوده كوزلدر خصوصاً قارلى كونلرده
كلك آوى پاك صفالور
Κὰρ ὀλοῦρσα νάσηλ;
Ὅδα γκιουζέλπιρ* χούσουσα καρλή
γκιούνλερτέ κεκλίχ ἀβή πίκ σαφα-
λή ὄτρ.

بریده برابر آوه کوتور بیکز
خیر زحمت چکر سکز سزی کوتوررم
Μπιζίδε πέραπέρ ἀβὰ γκιότουρούνοϋζ.
Χάγιρ, ζαχμέτ τζακέρσινιζ, σιζι γκιό-
τούρμέμ.

بزی کوتورمه چك اولدایمكز حالده
آوه كيدوب نه يله چقكز بو ييت
مضمونی اوزده* سحر آمدم بکویت
بشکار رفته بودی* نوکه سک نبرده
بودی بچه کار رفته بودی*
Μπιζι γκιότουρμεγεδζεκ ὀλδουγουνουζ
χαλτέ, ἀβὰ γκιόπι νά γίαπαδζάκ-
σηνηζ; ποὺ πάλτ μαζμουνοὺ ὀζρέ;
Σαχάρ ἀμαδέμ πὰ κίογας πὰ σικίάρ
ρερτέ πουδί* τοὺκι σίτε νά ποῦρδὲ
πουδί, πὰ τζι κίάρ ρερτέ πουδί;

بو ييتي پاك مقامه مناسب اوقود بیکز
سزیده برابر کوتوررم
Μποὺ πάλτ πίκ μακαμέ μεθνασίπ ὀ-
κουδουνοϋζ, σιζίδε πέραπέρ γκιό-
τούρούρομ.

Π γη γίνεται λάσπη, καὶ ἐπειδὴ αἱ ἐλαφοὶ δὲν ἐμποροῦν νὰ φεύγουν,
οἱ σκύλοι τὰς προφθαίνουσι ὀγρήγωρα ἐπισθεν.

Ὅταν χιονίζει, πῶς εἶναι;
Καὶ τότε καλὰ εἶναι* μάλιστα εἰς τὰς χιονώδεις ἡμέρας τὸ κυνή-
γιον τῶν περδίκων εἶναι πολλὰ εὐχάριστον.

Παραλάβετε καὶ ἡμεῖς εἰς τὸ κυνήγιον.
Ὅχι, δοκιμάζετε κόπον, δὲν σὰς παραλαμβάνω.

Ἐάν δὲν μᾶς παραλάβετε, τί θὰ ὑπάγετε νὰ κάμετε εἰς τὸ κυνήγιον,
κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ στίχου τούτου.

* Δόμον ἤλθον ἔφρος, ἀπῆς δὲ σὺ βὰς ἐπὶ θήραν,
Ἄλλὰ κύν' οὐ τιν' ἄγων, τίπτ' ἐπὶ χρῆμα ἔδης;

Καταλληλότερα εἰς τὴν περίστασιν ἀνεγνώσατε τὸν στίχον τοῦτον*
σὰς πηγαίνω λοιπὸν μαζὶ μου.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ.

Σελ.	Στίχ.	ἀντι	γράφε.
11	4	متوى	متوى
16	23	σημειωθήσθω	σημειωθήτω
20	19	ζμύρ	ιζμύρ
22	17	πέρ'	πέρ'
22	17	φρέαρ	ίασις
29	29	πρό	πρός
34	9	(φοβίζειν)	(ποιεῖν κλείειν)
42	29	ἐκτεταμένος	ἐκτεταμένης
51	14	συγκεκριμένων	διακεκριμένων
52	28	ع	ع
53	15	—	يك
56	6	(τὰ πωληθέντα..)	(τὰ δωρηθέντα..)
56	10	καθήσματα	καθίσματα
62	1	'αδεν	'αδν
63	22	ὕπαισσομένη	ὕπαινισσομένη
64	5	ούσρινε	ισρινε
67	2	—	ضمير غائب
77	17	خبري خیر κἀνγη (πᾶν ὁ,τι)	خبري خیر νε (πᾶν ὁ,τι)
77	18	خبري خیرνε (πᾶς ὅστις κτλ.)	خبري خیر κἀνγη (πᾶς ὅστις)
78	16	συγκεκριμένα	διακεκριμένα
79	3-7	ἐπιθετικά	οὐσιαστικά
86	15	(ὁ σφέτερος.)	(ὁ αὐτοῦ ἢ αὐτῆς..)
143	16	ἐκ τῆς α.	ἐκ τῆς β'.
169	13	μετοχικὴν	ἀπαρεμφατικὴν
181	23	ἐπιθέσεις	ἐπιθέσεις

Σελ.	Στίχ.	ἀντί	Γράφε
183	14	πύλαι	πύλη
193	12	ή	ή
199	13	(ἀριθ. 577)	(ἀριθ. 578)
209	8	(ἐκ..)	(ἐν..)
221	29	ιστάγφιρου-λλαχ	ιστάγφιρου-λλάχ
232	16	کرز و کرشن	کدر و کدشن
232	26	پرز و پرشن	پدر و پدرشن
234	21	آندرسنی	آندرسنی
251	15	ضم	ضم
255	2	πρό τῆς λέξ. μουσαλλίς,	مثلث
276	13	طبع	طبع
290	21	ζάχηρ	ζούχουρ

Τὰ δὲ λοιπὰ μικρότερα παροράματα, ὅσον παράλειψις ἢ παραλλογή πνεύματος, τόνου καὶ στίγμων ἀνατίθενται εἰς τὴν ἐπισείκασιν τοῦ ἀναγνώστου.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ ΦΙΛΟΜΟΥΣΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ.

Ἐκ Κωνσταντινουπόλεως.

Ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Κύριος Κύριος Ἀνθιμος Βυζάντιος.	2
Ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Κ. Κύριλλος.	1
Ὁ Παναγιώτατος ἀπὸ Συνάκου πρῶτος Κωνσταντινουπόλεως Κ. Κ. Κωνστάντιος Α.	1
Ὁ Σεβασμιώτατος Γέρον Ἅγιος Καισαρείας Κ. Παΐσιος.	5
Ὁ Σεβασμιώτατος Γέρον Ἅγιος Κυζίκου Κ.	4
Ὁ Σεβασμιώτατος Γέρον Ἅγιος Δέρκων Κ.	3
Ὁ Σεβασμιώτατος Ἅγιος Σεβέρων Κ. Ἰάκωβος.	2
Ὁ Σεβασμιώτ. Ἅγιος Σταυρουπόλεως Κ. Κωνσ. ὁ Τυπάλδος.	1
Ὁ Πανιερώτατος Ἅγιος Ἀμισσοῦ Κ. Μελέτιος.	1
Ὁ Πανιερώτατος πρῶτος Βιδύνης Κ. Κύριλλος.	1
Ὁ Θεοφιλέστατος Ἅγιος Ἀναστασιουπόλεως Κ. Χρόσανθος.	1
Ὁ Πανοσιολογιστ. Μέγας Πρωτοσύγγαλλος Κ. Διονύσιος.	2
Ὁ Πανοσιολ. Δευτερεύων Κ. Ἰωακείμ Βυζάντιος.	1
Ὁ Πανοσιολ. Ἱεροδιάκονος Κ. Δωρόθεος Σχολάριος.	1
Ὁ τοῦ Ἁγίου Δέρκων Ἀρχιεπίσκ. Κ. Γρηγόριος.	1
Ὁ τοῦ Ἁγίου Νικομηδείας Πανοσιολ. Ἀρχιδ. Κ. Ἰγνάντιος.	1
Ὁ τοῦ Ἁγίου Ἱερωνείας Πανοσ. Ἀρχιδ. Κ. Χρότανθος.	1

Ὁ Πανεγενίστατος Ἀρχων Ποσειδώνιος Κ. Καλλιᾶδης.	5
Ὁ Ὀθωμανογραμματεὺς τῆς Μεγ. Ἐκκλησ. Κ. Γ. Φοῖβος.	1
Ὁ Καπουκεχαγιάς τῆς Μεγ. Ἐκκλ. Κ. Ἀντώνιος Ὁχάνης.	1
Ὁ Κ. Κωστάκης Σπανδονίδης.	1
Ὁ Κ. Ἡλίας Τανταλίδης.	1
Ὁ Κ. Ἀλέξανδρος Καραθεοδωρίδης.	1
Ὁ Κ. Βασίλειος Πυλάδης.	1
Ὁ Κ. Χαδζῆ Κοσμάς Καιοσρεῖς.	1
Ὁ ἱερχ. Ἰατρός Κ. Π. Πανατέλης.	1
Ὁ Κ. Ἀντώνιος Ψυχάρης.	1
Ὁ Κ. Ἀλέξανδρος Ζαχαρίας.	1
Ὁ Κ. Κωνσταντῖνος Βάρναλης.	1
Ὁ Κ. Ἀγγελλῆς Ἱεροσπουδ. τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολ. Σχολῆς.	1
Ὁ Κ. Δημοσθένης Ἰωαννίδης.	1
Ὁ Ἀλῆ Ἐφέντης Μαυροκορδάτος.	1
Ὁ Κ. Δημήτριος Σουμαλῆς.	1
Ὁ Κ. Δημήτριος Ἀποστολίδης.	1
Ὁ Κ. Ἰωάννης Παπαδόπουλος.	1
Ὁ Κ. Στέφανος Κοδζάμπας.	1
Ὁ Κ. Βασίλειος Νικολαΐδης.	1
Ὁ Κ. Σωτήριος Κ. Διαμαντοβιτζ.	1
Ὁ Κ. Σπορίδων Κ. Ζάχου.	1
Ὁ Κ. Τηλέμαχος Κανσανλῆς.	1
Ὁ Κ. Ἀβραάμ Χαδζῆ Θεοδωρίδης Τενέγολης.	2
Ὁ Κ. Χαδζῆ Θεόφιλος Νεο-σεχιρλῆς.	1
Ἡ Ἑλληνικὴ σχολὴ τοῦ Νεο-σεχιρίου.	2
Ὁ Κ. Κύρος Πετρίδης Καζανιῆς.	1
Ὁ Κ. Ἰωάννης Νικολαΐδης Καζανιῆς.	1
Ὁ Κ. Γεώργιος Ἀγκισκλαΐδης.	1
Ὁ Κ. Νικόλαος Ἰωαννίδης Καιοσρεῖς.	1

Ὁ Κ. Παναγιώτης Σ. Φαρμακίδης.	1
Ὁ Κ. Δημήτριος Σταυρίδης.	1
Ὁ Κ. Ἐλευθέριος Ἰακωβίδης Νεο-σεχιρλῆς.	1
Ὁ Κ. Γρηγόριος Γεωργιάδης Φιλαδελφεύς.	1
Ὁ Κ. Περικλῆς Ἀντωνιάδης.	1
Ὁ Κ. Ἀντώνιος Ἰωαννίδης.	1
Ὁ Κ. Πέτρος Πολυκράτης.	1
Ὁ Κ. Ἡλίας Γεωργιάδης.	1
Ὁ μουσικολογιώτατος Σταυράκης Γρηγοριάδης.	1
Καλλίνικος Χ. Θεοφίλου.	1
Ἀναστάσιος Ἰωαννίδης.	1
Ἰωάννης Φιλιππίδης.	1
Ἀδερμίου Χαραλαμπίδης.	1
Δημοσθένης Χ. Σάββα.	1
Αἰζάρος Κωνσταντινίδης.	1
Ἰωάννης Χ. Βασιλειάδης.	1
Γεώργιος Κωνσταντινίδης.	1
Ἰορδάνης Ἀλληλοδιδάκτης.	1
Σωκράτης Σάββας.	1
Περικλῆς Προδρόμου Πορτοκάλουγλου.	1
Ν. Κλεόβουλος.	1
Πλάτων Ἰωαννίδης.	1
Ἀβραάμ Θεοδωρίδης.	2

Ἐν Τεσσαρακοντεκκλησίαις.

Ἡ Ἑλληνικὴ Σχολή.	1
Ὁ ἱεροδιάσκαλος Κ. Ἀνθίμος Μιχαήλ.	1
Ὁ Κ. Μιχαήλ Δ. Κομνηνός ἱατρός.	1
Ὁ Κ. Θωμᾶς Ἀθανασίου.	1
Ὁ Κ. Δημήτριος Ἀνίστου.	1

Ὁ Κ. Βεργῆς Κομνηνοῦ.	4
Ὁ Κ. Σάββας Ἰωάννου.	1
Ὁ Κ. Κωνσταντῖνος Στυλιανός.	1
Ὁ Κ. Ἀθανάσιος Χαριτωκίδης.	1

Ἐκ Ἀνδριανουπόλεως.

Ὁ Κ. Ι. Καλειάς ἱατρός.	1
Ὁ Κ. Ι. Χαδζῆ Κωνσταντῖνος Πορτοκάρ.	1
Ὁ Κ. Κωνσταντῖνος Χρ. Δουλά.	1
Ὁ Α. Κεβόρκης Παγτζεβάνογλου.	1
Ὁ Κ. Ἀγγελάκης Δημητρίου ἱατρός ἐξ Ὀρτα-κιά.	1
Ὁ Κ. Δημήτριος Κασκαβλίδης.	1
Ὁ Κ. Κωνσταντῖνος Ἀγγελίδης Πρωτοφάλλου.	1
Ὁ Κ. Βασίλειος Ἰωάννου εἰς Ζηντάν-άλτῃ.	1
Ὁ Κ. Πέτρος Νικολάου βάρτης.	1
Ὁ Κ. Γ. Αἰδινόγλου.	1

Οἱ ἐκ Φιλίππουπόλεως.

Κωνσταντῖνος Ε. Τζιρονίδης.	1
Ζήσης Ι. Νέμτζογλου.	1
Δ. Ι. Πονίδης Φαρμακοποιός.	1
Σταῦρος Χ. Κωνσταντῖνου Ζαγγάρης Ἀνδριανουπολίτης.	1
Δημήτριος Ἀριστάρχης Στενερμαχίτης.	1
Ἰωάννης Δημητρίου Σηδένοβιτς Στενερμαχίδης.	1
Νικόλαος Κωνσταντῖνου Τσιλιόπουλος.	1
Δημήτριος Ἀγγελίδης Βιβλιοδέτης.	2
Ὁ ἱεροδιάκονος τοῦ Σ. Γ. Ἱεροκλείας.	1

SISMANOGLIO